

**Bundel van de Gecombineerde Commissie Samenleving, Grondgebied en Begroting en Rekening van 7
juni 2016**

- 1 Opening
- 2 Vaststellen agenda d.d. 7 juni 2016
- 3 Adviezenlijsten cie. SL d.d. 10 mei 2016 en cie. B&R d.d. 12 mei 2016
 - [03 - concept-adviezenlijst cie. SL 10 mei 2016.pdf](#)
 - [03 -concept- Adviezenlijst cie. B&R 12 mei 2016.pdf](#)
 - [03 - bijlage 1 adviezenlijst cie. B&R 12 mei 2016.pdf](#)
 - [03 - bijlage 2 adviezenlijst cie. B&R 12 mei 2016.pdf](#)
- 4 Lijst ingekomen Stukken
 - [04 - Lijst ingekomen stukken 16 juni 2016.pdf](#)
- 5 Veiligheidsregio Limburg-Noord: begroting 2017 en jaarrekening 2015
 - [05 - Veiligheidsregio Limburg-Noord begroting 2017.pdf](#)
 - [05 - Veiligheidsregio Limburg-Noord jaarrekening 2015.pdf](#)
 - [05 - RV Veiligheidsregio Limburg-Noord...pdf](#)
 - [05 - RB Veiligheidsregio Limburg-Noord...pdf](#)
- 6 MGR: begroting 2017 en jaarrekening 2015
 - [06 - zienswijze jaarrekening en begroting.pdf](#)
 - [06 - RV Jaarrekening MGR...pdf](#)
 - [06 - RB Jaarrekening MGR...pdf](#)
 - [06 - Herziene begroting MGR 2016 en begroting 2017.pdf](#)
 - [06 - Advies.pdf](#)
 - [06 - Slotwijziging begroting 2015 Jaarr+verslag MGR 2015.pdf](#)
- 7 G.O. Regio Arnhem-Nijmegen: begroting 2017
 - [07 - RV GO Regio Arnhem-Nijmegen begroting 2017...pdf](#)
 - [07 - RB GO Regio Arnhem-Nijmegen begroting 2017...pdf](#)
 - [07 -GO regio Arnhem-Nijmegen financiële kaders 2017.pdf](#)
 - [07 - GO Regio Arnhem-Nijmegen begroting 2017.pdf](#)
- 8 IWGM: financiële kaders 2017 en jaarrekening 2015
 - [08 - RV IWGM fin. kaders 2017 en jaarrekening 2015...pdf](#)
 - [08 - RB IWGM fin. kaders 2017 en jaarrekening 2015...pdf](#)
 - [08 - IWGM jaarrekening 2015.pdf](#)
 - [08 - IWGM aanvalsplan Intos 2015-2018.pdf](#)
 - [08 - IWGM financieel kader 2017.pdf](#)
- 9 Rondvraag.
- 10 Sluiting

Commissie Samenleving

10 mei 2016

Presentielijst

Commissieleden:	de heer G.A.J. Mulders (DGP) de heer L.G. van der Linden (DGP) de heer drs. L.J.G.J.M.I. Tonnaer (PvdA) de heer drs N.T.J.M. van Kessel (PvdA) mevr. S.J.M. Doorenbos MSc (GroenLinks) mevr. S.M.S. De Vito-van den Bouwhuijsen (VVD) de heer ing. D.L.A.C. Leseman (VVD) de heer drs. F.M.M. Jongen (CDA) de heer ing. P.H.J.A. Leenders (CDA)
Voorzitter :	de heer J.D. Boot
Griffier :	de heer mr. L.W.A.M. Berben
Portefeuillehouders:	de heer mr. drs. W. Gradisen (WG) (burgemeester) de heer G.J.M. Wienhoven (GW) (wethouder) mevr. drs. C.G.P.M. Peters (KP) (wethouder) de heer P.D. Baneke (PB) (wethouder)
Gemeentesecretaris:	mevrouw J.M.G. Smits – de Kinkelder
Overige genodigden:	agendapunt 7: dhr. W. Donders (medewerker afdeling Samenleving) agendapunt 8:dhr. mr. J. de Graaf (hoofd afdeling Dienstverlening)

Aanvangstijd: 19.30 uur

Sluittingstijd: 21.10 uur

Adviezenlijst

1. **Opening**
De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
2. **Vaststelling agenda**
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
3. **Adviezenlijst cie. SL/GB 16 maart 2016**
De adviezenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Mevr. Doorenbos (GroenLinks): Ik heb begrepen dat er een brief naar de bewoners is uitgegaan waarin gesteld werd dat de wethouder haar standpunt nog eens wilde uitleggen aan de bewoners dmv een gesprek. De bewoners willen met de wethouder denken in oplossingen en hebben deze houding niet begrepen. Mijn vragen:

1. Wat verstaat de wethouder onder op korte termijn in gesprek gaan zoals zij op 16 maart in de commissie heeft toegezegd?

Ik zou graag een termijn horen omdat ik graag de wethouder serieus wil nemen in haar toezeggingen.

2. Gaat de wethouder het gesprek aan om nog eens uit te leggen dat de burgers het kennelijk niet begrepen hebben of gaat zij oplossingsgericht constructief het gesprek aan?

KP: op 18 mei as. vindt het gesprek met de indiener van de brief plaats. Er is ook gevraagd naar andere omwonenden, maar deze zijn dan niet aanwezig. Er zijn inmiddels meer klachten van omwonenden ontvangen. Gaat om een oplossingsgericht constructief gesprek.

4. **Lijst ingekomen stukken**
Mevr. Doorenbos (GroenLinks): ik mis de schriftelijke vragen van GroenLinks op de lijst. Dhr. Berben: registratie en verzending van stukken heeft elkaar net gekruist. Vragen komen op lijst voor de raad van 19 mei 2016. Dhr. Van Kessel (PvdA) ik mis de link naar de besluitenlijsten van het college. Dhr. Berben: wordt weer hersteld. Mevr. De Vito (VVD): antwoorden op mijn schriftelijke vragen komen uiterlijk 20 mei as. Kan dat ook vóór de raadsvergadering van 19 mei as? WG: we streven hier naar, maar we kunnen het niet toezeggen. GW: het boven tafel krijgen van gegevens van 2014 is veel werk. Mevr. De Vito (VVD) geeft aan dat de vraag al eerder is gesteld. Zij gaat hierna in op de verhoging van de afvalstoffenheffing van 2015. De voorzitter wijst erop dat er nu geen inhoudelijke behandeling aan de orde is en verwijst naar de commissie Grondgebied en commissie Begroting en Rekening van 11 resp. 12 mei 2016.

Besprekstukken

5. **Startnotitie Strategische Toekomstvisie**
De voorzitter licht op voorhand toe dat voor het procesmatige deel de portefeuillehouder, de heer Gradisen, bevraagd kan worden en dat t.a.v. het inhoudelijke aspecten de commissieleden elkaar kunnen bevragen.
Naar aanleiding van de gestelde vragen worden in grote lijnen de volgende onderwerpen besproken: de overeenkomsten en de verschillen tussen de kernen en de inwoners van de kernen, het feit dat in Mook 2 bloemenwinkels failliet zijn, het hebben van weinig vertrouwen in de gemeente terwijl de gemeente een goede score behaalt t.a.v. klantvriendelijkheid, het vermelden van referendum per kern, streven realisatie planvorming voor de zomer, de mogelijkheid om de startnotitie digitaal in kleur te verstrekken, de vraag of bij aanname van de startnotitie iedereen enthousiast voor het vervolg gaat, de vraag naar zo recent mogelijke gegevens, mogelijkheid van commissieleden en het werken met een vaste plaatsvervanger in de te vormen stuurgroep, hoogte restant budget strategische

visie, realisatie toekomstvisie in het najaar i.p.v. voor de zomer, het al dan niet deelnemen op persoonlijke titel aan de stuurgroep, mogelijkheid voor de raad om na raadsbesluit restant budget voor samenwerking ad € 60.000,- in te zetten, het belang van de bestuurlijke toekomst, het uitgangspunt van zelfstandigheid, de dubbele oriëntatie, het breder trekken van de onderwerpen die zijn vermeld in de startnotitie, de opties welke aan de burgers worden voorgelegd, de startdatum van de nieuwe projectleider, het voorzitterschap van de te vormen stuurgroep, mogelijke inbreng van politieke aspecten, input van DOP Middelaar, de vraag wat dorpsraad Molenhoek doet, de input van het traject Rijk van Nijmegen en de communicatie met de burger inzake de startnotitie.

Advies besprekstuk in de raad van 19 mei 2016.

6. **Notitie platformfunctie MGR**

Naar aanleiding van de gestelde vragen worden in grote lijnen de volgende onderwerpen besproken: de mogelijkheid van het aandragen van onderwerpen voor samenwerking indien voor variant 1 wordt gekozen, de bestuurlijke drukte bij keuze voor variant 2 en 3 en de juiste tenaamstelling en adressering van de zienswijze.

Advies: hamerstuk in de raad van 19 mei 2016.

7. **Dienstverleningsovereenkomsten MGR**

Naar aanleiding van de gestelde vragen worden in grote lijnen de volgende onderwerpen besproken: de argumenten om te kiezen voor cliënten die in deeltijd werken en te trachten hen volledig bijstandsonafhankelijk te maken en daarbij extra in te zetten op alleenstaande ouders, het feit dat hierdoor meer menskracht en geld beschikbaar komt voor de volledig werklozen, de reden van het niet bijstandsonafhankelijk zijn, de resultaten van de ondernemersmeeting, het beschikbare budget van 2016 en het overgehevelde budget van 2015, het belang van kinderen van werkloze ouders, het feit dat het grootste deel van het budget naar de basisdienstverlening gaat, de verschillen tussen het door het college genoemde aantal van 30 alleenstaande ouders en het CBS dat uitgaat van 20, de gevolgen van de verlaging van de bijstandsnormen en de mogelijkheden om de effecten van reïntegratiemiddelen te meten.

Advies: besprekstuk in de raad van 19 mei 2016

8. **Noturecord Audio**

Naar aanleiding van de gestelde vragen worden in grote lijnen de volgende onderwerpen besproken: het feit dat is uitgegaan van openbare vergaderingen, het totaal aantal berekende vergaderingen, de mogelijkheid van verkoop van huidige audiosysteem, de onmogelijkheid van het inzetten van het huidige audiosysteem voor vergaderingen op locatie door de koppeling van Notubiz aan het netwerk, de bewerkelijkheid van het digitaliseren van de vroeger gebruikte cassettebandjes en de verplichting op grond van Archiefwet om de cassettebandjes en huidige MP-3-bestanden te bewaren.

Advies: hamerstuk in de raad van 19 mei 2016.

Overig

9. **Rondvraag**

Dhr. Jongen (CDA): pluim voor wethouder Baneke v.w.b. proef met inzameling piepschuim. Wanneer begint deze proef? PB: exacte datum is onbekend, ik verwacht één dezer dagen. Mevr. De Vito (VVD): komen er aparte inzamelzakken? PB: Nee, bij Milieustraat komt een verzamelzak.

Dhr. Jongen (CDA): nieuwe website bevat een beperkte historie van raads- en commissievergaderingen. WG: heeft te maken met gemaakte keuze: voorop is nu gezet waar de mensen het meeste naar kijken, daardoor minder ruimte voor andere zaken. Documenten kunnen wel altijd opgevraagd worden.

Dhr. Leseman (VVD) : recent vernomen dat er niet meer bij de school in Mook gebrigadiert gaat worden vanwege afgenomen interesse bij Kandinsky en dat men nog in gesprek gaat met de gemeente. Klopt dat? PB: is mij niet bekend.

Mevr. De Vito (VVD): Avilaweg is verhard. Door wie en tegen welke kosten? Er wordt nu zeer hard gereden. PB: betreft halfverharding en maakt onderdeel uit van de eerste tranche van het wegenbeheersplan. Fundering is verbeterd en daarnaast is een nieuwe laag aangebracht. T.a.v. verkeersveiligheid: terrein leidt alleen naar de scouting. We zullen kijken hoe we dat aanpakken.

Dhr. Menkhorst (DGP): complimenten voor de 'meet en greet' in Molenhoek en de snelheidscontrole op de Middelweg.

10. **Sluiting**

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 21.10 uur

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

De griffier,

De voorzitter,

Commissie Begroting en Rekening

12 mei 2016

Presentielijst

Commissieleden: de heer G.A.J. Mulders (DGP)
de heer A.F. Herings (DGP)
mevr. C.A.M. van den Bergh (VVD)
de heer L.M.J. Barten AA (VVD)
de heer drs. L.J.G.J.M.I. Tonnaer (PvdA)
de heer P.M. Heisen (PvdA)
de heer drs. F.M.M. Jongen (CDA)
de heer drs. G.B.M. van den Berg (CDA)
mevr. S.J.M. Doorenbos Msc (GroenLinks)
de heer J. D. Boot (ZZP)

Voorzitter: de heer drs. N.J.T.M. van Kessel

Griffier (plv.): de heer A.W. Peters-Sengers

Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen (WG) (burgemeester)
de heer G.J.M. Wienhoven (GW) (wethouder)
de heer P.D. Baneke (PB) (wethouder)
mevrouw drs. C.G.P.M. Peters (KP) (wethouder)

Gemeentesecretaris: mevrouw J.M.G. Smits - de Kinkelder

Andere genodigden: de heer E. Geurts (medewerker afdeling Dienstverlening)
de heer mr. J. de Graaf (hoofd afdeling Dienstverlening)

aanvangstijd: 19.30 uur

Sluitingstijd: 21.15 uur

Adviezenlijst

1. **Opening**
De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
2. **Vaststelling agenda**
De voorzitter meldt dat voorafgaand aan de behandeling van punt 5 de voorzitter van de Auditcommissie even het woord krijgt om terugmelding te doen van het overleg met de accountant. De agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.
3. **Adviezenlijst commissie B&R 26 november 2015**
Mevr. Doorenbos (GroenLinks) verzoekt vermelding van haar naam zonder haar meisjesnaam in de aanwezigheidslijst.

Adviezenlijst wordt met in acht name van bovenstaande opmerking vastgesteld

n.a.v.:
De heer Tonnaer (PvdA) is er niet zeker van of er ooit is geantwoord op zijn vraag over de afvalstoffenheffing onder punt 6. Toezegging GW: Ik ben er niet zeker van. Wij zullen verifiëren of er geantwoord is.
4. **Lijst ingekomen stukken**
Geen opmerkingen.

Bespreekstukken

5. **Jaarrekening 2015**
De heer Herings (DGP) meldt terug uit het overleg van de Auditcommissie met de accountant. Naar verwachting zijn er vóór 15 juli as. reacties vanuit de Sociale Verzekeringsbank e.a. binnen m.b.t. het sociaal domein. Daarna kan de accountant pas een verklaring afgeven t.a.v. de Jaarrekening.
Verder wordt er een behoorlijk hoog overschot gepresenteerd, dat deels wordt doorgeschoven naar 2016. Daarvoor zou mogelijk de bestemmingsreserve budgetoverheveling moeten worden aangepast.
Verder ligt er geen onderhoudsplan ten grondslag aan de voorziening voor de brug, waardoor overheveling naar de reserve noodzakelijk is.
De accountant heeft, met de nodige voorbehouden, mondeling aangegeven dat hij op basis van de huidige stukken geen aanleiding zou hebben om geen goedkeuring te geven.
De voorzitter hoopt dat er in de raadsvergadering van 14 juli as. duidelijkheid kan zijn.
De heer Barten (VVD) zegt dat het hoge gepresenteerde rekenresultaat een verkeerd beeld geeft van het eigenlijke resultaat a.g.v. de genoemde overhevelingen.

Algemene opmerkingen t.a.v. de jaarrekening
De heer Heisen (PvdA): Er is veel werk verzet door de organisatie. Door ons is het vooral vergeleken met de begroting. We hebben gekeken wat er inmiddels is gerealiseerd en naast de cijfers dus ook naar de inhoud. Onze indruk is dat er goede voortgang zit in de uitvoering van het coalitieakkoord. We hebben wel zorgen over de vele onderbestedingen en de stap van plannen naar realisatie. De afhankelijkheid van externe partners blijkt groot.
Mevr. Doorenbos (GroenLinks): Ik wil de ambtelijke organisatie bedanken voor het vele werk. Wij vinden de stukken iets minder goed leesbaar dan vorig jaar i.v.m. de samenvoeging van de kopjes "Wat willen we bereiken" en "Wat hebben we er voor gedaan". Daarnaast is elk onderwerp uitgesplitst naar realisatie Voorjaarsnota en realisatie Jaarrekening, waardoor een gevoel van herhaling ontstaat. De reden hiervoor ontgaat ons.
De heer Barten (VVD): Er ligt een prima leesbaar stuk, dat wel steeds dikker

wordt. We zijn erg blij met de samenvatting vanaf blz. 10. Daarop concentreren onze vragen zich dan ook. Ik lees er persoonlijk m.n. ook wat ongerustheid en frustratie in vanuit de organisatie. Daar hebben we ook vragen over gesteld.

Beantwoording eerder gestelde vragen over de jaarrekening.

Er wordt via de griffier een erratalijst uitgereikt (zie bijlage 1).

N.a.v. de erratalijst wijst de heer Herings (DGP) nog op een tweetal ontbrekende punten: Naam raadslid Wijers onjuist gespeld (pag. 106), bij bestemming reserve gemeentelijke accommodaties geen doel genoemd (pag. 209).

De voorzitter wijst er nog op dat het schoolbestuur van Kandinsky "Scholengroep Rijk van Nijmegen" heet.

Vervolgens wordt er paginagewijs gelegenheid geboden om te reageren op de beantwoording van de eerder gestelde vragen. De verantwoordelijke collegeleden geven hierop steeds direct antwoord, daarbij soms bijgestaan door de heren De Graaf en Geurts.

Aan de orde komen de antwoorden over de samenvatting op blz. 10 e.v.

Jaarrekening (nrs. 1 t/m 13, de heer Barten (VVD)), de indicering via de huisarts (nr. 7, mevr. Doorenbos (GroenLinks)), het tekort op BUIG, de petitie m.b.t. de ontwikkeling van de ZZG Groep en het bij voorkeur niet benoemen van politieke partijen in de jaarstukken (nrs. 13, 18 en 20, de heer Barten (VVD)), de ontbrekende bijlage "Indicatoren" (nr. 21, de heer van den Berg (CDA); wordt staande de vergadering alsnog uitgereikt (zie bijlage 2) en de bestemmingsreserve Budgetoverheveling wethouders (nr. 27, de heer Herings (DGP)).

Toezegging GW n.a.v. vraag nr. 27: De Audit commissie krijgt nog een toelichting hierop vóór de vaststelling van de jaarrekening.

Verder worden vragen beantwoord over het GVVP (nr. 31, mevr.

Doorenbos (GroenLinks)), de milieueducatie op scholen (nr. 52, de heer Heisen (PvdA)), de tabel Baten/Lasten (nr. 53, de heer van den Berg (CDA)) en de projecten uit de Structuurvisie Recreatie en Toerisme (nr. 55, de heer Barten (VVD)).

Toezegging PB n.a.v. deze laatste vraag: Ik zal een overzicht geven van de stand van zaken m.b.t. deze projecten, onder voorbehoud van de beschikbaarheid van voldoende capaciteit. Ik leg me niet vast qua termijn.

Vervolgens komen nog aan de orde het Maasfietspad (nr. 56, de heer van den Berg (CDA)), de aanpak van de verrommeling (nr. 57, de heer Herings (DGP) en de heer van den Berg (CDA)), het kapelletje in de Mortel (nr. 59, de heer van den Berg (CDA)), INTOS (nr. 72, de heer van den Berg (CDA)), de inbreng van de landschapsarchitect bij de plannen van het Waterschap (nr. 84, de heer Heisen (PvdA)), de brief aan het Ministerie over de woningcorporaties (nr. 86, de heer van den Berg (CDA)), de toevoeging aan de VBR (nr. 92, de heer Herings (DGP); laatste zin antwoord kan worden geschrapt) en de oorzaken daling Ozb opbrengsten en Forensenbelasting (nrs. 99 en 100, de heer Herings (DGP)).

Toezegging GW: hierop komen we schriftelijk terug.

Tenslotte wordt nog ingegaan op het Nieuwe Werken (nr. 109, de heer Jongen (CDA)).

Advies commissie: besprekstuk in de raadsvergadering van 19 mei 2016

6. Rondvraag

De heer Barten (VVD): Complimenten voor de nieuwe website. Helaas zijn de raadsstukken 2015 niet meer vindbaar. Is dit op te lossen?

De heer Jongen (CDA): Is het niet mogelijk een document te maken, waarop de in de raad behandelde onderwerpen vanaf 2010 te vinden zijn. Dit scheelt veel zoekwerk.

Toezegging WG: Wij kunnen de raadsstukken van 2014 en 2015 alsnog op de site zetten. Daarnaast gaan we na of aan het verzoek van de heer Jongen tegemoet kan worden gekomen, onder voorbehoud dat dit niet te veel tijd vergt.

De heer Barten (VVD): in de beantwoording van vraag 124 is sprake van een extra commissievergadering op 18 mei, waarin de overzichten afvalstoffenheffing worden toegelicht. Klopt dat?

WG: Nee, op 18 mei is er wel een extra raadsvergadering, maar daar komen andere onderwerpen aan de orde. Daarover bent u vandaag per mail geïnformeerd. Het antwoord bij vraag 124 is daarom op dit punt onjuist. In de Agendacommissie moet nog worden bepaald wanneer het genoemde onderwerp zal worden behandeld.

De heer van den Berg (CDA): Kunnen we de resterende antwoorden op vragen vóór de raadsvergadering van 19 mei as. digitaal krijgen? GW: Dat kan ik u niet toezeggen.

De heer Barten (VVD): Bij vraag 83 is er sprake van dat er geen middelen zijn voor een aanlegkade voor cruiseschepen. In dit verband wijs ik op de beschikbaarheid van 3,3 miljoen vanuit de Provincie voor dit soort maatregelen.

PB: er is daarbij ook altijd co-financiering nodig. Dit heeft ook raakvlakken met het project Maaskade/versterking dijken.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.15 uur.

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

De griffier,

De voorzitter,

Voorlopige Errata-lijst Jaarstukken 2015 (versie 12 mei 2016)

Blz.	Is vermeld	Moet zijn
24	Uitwerken motie 'Right to Challenge' ...	Uitwerken motie van GroenLinks 'Right to Challenge' ...
48	Onderwijsmonitor R2014: 625	579
92	Incidenteel – gering: € 155.500 Weerstandsvermogen – structureel: € 227.500	€ 155.000 € 277.500
106	In 2014 is over 2013 ontvangen een bedrag van € 15.731	In 2015 is over 2014 ontvangen een bedrag van € 14.380
108	Bovenaan: Resultaat 201	Resultaat 2014
109 en 110	Verbonden partij 'N.V. Industriebank LIOF te Maastricht' is abusievelijk 2x vermeld in de Jaarstukken 2015.	Eén blok zal verwijderd worden, zodat de verbonden partij 'N.V. Industriebank LIOF te Maastricht' slechts 1x vermeld wordt.
150	Programma Vervoeren	Programma Verplaatsen
151	Totaal Programma Vervoeren	Totaal Programma Verplaatsen

Errata worden verwerkt in het definitieve boekwerk dat, na besluitvorming door de raad, door de griffier en de voorzitter wordt ondertekend.

Er zijn diverse vragen gesteld over prestatie- en effectindicatoren. Het blijkt jaarlijks lastig te zijn om de juiste indicatoren te benoemen en/of te monitoren omdat de gegevens wijzigen of niet of slecht te ontsluiten zijn. Dit blijkt een landelijke situatie te zijn. Daarom wordt, als gevolg van de vernieuwing BBV, een verplichte set van zo'n 50 indicatoren ingevoerd met ingang van begrotingsjaar 2017. Deze zijn terug te vinden op de website www.waarstaatjegemeente.nl onder het dashboard met de aanduiding 'Besluit begroting en verantwoording'. Deze indicatoren zijn als bijlage bijgevoegd.

Besluit Begroting en Verantwoording

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen vanaf dit jaar een basisset beleidsindicatoren op in de begroting en het jaarverslag. Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

Woonlasten éénpersoonshuishouden

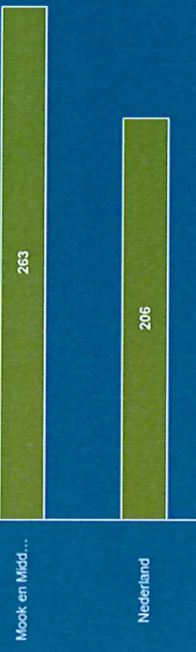
2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
751	644

Woonlasten meerpersoonshuishouden

2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
798	716

WOZ-waarde woningen

1.000 euro

Nieuwbouw woningen

aantal per 1.000 woningen

2013	2014
Mook en Middelaar	Nederland
5,7	6,6

Huishoudelijk restafval

kg

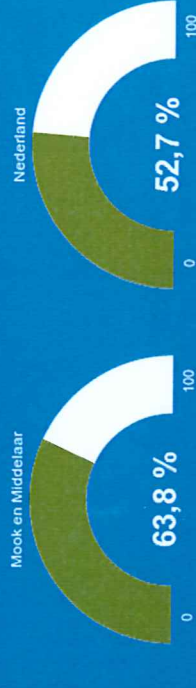

Hernieuwbare elektriciteit

2013

2013	2014
Mook en Middelaar	Nederland
1,2 %	? %

Demografische druk

Niet-sporters

2014	2015
Mook en Middelaar	Nederland
45,0 %	49,9 %

Banen

2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
428,3	721,7

Vestigingen

2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
156,1	122,4

Netto arbeidsparticipatie

2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
65,3 %	65,4 %

Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)

2013	2014
Mook en Middelaar	Nederland
108	100

Funcitiemenging

2015	2014
Mook en Middelaar	Nederland
36,4 %	51,3 %

Bijstandsuitkeringen

aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder

Mook en Middelaar

Nederland

Lijst ingekomen stukken

Raadsvergadering: 16 juni 2016

Onderwerp: Ingekomen stukken

Versie :01-06-2016

Genummerde stukken

Datum	Nummer	Afzender	Onderwerp	V.K.A.	Ter afdoening/uitvoering B&W	Voor advies naar B&W
12-05-2016	2016/1759	Prv. Limburg	Sportuitgaven Limburgse gemeenten 2010-2014	x		
11-05-2016	2016/1766	VNG	Algemene ledenvergadering	x		
18-05-2016	2016/1826	Regio Rijk van Nijmegen	Kwartaalrapportage MGR 2016	x		
20-05-2016	2016/1890	E. van Oudheusden en T. Wolters	Verkeersveiligheid uitgang 3 Lindeboom en Cuyksesteeg		x	
27-05-2016	2016/2268	Gemeente Nijmegen	Ontvangstbevestiging zienswijze platformnotitie MGR	x		
27-05-2016	2016/2278	RIVM	Ambulancepost in Gennep	x		

Ongenummerde stukken

Datum	Afzender	Onderwerp	V.K.A.	Ter afdoening/uitvoering B&W	Voor advies naar B&W
28-04-2016	LSA Bewoners	Kompas Right to Challenge	x		
20-05-2016	Regio Venlo	Raadsinformatiebrief + bijlagen	x		
20-05-2016	Gemeente Leeuwarden	Motie aanpak houtrook	x		
25-05-2016	Bewoners Plasmolen	Zienswijze "Masterplan Plasmolen"			x

Uitnodigingen

Datum evenement	Afzender	Onderwerp	Via mail verstuurd op:
21-05-2016	Fanfare St. Caecilia	Uitnodiging waterconcert	13-05-2016
09-06-2016	Belang van arbeidsmigranten	Inspiratiebijeenkomst te Helden	29-05-2016
19-05-2016	GGD Gelderland Zuid	Rectificatie uitnodiging Veilig Thuis Gelderland	19-05-2016
15-06-2016	Arriva	Informatiebijeenkomst dienstregeling nieuwe concessie	23-05-2016
30-06-2016	Provincie Limburg	OV-bijeenkomst Limburg	31-05-2016

Openbare besluitenlijsten/Mededelingen

Datum	Afzender	Onderwerp
10-05-2016	College van B&W	Openbare besluitenlijst van B&W d.d. 10 mei 2016
17-05-2016	College van B&W	Openbare besluitenlijst van B&W d.d. 17 mei 2016
24-05-2016	College van B&W	Openbare besluitenlijst van B&W d.d. 24 mei 2016

Schriftelijke raadsragen

Nr.	Datum in	Vragensteller	Onderwerp	Status van afhandeling	Uiterlijke termijn antwoord	Afdoening in B&W of met poho
2016/1879	26-04-2016	Groen Links	Veilig thuis	Verzonden per mail op 30/5		

Memo's

Datum	Onderwerp	Advies
24-05-2016	Huishoudelijke hulp	Per email verzonden op 25-05-2016
24-05-2016	Gemeenschappelijke regeling MARN	Per email verzonden op 30-05-2016

Gemeente Mook en Middelaar
Gemeenteraad
Postbus 200
6585 ZK MOOK

datum	13 april 2016	behandeld door	Marianne Houben
uw kenmerk		telefoonnummer	+31 88 11 90297
ons kenmerk	UIT010266	bijlage(n)	1
onderwerp	Conceptbegroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord		

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u de voorlopige begroting 2017 voor zienswijze aan.
Met het oog op een tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u om vóór 11 juni 2016 uw eventuele zienswijze in te dienen.

Vaststelling van de Begroting 2017 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 8 juli 2016.

Algemeen

Afgelopen jaren is de omslag gemaakt naar een programmabegroting. De Veiligheidsregio kent de volgende programma's: Gezondheid (GGD), Centraal Meld- en Actiepunt, Veiligheid-risicobeheersing, Veiligheid-incidentbestrijding, Meldkamer en Bedrijfsvoering. Binnen de programma's Veiligheid-risicobeheersing en Veiligheid-incidentbestrijding ligt focus op de verdere implementatie van de visie op repressie en het repressief brandweerorganisatieplan. Belangrijke items zijn de arbeidshygiëne en huisvesting brandweerkazernes. Binnen het programma Gezondheid ligt prioriteit bij de uitwerking en implementatie van de afspraken uit de bestuursconferentie van 2016, waarbij optimale aansluiting op de (toekomstige) behoeften van de gemeenten en partnerorganisaties voorop staat. Ook in 2017 blijft de organisatieontwikkeling aandacht vragen. Het is daarbij de uitdaging om voorbereid te zijn op de uitdagingen waarvoor de organisatie in de toekomst wordt geplaatst.

Harmonisatie

2017 is het eerste jaar voor de invoering van de harmonisatie van de gemeentelijke bijdragesystematiek. In verband met het van kracht worden van de nieuwe verdeelsleutels en de effecten hiervan voor de gemeentelijke bijdrage is een ingroei-regeling afgesproken. 2017 geldt als het eerste ingroei-jaar. De effecten hiervan zijn voor het eerst in dit jaar zichtbaar.

Huisvesting

2017 is het eerste jaar waarin de lasten van de brandweerkazernes integraal onderdeel uitmaken van de begroting van de VRLN. De verschuiving van lasten van de individuele gemeenten naar de collectieve lasten van de Veiligheidsregio is daarmee een feit. De verdeelsystematiek van deze lasten sluit aan op de verdeelsystematiek van het onderdeel Veiligheid-incidentbestrijding.

2017 nieuw beleid

In de begroting 2017 is het volgende nieuw beleid opgenomen.

61. GGD: extra adolescenten contactmoment. Doel is het ziekteverzuim en de schooluitval van middelbare scholieren terug te dringen door vroeg-signalering en begeleiding. Dit is een extra taak voor de GGD. Substitutie door laten vervallen van andere taken is niet mogelijk. Het extra adolescenten contactmoment is een onderdeel van een landelijk stimuleringsproject van het Rijk. De kosten bedragen € 100.000,-- per jaar gedurende de looptijd van het (landelijke) project.
62. Arbeidshygiëne brandweer. Momenteel staat dit onderwerp volop in de landelijke publiciteit vanwege de nadelige gezondheidseffecten bij repressief optreden van brandweerpersoneel. Doel is ziekten te voorkomen door huidcontact te vermijden, door verandering van gedrag en procedures tijdens en door extra logistiek (bluspakken en wassen) bij en na de repressieve inzet. Het betreft een structureel bedrag van € 376.000,-- per jaar.
63. Brandveilig Leven. Doel is door het bevorderen van bewustwording, door vroegtijdige onderkenning van brandgevaar en door invulling van witte vlekken in de dekking van de brandweer, brand en brandslachtoffers te voorkomen en sneller te alarmeren en te evacueren. Het programma is eveneens gericht op het bevorderen van brandveilig gedrag bij scholieren en ouderen. Bij de uitvoering worden onder andere brandweervrijwilligers ingezet. Bij het bevorderen van brandveilig leven heeft de overheid een belangrijke aanjaagfunctie, met name gericht op de veiligheid van kwetsbare doelgroepen. De kosten van deze taak bedragen jaarlijks € 390.000,--.

De totale kosten van het nieuwe beleid bedragen € 866.000,-- per jaar.

64. Het dagelijks bestuur heeft afgesproken dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage wanneer gemeenten daarvoor door de Rijksoverheid in het gemeentefonds worden gecompenseerd. In dit "trap op trap af"-systeem worden de effecten geneutraliseerd van door de Veiligheidsregio niet beïnvloedbare ontwikkelingen.
65. In het kader van in het verleden gemaakte afspraken is de tijdelijke korting in verband met de terugbetaling van de kosten van het zogenaamde vroegpensioen met ingang van 2017 vervallen.

Gemeentelijke zienswijze

Gelet op de financiële bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen en in de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord nodigen wij de gemeenteraad uit zijn zienswijze over de ontwerpbegroting 2017 kenbaar te maken.

Eventuele zienswijzen zien wij graag vóór 11 juni 2016 tegemoet.

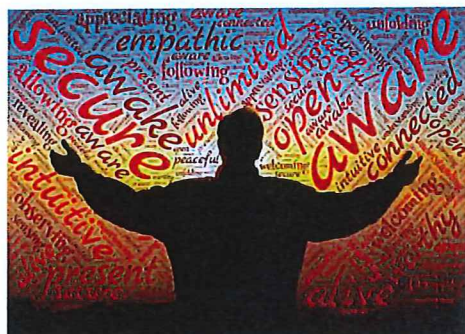
Mocht u behoefte hebben aan een mondelinge toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,
de secretaris,

M.T.C. van Lieshout

➤ brief in afschrift aan de colleges van B&W

Begroting 2017

Versie: Dagelijks Bestuur
Status: Concept ontwerp-begroting

Voorwoord

Hierbij bied ik u de programmabegroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord aan, de organisatie waaraan ik sinds oktober 2014 leiding mag geven.

Centraal staan de programma's van onze organisatie, globaal verdeeld in gezondheid "wit" enerzijds en veiligheid "rood en paars" anderzijds. Nieuw onderdeel is het programma bedrijfsvoering. In de doorontwikkeling van het BBV wordt voorgeschreven dat de kosten van overhead en rente separaat zichtbaar moeten worden gemaakt. De VRLN kiest ervoor om dit te doen via een programma Bedrijfsvoering waarin deze kosten separaat zijn opgenomen. De elementen van de paragraaf Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder het gelijknamige programma. Deze wijzigingen zullen vanaf het begrotingsjaar 2018 als verplichting voor Gemeenschappelijke Regelingen gaan gelden. Wij verwachten dat de regelgeving specifiek voor dit type organisatie de komende periode nog wijziging zal ondervinden.

De begroting 2017 continueert de ingeslagen weg en biedt de organisatie de vereiste stabiliteit na een roerige periode. Deze continuïteit sluit aan op het advies van de commissie die de veiligheidsregio in november 2015 heeft gevisiteerd en ons in haar eindrapport een aantal waardevolle aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van de organisatie heeft gegeven. Deze begroting bestendigt het traject dat onze organisatie heeft ingeslagen op weg naar verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering.

De programmabegroting 2017 is opgesteld op basis van een resultaatgerichte begrotings- en verantwoordingssystematiek. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt uit welke elementen de begroting dient te bestaan. Deze begroting voldoet daaraan en beantwoordt per programma drie "W-vragen": wat willen de gemeenten bereiken, wat gaat de VRLN daarvoor in 2017 doen en wat zijn de kosten daarvan. Als onderdeel van het groeiproces dat wij doormaken wordt bezien of behoefte bestaat om per programma en programmaonderdeel in de komende jaren een uitgebreidere toelichting en onderbouwing op te nemen. Ons doel is een begroting te presenteren die optimaal aansluit op en bij de behoeften van de gemeenten. Deze begroting moet u daarom als tussenstap zien op weg naar dit doel. In alle facetten van ons handelen willen wij transparant zijn. De gemeenten hebben daar recht op.

Planning en control is een essentieel stuurinstrument voor een organisatie. Wij zullen dit instrument continu door ontwikkelen en optimaliseren. De stappen die de afgelopen jaren zijn gezet werpen nu al hun vruchten af. Het inzicht in de financiële huishouding is verder toegenomen en daarmee de stuurbaarheid van de organisatie.

Kon 2016 nog als een overgangsjaar worden beschouwd waarin belangrijke afspraken over de gemeentelijke bijdragen zijn gemaakt, in de begroting 2017 zijn deze afspraken nu financieel vertaald.

Wij zijn erin geslaagd voldoende dekking te vinden voor het opstellen van een sluitende begroting. Over de uitvoering wordt u door middel van de gebruikelijke (bestuurs)rapportages geïnformeerd.

Tijs van Lieshout, Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding en samenvatting	7
2 Algemeen.....	8
2.1 Uitgangspunten	8
2.2 Missie en strategie	8
2.3 Doelstellingen.....	8
2.4 Financiële kaders	9
3 Beleidsbegroting – Programmaplan	12
3.1 Programma Gezondheid	12
3.2 Programma Centraal Meld- en Actiepunt (CMA)	23
3.3 Programma Veiligheid: Risicobeheersing	24
3.4 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding	32
3.5 Programma Meldkamer.....	40
3.6 Programma Bedrijfsvoering	41
4 Beleidsbegroting – Paragrafen.....	44
4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing.....	44
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	48
4.3 Financiering	49
4.4 Verbonden Partijen	50
5 Financiële begroting.....	51
5.1 Totale Baten	51
5.2 Baten en lasten op programmaniveau	53
5.3 Overzicht structureel en a-structureel verloop baten en lasten	54
5.4 Financiële positie	56
Bijlage: Gemeentelijke bijdragen.....	59

1 Inleiding en samenvatting

De programmabegroting 2017 is de derde begroting in een tijdsbestek van 1,5 jaar die verschijnt in deze vorm.

Na een "nieuwe programmabegroting 2015", de reguliere begroting 2016 is het nu de programmabegroting 2017 die u wordt aangeboden. Een en ander betekent dat de korte periode die ligt tussen de eerste versie en deze versie nog niet de mogelijkheid heeft geboden tot een uitgebreide evaluatie en reflectie. Desalniettemin zien wij een voortschrijdend inzicht ontstaan in de processen die onder de programma indeling verankerd liggen en in de wijze waarop die processen leiden tot de inzet van personeel en materieel. Dit voortschrijdend inzicht leidt tot een betere beheersing en sturing op die processen waardoor de organisatie meer in control raakt. Deze inzichten leiden ook tot de vraag of de initiële keuzes die gemaakt zijn bij de indeling in de programmaonderdelen de juiste waren. Om antwoord te krijgen op die vraag zullen wij in overleg gaan met vertegenwoordigers van de gemeenten en ambtenaren van de veiligheidsregio om de huidige opzet te evalueren en waar nodig bij te stellen. De koppeling met indicatoren en een eventueel op te stellen programma- en dienstencatalogus is dan ook voorzien. In deze begroting is een eerste proeve opgenomen van indicatoren.

Uitgangspunt voor de opstelling van deze begroting is de kadernota 2017. Deze bevat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen zoals deze ten tijde van het opstellen van dit document bekend waren. Op 18 december 2015 heeft het algemeen bestuur de kadernota als werkdocument voor het opstellen van de begroting 2017 vastgesteld. Het dagelijks bestuur heeft daarin op 26 februari nog twee wijzigingen aangebracht die in de definitieve kadernota haar plek hebben gevonden. Dit betreft aanpassingen voor wat betreft de hoogte van de ontwikkeling van de personele kosten en de aanpassing van de effecten als gevolg van de maatregelen ten behoeve van het onderwerp Arbeidshygiëne. De juiste bedragen zijn in paragraaf 2.4 opgenomen.

De programma indeling bevat een wijziging ten opzichte van de vorige begroting. Alhoewel vanaf 2018 voor gemeenschappelijke regelingen de verplichting geldt om de overhead en de kosten van rente separaat zichtbaar te maken is in deze begroting reeds een programma Bedrijfsvoering met dit doel opgenomen. Het opnemen hiervan bevordert in onze ogen het inzicht in de totale hoogte van de overhead en in de dekking vanuit de verschillende andere programma's. Dit bevordert de transparantie.

Ten opzichte van 2016 is de totale omvang van de begroting toegenomen met autonome en beleidsmatige ontwikkelingen. In het onderdeel "Financiële Kaders" in paragraaf 2.4 wordt dit nader toegelicht.

Nieuw in deze begroting zijn ook de effecten van het besluit rondom de harmonisatie van de gemeentelijke bijdrage. Hoewel dit besluit op zichzelf geen gevolgen heeft voor de hoogte van de begroting bepaalt dit wel de hoogte van de bijdrage van de individuele gemeente. In de tabel gemeentelijke bijdrage is deze weergegeven. 2017 is het eerst ingroei-jaar voor de gevolgen van de harmonisatie, waarbij conform besluit 25% van de financiële effecten is meegenomen.

2 Algemeen

2.1 Uitgangspunten

De veiligheidsregio ontwikkelt zich verder. In 2015 is de organisatie opnieuw ingericht en in 2016 is de organisatie "op koerssnelheid" gebracht. Inzichten uit de visitatie van eind 2015 worden hierin meegenomen.

In het nieuwe beleidsplan 2016 – 2019 kiest de organisatie voor een nieuwe werkwijze, die in deze begroting is overgenomen. Bij de totstandkoming van dat plan zijn de gemeenten nauw betrokken geweest. De inzichten die zijn verkregen uit de discussies met gemeenten en partnerorganisaties over majeure beleidsonderwerpen zijn in het beleidsplan meegenomen. Met de gemeenten zijn ook belangrijke nieuwe afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdragesystematiek (harmonisatie) en over de huisvesting brandweer. Eveneens is, in 2016, de nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld waarin deze afspraken hun formele basis vinden. Deze afspraken zijn in de begroting 2017 vertaald.

2.2 Missie en strategie

De veiligheidsregio heeft belangrijke wettelijke taken op het gebied van de openbare (fysieke) veiligheid en de publieke gezondheidszorg. De organisatie is nauw verbonden met de gemeenten. In feite zijn de gemeenten haar opdrachtgevers én de belangrijkste afnemers van de diensten van onze organisatie.

De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van een gemeente. Samenwerking bij de uitvoering van deze taken in de veiligheidsregio levert hogere kwaliteit en beperkt de kosten. Wet- en regelgeving leggen die samenwerking verplicht op. Samenwerking wordt ook gesteund door financiële bijdragen van het Rijk. De veiligheidsregio biedt een aantal programma's en diensten aan op het terrein van de risicobeheersing en incidentbestrijding, brandweezorg en publieke gezondheidszorg. De organisatie heeft zich ten doel gesteld om meerwaarde te bereiken op het vlak van veiligheid en gezondheid door, waar mogelijk, activiteiten op beide taakvelden met elkaar te verbinden. Binnen de programma's voert de veiligheidsregio een aantal activiteiten uit: zij adviseert, regisseert en organiseert, faciliteert en treedt operationeel op in situaties waarin hulp geboden is. Dat doet zij bij voorkeur samen met burgers en bedrijven, omdat die belangrijke invloed (kunnen) uitoefenen op hun eigen veiligheid en gezondheid.

In het beleidsplan is vastgelegd dat de veiligheidsregio vraaggericht, risicogericht en informatie gestuurd wil werken. Dat is in deze begroting doorgetrokken. De behoeften van de burgers en bedrijven staan centraal, de hoogste risico's hebben prioriteit en de organisatie opereert op basis van de juiste informatie. Het is onze opgave om dat op de juiste manier in de praktijk te brengen en daardoor hogere kwaliteit te bieden.

2.3 Doelstellingen

De veiligheidsregio werkt met een aantal programma's, te weten: Gezondheid (GGD), Centraal Meld- en Actiepunt, Veiligheid-risicobeheersing, Veiligheid-incidentbestrijding, Meldkamer en Bedrijfsvoering. Taak van de veiligheidsregio is om door middel van

samenwerking meerwaarde te creëren vertaald in (maatschappelijke) effecten of opbrengsten op het gebied van de fysieke veiligheid en openbare gezondheid.

Doelstellingen hierbij zijn **behalen van gezondheidswinst en bijdragen aan het voorkomen en adequaat bestrijden van branden en incidenten in de regio**. Deze doelstellingen liggen aan de basis van de programma's en programmaonderdelen. Prioriteit ligt bij ontwikkelingen waar grote resultaatkansen liggen of waar sprake is van risico's of bedreigingen voor het bereiken van de doelstellingen.

De strategische doelen worden in de programmabegroting uitgewerkt in operationele jaardoelen. Vervolgens vindt uitwerking plaats in afdelingsdoelen, die overgenomen worden in afdelingsjaarplannen. In 2016 is hiervoor de A3-systematiek ingevoerd. Binnen de programma's veiligheid-risicobeheersing en veiligheid-incidentbestrijding ligt focus op de verdere implementatie van de visie op repressie en het repressief brandweerorganisatieplan. Belangrijke items zijn de arbeidshygiëne en huisvesting brandweerkazernes. Binnen het programma gezondheid ligt prioriteit bij de uitwerking en implementatie van de afspraken uit de bestuursconferentie van 2016 waarbij optimaal moet worden aangesloten op de (toekomstige) behoeften van de gemeenten en partnerorganisaties. Voor de GGD betekent dit een grote uitdaging.

Ook in 2017 blijft de organisatieontwikkeling aandacht vragen, met name de uitwerking van het concept zelforganisatie. Hiermee wordt naar verwachting een betere afstemming gevonden op de uitdagingen waarvoor de organisatie in de toekomst wordt geplaatst.

2.4 Financiële kaders

De begroting vormt een uitwerking van de kadernota zoals die door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld. De aanpassingen ten opzichte van de begroting 2016 kan als volgt worden weergegeven.

2.4.1 Algemene kaders op grond van autonome ontwikkelingen

Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar, voor 2017 dus 1 januari 2016. Als basis is gebruikt gemaakt van de CBS opgave van februari 2016.

Indexatie algemeen

Het dagelijks bestuur heeft afgesproken dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage wanneer gemeenten daarvoor door de Rijksoverheid in het gemeentefonds worden gecompenseerd. In dit "trap op trap af" – systeem worden de effecten geneutraliseerd van door de veiligheidsregio niet beïnvloedbare ontwikkelingen.

Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de cao-afspraken voor het gemeentelijk personeel. Op 27 januari 2016 hebben de vakbonden en de VNG een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao-afspraken voor gemeenteambtenaren. Deze regeling loopt van 1 januari 2016 tot mei 2017. Op basis hiervan zijn de loonbedragen in de

begroting verhoogd met 2,53%. Hierin is tevens meegenomen een verwacht effect van de ontwikkeling van de pensioenpremie aan het ABP.

De opbouw van dit percentage kan als volgt worden weergegeven.

CAO verhoging 1 januari 2016	3%
Verlaging Pensioenpremie 1 januari 2016	-1,17%
Verhoging Pensioenpremie 1 april 2016	0,7%
Totaal Effect 2016	2,53%
Reeds opgenomen 2016	-1%
Verschil	1,53%
Verhoging 1 januari 2017	0,4 %
Budgettaire ruimte 2017	0,6%
Totaal opgenomen jaarschijf 2017	2,53%

Materiële kostenstijging

De materiële kostenstijging wordt op basis van de prijsindex voor de materiële overheidsbestedingen ingeschat op 1%.

2.4.2. Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Algemeen

Vroegpensioen

In 2014 is besloten tot de dekking van de kosten van vroegpensioen ten laste van het resultaat 2013. In het kader van de vereffening van dit bedrag is een driejaarlijkse korting op de gemeentelijke bijdrage afgesproken van € 873.000, voor het eerst in 2014 en voor het laatst in 2016. Met ingang van 2017 vervalt deze korting.

Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding

Per 1 januari 2014 valt de brandweer niet meer onder het BTW compensatiefonds. Voor de extra lasten die hieruit voortvloeien worden de veiligheidsregio's gecompenseerd door ophoging van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR).

Tot op heden werden deze bedragen aan de gemeenten separaat uitgekeerd. Conform de van gemeenten ontvangen verzoeken zijn de bedragen verwerkt bij de opstelling van de begroting en is het bedrag in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Als gevolg van de verlaging van de BDUR-uitkering op grond van de aanpassing van het verdeelmodel is dit bedrag naar beneden bijgesteld.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dat betekent dat overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen per 1 januari 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetwijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Naar verwachting zullen de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt zijn.

Programma Gezondheid

Ziekteverzuim Adolescenten

Ten behoeve van de terugdringing van het ziekteverzuim onder jongeren zal de GGD de projecten rondom dit thema continueren en projecten op scholen begeleiden. De totale kosten bedragen € 100.000.

Programma Veiligheid Risicobeheersing

Brandveilig Leven

Op grond van het besluit van het algemeen bestuur om Brandveilig Leven onlosmakelijk verbonden te laten zijn met het brandweerorganisatieplan wordt voorgesteld het programma voor 2017 te continueren op basis van een versoberde inzet (totaalbedrag € 390.000).

Programma Veiligheid Incidentbestrijding

Arbeidshygiëne

In het algemeen bestuur van 11 maart 2016 zijn het plan en de voorgenomen activiteiten in het kader van de bevordering van arbeidshygiëne vastgesteld. De kosten voor 2017 zijn geraamd op € 376.000.

Huisvesting brandweer

Met ingang van 2017 is de huisvesting van de brandweerlocaties onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. Dit betekent een verschuiving van gemeentelijke naar regionale lasten ter grootte van € 2.016.000. Een groot deel hiervan vloeit weer terug naar de gemeenten in de vorm van huur.

3 Beleidsbegroting – Programmaplan

3.1 Programma Gezondheid

Wat willen we bereiken?

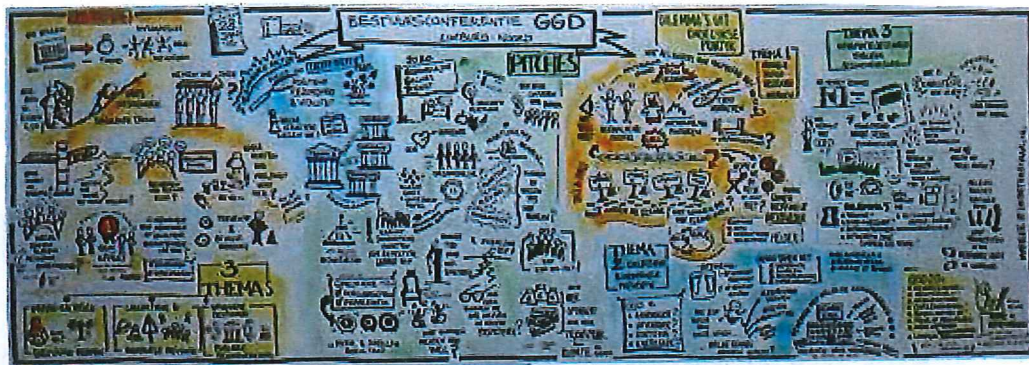
De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de gemeenten de opdracht om, via een gemeenschappelijke regeling, een gemeentelijke gezondheidsdienst in te stellen en in stand te houden. De gemeenten zijn daarmee eigenaar en opdrachtgever van de GGD. In die rol dienen gemeenten te borgen dat bepaalde deskundigheden bij de GGD beschikbaar zijn. Kernactiviteit van de GGD blijft het bevorderen van de gezondheid van de ruim 515.000 inwoners in de regio, met name door het tegengaan en vroegtijdig opsporen van ziekten (preventie). Preventie kan de druk op de zorg verminderen. Bovendien vervult de publieke gezondheid een belangrijke rol in de voorbereiding en respons op (dreigende) crisissituaties; denk bijvoorbeeld aan infectieziektebestrijding of het optreden bij incidenten die veel maatschappelijke onrust (kunnen) veroorzaken. Een sterke publieke gezondheid is een krachtig instrument om concreet invulling te geven aan de publieke belangen in het (grotendeels private) zorgveld. Om dit te bereiken voert de GGD een aantal programmaonderdelen uit. Deze programmaonderdelen zijn: Preventie; Standaardzorg jeugd; Risicozorg jeugd; Inspecties kinderopvang; Preventie specialismen; Standaardzorg specialismen; Risicozorg specialismen; Kennis en innovatie. In de volgende paragraaf is opgenomen wat de veiligheidsregio in 2017 gaat doen en welke resultaten zij wil behalen.

Algemene ontwikkelingen 2017

Eind 2015 is het takenpakket van de GGD nader beschreven en vastgesteld door de Bestuurscommissie GGD. De rol en positionering van de GGD in het maatschappelijke krachtenveld stond op de agenda van de bestuursconferentie GGD begin 2016. Op dit moment wordt de bestuurlijke opdracht nader geformuleerd, waarbij de in het landelijke "Stimuleringsprogramma Publieke Gezondheid" geschetste ontwikkeling wordt betrokken. Deze wordt in 2016 ingezet en zal in 2017 doorlopen. Uitwerking vindt via drie lijnen plaats:

- Thema 1: vraag- en risico gestuurd werken in horizontale netwerken;
- Thema 2: collectieve en individuele preventie;
- Thema 3: informatie gestuurde publieke gezondheidszorg.

De komende jaren wil de GGD met concrete stappen haar kennis, mensen en middelen optimaal laten aansluiten bij het door gemeenten ingezette gezondheidsbeleid. In opdracht van onze gemeenten levert de GGD Limburg-Noord een bijdrage aan een langer gezond leven voor de inwoners in Noord- en Midden-Limburg. Momenteel zijn ingrijpende veranderingen gaande in de zorg. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van 'ziekte, zorg en afhankelijkheid' naar 'gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht'. Deze nieuwe benadering wordt met de term "positieve gezondheid" aangeduid. Positieve Gezondheid wordt gedefinieerd als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

Decentralisaties

De rol van burgers, overheid, zorgverleners en verzekeraars verandert. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt en een logisch samenhangend geheel is met de rest van de zorg. Daarnaast is het waarborgen van de betaalbaarheid van de zorg een andere doelstelling. Het creëren van nieuwe dwarsverbanden tussen maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en het domein van werk en inkomen maakt deel uit van de transformatie. De wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid sluiten aan bij de opgaven van de decentralisaties: preventief, dichtbij, versterken van eigen kracht en mentale weerbaarheid. De GGD staat samen met gemeenten en andere stakeholders aan de lat om deze opgaven te realiseren.

Toestroom asielzoekers

In de afgelopen periode hebben we in Nederland te maken gehad met een verhoogde toestroom van asielzoekers. Dit heeft ook zijn weerslag gehad op onze regio. De GGD heeft hierdoor op een aantal onderdelen extra inzet gepleegd om voor deze doelgroep, en in het algemeen, de publieke gezondheid te waarborgen. De verwachting is dat ook in 2017 deze verhoogde toestroom van asielzoekers consequenties zal hebben voor de bedrijfsvoering van de GGD. Hoeveel inzet precies nodig zal zijn, zal in de loop van 2016 duidelijk worden. De GGD zal hierover zo goed mogelijk rapporteren.

3.1.1 Preventie

Wat gaat de VRLN doen?

Preventie heeft tot doel te zorgen dat mensen gezond blijven. Preventie wil ook verschillen in gezondheid verkleinen. Dat kan door gezondheid van mensen te bevorderen en te beschermen, maar ook door maatregelen die ziekten en complicaties van ziekten voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen. Preventie heeft ook tot doel de burgers te stimuleren om een gezonde leefstijl te hanteren en daarmee regie over de eigen gezondheid te nemen. Daarbij worden ook de sociale en fysieke leefomgeving meegenomen. Preventie omvat een scala aan activiteiten die een gezonde leefstijl bevorderen: vroegtijdige signalering, bewustwording en gedragsverandering en informatieverstrekking. Preventie vraagt een integrale aanpak en moet structureel in het gemeentelijk beleid worden ingebed. Daarbij is de rol van de GGD belangrijk. Op basis van (interne en externe) gegevens en signalen ontwikkelt en adviseert de GGD op de uitvoering van preventieprogramma's. Ook adviseert de GGD op het gebied van lokaal gezondheids- en preventiebeleid. Het volgen van landelijke ontwikkelingen en samenwerken en afstemmen in de keten zijn hiervoor een voorwaarde.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD gaat een gezonde leefstijl van alle burgers bevorderen. Dat doet de GGD onder meer door te signaleren en gemeenten te adviseren op het gebied van regionaal en lokaal gezondheids- en preventiebeleid.

Indicatoren

- Regionale preventie: de met de aanvrager bepaalde doorlooptijd van het (advies)traject is gehaald.
- Regionale preventie: Voor tevredenheid van de aanvrager over het advies is minimaal het rapportcijfer 7 gehaald.
- Lokale preventie: Per gemeente heeft 1 jaarlijks duidingsgesprek plaatsgevonden met de GGD jeugdarts over de gezondheidstoestand in de gemeente.

Wat mag het kosten?

Preventie

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.983	1.977
Baten	-545	-502
Saldo van baten en lasten	1.438	1.475
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	1.438	1.475

3.1.2. Standaardzorg jeugd

Wat gaat de VRLN doen?

De GGD draagt bij aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen in de regio. Gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat het nieuwe basispakket beschikbaar is en actief wordt aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. De GGD voert dat pakket vanuit het programma standaardzorg jeugd uit. De deelname van de GGD in diverse netwerken en de omslag naar meer vraaggericht en risicogericht werken kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop de inrichting van de zorg vorm krijgt. Met ingang van 2018 worden de middelen voor het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) overgeheveld naar de gemeentekas. Dat vraagt goede afspraken om de uitvoering van het RVP door de afdeling JGZ doorgang te laten vinden. Hiervoor worden voorbereidingen getroffen in 2017. Verder vindt doorontwikkeling van "wisselwachters" plaats: meer aandacht voor risicokinderen, minder voor kinderen waarmee het goed gaat. Daarbij verwacht de GGD ook in 2017 nog te maken te hebben met een verhoogde instroom van asielzoekers. Dit zal betekenen dat vanuit de standaardzorg jeugd wellicht een kleine verhoging van werkzaamheden plaatsvindt.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD zal vanuit het programma standaardzorg jeugd het volgende doen: systematisch volgen van de ontwikkelingen van kinderen en jongeren; problemen signaleren en specifieke stoornissen vroegtijdig opsporen; voorlichting en advies geven; ontzorgen en normaliseren. Hieronder staat aangegeven welk resultaat we willen behalen in 2017. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaten van 2015. Een nadere analyse voor toekomstige ramingen is op dit moment in ontwikkeling.

Indicatoren

- Algemeen JGZ: per school is één jaarlijks adviesrapport opgeleverd over de gezondheidstoestand.
- Algemeen JGZ: 80% van de scholen heeft gebruik gemaakt van gezondheidsgegevens geleverd door de GGD.
- Standaard contactmoment JGZ 0-4: 49.500 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd conform "Wisselwachters op het goede spoor".
- Standaard contactmoment JGZ 4-18: 14.500 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd conform "Wisselwachters op het goede spoor".
- Inloopspreekuur en intake van mensen die zich in de regio vestigen: 2.200 contactmomenten zijn uitgevoerd.
- Standaard contactmoment asielzoekers 0-18: 900 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd.
- Standaard contactmoment JGZ: 80% van de kinderen met overgewicht (10 jaar of in groep 7) heeft binnen 8 weken een extra consult gekregen.
- Rijksvaccinatieprogramma JGZ: 7 (gecombineerde) vaccins zijn aangeboden aan alle kinderen in de leeftijd van 2, 3, 4, 11 en 14 maanden en 4 en 9 jaar, en meisjes van 12 jaar. In totaal zijn 37.100 vaccinaties uitgevoerd.
- Rijksvaccinatieprogramma JGZ: gemeenten hebben een BMR-vaccinatiegraad van 95% bij kinderen van 14 maanden.

Wat mag het kosten?

Standaardzorg jeugd

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	9.238	9.295
Baten	-1.155	-940
Saldo van baten en lasten	8.083	8.355
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	8.083	8.355

3.1.3. Risicozorg jeugd

Wat gaat de VRLN doen?

Risicozorg jeugd richt zich op het beschermen en bewaken van de ontwikkeling, gezondheid en veiligheid van alle kinderen en jongeren in de leeftijd tot en met 18 jaar in de regio. Door op tijd te signaleren en in te grijpen worden risicovolle situaties of bedreigingen voor de gezondheid weggenomen. Samen met de jongeren zelf, hun ouders en ketenpartners worden inschattingen gemaakt van de eigen kracht van kinderen en jongeren en van de gezinnen waarin zij opgroeien. Op die manier kan worden bepaald aan welke ondersteuning kinderen en hun ouders behoefte hebben. Als nieuwe ontwikkeling wordt in 2017 ingezet op een structureel extra contactmoment voor adolescenten met als doel om het ziekteverzuim onder deze groep terug te dringen. Hiervoor is € 0,1 miljoen in de begroting opgenomen.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD zal vanuit het programma risicozorg jeugd het volgende doen bij gesignaleerde problemen of risicogroepen: beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen; gemeenten en scholen adviseren over collectieve maatregelen en activiteiten op basis van analyse van verkregen gegevens; informatie uitwisselen met samenwerkingspartners en daarbij streven naar een integrale samenwerking omtrent kinderen en gezinnen die risico lopen.

Indicatoren

- Regionale risicozorg jeugd (preventie): rapportcijfer van minimaal 7 voor de tevredenheid van de scholen en samenwerkingspartners over de adviezen.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie) 0-4: 12.700 onderzoeken van jeugdigen die daarvoor in aanmerking komen zijn uitgevoerd.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie) 4-18: 9.800 onderzoeken van jeugdigen die daarvoor in aanmerking komen zijn uitgevoerd.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie): rapportcijfer van minimaal 7 voor tevredenheid van de zorgvrager over het onderzoek.

Wat mag het kosten?

Risicozorg jeugd

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	3.689	3.802
Baten	-110	-34
Saldo van baten en lasten	3.579	3.768
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	3.579	3.768

3.1.4. Inspecties kinderopvang

Wat gaat de VRLN doen?

Sinds januari 2013 is er sprake van risico gestuurd toezicht. In opdracht van de gemeenten worden alle locaties elk jaar bezocht. De inspectieactiviteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de locatie. De inspecteur heeft de opdracht om een oordeel te geven over het feit of de kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang worden nageleefd. Van elke inspectie wordt een rapportage gemaakt. Toezicht en handhaving op de kinderopvangen worden momenteel herzien. De GGD levert hieraan een bijdrage. Concreet gaat het om een verhoging van de kwaliteitseisen voor kinderopvang en toezicht en handhaving daarop. Hiertoe moeten mensen worden opgeleid in 2016 en 2017. Vanaf 2018 zal het Nieuwe Toezicht (HNT) voor de WKO in werking treden.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De veiligheidsregio voert de wettelijk verplichte inspecties van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, voorzieningen voor buitenschoolse opvang en gastouderbureaus uit. We houden steekproeven onder gastouders en nieuwe aanvragen handelen we binnen de wettelijke vastgestelde termijn af.

Indicatoren

- 100% van de instellingen is (al dan niet o.b.v. indicatie) geïnspecteerd en een rapport is opgemaakt.
- 30% daling van het aantal instellingen die in de risicocategorie vallen wordt gerealiseerd.

Wat mag het kosten?

Inspecties Kinderopvang

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	643	621
Baten	-617	-603
Saldo van baten en lasten	26	18
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	26	18

3.1.5. Preventie specialismen

Wat gaat de VRLN doen?

Het programmaonderdeel preventie specialismen richt zich op het voorkómen van infectieziekten door middel van reizigersadvisering, technische hygiënezorg (evenementenadvisering en advisering aan derden) en preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD adviseert bij evenementen en bij risicolocaties, en voert inspecties op naleving van de gezondheidsvoorschriften uit. Ook verzorgt de GGD (preventieve) vaccinaties van risicogroepen en reizigersvaccinaties als onderdeel van de reizigersadvisering.

Indicatoren

- Technische hygiënezorg: 72 adviezen t.a.v. evenementen worden uitgebracht.
- Technische hygiënezorg: Klanttevredenheid. Rapportcijfer van minimaal 8 wordt gehaald.
- Reizigerszorg: 5.000 consulten worden uitgevoerd en 10.500 vaccins worden gegeven.
- Reizigerszorg: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 wordt gehaald.

Wat mag het kosten?

Preventie specialismen

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	860	867
Baten	-654	-650
Saldo van baten en lasten	206	217
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	206	217

3.1.6. Standaardzorg specialismen

Wat gaat de VRLN doen?

De GGD verzorgt medische milieukunde, algemene infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening, forensische geneeskunde (lijkschouw) en technische hygiënezorg. De lijkschouw is een wettelijke taak voor de gemeenten. Binnen onze regio hebben de gemeenten de GGD aangewezen voor de uitvoering van deze taak. Voor politie en justitie voeren wij forensisch medisch onderzoek en medische arrestantenzorg uit. Infectieziektebestrijding blijft ook in 2017 een aandachtspunt. Dreigingen van buitenaf, ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoönose) en antibiotica-resistentie (ABR) blijven vragen om bijzondere alertheid. Ook in 2017 werken wij in een grensoverschrijdend project tussen Vlaanderen en Zuid-Nederland mee aan de bestrijding van toenemende antibioticaresistentie. In de medisch milieukundige hoek vraagt het provinciaal asbest-aanvalsplan blijvend aandacht. De ontwikkelingen rondom i-TBC waarbij digitale uitwisseling van TBC gegevens makkelijker wordt, vragen van ons een investering in 2016 met mogelijk ook nog uitloop in 2017. De omvang van die investeringskosten zijn nog niet precies bekend. In het licht van soa-bestrijding zullen we naast de normale spreekuren ook specifiek inzetten op de doelgroepen als beschreven in de subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (RIVM). Deze subsidieregeling staat onder druk. De subsidie richt zich op een aantal specifieke doelgroepen. De mogelijk verlaging van de subsidie brengt met zich mee dat de GGD minder mensen kosteloos kan

helpen. In 2017 zullen we (bestuurlijke) keuzes moeten maken hoe hier mee om te gaan. Meer en meer zal hier ook e-health voor worden ingezet.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD wil met medische milieukunde, algemene infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening, forensische geneeskunde (lijkschouw) en technische hygiënezorg een bijdrage leveren aan de publieke gezondheid in onze regio.

Indicatoren

- Infectieziektebestrijding algemeen: 95% van de meldingen in het kader van de WPG zijn binnen de gestelde termijn gedaan.
- Technische hygiënezorg: 4 inspecties AZC's, 40 inspecties tattoo en piercing shops en 4 inspecties seksinrichtingen zijn uitgevoerd.
- Technische hygiënezorg: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Medische milieukunde: 75 adviezen over gezondheidsrisico's door milieuverontreiniging zijn opgesteld.
- Medische milieukunde: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Forensische geneeskunde: 2500 gedetineerden zijn behandeld en 650 lijkschouwingen zijn uitgevoerd.
- Forensische geneeskunde: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Tuberculosebestrijding: minimaal 85% van de behandeling vindt plaats binnen de wettelijk gestelde termijn. Vaccinatiegraad van kinderen die in aanmerking komen voor BCG is 85%.
- SOA (standaardzorg): 2.000 consulten Soa en Sense zijn uitgevoerd conform de subsidie.
- SOA (standaardzorg): Klanttevredenheid 0,1 (op schaal van 10) hoger dan in 2016.

Wat mag het kosten?

Standaardzorg specialisten

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	2.930	2.920
Baten	-1.336	-1.275
Saldo van baten en lasten	1.594	1.644
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	1.594	1.644

3.1.7. Risicozorg specialismen

Wat gaat de VRLN doen?

Risicozorg specialismen omvat de inzet bij dagelijkse incidenten en calamiteiten, het invulling geven aan de geneeskundige taken op het vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, het voorzien in een 7 x 24 uur bereikbaarheid van medische professionals, het verlenen van laagdrempelige medische en/of psychische zorg en outbreak management.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Bij rampen crises is de GGD verantwoordelijk voor de processen rondom Psychosociale Hulpverlening, infectieziektebestrijding, medische milieukunde en geneeskundig onderzoek bij rampen. Met deze taken levert de GGD een bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van de inwoners van de regio.

Indicatoren

- Risicozorg specialismen: in 80% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Risicozorg specialismen

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	236	237
Baten	-27	-22
Saldo van baten en lasten	209	214
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	209	214

3.1.8. Kennis & Innovatie

Wat gaat de VRLN doen?

Op basis van data genereren wij informatie om gemeenten te adviseren en te ondersteunen in de innovatie van hun beleid op het gebied van de publieke zorg. We gebruiken deze data ook om onze eigen processen en producten te verbeteren en te innoveren. Tevens kunnen medewerkers van de GGD in gesprek met gemeenten kwantitatieve onderzoeksresultaten duiden aan de hand van hun ervaringen uit de praktijk. Wij nemen deel aan regionale en landelijke kennisnetwerken om deze kennis te onderhouden en uit te bouwen. De GGD wil zich meer gaan profileren op onderzoek. In 2016 wordt een ontwikkelagenda opgesteld. Een ander speerpunt is het dichterbij elkaar brengen van onderzoek en advies, waarbij de lijnen met de GGD Zuid-Limburg op het gebied van onderzoek worden verstevigd. Wij gaan wijkprofielen opstellen waarmee we gemeenten concreter kunnen voorzien van gezondheidsgegevens op wijkniveau. Hiermee komen wij tegemoet aan de behoefte die

door gemeenten vaker geuit is. Op verzoek van gemeenten zetten wij ook meer in op het uitvoeren van kwalitatieve onderzoeken.

In 2016 worden de (gemeentelijke) resultaten van de Jongerenmonitor opgeleverd. Tevens worden de volwassenen en ouderenmonitor doorontwikkeld voor 2017.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Kennis en innovatie bestaat in hoofdzaak uit onderzoek, gezondheidsbevordering en innovatie. Eens per vier jaar voeren we een algemene monitor en een jongerenmonitor uit. Tevens ontwikkelen wij producten en adviezen voor gezondheidsbevordering en werken we aan innovatie.

Indicatoren

- Kennis en innovatie: resultaten gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen op gemeente- en waar mogelijk wijkniveau zijn via een interactief dashboard gepubliceerd.
- Kennis en innovatie: commitment van het bestuur op de doorlooptijd en de wijze van rapporteren is opgehaald.

Wat mag het kosten?

Kennis en innovatie

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	382	382
Baten	-12	-3
Saldo van baten en lasten	370	378
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-12	0
Gemeentelijke bijdragen	358	378

3.1.9 Totale kosten van het programma gezondheid

Totaal Programma Gezondheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	20.479	19.961	20.100
Baten	-5.163	-4.456	-4.030
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-14.999	-15.493	-16.070
Saldo van baten en lasten	318	12	0
Stortingen in reserves	220	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-475	-12	0
Resultaat voor bestemming	63	0	0
Resultaatbestemming	-63	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.2 Programma Centraal Meld- en Actiepunt (CMA)

Wat willen we bereiken?

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bevorderen van de door- en uitstroom in de maatschappelijke opvang en voor het beperken van de instroom. Bij gemeenten ligt ook een belangrijke taak om de samenwerking in de ketenzorg voor thuis- en daklozen te versterken. Hiervoor hebben zij gezamenlijk het Centraal Meld- en Actiepunt (CMA) ingesteld. Vanaf 1 januari 2013 is het CMA onderdeel van de veiligheidsregio. Het CMA geeft uitvoering aan de gemeentelijke taken op het vlak van de maatschappelijke opvang.

Wat gaat de VRLN doen?

We geven de ketenregie van het CMA verder vorm door de ketensamenwerking te verbeteren. Dat doen we samen met onze partners in het domein maatschappelijke opvang. In 2017 zal het CMA op inhoud, taken en doelstellingen opnieuw gedefinieerd en beoordeeld worden. De regiogemeenten hebben grote behoefte aan beter inzicht in de omvang en aard van de problematiek in relatie tot onder andere maatschappelijke opvang.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Het CMA bewaakt de toegang van cliënten naar de maatschappelijke opvang, voert regie over de in-, door- en uitstroom naar en vanuit de maatschappelijke opvanginstellingen naar de hoogst haalbare woonsituatie van een individu of systeem, vervult de consultfunctie voor preventie en herstel van cliënten, signaleert hiaten in de ketensamenwerking en fungeert als aanmeldpunt en monitoring Housing First (sinds eind 2011).

Indicatoren

- Het CMA wint 100% van de gevraagde monitor informatie in bij de opvanginstellingen en deze monitorinformatie wordt jaarlijks aangeleverd bij de opdrachtgever (gemeente).
- Klanttevredenheid: de opdrachtgever (gemeente) geeft een voldoende rapportcijfer voor de ontvangen monitor informatie.

Wat mag het kosten?

Totaal Programma CMA

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	507	550	529
Baten	0	0	0
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-582	-573	-552
Saldo van baten en lasten	-76	-23	-23
Stortingen in reserves	92	23	23
Onttrekkingen uit reserves	-13	0	0
Resultaat voor bestemming	3	0	0
Resultaatbestemming	-3	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.3 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Wat willen we bereiken?

Gemeenten willen een veilige woon- en leefomgeving voor hun inwoners. Sociale veiligheid is daarbij een belangrijk aandachtsveld, maar ook doelen op het vlak van de fysieke veiligheid zoals vermindering van het aantal incidenten en calamiteiten zijn voor gemeenten erg belangrijk. Hierbij werken zij samen met professionals, zoals met de politie en veiligheidsregio. Ook zetten zij in op versterken van de betrokkenheid en vergroting van het zelf oplossend vermogen van hun inwoners en ondernemers.

De veiligheidsregio helpt gemeenten hierbij. In het programma veiligheid-risicobeheersing biedt zij gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten. De regio werkt vanuit het begrip "meerlaagse veiligheid" waarbij in iedere fase van het realiseren van een ruimtelijke ontwikkeling of bouwwerk een passend instrument ingezet kan worden om fysieke veiligheid te vergroten.

Het programma risicobeheersing bestaat uit vijf programmaonderdelen, die hieronder nader worden uitgewerkt. Het gaat om:

- Ruimtelijke veiligheid;
- Industriële veiligheid;
- Bouwveiligheid;
- Gebruiksveiligheid;
- Onderzoek, beleid en projecten.

Per programmaonderdeel worden naast een korte beschrijving en de kosten ook één of meerdere prestatie-indicatoren weergegeven onder het kopje "welk resultaat gaat de veiligheidsregio boeken dit jaar?". Na de programmaonderdelen volgt nog een overzicht van de totale kosten van het programma risicobeheersing.

Algemene ontwikkelingen 2017

De regionalisering van de brandweer (incl. risicobeheersing) en de daaropvolgende reorganisatie is gepaard gegaan met substantiële kortingen op het beschikbare budget en heeft geleid tot verschuivingen in de inzet van capaciteit. Dit heeft tot gevolg dat er keuzes gemaakt moeten worden in de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd (kwantitatief en kwalitatief). Vanuit een risicogerichte benadering wordt de prioriteit gelegd bij die objecten, activiteiten en ontwikkelingen waar brand of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen kan leiden tot grote groepen slachtoffers, oncontroleerbare branden en/of grote maatschappelijke impact. Verder wordt waar mogelijk het signaaltoezicht door partners versterkt en worden onderdelen van de advisering integraal met het toezicht met de inspecties Wet Kinderopvang en activiteiten brandveilig leven opgepakt. Van belang hierbij is ook dat de medewerkers risicobeheersing structureel werkzaamheden uitvoeren voor de paraatheid van de repressieve organisatie. Het gaat om gemiddeld 3 fte op jaarbasis. Er is sprake van een overgangperiode tot 1 januari 2018. De verwachting is dat dan de nieuwe Omgevingswet van kracht is en de private bouwplantoets is ingevoerd. Dan ontstaat een nieuwe situatie. Wat precies de gevolgen hiervan zijn voor de preventietaken, ook in relatie tot de Regionale Uitvoerings Dienst (RUD), wordt nog in kaart gebracht. Daarbij wordt ook het beleidsuitgangspunt "van regelgericht naar risicogericht" verder uitgewerkt. In de loop van 2017 zal duidelijk worden wat deze ontwikkelingen betekenen voor de omvang en kwaliteit van het programma risicobeheersing.

In de raming voor 2017 is nog uitgegaan van een grote inzet van capaciteit voor het programma onderdeel bouwveiligheid, op basis van historische cijfers. In de praktijk blijkt deze raming niet realistisch en wordt capaciteit voor bouwveiligheid ingezet op het programma onderdeel gebruiksveiligheid, waar meer ondersteuning van de VRLN wordt gevraagd.

Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) en de AGS-functie

De AGS-staffunctie (adviseur gevaarlijke stoffen) wordt momenteel uitgevoerd door een specialist risicobeheersing. Zijn taak is het om naast inhoudelijk kennisbaak en adviseur, de AGS-piketfunctionarissen en meetplanleiders aan te sturen en de processen rondom IBGS te coördineren die over vier afdelingen verspreid uitgevoerd worden. Na ruim twee jaar op deze wijze gewerkt te hebben blijkt dat de vraag aan ondersteuning en begeleiding vele malen groter is dan momenteel geboden kan worden. In 2017 wordt hiervoor dan ook extra formatie vrijgemaakt.

Brandveilig Leven

In 2015 zijn de resultaten van het programma Brandveilig Leven (BVL) 2012 – 2015 geëvalueerd en is besloten om onderdelen van het programma te continueren en vanaf 2017 structureel in te bedden in het programma Risicobeheersing. De structurele formatie en de materiële kosten van de afdeling risicobeheersing zijn hierop aangepast. De kosten bedragen 390k, voornamelijk personele kosten (5,7 fte aan capaciteit). Naast deze medewerkers hebben ook de vrijwilligers een rol in het verder uitdragen van het gedachtegoed van Brand Veilig Leven en is de capaciteit voorwaardenscheppend voor de beoogde resultaten.

Brandveilig Leven heeft aantoonbaar meerwaarde. Het brandveilig leven team activeert en coördineert de activiteiten, de partners en begeleidt brandweervrijwilligers en burgers bij de uitvoering van activiteiten. Daarbij wordt aangesloten op gemeentelijke initiatieven. In 2016 en 2017 ligt extra focus op de gemeenten die een lagere dekking van repressieve brandweer kennen (ref. brandweerorganisatieplan).

Het programma brandveilig leven is opgebouwd uit een aantal producten c.q. onderdelen: *Geen nood bij brand*: op basis van een reeds landelijk omarmde methodiek worden expedities / controles uitgevoerd bij zorginstellingen. Expedities zijn fysieke rondgangen waarbij gedrag en controle integraal aan bod komen. Deze expedities zijn gericht op het vergroten van het bewustzijn en het handelingsperspectief bij het management, personeel en de bewoners van een zorginstelling. Inhoudelijk zijn deze activiteiten gericht op een veilig gebruik en het vluchten bij calamiteiten. Daarnaast wordt een zorgorganisatie geholpen om haar eigen verantwoordelijkheid te nemen in het organiseren van veiligheid.

Ambassadeurs: Wij werven en trainen intermediairs die kwetsbare doelgroepen helpen bij het vergroten van de brandveiligheid. In de nabije toekomst zijn wij in staat om een vorm van harde veiligheid te realiseren die op basis van burgerondersteuning en zelfredzaamheid vorm krijgt.

Ondersteuning brandweerposten: BVL zorgt dat brandweerposten de juiste (methodische) ondersteuning krijgen bij het uitrollen van lokale initiatieven zoals voorlichtingsactiviteiten, woningchecks en het bezoek van specifieke doelgroepen aan brandweerposten.

Scholenprogramma: Binnen het scholenprogramma worden de scholen bezocht door een expeditie gericht op de vluchtveiligheid. Daarnaast is het programma gericht op het verhogen van veiligheidsbewustzijn, attitude, kennis en brandveiligheidsgedrag bij basisschoolleerlingen. Het programma wordt onder andere door brandweervrijwilligers en docenten uitgevoerd.

Beleidsuitvoering en onderzoek: Op regionaal niveau wordt bij gemeenten aangesloten op uitvoeringsprogramma's en wordt landelijk kennis uitgewisseld. Samen met collega veiligheidsregio's en Universiteit Maastricht worden de producten en interventies van brandveilig leven gemonitord op het effect in termen van harde veiligheid. Voor de zomer staat er een conferentie met ketenpartners op de agenda waarbij co- financiering één van de onderwerpen zal zijn.

Digitaal werken

In 2015 is een start gemaakt met het digitaliseren van de werkprocessen van risicobeheersing. Vanaf 1 januari 2016 worden alle nieuwe aanvragen digitaal verwerkt en gearhiveerd.

3.3.1. Ruimtelijke veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico's. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routing gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig ondernemen. Doel van dit programmaonderdeel is om in een zo vroeg mogelijk stadium veiligheidsrisico's in beeld te brengen en mee te laten wegen in de beleidskeuzes die gemaakt worden

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om omgevingsrisico's te beperken en te beheersen.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 60 aanvragen externe veiligheid (EV) is advies uitgebracht.
- 90% van de adviezen EV is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd.
- Met alle gemeenten is structureel overleg over advisering pro-actie met een minimale frequentie van 4 keer per jaar. Volume-indicator: regionaal 2.000 uur.

Wat mag het kosten?

Ruimtelijke Veiligheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	269	270
Baten	-44	-47
Saldo van baten en lasten	225	223
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	225	223

3.3.2. Industriële veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico's. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies op het gebied van opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om industriële risico's te beperken en te beheersen. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 60 aanvragen milieuvergunning is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.
- 90% van de naar verwachting 12 BRZO-inspecties is volgens planning uitgevoerd.
- 90% van de rapportages is binnen 8 weken (na close-out) verzonden aan het bedrijf.

Wat mag het kosten?

Industriële Veiligheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	639	640
Baten	-205	-212
Saldo van baten en lasten	434	428
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	434	428

3.3.3. Bouwveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten bij bouwvergunningtrajecten: over te nemen bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controles tijdens en na de bouw kunnen van deze werkzaamheden deel uitmaken.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 450 bouwvergunningaanvragen is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.

Wat mag het kosten?

Bouwveiligheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.463	1.466
Baten	-250	-266
Saldo van baten en lasten	1.213	1.200
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	1.213	1.200

3.3.4. Gebruiksveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen. Hiertoe behoort de advisering omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik, de advisering en het toezicht bij grootschalige en risicovolle (A- en B-) evenementen en het toezicht op brandveilig gebruik.

Daarnaast voert de Veiligheidsregio activiteiten uit specifiek gericht op verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen. Concrete activiteiten zijn het uitvoeren van lesprogramma's en expedities op scholen en in zorginstellingen, het voorlichten en trainen van kwetsbare groepen (inclusief plaatsing van rookmelders).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften bij het gebruik van bouwwerken en bij evenementen.

Door het vergroten van het (brand)veiligheidsbewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen brandveiligheid wordt het risico op brand door menselijk handelen verkleind en de kennis en vaardigheden over adequaat handelen in geval van brand vergroot.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 250 aanvragen vergunning/melding brandveiligheid is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen brandveiligheid is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.
- Op alle naar verwachting 550 vergunningaanvragen voor B&C-evenementen is advies uitgebracht.
- 90% van het afgesproken controleprogramma is uitgevoerd (1.500 controles).
- Er zijn 200 voorlichtingsactiviteiten uitgevoerd (10% meer dan in 2016) gericht op brandveilig gedrag bij burgers, senioren, scholen en zorginstellingen. Dit leidt tot een toename van bewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel op het gebied van brandveiligheid en kennis/vaardigheden over adequaat handelen bij brand.

Wat mag het kosten?

Gebruiksveiligheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.689	1.692
Baten	-293	-312
Saldo van baten en lasten	1.396	1.380
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	1.396	1.380

3.3.5. Onderzoek, beleid en projecten

Wat gaat de VRLN doen?

De veiligheidsregio onderhoudt een actueel regionaal (brand)risicoprofiel. Dit is wettelijk verplicht en vormt de basis voor risico gestuurde brandweezorg. Binnen risicobeheersing verzorgt de VRLN daarnaast de beleidsvoorbereiding op diverse terreinen en onderwerpen, mede gebaseerd op onderzoek naar brand(on)veilig gedrag en brandonderzoek.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een actueel (brand)risicoprofiel als basis voor beleid en risicogerichte organisatie van de brandweezorg. Adequate en kwalitatief hoogwaardige beleidsadviezen die bijdragen aan een effectieve en efficiënte organisatie van de brandweezorg, gebaseerd op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen. Het lerend vermogen van de brandweerorganisatie is vergroot.

Indicatoren

- Minimaal 1 update uitgebracht van het regionaal- en brandrisicoprofiel.
- 50 brandonderzoeken zijn uitgevoerd, bij 50% is de oorzaak achterhaald en in 75% heeft onderzoek geleid tot meer inzicht in verloop van de brand.
- Afgerond onderzoek naar de effecten van 2 van de 4 brandveiligheidsprogramma's die gericht zijn op het verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen.

Wat mag het kosten?

Onderzoek, beleid en projecten

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	254	689
Baten	-32	-33
Saldo van baten en lasten	222	656
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	222	656

De kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het programma Brandveilig Leven (in versoberde vorm) is opgenomen in de begroting van de veiligheidsregio. Vooralsnog is het totale budget opgenomen binnen dit programmaonderdeel (een groot deel van de activiteiten staan ook bij het programmaonderdeel gebruiksveiligheid). Een uitsplitsing moet nog plaatsvinden.

3.3.6. Totale kosten

Totaal Programma Veiligheid: Risicobeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	5.028	4.314	4.757
Baten	-968	-824	-871
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-3.910	-3.490	-3.887
Saldo van baten en lasten	150	0	0
Stortingen in reserves	39	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-84	0	0
Resultaat voor bestemming	105	0	0
Resultaatbestemming	-105	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.4 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Wat willen we bereiken?

In het programma Veiligheid-Incidentbestrijding zorgt de Veiligheidsregio voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie (brandweer) die adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschaling)procedures en afspraken. Ook de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) valt hierbinnen. Voor de uitvoering van dit programma is de Meldkamer onontbeerlijk.

Het programma incidentbestrijding bestaat uit vier programmaonderdelen, die hieronder nader worden uitgewerkt. Het gaat om:

- Basisbrandweezorg (inclusief specialismen en grootschalig optreden; voorheen apart programmaonderdeel);
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR);
- Gemeentelijke processen;
- Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking.

Per programmaonderdeel worden naast een korte beschrijving en de kosten ook één of meerdere prestatie-indicatoren weergegeven onder het kopje "welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?". Multidisciplinaire samenwerking en operationele gereedheid van de crisisorganisatie zijn niet eenvoudig in kwantitatieve indicatoren te vangen. Wij proberen ons presteren inzichtelijk te maken door op inspanningen te verantwoorden en steeds te blijven leren en ontwikkelen ten behoeve van gewenste resultaten. Daar is een set van parameters voor nodig (en nog in ontwikkeling) die breder is dan de huidige getalsmatige weergave. Hier wordt de komende jaren handen en voeten aan gegeven.

Na de programmaonderdelen volgt nog een overzicht van de totale kosten van het programma incidentbestrijding.

Algemene ontwikkelingen 2017

De omgeving waarbinnen incidentbestrijding werkzaam is geeft een turbulent beeld en de risico's die ons bedreigen zijn sterk aan verandering onderhevig. Wat vandaag prioriteit heeft, kan morgen door een incident weer minder belangrijk zijn. Voor de veiligheidsregio en incidentbestrijding betekent dit het continu monitoren van de omgeving en het anticiperen op ontwikkelingen. Dat geldt voor alle facetten binnen het werkveld, van planvorming tot opleiden/oefenen en uitvoering. Ook in 2017 zullen met name de vluchtelingenproblematiek, de kerncentrales in het Belgische Tihange en de terrorismedreiging opnieuw een grote impact hebben op alle werkvelden binnen incidentbestrijding. Het voortdurend veranderen van risico's en voorbereidende maatregelen daarbij maken dat medewerkers werkzaam binnen incidentbestrijding zich moeten blijven ontwikkelen op hun vakgebied, nieuwe kennis en inzichten moeten verwerven en beoefenen. Hiervoor worden extra budgetten vrijgemaakt.

3.4.1 Basisbrandweezorg

Wat gaat de VRLN doen?

De veiligheidsregio voert de operationele brandweezorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen).

De regio beschikt hiervoor over 31 brandweerposten met etmaalmedewerkers (beroeps), repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en ongeveer 800 vrijwilligers. Verspreid over de regio is op 9 posten een kleine bluseenheid (Snel Interventie Voertuig) gestationeerd. Een SIV wordt ingezet tijdens kantooruren. Het voertuig heeft een gekazerneerde bezetting van twee personen en rukt binnen anderhalve minuut uit. Het grootste belang van een SIV is dat vrijwillige posten tijdens kantooruren ondersteund worden zodat de uitruk zoveel mogelijk geborgd is. Een SIV vormt tijdens kantooruren een gegarandeerde repressieve schil bovenop de schil van tankautosputten. Bij de inzet van een SIV moet in ogenschouw worden gehouden dat de eenheid over onvoldoende slagkracht beschikt om incidenten zoals woningbranden of verkeersongevallen zelfstandig af te handelen en dus aangevuld moet worden door een tankautosput met minimaal vier personen. Een SIV maakt wel een aanvang met de incidentbestrijding en werkt veel incidenten zelfstandig af.

De basisbrandweezorg omvat ook het grootschalig optreden van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang. Hier is met name het aspect van slagkracht van belang. Aan de hand van het geactualiseerd regionaal risicoprofiel en de hierin genoemde incidenttypen, is bepaald hoe groot de slagkracht minimaal moet zijn. Aangezien het gros van de incidenttypen zich in elke gemeente kan voordoen, is gekozen voor een zodanige verdeling van capaciteit dat de slagkracht overal binnen de landelijke tijdsnormen kan worden geformeerd. Deze capaciteit is al grotendeels aanwezig in verband met de snelle eerstelijns brandweezorg in de gemeenten. In Venlo en Roermond met een iets grotere concentratie aan chemische industrie zijn schuimblusvoertuigen gepositioneerd. De hulpverleningsvoertuigen zijn al strategisch gepositioneerd en gericht op autosnelwegen en autowegen. De redvoertuigen zijn evenwichtig verspreid over de regio en geplaatst in Venray, Venlo, Weert en Roermond. In deze steden is de kans op inzet het grootst. Binnen de basisbrandweezorg voert de veiligheidsregio daarnaast enkele specialistische taken uit: de Waarschuwing- en Verkenningdienst (WVD), Incidentbestrijding Gevaarlijke stoffen (IBGS), waterongevallenbestrijding en natuurbrandbestrijding.

In 2017 staat de verdere implementatie van het in 2016 vastgestelde Repressief brandweerorganisatieplan centraal, in het bijzonder de inrichting van basis- en robuuste posten. Daarmee ligt er een stevige bestuurlijke en operationele basis voor het inrichten van een toekomstbestendige brandweezorg in Limburg-Noord met maatwerk voor de schaal en de specifieke omstandigheden van dit gebied. De brandweer blijft de posten monitoren op paraatheid en zet nieuwe stappen om te sturen op actuele informatie. De samenvoeging van de posten Hunsel en Thorn krijgt in 2017 vorm.

Arbeidshygiëne

Uit onderzoeken in diverse landen blijkt dat bepaalde typen kanker meer voorkomen bij brandweermensen. De oorzaak wordt gelegd bij de hygiëne rond brandbestrijding en de opname via de huid van kankerverwekkende stoffen in rook en roet. In 2015 is dit in Nederland bekend geworden en heeft geleid tot veel media-aandacht maar ook ongerustheid bij brandweerpersoneel. Inmiddels is de landelijke 'handreiking schoon werken' beschikbaar. De brandweer in Limburg-Noord gaat werken conform deze landelijke richtlijnen. Het bestuur heeft ingestemd met een aantal maatregelen om uitvoering te geven aan de principes van de 'handreiking schoon werken'. In onze regio starten we met pragmatische en relatief eenvoudig te implementeren maatregelen. Hierbij is ook gekeken welke maatregelen andere Veiligheidsregio's nemen zodat we niet uit de pas lopen. De implementatie van deze maatregelen loopt door tot in 2017.

Brandweeronderwijs

Opleiden en oefenen zijn twee belangrijke pijlers voor een goede uitvoering van de brandweertaak. Vanuit de landelijke implementatie van het project Versterking brandweeronderwijs vindt in het voorjaar van 2017 een audit plaats om het opleidingsbureau van de regio te kunnen certificeren. Dit is vereist om in de toekomst brandweerexamens te mogen afnemen. Binnen het oefenen wordt in 2017 gezocht naar nieuwe innovatieve methoden om het realistisch oefenen extra vorm en inhoud te geven. Streven is om alle medewerkers naast de reguliere oefenmomenten (3.500 per jaar) ook minimaal 1 keer per jaar te oefenen in realistische praktijksituaties voor 850 bevelvoerders en manschappen.

Materieel

De brandweer maakt gebruik van een groot scala aan materieel voor het uitvoeren van taken. Dit varieert van klein materieel voor de dagelijkse praktijk tot groot materieel zoals blus- en hulpverleningsvoertuigen. Sinds 2010 is invulling gegeven aan de regionalisering van de brandweer. Achtereenvolgens zijn de districten Weert (2010), Venlo (2011), Venray (2012), Roermond (2013) en Peel & Maas (2014) opgenomen binnen de Veiligheidsregio. Hierbij is ook al het aanwezige materieel en daarvoor bestemde budgetten overgenomen, waarbij niet gekozen is voor het principe "schoon door de poort". Wat er was is overgenomen, zonder daarbij een toetsing door te voeren naar kwaliteit en beschikbare exploitatie- en vervangingsbudgetten. Dit heeft er toe geleid dat er grote verschillen zijn ontstaan in kwaliteit en kwantiteit, in afschrijvingstermijnen en het wel of niet aanwezig zijn van vervangingsbudgetten. Met ingang van 2017 is al het materieel in kaart gebracht, zijn afschrijvingstermijnen geharmoniseerd en budgetten aangepast.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een goed geoefende en toegeruste parate brandweerorganisatie die adequaat en voldoende snel reageert op meldingen.

Indicatoren

- 3.500 uitrukken.
- Streven brandbestrijding: regionaal 70% van de gebouwen is binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.
- Streven brandbestrijding: bij prio-1 meldingen is in alle gevallen een uitruktijd van 5 minuten (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).

Wat mag het kosten?

Basisbrandweezorg

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	25.275	26.217
Baten	-6.186	-4.904
Saldo van baten en lasten	19.089	21.313
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	19.089	21.313

De kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de huisvesting brandweer (voorheen in de begroting van gemeenten) en door de extra kosten arbeidshygiëne.

3.4.2 GHOR

Wat gaat de VRLN doen?

De GHOR is belast met de coördinatie, voorbereiding, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Doelstelling is dat de geneeskundige partners naadloos kunnen opschalen van reguliere naar opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende keten kunnen optreden, zodat slachtoffers van rampen en crises optimale zorg kan worden geboden. Daarvoor zijn enerzijds afspraken (convenanten) met partners van belang. Anderzijds is een goede relatie met de partners op alle niveaus minstens zo belangrijk. Een specifieke activiteit vormt de geneeskundige advisering bij evenementen.

2016 stond in het teken van het borgen en uitbouwen van de samenwerking met ketenpartners en omliggende regio's. Bovendien moesten nieuwe afspraken worden gemaakt met ambulancediensten en het Nederlandse Rode Kruis i.v.m. de nieuwe richtlijnen Grootschalige Geneeskundige Bijstand. Dit heeft doorwerking naar 2017. De GHOR als crisisorganisatie blijft zich in samenhang met de afdeling Crisisbeheersing door ontwikkelen binnen een omgeving met voortdurend veranderende risico's.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen. Adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over geneeskundige maatregelen en voorzieningen bij evenementen.

Indicatoren

Evenementenadvisering:

- Op 100% van de adviesaanvragen in het kader van vergunningverlening voor een C-evenement is adequaat en tijdig advies uitgebracht.
- Op 80% van de adviesaanvragen in het kader van vergunningverlening voor een B-evenement is adequaat en tijdig advies uitgebracht.

Operationele voorbereiding:

- Met alle ketenpartners die een taak hebben in opgeschaalde geneeskundige hulpverlening zijn afspraken gemaakt in convenanten.
- Alle GHOR-functionarissen oefenen conform oefenprogramma, met een minimum voor OT/BT-functionarissen van minstens 1 lijnoefening en een minimum voor CoPI-functionarissen van tenminste 1 lijnoefening plus 1 CoPI-oefening.
- In de periodieke competentiescan (tenminste 1x per 2 jaar) is de individuele- en de groepsscore van de GHOR functionarissen minimaal 55% op theorie en minimaal 55% op praktijk.
- Er is een bestuurlijke rapportage opgesteld m.b.t. de staat van voorbereiding van de zorgpartners.

Incidentbestrijding:

- In 100% van de gevallen zijn GHOR-functionarissen na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.

Ketenzorg:

- Met de partners die in de stakeholderanalyse als 'definitief of verwachtend' partner zijn getypeerd is tenminste 1 keer per jaar op strategisch/bestuurlijk, tactisch én operationeel niveau afgestemd over opgeschaalde zorg en borging zorgcontinuïteit
- Op basis van de gesprekken én de ontwikkelingen in de veiligheidsregio zijn periodiek (tenminste 2 keer per jaar) themabijeenkomsten gehouden waarin de ketenpartners met elkaar in verbinding worden gebracht om effecten van ontwikkelingen zichtbaar worden.

Wat mag het kosten?

GHOR

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.015	1.012
Baten	-156	-167
Saldo van baten en lasten	859	845
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	859	845

3.4.3 Gemeentelijke processen

Wat gaat de VRLN doen?

De Oranje Kolom (gemeentelijke processen) is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen Bevolkingszorg tijdens een crisis. Deze processen zijn: crisiscommunicatie, publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement, resource management en evaluatie. De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen. Dit gebeurt door opleidingen en deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen.

De Oranje Kolom valt inhoudelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris en functioneel onder de veiligheidsregio (werkgeverschap).

In 2017 staat de doorontwikkeling centraal van de processen binnen bevolkingszorg, zowel op inhoud als op middelen (gebruikt ten behoeve van de koude en warme fase, zoals bijvoorbeeld het digitale platform voor de Oranje Kolom (het OK-Net).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met gemeentelijke processen crisisbeheersing.

Indicatoren

- Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per deel aan een multidisciplinaire bijscholing en oefening.
- Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding en oefening.
- Alle nieuwe functionarissen welke binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.

Wat mag het kosten?

Gemeentelijke processen

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	846	854
Baten	-125	-128
Saldo van baten en lasten	721	726
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-21	-31
Gemeentelijke bijdragen	700	695

3.4.4 Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

Wat gaat de VRLN doen?

De VRLN coördineert de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en verzorgt de ketenregie. Daaronder valt de operationele voorbereiding, opleiden en oefenen en het optreden tijdens incidenten en crises. Ook de nazorg en evaluatie vallen hieronder.

In het domein crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking is in 2016 naast de wettelijke taken op het gebied van operationele voorbereiding, een doorontwikkeling in gang gezet van de multidisciplinaire crisisorganisatie, in antwoord op de steeds veranderende risico's in de wereld om ons heen. Ook in 2017 zetten we deze doorontwikkeling voort. Dit vraagt een flexibel op te schalen crisisorganisatie met goed opgeleide en geoefende functionarissen en met heldere rollen/lijnen in de hoofdstructuur.

In 2016 zijn we gestart met het vormgeven van een continu omgevingsbeeld, continue risicoanalyse (dynamisch risicoprofiel), continu monitoren van multidisciplinaire vakbekwaamheid en - operationeel optreden, doorgaande lijnen in evalueren en leren. Daartoe ontwikkelen we een dashboard, dat het mogelijk moet maken te allen tijde inzicht te verschaffen in de 'Staat van de Crisisbeheersing in Limburg-Noord'.

In lijn met het Regionale beleidsplan 2016-2019 (risico- en vraaggericht, informatie gestuurd) liggen er behoeften aan kennis en menskracht op:

- de multi-risicobeheersingscomponent binnen crisisbeheersing (o.a. permanente risicoanalyse en duiding hiervan naar de operationele gereedheid van de crisisorganisatie);
- informatiemanagement (ten behoeve van het risicogericht werken en het ontsluiten van relevante informatie van partners ten behoeve van het Veiligheids Informatie Centrum).

Hieraan zullen we binnen de bestaande personele budgetten prioriteit geven.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met multidisciplinaire processen crisisbeheersing.

Indicatoren

Operationele voorbereiding:

- Multidisciplinaire plannen en procedures zijn actueel (norm: 95% is < 4 jaar oud).
- De kernfuncties in de crisisbeheersing zijn middels pools of piketten conform Regionaal Crisisplan geborgd (norm: 95%).
- De functionarissen in deze kernfuncties nemen deel aan tenminste 2 onderdelen van het multidisciplinaire oefenprogramma (norm: 95%).

Incidentbestrijding:

- De operationele functies / crisisteams zijn operationeel binnen de gestelde norm na alarmering (norm: bij 80% van de incidenten).

Evalueren en leren:

- Multidisciplinaire oefeningen zijn conform de daarvoor geldende procedure geëvalueerd (norm: 100%).
- GRIP-incidenten zijn conform de daarvoor geldende procedure geëvalueerd (norm: 100% van de uiteindelijk als GRIP-waardig geclassificeerde incidenten).
- Minimaal 2x per jaar is een trendanalyse met de belangrijkste verbeterpunten gerapporteerd aan de Veiligheidsdirectie en het bestuur (norm: 100%).

Wat mag het kosten?

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	4.472	4.862
Baten	-762	-830
Saldo van baten en lasten	3.710	4.032
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	3.710	4.032

In 2016 zijn incidentele bezuinigingsmaatregelen à raison van 330 k genomen om een sluitende begroting te creëren, in 2017 zijn deze vervallen.

3.4.5 Totale kosten

Totaal Programma Veiligheid: Incidentbestrijding (bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	32.239	31.608	32.945
Baten	-7.354	-7.229	-6.029
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-24.052	-24.358	-26.885
Saldo van baten en lasten	833	21	31
Stortingen in reserves	284	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-531	-21	-31
Resultaat voor bestemming	586	0	0
Resultaatbestemming	-586	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.5 Programma Meldkamer

Wat willen we bereiken?

De meldkamer Brandweer verzorgt de aanname en afhandeling van meldingen en aanvragen om hulpverlening, waaronder 112-meldingen. De meldkamer alarmeert eenheden en functionarissen en regelt de verdere opschaling tijdens een incident of ramp. Tijdens operationeel optreden ondersteunt de meldkamer de repressieve inzet.

Algemene ontwikkelingen 2017

De meldkamers van de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord worden in 2016 samengevoegd in een nieuwe meldkamer Limburg, die in Maastricht is gevestigd. Het jaar 2017 staat in het teken van het integreren van werkzaamheden en de groei naar één meldkamer voor beide Veiligheidsregio's. Op termijn wordt deze regionale meldkamer onderdeel van een nog op te richten landelijke meldkamerorganisatie.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snel en adequaat verwerken van prio 1-meldingen en dito alarmering en opschaling.

Indicatoren

- 90% van de prio 1- meldingen is door de meldkamer verwerkt binnen 60 seconden (normtijd Limburg-Noord)*
- Bij Grip-incidenten start de meldkamer binnen 2 minuten (normtijd) de alarmering.

**) met invoering in mei 2015 van de '1-minuut verificatie' (d.w.z. dat bij een OMS-melding eerst gedurende maximaal 1 minuut wordt nagegaan of het een daadwerkelijke dan wel loze melding betreft) wordt getracht het aantal loze meldingen en uitrukken terug te dringen. Hoewel de 90% norm hiermee onder druk is komen te staan, wordt het doel terugdringen van loze uitrukken gehaald.*

Wat mag het kosten?

Totaal Programma Meldkamer

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.947	1.975	1.978
Baten	-536	-501	-522
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-1.350	-1.474	-1.456
Saldo van baten en lasten	61	0	0
Stortingen in reserves	63	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-33	0	0
Resultaat voor bestemming	92	0	0
Resultaatbestemming	-92	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0

3.6 Programma Bedrijfsvoering

Nieuw dit jaar is het programma bedrijfsvoering. In het kader van de vernieuwing van het BBV op grond van de voorstellen van de commissie Depla worden de kosten voor de bedrijfsvoering niet meer verdeeld naar de verschillende programma's op grond van ingewikkelde sleutels maar worden de kosten ondergebracht in het programma Bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering komt hiermee te vervallen.

Om de integrale kosten van de overige programma's in tact te laten is in de begroting 2017 gewerkt met een generieke opslag op de inhoudelijke programma's voor de dekking van het programma Bedrijfsvoering. De dekkingsbijdrage is bepaald aan de hand van de verhouding in de lastenverdeling 2016 en is als een generieke baat verwerkt in de begroting.

Lasten die samenhangen met een specifiek bedrijfsonderdeel zijn zoveel mogelijk direct toegerekend aan dat bedrijfsonderdeel en vervolgens aan de programma's. Leidend hierbij is het adagium "direct wat kan en indirect wat moet". Als gevolg daarvan zijn lasten met een meer generiek karakter onderdeel van dit programma.

De bedrijfsvoering in algemene zin van de veiligheidsregio maakt een inhaalslag door beter aan te sluiten op de huidige omvang en eisen van de organisatie. Deze inhaalslag in brede zin is in 2014 in gang gezet en heeft de komende jaren nog zijn vervolg.

Wat willen we bereiken?

Voor 2017 zijn de belangrijkste doelstellingen:

- Verder in control komen, met een sterke focus op verbetering van de planning & control cyclus.
- Inzet van moderne informatiemiddelen om tot een betere dienstverlening te komen.
- Optimaliseren van processen vanuit efficiency en effectiviteit.
- Betere aansluiting op de klantvraag c.q. behoeften van gemeenten.

Wat gaat de VRLN doen?

Onderstaand gaan we kort in op de hoofdonderwerpen per bedrijfsvoering onderdeel.

Planning en Control

De voorliggende begroting is een belangrijke stap in de richting van outputsturing en inzicht in de kosten. Daarnaast worden de interne (controle) processen geactualiseerd. De financiële systemen worden vernieuwd en gekoppeld waar noodzakelijk, waardoor sneller en eenvoudiger inzicht ontstaat. In 2016 en 2017 zullen we de periodieke soft closure van de boekhouding verder verbeteren. Op basis van de opgedane ervaring wordt de P&C-cyclus met bijbehorend instrumentarium verder ontwikkeld. De gemeenten, in hun rol als eigenaar, worden stapsgewijs meer betrokken bij de uitvoering van de P&C-cyclus. We "brengen" daarmee meer transparantie en "halen" naar verwachting meer eigenaarschap.

De A3 systematiek en managementreview-gesprekken zijn ingevoerd en door middel van dashboards vindt monitoring plaats van relevante stuurindicatoren.

In 2017 zullen nieuwe kostenverdeelsleutels op basis van genomen besluiten worden toegepast.

Personeel

Het verder optimaliseren van systemen en processen heeft prioriteit. We richten een P-dashboard in. Door de implementatie van E-HRM ontstaat een betere inrichting van de P-processen en wordt de medewerker self-service geïmplementeerd. De koppeling en integratie met andere informatiesystemen zorgt voor een verdere optimalisatie van de processen en stuurinformatie. Daarnaast wordt blijvend aandacht gegeven aan ARBO-technische zaken en arbeidshygiëne.

Informatisering en automatisering

In 2017 versterken we de digitalisering en informatiegerichtheid van de Veiligheidsregio. Vanuit de wens om meer informatiegestuurde brandweerzorg en gezondheidszorg vorm te geven wordt de voorwaardelijke ICT-structuur verder verkend en vormgegeven. De samenwerking in de veiligheids- en gezondheidsketen kan daardoor verbeteren en daarmee de zorg voor de burgers van onze regio. Speciale aandacht wordt gegeven aan informatisering gericht op business intelligence om sturing en verantwoording te versterken binnen de veiligheidsregio als geheel. Tevens wordt dit gebruikt voor het versterken van onze informatiepositie; we beschikken over een grote hoeveelheid gegevens die we inzetten om onze dienstverlening te verbeteren.

Informatiebeveiliging blijft onze aandacht houden. In lijn met de landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving liggen onze speerpunten bij grip en kennis over privacy, beveiliging van informatie en beheer. We treffen gericht maatregelen om de informatiebeveiligingsrisico's te mitigeren.

De veiligheidsregio heeft twee parallelle ICT omgevingen zodat continuïteit van het primaire proces altijd gewaarborgd is. Kennisborging in systemen en een adequaat functioneel beheer van vitale applicaties vormen de pijlers voor kennisuitwisseling. Een Mobility traject ondersteunt flexibilisering van werkplekken. Hier ligt een relatie met het Project Huisvestingsinfrastructuur.

Inkoop

Wij hebben een inhaalslag gemaakt op gebied van inkoop en contractbeheer. Wij werken aan verdere rationalisering van het inkoopproces. De implementatie van contractbeheer en een verplichtingenadministratie dragen bij tot een betere perioderesultaatbepaling en integrale beheersing. Daarnaast blijven we samenwerken met verschillende (inkoop)partners om de beste prijs/kwaliteit verhouding te behalen.

Juridische Zaken

Zowel op arbeidsrechtelijk vlak als algemeen juridisch advies wordt de samenwerking met andere partners en veiligheidsregio's versterkt. Dat leidt tot meer efficiency, minder kwetsbaarheid en betere kwaliteit.

Materieel en Gebouwenbeheer

Gelet op de omvang en complexiteit van gebouwenbeheer zullen we in de toekomst stapsgewijs ontwikkelen richting vastgoedmanagement. De overgang van het beheer van een deel van het kazernebestand naar de VRLN vraagt om inpassing in het dienstverleningsconcept

Op het gebied van het materieelbeheer zal verdergaande rationalisering plaatsvinden. Het niet specialistische voertuigonderhoud is voor een proefperiode van 2 jaar zoveel mogelijk gecentraliseerd in de werkplaats in Venlo. De bedrijfsvoering van de werkplaats wordt opnieuw tegen het licht gehouden.

Daarnaast loopt een project om de centrale huisvestingsinfrastructuur effectiever en efficiënter te organiseren. De verhouding huur en eigendom, evenals het afstoten van locaties, vallen binnen de scope van dit project.

Communicatie

Communicatie betreft de interne communicatie en de extern gerichte concern- en projectcommunicatie. Social media worden steeds belangrijker. De veiligheidsregio zal zich doorlopend moeten blijven ontwikkelen. De communicatie met onze partners en klanten zal verder worden verstevigd.

Wat mag het kosten?

Totaal Programma Bedrijfsvoering

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies			7.454
Toegerekende rente			-827
Aankopen niet duurzame goederen en diensten			3.771
Kapitaallasten			1.735
subtotaal lasten			12.133
Baten			
Vergoedingen voor personeel			-308
Overige goederen en diensten			-198
subtotaal baten derden			-506
Verrekening Programma Gezondheid			-4.466
Verrekening Programma Veiligheid Risicobeheersing			-789
Verrekening Programma Veiligheid Incidentbestrijding			-5.780
Verrekening Programma Meldkamer			-359
Verrekening Programma CMA			-116
subtotaal dekkingsbijdragen programma's			-11.510
Saldo van baten en lasten			117
Stortingen in reserves (regulier)			26
Onttrekkingen uit reserves (regulier)			-143
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening			0
Resultaat voor bestemming			0
Resultaatbestemming			0
Resultaat na bestemming			0

Op grond van de bestaande inzichten ten tijde van het opstellen van deze begroting hebben wij de begroting voor het onderdeel bedrijfsvoering op basis van de historische budgetten ingericht. De ontwikkelingen rondom de wettelijke aanpassingen van het BBV zijn nog niet volledig afgerond. Voor wat betreft de verwerking van de renteomslag is de lijn zoals die tot 2016 gold voortgezet. Indien later zal blijken dat een verandering van deze gedragslijn gewenst is zal dit middels een begrotingswijziging worden doorgevoerd.

4 Beleidsbegroting – Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de ingezette versterking van de financiële functie, het in control komen van de organisatie en daarmee het bewerkstelligen van financiële stabiliteit. Risicomanagement heeft tot doel om bewust om te gaan met risico's, deze systematisch in beeld te brengen en waar mogelijk beter te beheersen. Daarbij is belangrijk om op een integrale manier te werken. De essentie van risicomanagement is niet zozeer het vermijden van risico's, maar vooral het identificeren en managen van risico's en de gevolgen daarvan die van invloed zijn op de organisatiedoelstellingen.

Kaderstelling

In de Nota Risicomanagement en Reserves en Voorzieningen is een uitwerking gegeven van Risicomanagement binnen de Veiligheidsregio en de doorwerking hiervan in de inrichting van de voorzieningen en de reserves.

Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 17 april 2015 ingestemd met het implementeren van de in de notitie uitgewerkte systematiek ten aanzien van risicomanagement en reserves en voorzieningen binnen de veiligheidsregio. Tevens heeft het AB besloten tot herbestemming van een aantal specifiek benoemde reserves ten behoeve van een algemene risicoreserve (vrij beschikbare reserve), waarbij een norm van 2% (zijnde € 1,2 miljoen) van de omvang van de begroting als voorlopige omvang wordt vastgesteld voor de opvang van de financiële gevolgen van risico's. Deze herijking is met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 geëffectueerd.

Risicomanagement

Binnen risicomanagement is de eerste stap het bepalen van de strategische risico's. De belangrijkste strategische risico's van de veiligheidsregio breed zijn in beeld gebracht op basis van een inventarisatie aan de hand van het INK-model. Dit heeft geleid tot een eerste overzicht waarin 16 risico's zijn benoemd. In onderstaand schema zijn deze risico's gerangschikt binnen de velden van het INK-model.

Aandachtsvelden INK-model	Strategische risico's
Leiderschap & cultuur	1. Vermogen tot veranderen (cultuur) 2. Communicatie
Strategie & beleid	3. Organisatie in control
Medewerkers	4. Kwaliteit personeel 5. Kwantiteit personeel 6. Ziekteverzuim 7. Opleiden en oefenen
Middelen	8. Bezuinigingen (rijk en gemeenten) 9. Financiële claims
Processen	10. Kennisdeling 11. Integriteit beveiliging data 12. Continuïteit 13. Nakomen afspraken/DVO
Marktontwikkelingen, klanten en partners	14. Samenwerken keten
Maatschappelijke ontwikkelingen	15. Demografische ontwikkelingen
Bestuur en financiers	16. Invloed lokale en regionale politiek

In een volgende stap zijn deze risico's gescoord op kans en impact. Kans is de waarschijnlijkheid dat het risico zich voor zal doen en impact is het effect dat het risico heeft op het realiseren van de doelstellingen van de VRLN. Aan beide wordt een score toegekend in een range van 1 tot 5, waarbij 1 staat voor zeer klein en 5 voor zeer groot.

Impact	5					
	4			12. 3. 8. 15.	1. 11. 4.	5. 6.
	3			2. 14. 7.	13. 16.	10.
	2		9.			
	1					
		1	2	3	4	5
Kans						

Uit het scoren van de geïnventariseerde risico's blijkt dat de risico's op het gebied van medewerkers (ziekteverzuim, kwaliteit en kwantiteit personeel) en verandervermogen als grootste risico's worden gewaardeerd.

Binnen de boven beschreven systematiek worden enkele specifieke risico's benoemd die binnen de bovengenoemde 1,2 miljoen kunnen worden opgevangen en risico's die niet kunnen worden opgevangen.

Binnen de beschikbare weerstandscapaciteit

Nakomen afspraken/DVO

- A) Afrekenrisico Centrale Werkplaats Venlo
Over het exploitatiesaldo van de Centrale Werkplaats over de jaren 2011 t/m 2015 bestaat met de gemeente Venlo een dispuut. Het totale risico bedraagt circa € 200.000.
- B) Contract Forensische Geneeskunde
Met de politie is een contract afgesloten voor de levering van diensten op het gebied van forensische geneeskunde. Medio 2016 dient het contract te worden verlengd. De totale omvang van het contract bedraagt circa € 400.000.
- C) Met diverse gemeenten zijn contracten afgesloten voor extra dienstverlening. In geval van beëindiging leidt dit tot frictiekosten. De totale omvang van de dienstverlening bedraagt circa € 500.000.

Ziekteverzuim

- D) Het ziekteverzuim binnen de afdeling JGZ ligt boven de gecalculeerde hoogte. In combinatie met een krappe arbeidsmarkt en een forse toename van werkzaamheden als gevolg van de hoge instroom van vluchtelingen leidt dit ertoe dat de uitvoering van de wettelijke taken onder druk staat. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Samenwerken keten

- E) De uitvoering van (een deel van) onze taken wordt bij externe partijen belegd (bijvoorbeeld RUD). Dit leidt tot een versnippering en uitholling van taken en heeft als gevolg dat er onduidelijkheid binnen de keten bestaat over de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge afstemming tussen partijen. Het niet meer uitvoeren van taken kan frictiekosten tot gevolg hebben. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Buiten de bestaande weerstandscapaciteit

Financiële claims

- A) In het kader van de uitvoering van de brandweertaken is de veiligheidsregio aansprakelijk gesteld voor de schade die is ontstaan bij een bedrijfsbrand in Venlo. In diverse gerechtelijke uitspraken is de veiligheidsregio in het gelijk gesteld. Tegen de laatste uitspraak is door de tegenpartij hoger beroep aangetekend. De omvang is niet nader te duiden.

Samenwerken keten

- B) Financiering en landelijke ontwikkelingen meldkamerdomein. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.
- C) Binnen de regio is sprake van een versnippering van taken en van onduidelijkheden in de rol en aansturing rondom het CMA. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

De volgende stap is het verder analyseren en waar mogelijk kwantificeren van de risico's en het bepalen van bijbehorende risicostrategieën. Dit zal in 2016 verder worden uitgewerkt. De opzet is om bij het opstellen van de programmabegroting een risico-inventarisatie uit te voeren en bij het opstellen van de jaarstukken verantwoording af te leggen over de activiteiten in het kader van risicomanagement van de risico's uit de programmabegroting en

eventuele ontwikkelingen binnen deze risico's. In de tussentijdse rapportage worden alleen risico's gemeld die nieuw zijn of die significant afwijken. Dit cyclisch traject zal voor het eerst plaatsvinden voor het begrotingsjaar 2017.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengt. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is.

Het algemeen bestuur heeft besloten om een algemene reserve te vormen van 2% van de omvang van de begroting, zijnde 1,2 miljoen euro. Uit de analyse van de balanspositie na verwerking van de resultaten blijkt dat de omvang van "vrij" besteedbare reserves deze ondergrens overschrijdt en ultimo 2015 circa 2 miljoen euro bedraagt.

In lijn met de BBV aanpassingen vermelden wij onderstaand een aantal ratio's die op basis van een Balansprognose te berekenen zijn.

We geven hier bij de ontwikkeling weer in relatie tot de laatst opgestelde jaarrekening i.c. de Balans per 31 december 2015.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves.

Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar de VRLN niet over dergelijke uitzettingen beschikt.

De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit

Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

Structurele exploitatieruimte

Onder de structurele exploitatieruimte wordt verstaan de verhouding tussen het saldo van structurele baten en lasten verminderd met het saldo van de structurele onttrekking aan reserves en het totaal van de baten exclusief de onttrekking aan reserves.

Dit kengetal geeft aan de mate waarin de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Een negatief kengetal duidt op hogere structurele lasten dan structurele baten, wat niet gewenst is.

Bovengenoemde kengetallen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen

(in percentages)

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
netto schuldquote	70,3%	65,2%	60,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	70,3%	65,2%	60,7%
solvabiliteitsratio	5,4%	4,5%	4,4%
structurele exploitatieruimte	-4,4%	-0,1%	-1,2%

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de Veiligheidsregio Limburg-Noord in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen).

a. Het beleidskader

Het beleidskader over het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt geactualiseerd. Als onderdeel van het project integraal materieel en gebouwenbeleid wordt momenteel gewerkt aan een kaderbeleidsnota. Het inhoudelijk beleid met betrekking tot huisvesting en accommodaties wordt vervolgens uitgewerkt. Tevens is in 2015 een project gestart dat de gebouw situatie van de VRLN in kaart zal brengen. Hierbij worden de uitgangspunten van een doelmatige en effectieve inzet van kapitaalgoederen uitgewerkt. Deze beleidsmatige vaststelling heeft ten tijde van de begrotingsopstelling nog niet plaatsgevonden.

b. Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties

Met ingang van 2017 vormen de huisvestingslasten van de brandweerlocaties integraal onderdeel van de VRLN begroting. De lasten van de verschillende locaties worden verevend via de OOV sleutel welke gehanteerd wordt voor het programma Veiligheid Incidentbestrijding. De lasten zijn ook toegerekend op de verschillende programmaonderdelen. Op basis van de nog te sluiten huurovereenkomsten met gemeenten worden de panden voor de komende 5 jaar op basis van uniforme huurovereenkomsten gehuurd. Het onderhoud vindt plaats op basis van de opgestelde onderhoudsplannen en wordt door de gemeenten dan wel door de VRLN uitgevoerd. In het geval dat het eigenaarsrecht bij de gemeente berust is de verantwoordelijkheid en het risico voor de uitvoering van het onderhoud onderdeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid voor het treffen van voorzieningen berust dan bij de desbetreffende gemeente. Voor de in eigendom overgedragen panden berust die verantwoordelijkheid vanaf 2017 bij de VRLN.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (3DS)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Quadrivium)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Mook	Veldweg	Mook
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savornin Lohmanstraat	Weert

De belangrijkste kapitaalgoederen die de veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen). Voor deze eigendommen gelden de wettelijke voorgeschreven keurings- en onderhoudswerkzaamheden.

4.3 Financiering

De veiligheidsregio heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasury statuut (financieringsstatuut). De veiligheidsregio voldoet aan de voorschriften met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Rentebeleid: zowel de lange als de korte rente zijn momenteel laag met resp. 0.63% voor 10-jarige leningen en -0,13% voor de korte rente (driemaandelijks Eurobor). De ontwikkeling van de rente is van belang voor de financieringskosten van de VRLN.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm): de kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De rente-risiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal van het jaar (t). De veiligheidsregio zal ook in het begrotingsjaar 2017 en meerjarig voor de daaropvolgende 3 jaar, volgens de huidige inzichten, binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm blijven.

Rente risiconorm (vaste schuld)

(Jaar t-2 = 2015)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
in geld	4.936	4.936	4.936	4.936
in percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningstotaal 2015	60.199	60.199	60.199	60.199
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8)/100 kasgeldlimiet 2015	4.936	4.936	4.936	4.936

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)

Berekening kasgeldlimiet

(bedragen in duizenden euro's)

(Jaar t-2 = 2015)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
in geld	4.936	4.936	4.936	4.936
in percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningstotaal 2015	60.199	60.199	60.199	60.199
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8)/100 kasgeldlimiet 2014	4.936	4.936	4.936	4.936

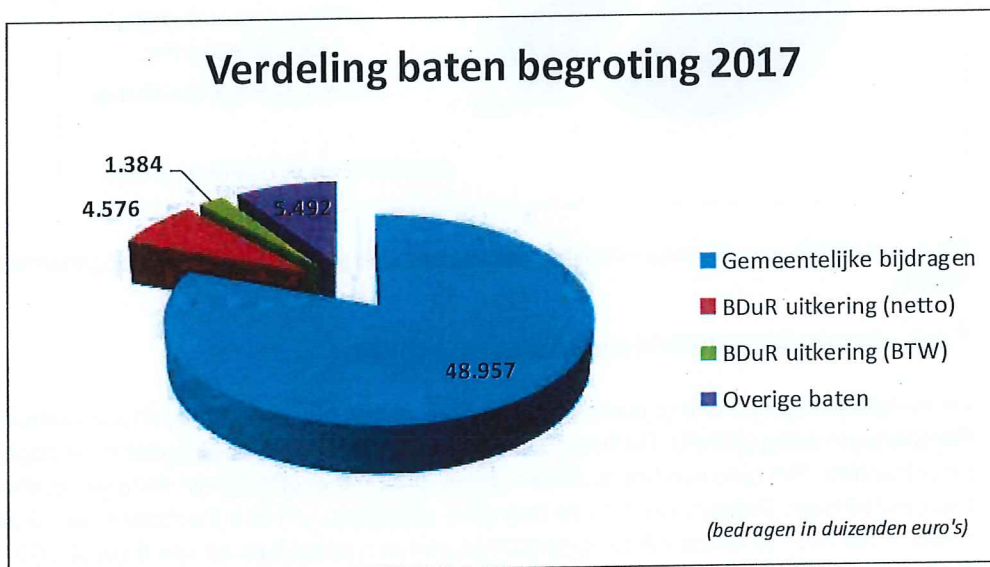
4.4 Verbonden Partijen

De Veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

5 Financiële begroting

5.1 Totale Baten

De veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding en Rijkssubsidies. De verhouding van deze inkomstenstromen in relatie tot het totaal van de begroting is als volgt weergegeven.

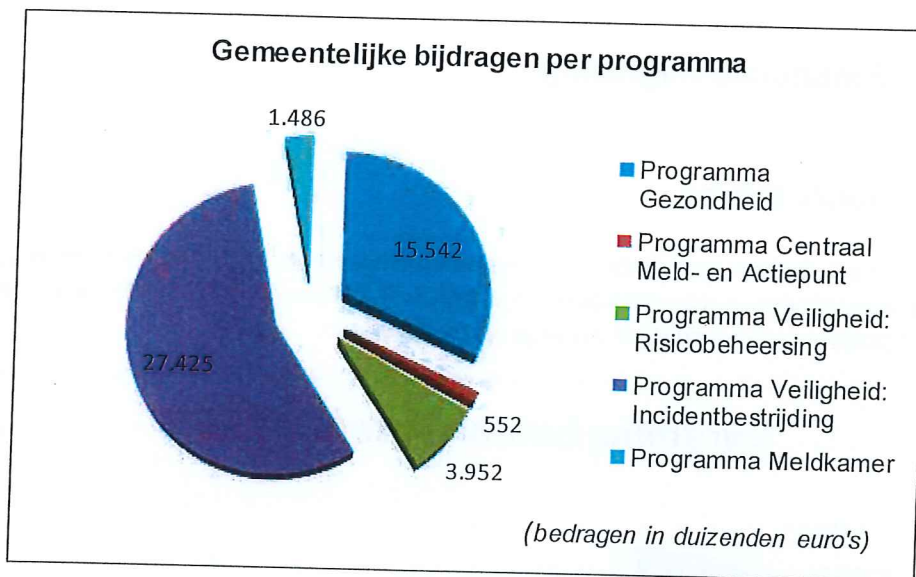
5.1.1 Gemeentelijke bijdragen

In de begroting 2017 zijn de gemeentelijke bijdragen opgenomen op basis van de nieuwe verdelingssystematiek op grond van de harmonisatie. De gehanteerde verdeelsleutels zijn;

- Aandeel cluster Brandweer en Rampenbestrijding gemeentefonds .
- Inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar .
- SES score in combinatie met het aantal 0-19 jarigen.

In de tabel in de bijlage is weergegeven hoe de gemeentelijke bijdragen worden verdeeld over de verschillende programma's.

Naast de verdeling van de kosten op grond van de nieuwe systematiek is een ingroeieregeling afgesproken van 4 jaar . De ingroei overbrugt het relatieve verschil van de bijdrage van de gemeente tussen de situatie voor de harmonisatie en na de harmonisatie. De verdeling van de bijdrage over de verschillende programmaonderdelen is in onderstaande grafiek weergegeven.

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdragen in meerjarenperspectief is opgenomen in de bijlage.

5.1.2. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

De veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de zogeheten juni circulaire. Ten tijde van het opstellen van de primaire begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten. Voor 2017 is hierbij rekening gehouden met een totaal bedrag van € 5.960.000. Dit bedrag is naar beneden bijgesteld als gevolg van een landelijke herijking. Hierin is een bedrag opgenomen van ca. € 1,384 miljoen voor compensabele BTW. Dit bedrag is in tegenstelling met voorgaande jaren direct in mindering gebracht van de programmakosten.

5.1.3. Verrekening huisvesting brandweerkazernes

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn de kosten van de huisvesting integraal onderdeel van de lasten per programma. Verrekening van deze lasten is onderdeel van de geharmoniseerde bijdrage systematiek.

5.1.4. Overige Baten

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend. Voor wat betreft de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als vpb plichtig worden aangemerkt is vooralsnog geen bedrag bepaald. Op grond van het gegeven dat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk wordt de heffing als een bagatel beschouwd.

5.2. Baten en lasten op programmaniveau

In de onderstaande tabel is het totaal van de baten en lasten per programma opgenomen.

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht.

In het kader van het meerjarenperspectief is een beleidsneutrale lijn gevolgd en is rekening gehouden met een prijsstijging van 1% (BBP prijsmutatie overheid).

De ontwikkelingen in een meerjarenperspectief zijn dermate onzeker dat een nadere concretisering op programmaniveau op dit moment niet opportuun is. De ontwikkelingen van de investeringen zullen vanuit een actualisatie van het meerjarenvervangingsplan worden benaderd.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)							(bedragen in duizenden euro's)
	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)							
1. Gezondheid	20.479	19.961	20.100	20.100	20.100	20.100	139
2. Veiligheid: Risicobeheersing	5.028	4.314	4.757	4.757	4.757	4.757	443
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.239	31.608	32.945	32.945	32.945	32.945	1.337
4. Meldkamer	1.947	1.975	1.978	1.978	1.978	1.978	3
5. CMA	507	550	529	529	529	529	-21
6. Bedrijfsvoering	0	0	117	117	117	117	117
Totaal lasten	60.199	58.408	60.426	60.426	60.426	60.426	2.018
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)							
1. Gezondheid	-5.163	-4.456	-4.030	-4.030	-4.030	-4.030	426
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-968	-824	-871	-871	-871	-871	-47
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-7.354	-7.229	-6.029	-6.029	-6.029	-6.029	1.200
4. Meldkamer	-536	-501	-522	-522	-522	-522	-21
5. CMA	0	0	0	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma's	-14.021	-13.010	-11.452	-11.452	-11.452	-11.452	1.558
Baten gemeentelijke bijdragen							
1. Gezondheid	-14.999	-15.493	-16.070	-16.070	-16.070	-16.070	-577
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-3.910	-3.490	-3.887	-3.887	-3.887	-3.887	-397
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-24.052	-24.358	-26.885	-26.885	-26.885	-26.885	-2.527
4. Meldkamer	-1.350	-1.474	-1.456	-1.456	-1.456	-1.456	18
5. CMA	-582	-573	-552	-552	-552	-552	21
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	-44.893	-45.388	-48.849	-48.849	-48.849	-48.849	-3.461
Totaal baten	-58.913	-58.398	-60.301	-60.301	-60.301	-60.301	-1.903
Saldo (excl. mutaties reserves)							
1. Gezondheid	318	12	0	0	0	0	-12
2. Veiligheid: Risicobeheersing	150	0	0	0	0	0	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	833	21	31	31	31	31	10
4. Meldkamer	61	0	0	0	0	0	0
5. CMA	-76	-23	-23	-23	-23	-23	-0
6. Bedrijfsvoering	0	0	117	117	117	117	117
Totaal saldo van baten en lasten	1.286	10	125	125	125	125	115
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.960	23	49	49	49	49	26
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	-2.397	-33	-173	-173	-173	-173	-140
Totaal resultaat voor bestemming	849	0	0	0	0	0	0
Resultaatbestemming	-849	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0

5.3. Overzicht structureel en a-structureel verloop baten en lasten

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming) (bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
1. Gezondheid	19.687	19.927	20.020	20.100
2. Veiligheid: Risicobeheersing	4.730	4.728	4.745	4.757
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.842	32.786	32.880	32.945
4. Meldkamer	1.978	1.978	1.978	1.978
5. CMA	529	529	529	529
6. Bedrijfsvoering	117	117	117	117
Totaal structurele lasten programma's	59.883	60.065	60.269	60.426
1. Gezondheid	413	173	80	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	27	29	13	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	103	159	64	0
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten programma's	543	361	157	0
Totaal lasten	60.426	60.426	60.426	60.426
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
1. Gezondheid	-3.837	-3.837	-3.974	-4.030
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-831	-831	-839	-871
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-5.901	-5.901	-5.960	-6.029
4. Meldkamer	-522	-522	-522	-522
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal structurele baten programma's	-11.091	-11.091	-11.295	-11.452
1. Gezondheid	-194	-194	-56	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-40	-40	-32	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-127	-127	-69	0
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal incidentele baten programma's	-361	-361	-157	0
Baten gemeentelijke bijdragen				
1. Gezondheid	-16.070	-16.070	-16.070	-16.070
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-3.887	-3.887	-3.887	-3.887
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-26.885	-26.885	-26.885	-26.885
4. Meldkamer	-1.456	-1.456	-1.456	-1.456
5. CMA	-552	-552	-552	-552
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	-48.849	-48.849	-48.849	-48.849
Totaal baten	-60.301	-60.301	-60.301	-60.301
Saldo (excl. mutaties reserves)				
1. Gezondheid	0	0	0	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	0	0	0	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	31	31	31	31
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	-23	-23	-23	-23
6. Bedrijfsvoering	117	117	117	117
Totaal saldo van baten en lasten	125	125	125	125
Toevoegingen aan reserves (lasten)	49	49	49	49
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	-173	-173	-173	-173
Totaal resultaat voor bestemming	0	0	0	0
Resultaatbestemming	0	0	0	0
Totaal resultaat na bestemming	0	0	0	0

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.

De uitfasering van deze maatregelen leiden ertoe dat in 2020, bij ongewijzigde omstandigheden, structureel begrotingsevenwicht wordt bereikt.

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

Programma Gezondheid:

In het programma Gezondheid zijn tijdelijk extra lasten opgenomen in verband het ombouwen van de organisatie naar zelforganisatie. De extra lasten gemoeid met het opstellen van betere informatieproducten en de bezuinigingen op het "programma Gezondheid is Meedoen" zorgen voor a-structurele effecten. Extra subsidie inkomsten leiden tot incidentele baten.

Programma Veiligheid: Risicobeheersing:

In het programma Veiligheid: Risicobeheersing zijn tijdelijk minder lasten opgenomen in verband met het tijdelijk niet invullen van vacatureruimte. Dit zorgt voor een voordelig a-structureel effect.

Extra subsidie inkomsten leiden tot incidentele baten.

Programma Veiligheid: incidentbestrijding:

In het programma Veiligheid: Incidentbestrijding zijn tijdelijk minder lasten opgenomen in verband met het ombouwen van de organisatie naar zelforganisatie. De besparingen op de lasten hebben voornamelijk betrekking op de programmaonderdelen Basisbrandweezorg, GHOR en Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking. Deze besparingen en tevens bezuinigingen op het brandweermaterieel leiden tot a-structurele effecten. De extra inkomsten ambulancezorg leiden tot incidentele baten.

Programma Bedrijfsvoering:

In het programma Bedrijfsvoering zijn tijdelijk extra lasten opgenomen voor het boventallig personeel en de niet-direct geplaatsten. Daarnaast is er tijdelijk sprake van een voordeel op de achterblijvende investeringen. Deze financiële consequenties leiden tot a-structurele effecten.

De huidige lage rente leidt tot een incidenteel voordeel op de te betalen rente.

5.4 Financiële positie

5.4.1. Solvabiliteit

De solvabiliteit van de organisatie wordt door de wetgever in toenemende mate als onderdeel gezien van de sturings- en verantwoordingsinformatie. In de paragraaf weerstandsvermogen hebben we de relevante kengetallen weergegeven. Bij een totaal beoordeling van de solvabiliteit en het weerstandsvermogen in relatie tot deze begroting kan gesteld worden dat een verdere uitholling van de vermogenspositie de uitgangspositie voor wat betreft het weerstandsvermogen aantast.

De mate waarin de veiligheidsregio financiële stabiliteit naar de deelnemende gemeenten kan garanderen hangt mede af van de mate waarin risico's op afwijkingen opgevangen kunnen worden binnen het eigen vermogen. De mate waarin dit mogelijk is lijkt aan de magere kant zodat een beroep op gemeenten niet helemaal uitgesloten kan worden.

5.4.2. Liquiditeit

Alhoewel liquiditeit in termen van de mogelijkheid om de verplichtingen op korte termijn te financieren voor de decentrale overheid geen groot issue is, wordt de relatie met de netto schuld quote wel in het nieuwe BBV regime als een verplicht kengetal gezien. Gezien de inverse rentestructuur van dit moment met de zeer lage korte rente wordt, binnen de kaders van de wet FIDO, zoveel als mogelijk een beroep gedaan op de kapitaalmarkt.

5.4.3. Investerings

De Veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Enkel investeringen met een economisch nut. Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2017 in totaal € 3,9 miljoen. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste vervangingsinvesteringen weergegeven.

<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>	
Investerings 2017	
Project infrastructuur ICT	580
Investerings automatisering	524
Digitale Wabo advisering	100
Inrichting RCC	400
Investerings gezondheid	208
Tankautospuut Venray	363
Dienstauto's	113
Hydraulisch redgereedschap	120
Inventaris brandweer kazerne	119
Overig materieel brandweer	323
Investerings arbeidshygiëne	1.036
Totaal investeringen 2017	3.886

5.4.4. Mutaties reserves

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht reserves

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Stand 31-12-2017
Algemene reserve	288	0	0	0	0	288
Totaal algemene reserve	288	0	0	0	0	288
Bestemmingsreserves						
Reserve kapitaallasten huisvesting RBB Nijmegenweg Venlo	316	14	0	0	28	302
Reserve kapitaallasten automatisering	4	0	0	0	3	1
Reserve kapitaallasten gebouw GGD Roermond	111	5	0	0	15	101
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel Venlo	132	6	0	0	13	124
Reserve assurantie eigen risico	127	0	0	0	0	127
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	689	26	0	0	59	656
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	148	0	0	0	0	148
Reserve Brandveilig leven	87	0	0	0	0	87
Reserve nieuwe huisvesting	790	0	83	0	0	707
Reserve CMA	173	21	0	0	0	193
Reserve Oranje Kolom	62	0	31	0	0	31
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	1.260	21	114	0	0	1.166
Totaal bestemmingsreserves	1.949	46	114	0	59	1.822
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.237	46	114	0	59	2.110

Meerjarig verloop

(bedragen in duizenden euro's)

	saldo per 31-12-2017	saldo per 31-12-2018	saldo per 31-12-2019	saldo per 31-12-2020
Totaal algemene reserve	288	288	288	288
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	656	624	593	563
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	1.166	1.073	980	887
Totaal	2.110	1.985	1.861	1.737

5.4.5. Mutaties voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2017
(Onderhouds)egaliseringsvoorzieningen					
Voorziening groot onderhoud Gebouw Nijmeegseweg, Venlo	561	71	0	71	561
Voorziening groot onderhoud Gebouw 3 Decembersingel, Blerick	472	62	0	62	472
Voorziening groot onderhoud Gebouw Oranjelaan, Roermond	43	7	0	7	43
Voorziening groot onderhoud TBC-apparatuur	46	0	0	0	46
KKO Voorziening jongeren en ouderen monitor	-0	39	0	0	39
Voorziening gemeentelijke VORAMP-campagne	39	20	0	0	59
Subtotaal (onderhouds)egaliseringsvoorzieningen	1.160	199	0	140	1.220
Van derden verkregen middelen voorzieningen					
Voorziening wachtgeld Veiligheid GNL	56	3	0	53	5
Ambt. Ondersteuning afbouw woonwagencentra GML	0	11	0	0	11
Subtotaal van derden middelen voorzieningen	56	13	0	53	16
Totaal	1.216	213	0	193	1.236

5.4.6. Mutaties overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

De stand en het gespecificeerde verloop van de overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kan als volgt worden weergegeven.

Verloopoverzicht overheidsuitkering

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2017
IJzeren Rijn	62	0	0	10	52
Totaal	62	0	0	10	52

5.4.7. Samenvatting

Totaaloverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Stand 31-12-2017
Reserves	2.237	46	114	59	2.110
Voorzieningen	1.216	213	0	193	1.236
Overheidsuitkeringen met specifiek bestedingsdoel	62	0	0	10	52
Totaal	3.515	259	114	262	3.398

Bijlage: Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen op basis van de nieuwe verdeelsystematiek zijn weergegeven in onderstaande tabel en zijn gebaseerd op de eerder genoemde uitgangspunten. Het verloop over de jaren 2017 - 2020 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen nieuw (gefaseerd invoeren)

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Bijdragen 2016*	Bijdragen 2017	Mutatie t.o.v. vorig boekjaar	Bijdragen 2017 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2018 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2019	Bijdragen 2020
Beesel	1.045	1.212	85	1.129	1.157	1.185	1.212
Bergen	1.249	1.295	85	1.334	1.321	1.308	1.295
Echt-Susteren	2.393	2.641	263	2.656	2.651	2.646	2.641
Gennep	1.444	1.563	155	1.599	1.587	1.575	1.563
Horst aan de Maas	3.473	4.142	398	3.871	3.961	4.052	4.142
Leudal	3.037	3.423	263	3.300	3.342	3.383	3.423
Maasgouw	2.137	2.077	85	2.222	2.174	2.125	2.077
Mook en Middelaar	488	453	40	528	503	478	453
Nederw eert	1.530	1.474	30	1.560	1.532	1.503	1.474
Peel en Maas	3.857	3.863	30	3.887	3.879	3.871	3.863
Roerdalen	1.857	1.780	27	1.884	1.849	1.814	1.780
Roermond	5.285	5.738	448	5.733	5.734	5.736	5.738
Venlo	10.031	10.531	758	10.789	10.702	10.617	10.531
Venray	3.587	4.111	262	3.849	3.937	4.024	4.111
Weert	4.106	4.545	401	4.507	4.520	4.532	4.545
Totaal	45.519	48.848	3.330	48.848	48.849	48.849	48.848

* Bron: Begroting 2016 versie 0,13 d.d. 1 april 2015, inclusief verwerking correctie Brandweerzorg Wanssum e.o.

De aansluiting 2016 naar 2017 kan worden weergegeven op basis van de volgende mutaties:

Aansluiting begroting 2016 - 2017

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag
Basis gemeentelijke bijdrage 2016, inclusief correctie verwerking Brandweerzorg Wanssum	45.519
Vervallen laatste tranche korting Vroegpensioen	873
Effect loon- en prijsstijging 2017	959
Verhoging Brandveilig Leven	390
Extra contactmoment Adolescenten	100
Extra kosten huisvesting brandweerlocaties	2.829 *
Reeds opgenomen kosten huisvesting brandweerlocaties	-813
Arbeidshygiëne	376
Vermindering BDuR BTW compensatie	-1.384
Totale gemeentelijke bijdrage 2017	48.849

* Zonder rekening te houden met de huurbaten per gemeente

Gemeentelijke bijdragen t.b.v. begroting 2017

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programma onderdeel	2016*	2017	2018	2019	2020
Gezondheid	Preventie	1.438	1.475	1.475	1.475	1.475
	Standaardzorg Jeugd	8.083	8.355	8.355	8.355	8.355
	Risicozorg Jeugd	3.579	3.768	3.768	3.768	3.768
	Inspecties kinderopvang	26	18	18	18	18
	Preventie specialismen	206	217	217	217	217
	Standaardzorg specialismen	1.594	1.644	1.644	1.644	1.644
	Risicozorg specialismen	209	214	214	214	214
	Kennis & Innovatie	358	378	378	378	378
Subtotaal gezondheid		15.493	16.069	16.069	16.069	16.069
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	225	223	223	223	223
	Industriële veiligheid	434	428	428	428	428
	Bouw veiligheid	1.213	1.200	1.200	1.200	1.200
	Gebruiksveiligheid	1.396	1.380	1.380	1.380	1.380
	Overig risicobeheersing	222	656	656	656	656
Subtotaal Veiligheid Risicobeheersing		3.490	3.887	3.887	3.887	3.887
Veiligheid Incidentbestrijding	Basisbrandweezorg	18.246	19.958	19.958	19.958	19.958
	Specialismen en GBO	975	1.355	1.355	1.355	1.355
	GHOR	859	845	845	845	845
	Gemeentelijke processen	699	695	695	695	695
	Crisisbeheersing en multid. Samenw.	3.710	4.032	4.032	4.032	4.032
Subtotaal Veiligheid Incidentbestrijding		24.489	26.885	26.885	26.885	26.885
Meldkamer	Meldkamer	1.474	1.456	1.456	1.456	1.456
Subtotaal meldkamer		1.474	1.456	1.456	1.456	1.456
CMA	CMA	573	552	552	552	552
Subtotaal CMA		573	552	552	552	552
Totaal		45.519	48.849	48.849	48.849	48.849

ad * Uitgangspunt is de begroting 2016, inclusief correctie basisbrandweezorg Wanssum e.o.

Verdelingsmatrix programmakosten

Programma	Programmaonderdeel	Stuut	Kosten														
			Beveiliging	Begrenzen	Echtheidscontrole	Geen	Hoort aan de Maas	Laatst	Maatregelen	Moet en Middelen	Nederweert	Peel en Maas	Recreëren	Verenigen	Went		
Gezondheid	Preventie	Preventie	2,18%	2,51%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,57%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%
		SES Variant B	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Recreëren	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,61%	0,00%	2,99%	8,35%	3,38%	13,33%	22,72%	8,97%	9,55%
		Preventie kinderopvang	2,64%	2,59%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
Veiligheid Risicobeheersing	Preventie	Preventie	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie kinderopvang	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie kinderopvang	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
Veiligheid Incidentbeheersing	Preventie	Preventie	2,18%	2,51%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,57%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%
		SES Variant B	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Recreëren	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,61%	0,00%	2,99%	8,35%	3,38%	13,33%	22,72%	8,97%	9,55%
		Preventie kinderopvang	2,64%	2,59%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
Mediater	Preventie	Preventie	2,18%	2,51%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,57%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%
		SES Variant B	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Recreëren	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,61%	0,00%	2,99%	8,35%	3,38%	13,33%	22,72%	8,97%	9,55%
		Preventie kinderopvang	2,64%	2,59%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
CVA	Preventie	Preventie	2,18%	2,51%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,57%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%
		SES Variant B	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Recreëren	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,61%	0,00%	2,99%	8,35%	3,38%	13,33%	22,72%	8,97%	9,55%
		Preventie kinderopvang	2,64%	2,59%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%
		Preventie speciaal	2,50%	2,54%	6,20%	3,32%	8,09%	7,01%	4,61%	1,50%	2,99%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%

2.

Gemeente Mook en Middelaar
Gemeenteraad
Postbus 200
6585 ZK MOOK

GEMEENTE MOOK C.A.	
Afdeling	Planning
Ingekomen	d.d. 14 APR. 2016
Nummer	
Opbergen	Parasol

datum	12 april 2016	behandeld door	Marianne Houben
uw kenmerk		telefoonnummer	+31 88 11 90297
ons kenmerk	UIT010260	bijlage(n)	2
onderwerp	Jaarstukken 2015 Veiligheidsregio Limburg-Noord		

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u ter kennisneming de Voorlopige Jaarstukken 2015 aan, bestaande uit de inhoudelijke (Jaarverslag) en financiële verantwoording (Jaarrekening).

Vaststelling van de Jaarstukken 2015 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 8 juli 2016.

Jaarrekening 2015

Het jaar 2015 is afgesloten met een negatief resultaat van € 0,85 miljoen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het bijgevoegde document. Voornemen is om het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 8 juli 2016 voor te stellen dit bedrag te onttrekken aan de Algemene reserve.

Accountantscontrole

De accountantscontrole heeft plaatsgevonden en de accountant is voornemens een goedkeurende verklaring af te geven. Deze wordt eerst afgegeven nadat het Algemeen Bestuur de jaarrekening heeft vastgesteld.

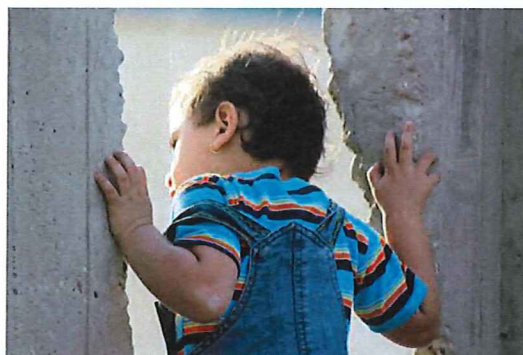
Eventuele reacties op de Jaarstukken 2015 ontvangen wij graag vóór 11 juni 2016. Mocht u behoefte hebben aan een mondelinge toelichting in uw raad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,
de secretaris,

M.T.C. van Lieshout

➤ brief in afschrift aan de colleges van B&W

Jaarverantwoording 2015

Versie: Dagelijks Bestuur
Status: Concept jaarrekening

Voorwoord

Na een periode van onrust en afnemend vertrouwen in onze organisatie is in 2015 een herstelbeweging ingezet. Ik constateer dat op drie fronten vooruitgang is geboekt. Door in te zetten op versterking van planning en control is de sturing van de organisatie verbeterd en zijn de financiën beheersbaar geworden. Dat heeft bijgedragen aan het herstel van vertrouwen van bestuur en gemeenten. Dit vertrouwen is verder versterkt door het maken van solide afspraken over de toekomstige verdeling van de kosten van de veiligheidsregio over de gemeenten, de zgn. harmonisatie. Ook is een nieuwe gemeenschappelijke regeling in besluitvorming gebracht, waarin nieuwe afspraken zijn opgenomen over de taken en bevoegdheden van onze bestuursorganen. Dat vergroot de transparantie van de veiligheidsregio voor de buitenwereld, in het bijzonder voor onze gemeenten en samenwerkingspartners. In feite heeft de veiligheidsregio daarmee een nieuwe start gemaakt.

Door een herschikking in de organisatie is de herkenbaarheid van de kleuren wit, rood en paars teruggekomen. Dit draagt bij aan de betrokkenheid en motivatie van de medewerkers en het versterkt hun beroepstrots. Bovendien draagt het bij aan stabiliteit en rust waaraan het afgelopen jaren soms heeft ontbroken. De landelijke Visitatie Veiligheidsregio's, die eind vorig jaar heeft plaatsgevonden, heeft bevestigd dat de veiligheidsregio op de goede weg is of, anders uitgedrukt, de weg terug heeft hervonden. De visitatiecommissie gaf ons als advies mee dat de organisatie thans behoefte heeft aan continuïteit en stabiliteit. Ik onderschrijf dat.

Ik kijk op 2015 terug als een jaar waarin, dankzij de inzet en betrokkenheid van velen, veel is bereikt en waarin het vertrouwen in en binnen onze organisatie verbeterd is. Ik zie ook dat de professionele trots en motivatie van onze vele medewerkers stap voor stap terugkeert. Dat is onontbeerlijk om onze maatschappelijke opdracht in het domein van veiligheid en gezondheid goed te kunnen uitvoeren. Het is mijn opdracht en taak om deze opgaande lijn door te trekken. Het geeft veel vertrouwen dat ik daarbij kan rekenen op de inzet en deskundigheid van al mijn medewerkers en steun van het bestuur.

Tijs van Lieshout,
Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Deel A Algemeen	7
1 Algemeen	7
Inleiding	7
Missie en strategie	7
Doelstellingen	7
Financieel resultaat 2015	8
Deel B Jaarverslag	9
2 Programmaverantwoording	9
2.1 Programma Gezondheid	9
2.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing	18
2.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding	22
2.4 Programma Meldkamer	27
2.5 Programma Centraal meld- en actiepoint	29
3 Paragrafen	31
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	31
3.2 Bedrijfsvoering	35
3.3 Kapitaalgoederen	38
3.4 Financiering	39
Deel C Jaarrekening	43
4 Balans per 31 december	43
5 Het overzicht van baten en lasten	46
6 Toelichtingen	47
6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	47
6.2 Toelichting op de balans	49
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	59
6.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening	66
Controleverklaring	67

Deel A Algemeen

1 Algemeen

Inleiding

Na een roerig jaar 2014 is de organisatie in 2015 in rustiger vaarwater beland. Stabiliteit is (terug)gevonden en de organisatie is stapsgewijs beter in control gekomen. In 2015 zijn nieuwe afspraken met de gemeenten gemaakt op het vlak van de besturing van de organisatie en de verrekening van kosten. Een nieuw risicoprofiel is opgesteld en het beleid voor de komende beleidsperiode is vastgelegd in het nieuwe ontwerp Beleidsplan Veiligheidsregio 2016 – 2019 dat eind 2015 voor zienswijze aan de gemeenten en samenwerkingspartners is aangeboden. Het repressief organisatieplan brandweer is voor zienswijze aan de gemeenten voorgelegd en binnen de sector gezondheid is een discussie over de taken van de GGD opgestart.

Missie en strategie

De Veiligheidsregio is ingericht om belangrijke onderdelen van de openbare veiligheid en zorg bij ongevallen en bij rampen en crises beter te organiseren. Ook op het vlak van de publieke gezondheid heeft de organisatie belangrijke taken. Onze missie is door veiligheid en gezondheid slim te verbinden meerwaarde te bereiken in de vorm van hogere veiligheid en betere gezondheid van de burgers in de regio. In het nieuwe beleidsplan Veiligheidsregio 2016 – 2019 hebben wij vastgelegd dat wij dat willen bereiken door vraaggericht, risicogericht en informatiegestuurd te werken. Wij gaan er daarbij van uit dat ook de burgers eigen verantwoordelijkheid zullen nemen.

Doelstellingen

De burgers in de regio zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun veiligheid en gezondheid. Daarbij staan zij niet alleen. De Veiligheidsregio helpt hen om die verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Daarom zijn preventie en preventieve maatregelen erg belangrijk. Inzet daarbij is dat burgers door verantwoord gedrag problemen op het vlak van de veiligheid of gezondheid voorkomen of kunnen verminderen. Als vangnet zorgt de Veiligheidsregio voor brandweezorg, voor coördinatie bij hulpverlening en voor maatregelen en voorzieningen op het vlak van de publieke gezondheid.

De taken en verantwoordelijkheden van de Veiligheidsregio vinden hun basis in de Wet veiligheidsregio's en in de Wet publieke gezondheid. De organisatie wil die taken zo optimaal mogelijk uitvoeren.

Financieel resultaat 2015

2015 is afgesloten met een negatief resultaat van € 0,85 miljoen. Op basis van het door het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 8 juli 2016 te nemen besluit zal dit bedrag worden onttrokken aan de Algemene reserve.

In de nieuwe programmabegroting, die het bestuur op 27 maart 2015 heeft vastgesteld als werkbegroting, was in eerste aanleg een tekort voorzien van € 1,8 miljoen. Daarnaast werd in de gemeentelijke bijdrage nog een verhoging voorzien van € 650 k in verband met de kostenstijging op grond van de CAO afspraken. Op 18 december 2015 heeft het bestuur besloten deze kosten niet door te berekenen aan de gemeenten maar deze ten laste van het resultaat van 2015 te brengen, en daarmee ten laste van de reserve.

Door een aantal structurele en incidentele maatregelen zijn de budgetten naar beneden bijgesteld en zijn de totale kosten en daarmee ook het negatieve resultaat teruggebracht. In de BERAP werd reeds een lager tekort gemeld van 1,1 miljoen. Hierbij werd nog rekening gehouden met de genoemde verhoging als onderdeel van de gemeentelijke bijdragen. In het tweede halfjaar is het resultaat verder verbeterd zodat de omvang van de onttrekking aan de reserves hetzelfde kan blijven zonder dat de gemeenten een aanvulling op de bijdragen hoeven te voldoen.

Deze combinatie van structurele en incidentele maatregelen die zijn oorsprong vinden in een aantal generieke interne bezuinigingsacties voor aanvang het jaar bedroegen circa € 735 k. In de loop van 2015 zijn daar aanvullende maatregelen en ombuigingen ten bedrage van circa € 1,4 miljoen aan toegevoegd waardoor het eindresultaat na verwerking van de cao kosten op € 0,85 miljoen negatief is uitgekomen.

Cijfermatige weergave

(bedragen in duizenden euro's)

Verwacht resultaat Nieuwe Programmabegroting 2015	-1.844
Positief resultaat 1e halfjaar	723
Verwachte onttrekking BERAP	-1.121
Positief resultaat 2e halfjaar	922
Resultaat bij ongewijzigd beleid	-199
Onttrekking CAO verhoging	-650
Onttrekking reserves	-849

Met de onttrekking aan de reserves en de omzetting van reserves naar voorzieningen neemt het eigen vermogen af tot € 3.061 k. Vergeleken met de totale omvang van de begroting resulteert dan een lage solvabiliteit van 5,45 %. Echter op grond van de notitie Risicomanagement en Reserves is een ondergrens aangegeven van € 1,2 miljoen voor de hoogte van het weerstandsvermogen. Met een totale "vrije" reservepositie van € 2.472 k. ultimo 2015 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Dat resultaat is bereikt door het nemen van diverse incidentele maatregelen zoals het uitstellen van opleidings- en oefen activiteiten, het niet invullen van vacatures en het faseren van vervangingsinvesteringen. Op lange termijn dient er vanuit financieel perspectief structureel evenwicht te ontstaan tussen de baten en lasten om te voorkomen dat verdere uitholling van de solvabiliteit plaatsvindt. 2016 kan hierbij als een overgangsjaar worden beschouwd, waarin het begrotingsevenwicht nog kan worden bewerkstelligd door incidentele maatregelen. Vanaf 2017 dient een structureel evenwicht als uitgangspunt voor de begroting te worden gehanteerd.

Deel B Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

In dit onderdeel vindt u de inhoudelijke toelichting op de uitvoering en het verloop van de programmaonderdelen. Voor een verklaring van de financiële afwijkingen verwijzen wij u kortheidshalve en ter voorkoming van doublures naar onderdeel 6.3 waar de cijfermatige toelichting per programma is opgenomen.

2.1 Programma Gezondheid

De ontwikkelingen in 2015

Algemeen

In opdracht van de gemeenten levert GGD Limburg-Noord een bijdrage aan een langer gezond leven van haar inwoners. De GGD staat met de gemeenten voor de publieke gezondheidszorg. (Mede) in 2015 zijn ingrijpende veranderingen gaande in de zorg. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van 'ziekte, zorg en afhankelijkheid' naar 'gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht'. De rol van burgers, overheid, zorgverleners en verzekeraars is in 2015 gaan verschuiven. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt. Eveneens is het waarborgen van de financiële kaders van de dienstverlening een doelstelling.

Harmonisatie en ontwikkelplan GGD

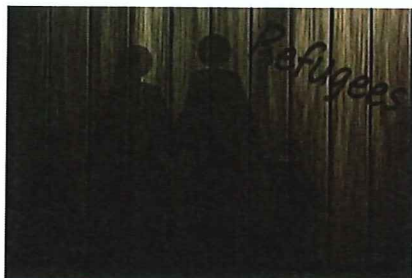
In 2015 is een aantal stappen ondernomen om de kosten van de GGD opnieuw te verdelen onder de gemeenten. Uitgangspunt hierbij is, dat de kosten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld over de deelnemende partijen. Hierbij is ook gekeken naar het huidige takenpakket. Dit takenpakket blijft gehandhaafd totdat nieuwe strategische uitgangspunten zijn geformuleerd. In 2015 is dan ook een start gemaakt met het vormgeven van die strategische discussie met de Bestuurscommissie GGD. Deze strategie zal in 2016 verder vorm krijgen.

Aansluiten op de lokale behoeften

De gemeenten hebben behoefte aan adequate aansluiting op de lokale gezondheidszorg. Dit is onder andere te realiseren doordat er meer en andere aansluiting wordt gevonden bij de werkwijze in de gemeenten en hun wijken. Dit vergt een flexibele inzet van de medewerkers van de GGD binnen de kaders van hun professioneel handelen.

Vluchtelingenproblematiek

De vluchtelingenstroom in 2015 heeft gevolgen voor heel Nederland. Bij de opvang van vluchtelingen in de regio is ook beroep gedaan op inzet van de GGD. Deze extra inzet is met

name geleverd bij de infectieziektenbestrijding en hygiëne-advisering. In samenwerking met de GHOR is binnen de gezondheidskundige keten afgestemd om de juiste hulp te kunnen bieden bij (crisis)noodopvang. Als laatste heeft jeugdgezondheidszorg een aantal van deze kinderen gevaccineerd op locatie en is begonnen met de voorbereiding op een groot aantal kinderen dat het reguliere proces in zal gaan.

HKZ

In het afgelopen jaar heeft de VRLN de certificering voorbereid van de GGD en de GHOR in het kader van Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ). Dit is enerzijds een verplichting om onze gezondheidskundige taken te mogen uitvoeren, anderzijds geeft het ons handvatten om de kwaliteit van de organisatie te borgen én te verbeteren. De feitelijke certificering vindt plaats in 2016.

Wat hebben we gedaan?

Vanaf 2015 hanteren wij een nieuwe begrotingsopzet, waarin de programma's van de organisatie centraal staan. Het programma Gezondheid bestaat uit acht programmaonderdelen, namelijk: Preventie; Standaardzorg jeugd; Risicozorg jeugd; Inspecties kinderopvang; Preventie specialismen; Standaardzorg specialismen; Risicozorg specialismen; Kennis en innovatie. Bij elk programmaonderdeel hebben wij weergegeven wat we binnen dit onderdeel hebben gedaan.

Wat heeft dat gekost?

Totaal Programma Gezondheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	20.874	20.072	20.479
Baten	-4.072	-4.498	-5.163
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-16.289	-14.997	-14.999
Saldo van baten en lasten	513	577	318
Stortingen in reserves (regulier)	0	72	220
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-159	-25
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-450
Resultaat voor bestemming	513	490	63
Resultaatbestemming	-513	-491	-63
Resultaat na bestemming	0	-0	-0

2.1.1 Preventie

Tot de taak van de GGD behoort het bevorderen van een gezonde leefstijl van alle burgers. Dat doet de GGD onder meer door te signaleren en gemeenten te adviseren op het gebied van (lokaal) gezondheids- en preventiebeleid.

Wat hebben we gedaan?

Preventie jeugd

Naast taken op het gebied van gezondheidsbevordering worden vanuit het programmaonderdeel Preventie ook de CJG-taken (CJG = centrum voor Jeugd en Gezin) geleverd. Bij het opstellen van de begroting 2015 is rekening gehouden met een inzet in de centra conform eerdere jaren. Eind 2014 werd onder andere vanuit transitietraject duidelijk dat deze inzet zich grotendeels verplaatste naar de sociale wijkteams.

Met individuele gemeenten zijn voor 2015 afspraken gemaakt over de te leveren inzet in de sociale wijkteams (en deels nog CJG's). Uitvoering heeft conform deze afspraken plaatsgevonden in de gemeenten: Beesel (Team gezinscoaches); Bergen (Sociaal team en CJG); Genneep (Team toegang); Venlo (CJG en inzet wijkteam); Roermond, Roerdalen, Echt-Susteren, Maasgouw, Weert, Nederweert en Leudal (CJG).

Gezondheidsbevordering

De GGD heeft in 2015 gewerkt aan een aantal landelijke, regionale en lokale thema's, onder andere:

- Landelijk ondersteuningsaanbod voor scholen (De Gezonde School). Doel: scholen helpen bij het vormgeven van gezondheidsbeleid en gezondheidsactiviteiten;
- Gezonde schoolplein. Doel: begeleiden school naar een "gezonde school vignet" waarbij de jeugd de ruimte krijgt om te bewegen en spelen in een uitdagende, groene en rookvrije omgeving;
- M@ZL (Medische advisering ziekgemelde leerling). Doel: vroegtijdig signaleren van verzuim om verzuim te minimaliseren;
- Weert in beweging. Doel: burgers gezonder en actiever houden;
- Lekker Friz! Doel: verminderen alcohol- en drugs gebruik;
- JOGG. Doel: Inzet tegen overgewicht;
- De Seniorenbeurs (Gemeente Syntein & Synthese). Doel: regie op eigen gezondheid;
- Platform veiligheid in en om de school. Doel: kennisdeling tussen VO en MBO scholen op het gebied van sociale veiligheid.

In 2015 is het project "Gezondheid is meedoen (GIM)" uitgevoerd. Het doel van dit project is het ontwikkelen van methodieken die gemeenten ondersteunen bij het uitvoeren van hun taken op het gebied van preventieve ouderenzorg. Het programma heeft twee succesvolle methodieken opgeleverd die voldoen aan de eisen die gesteld zijn door de bestuurscommissie: de digitale signalerings- advieslijst en de zelfredzaamheidsacademie. Deze twee producten zijn vanaf 2016 in de reguliere dienstverlening van preventie opgenomen.

2.1.2 Standaardzorg jeugd

De GGD bevordert gezond en veilig opgroeien van kinderen in de regio. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenten om het nieuwe basispakket beschikbaar te stellen en actief aan te bieden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. De GGD voert hiertoe de volgende werkzaamheden uit:

- Systematisch volgen van de ontwikkelingen van kinderen en jongeren;
- Problemen signaleren en specifieke stoornissen vroegtijdig opsporen;
- Voorlichting en advies geven;
- Ontzorgen en normaliseren.

Wat hebben we gedaan?

De doelstellingen van het programmaonderdeel standaardzorg jeugd zijn gerealiseerd. De uitgevoerde aantallen zijn de kinderen die zijn ingepland en gezien voor een onderzoek. Hierin zijn niet meegenomen: kinderen van wie ouders afzien van een onderzoek of waarbij om een andere reden geen onderzoek heeft plaatsgevonden. Deze kinderen zijn wel in beeld (maar op een andere manier of elders in zorg).

Standaard contactmoment	Uitgevoerde aantallen
Consulten en screeningen 0-18 jaar	59.120
Contacten asielzoekers 0-18 jaar	699

Het rijks vaccinatie programma (RVP) is in 2015 uitgevoerd. Het betreft vaccinaties bij jeugd tegen de ziekten DKTPHib, Pneumokokken, BMR 14 mnd, MenC, DKTP, DTP, BMR en HPV. De verslaglegging van dit RVP wordt door het RIVM opgeleverd. De cijfers zijn echter van 2014. Feitelijk rapporteren we dus een jaar later. De vaccinatiegraad van Limburg-Noord in 2014 was op alle onderdelen hoger dan de landelijke percentages. Gemiddeld was dit 92,3% voor Limburg-Noord ten opzichte van 90,0% landelijk. Op basis van de ervaringen in 2014 schatten wij in dat de vaccinatiegraad ook in 2015 hoger is dan het landelijke gemiddelde. Tevens zijn gehoorscreeningen en hieprikscreeningen uitgevoerd. Het aantal hieprikscreeningen is ruim boven de norm, namelijk 71,5% binnen 4-5 dagen (norm 65%) en 99,8% binnen 9 dagen (norm 95%). Van de gehoorscreeningen is zelfs 100% uitgevoerd.

2.1.3 Risicozorg jeugd

Uit de standaard contactmomenten op het consultatiebureau, uit de screeningen op scholen en uit signalen van derden komen baby's en kinderen/jeugdigen in beeld die gezondheidsrisico's lopen. In de regionale en lokale risicozorg jeugd wordt deze groep verder gescreend, behandeld en indien nodig, toegeleid naar sociale wijkteams, teams gezinscoaches, gebiedsteams en centra voor jeugd en gezin. Risicozorg Jeugd is daarmee onlosmakelijk verbonden met Standaardzorg Jeugd.

Wat hebben we gedaan?

In 2015 is een groot aantal onderzoeken en intakes uitgevoerd voor wat betreft risicozorg jeugd. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel per categorie.

Soort onderzoek	Uit te voeren	Uitgevoerd	Niet uitgevoerd
Onderzoeken op indicatie	9.270	8.273	997
Intake speciaal onderwijs	692	454	238
Herhalingsonderzoek speciaal onderwijs	461	260	201

Uit de tabel blijkt dat de geraamde aantallen onderzoeken en intakes niet helemaal zijn gehaald. Dit is enerzijds het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt voor artsen, waardoor achterstanden op de korte termijn moeilijk kunnen worden teruggedrongen. Anderzijds met de capaciteit die de GGD in kort tijdsbestek moet vrijmaken voor de toestroom van vluchtelingen. Er worden maatregelen genomen om dit tekort te compenseren. Zo wordt risicozorg intensief ingezet in overleggen met scholen, ouders, ketenpartners en gezinscoaches, om te zorgen dat risicojeugd goed landt in het zorgnetwerk. Tevens wordt personele capaciteit verschoven van de standaardzorg naar risicozorg. Het kunnen aantrekken van voldoende geschikt personeel blijft aandachtspunt voor de GGD. In 2016 wil de GGD voldoende toegerust zijn om aan de vraag te kunnen voldoen.

2.1.4 Inspecties kinderopvang

De GGD voert toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang in de regio uit. In opdracht van de gemeenten worden alle locaties elk jaar bezocht. Sinds januari 2013 is er sprake van risico gestuurd toezicht, waarbij de inspectieactiviteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de locatie. De inspecteur heeft de opdracht om een oordeel te geven over het feit of de kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang worden nageleefd.

Wat hebben we gedaan?

In 2015 hebben wij alle instellingen geïnspecteerd. Daarnaast was onze doelstelling om gezamenlijk met de gemeenten als handhaver de kwaliteit van de kinderopvang in de regio te verbeteren en daarmee het welzijn en de veiligheid van de kinderen te verbeteren. Door kwaliteitsverbetering van onze inspectiecapaciteit en goede afstemming met de gemeenten hebben wij bereikt dat het aantal instellingen met tekortkomingen is teruggedrongen.

2.1.5 Preventie specialismen

Het programmaonderdeel preventie specialismen richt zich op het voorkómen van infectieziekten door middel van reizigersadvisering, technische hygiënezorg en preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen. De GGD adviseert bij evenementen en bij risicolocaties en voert inspecties op naleving van de gezondheidsvoorschriften uit. Ook verzorgt de GGD vaccinaties en voorlichting van risicogroepen en reizigersvaccinaties als onderdeel van de reizigersadvisering.

Wat hebben we gedaan?

Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding is de dijkbewaking van de publieke gezondheidszorg. Hier geldt: voorkomen is beter dan genezen. Daarom is het erg belangrijk om de dreiging van infectieziekten voortdurend te monitoren en adequaat te reageren wanneer dat nodig is.

In 2015 heeft de GGD een belangrijke bijdrage geleverd aan het onderzoek en de duiding van bijzondere pieken van infectieziekten. Deze deden zich voor bij Hepatitis-E en Kinkhoest. Ook werkten wij mee aan de bestrijding van toenemende antibioticaresistentie.

Technische hygiënezorg

Het jaar stond voor technische hygiënezorg vooral in het teken van het dagelijkse werk en kende als bijzonderheden het adviseren van houders van (crisisnood)opvanglocaties over de opvang van vluchtelingen. Met de gemeenten zijn gesprekken begonnen over de zorg voor inspecties in seksinrichtingen, aangezien deze activiteiten in voorgaande jaren minder aandacht kregen van de gemeenten. Dit heeft ertoe geleid dat met een aantal gemeenten concrete afspraken zijn gemaakt voor 2016. Tevens hebben wij 72 adviezen afgegeven ten aanzien van evenementen.

Reizigerszorg

Samen met 20 andere GGD'en stellen wij ons ten doel onze burgers zo volledig mogelijk te adviseren over gezondheid op reis. Hiervoor rekenen wij een tarief (marktproduct). In 2015 overtreft de vraag naar consulten onze capaciteit. De belangstelling voor reizigersadvisering is groot en de klanttevredenheid eveneens. De laatste jaren is sprake van toenemende concurrentie van nieuwe marktpartijen. Daardoor staat de vraag onder druk maar het aantal telefonische consulten blijft wel stabiel. Ook bij de beroepsgroepen blijft het aantal vaccins vrij constant.

2.1.6 Standaardzorg specialismen

Standaardzorg specialismen omvat activiteiten op het gebied van de algemene infectieziektebestrijding, medische milieukunde, onderdelen van technische hygiënezorg, forensische geneeskunde (lijkschouw), tuberculosebestrijding en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Wat hebben we gedaan?

Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding (IZB) bestrijdt de verspreiding van infectieziekten binnen de regio. In 2015 hebben wij te maken gehad met grote uitbraken van Scabiës en met de gevolgen van de vluchtelingentoeinstroom in onze regio. Het deelplan IZB in opgeschaalde vorm (onderdeel van het GGD Rampen Opvang Plan) in concept gereed. De personele capaciteit is eind 2015 op peil gebracht.

Forensische geneeskunde

De dienstverlening is gebaseerd op afspraken met de gemeenten ten aanzien van de gemeentelijke lijkschouw en de overeenkomst met de politie over medische arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek. We zagen in 2015 een toename van het aantal verrichtingen op alle onderdelen van de forensische geneeskunde. Met name op het onderdeel lijkschouw is er een toename te zien. Deze wordt veroorzaakt door een sterke stijging van het aantal euthanasiemeldingen.

Tuberculosebestrijding

In 2015 kwam er in korte tijd een grote stroom vluchtelingen naar Nederland. Als gevolg van de moeizame registratie bij het COA was een snelle screening onmogelijk. Door goede

afspraken binnen de keten zijn personen met klachten op heel korte termijn door de GGD onderzocht. Inmiddels zijn alle eerste screenings uitgevoerd. Screeningen van immigranten en gedetineerden zijn volgens afspraak uitgevoerd. In 2015 hebben wij de norm van 85% voor voltooide behandelingen

bij Latente Tuberculose Infectie en actieve tuberculose behaald. Het vaccinatiepercentage van kinderen die in aanmerking komen voor BCG vaccinatie is 85%.

Technische hygiënezorg

In 2015 heeft THZ zich gericht op de inspecties van asielzoekerscentra (3, inclusief Zuid-Limburg), evenementcontroles (4), inspecties van tattoo en piercingzaken (41), op huisbezoeken en rapportages over vervuilingen (3), advisering van Vincent van de Gogh Stichting en op overige telefonische advisering.

Seksuele gezondheid

In 2015 zijn de voorwaarden aangescherpt voor mensen die in aanmerking komen voor een kosteloos consult. Tevens is het subsidieplafond aangepast. In 2015 hebben wij 2170 SOA consulten verricht en 183 Sense consulten. Wij hebben het basis subsidieplafond licht overschreden voor wat betreft de SOA consulten maar zijn binnen de toegestane 10 % overschrijding gebleven. Naast de consulten gaven wij in 2015 260 vaccinaties tegen Hepatitis B voor groepen met een verhoogd risico. Verder hebben wij in 2015 vijf trainingen/voorlichtingen op scholen gegeven en hebben wij vijf seksinrichtingen gecontroleerd. In september zijn wij gestart met een inloopsprekkuur voor prostituees. Deze doelgroep blijkt lastig te benaderen. In de toekomst willen wij deze doelgroep ook via internet benaderen.

2.1.7 Risicozorg specialismen

Risicozorg specialismen omvat de inzet bij dagelijkse incidenten en calamiteiten, het invulling geven aan de (geneeskundige) taken op het vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, het verlenen van laagdrempelige medische en/of psychische zorg en ondersteuning aan slachtoffers van seksueel geweld, outbreak management (psychosociale hulpverlening) en forensische taken.

Wat hebben we gedaan?

Psychosociale hulpverlening

De GGD coördineert de hulp die verschillende hulpverleners bieden op het vlak van zorg tijdens en na een ramp, een crisis of een andere ingrijpende gebeurtenis. Dit kan zowel in dagelijkse als opgeschaalde vorm en zowel bij zeden- als niet zeden gerelateerde zaken. In opgeschaalde vorm is onze leider PSH bij 4 incidenten ingezet. Daarnaast werd PSH 15 keer uitgevoerd in verschillende casussen op verschillende manieren.

Medische milieukunde

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid voert Medische Milieukunde (MMK) taken uit voor gemeenten en burgers. Wij beoordelen mogelijke gezondheidsrisico's en adviseren burgers en gemeenten om gezondheidsschade te voorkomen. MMK signaleert en beoordeelt gezondheidsrisico's, geeft voorlichting en advies aan burgers en gemeenten, adviseert op gemeentelijk beleid en ondersteunt bij milieu-incidenten, ongevallen en rampen. In 2015 hebben wij 231 vragen en meldingen van burgers en instellingen behandeld. Tevens is een aantal specifieke preventieve acties uitgevoerd.

Seksuele gezondheid

In 2015 hebben wij gewerkt aan: Doorontwikkeling Centrum Seksueel Geweld Limburg, de samenwerking met het Laurentius ziekenhuis in Roermond voor de acute medische zorg en XONAR voor de 24/7 bereikbaarheid. De niet acute medische soa zorg en coördinatie taak van het Centrum voor Seksueel Geweld wordt door de GGD'en uitgevoerd.

2.1.8 Kennis & Innovatie

Kennis en innovatie wordt beschikbaar gesteld in de vorm van onderzoeken en onderzoeksrapporten, monitors en (wijk)rapportages met betrekking tot gezondheidsbedreigingen op collectief niveau gericht op de jeugd, ouderen en overige specifieke doelgroepen. Daarnaast draagt de Veiligheidsregio op basis van klantbehoefte zorg voor effectmetingen en voortgangsrapportages betreffende "staand beleid" en de preparatie bij instellingen, evaluatierapporten na incidenten en deelname aan kennisnetwerken op landelijk en regionaal niveau.

Wat hebben we gedaan?

Jongerenmonitor

In 2015 is gewerkt aan de uitvoering van een aantal uitkomsten van de jongerenmonitor 2013. Zo zijn er duidingsbijeenkomsten bij gemeenten georganiseerd waarbij de resultaten van de monitor 2013 zijn gepresenteerd. Wij hebben gemeenterapportages gepubliceerd. Elke gemeente heeft een uitgebreide gemeenterapportage van de monitor 2013 ontvangen. Wij hebben schoolrapportages opgesteld en het traject "Verkenning openbaarheid van gegevens" (in verband met herleidbaarheid naar scholen) is ingezet. Wij zijn gestart met voorbereidende activiteiten voor de jongerenmonitor 2016, onder andere met de scholenwerving en het opstellen van de vragenlijsten, programmering en pretesting. Eveneens is de voorbereiding gestart van de rapportage Jongerenmonitor en van het ontwikkeltraject dashboard binnen Business Intelligence voorziening.

Monitor Volwassenen en ouderen

In 2015 is gestart met:

- voorbereidingen voor de landelijke harmonisatie monitor 2016;
- Wijkprofiel Donderberg i.s.m. Robuust;
- “Werkconferentie GGD Ontcijfert?” 10 juni 2015;
- Regionaal Kompas. De gemeentecijfers worden via de eigen website gepubliceerd, ontwikkeling van DASHBOARD binnen BI voorziening;
- Gezondheidsonderzoek bij Rampen, herziening van GOR als onderdeel GROEP;
- Weert in beweging (procesevaluatie);
- Valpreventie Horst;
- Beleidsontwikkeling Positieve Gezondheid;
- Wijkprofiel Venlo.

2.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Inhoud

Het programma Veiligheid-risicobeheersing heeft tot doel om mogelijke (fysieke) veiligheidsrisico's te beperken en te beheersen. Dat kunnen industriële risico's zijn, risico's gerelateerd aan de aanleg van infrastructurele voorzieningen, risico's die verband houden met de bouw, verbouw of het gebruik van bouwwerken en risico's die verbonden zijn of kunnen zijn met grootschalige evenementen en activiteiten. De Veiligheidsregio fungeert hierbij enerzijds als kennis- en adviesorganisatie en anderzijds als inspecteur of toezichthouder, die eventueel handhavend kan optreden.

De wettelijke basis voor het programma ligt in de wet veiligheidsregio's, de wet vervoer gevaarlijke stoffen en de omgevingswet. Specifiekere verplichtingen en voorschriften komen uit het besluit externe veiligheid inrichtingen, het besluit risico's zware ongevallen en het vuurwerkbesluit.

Het programma omvat enkele onderdelen. Deze zijn gericht op de aandachtsvelden ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, bouwveiligheid en gebruiksveiligheid (inclusief brandveilig leven).

Ontwikkelingen in 2015

In de raming bij aanvang van 2015 is geen rekening gehouden met capaciteit die nodig is voor de werkvoorbereiding, werkverdeling en relatiebeheer gemeenten. In de praktijk blijkt dat hier ruim 1 fte voor ingezet is door de senior medewerkers risicobeheersing. Waar wel rekening mee is gehouden is de inzet die standaard geleverd wordt voor het programma incidentbestrijding. Gemiddeld leveren de medewerkers risicobeheersing 3 fte voor piketdiensten en de dagelijkse paraatheid van de brandweer.

In 2015 zijn vier medewerkers opgeleid voor het doen van brandonderzoek. Dit is een nieuwe taak die vanaf medio 2015 structureel onderdeel uitmaakt van risicobeheersing. Hiervoor is capaciteit vrijgemaakt uit de bestaande formatie.

In de raming voor 2015 is nog uitgegaan van een grote inzet van capaciteit voor het programma-onderdeel bouwveiligheid, op basis van historische cijfers. In de praktijk bleek deze raming niet realistisch. Daardoor hebben we extra in kunnen zetten op het programma-onderdeel gebruiksveiligheid en de capaciteit op kunnen vangen die nodig is voor de werkvoorbereiding en het relatiebeheer met gemeenten.

Wat hebben we bereikt?

Bij de deelprogramma's worden de geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Veiligheid: Risicobeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	5.162	4.908	5.028
Baten	-907	-812	-968
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-4.098	-3.910	-3.910
Saldo van baten en lasten	157	186	150
Stortingen in reserves (regulier)	0	29	39
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-64	-4
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-80
Resultaat voor bestemming	157	150	105
Resultaatbestemming	-157	-150	-105
Resultaat na bestemming	0	0	0

2.2.1 Ruimtelijke veiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico's. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routing gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig wonen/ondernemen.

In 2015 zijn 111 adviezen externe veiligheid verstrekt, iets meer dan geraamd. Daarnaast zijn ruim 1400 uur besteed aan begeleiding van gemeentelijke trajecten (o.a. omgevings- en trajectbesluiten, routing gevaarlijke stoffen, adviestraject bluswatervoorziening), vrijwel in lijn met de planning.

Per 1 januari 2015 is de bijdrage die wij via de provincie Limburg ontvingen voor de uitvoering taken externe veiligheid gestopt. Daarvoor in de plaats is het het stimuleringsprogramma Impuls Omgevingsveiligheid gekomen. Dit is een tijdelijk programma met looptijd tot 1-1-2019. Wij hebben de toegekende subsidie bijna volledig kunnen benutten door deelname aan drie landelijke projecten, de kwaliteitsimpuls risicocommunicatie en advisering van gemeenten bij het opstellen van omgevingsplannen.

2.2.2 Industriële veiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico's. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies betreffende opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO (Besluit risico's zware ongevallen).

Het aantal verstrekte adviezen bedroeg 53, lager dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door het beperkte aantal aanvragen dat is afgegeven in het kader van WABO-milieu (WABO staat voor Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Een belangrijke verklaring hiervoor is dat een deel van de aanvragen integraal is opgepakt samen met het advies Externe Veiligheid en niet meer apart wordt geregistreerd. Het aantal BRZO-inspecties is gelijk gebleven aan vorig jaar.

In 2015 zijn de resultaten van het belanghebbendeventredendsonderzoek gepubliceerd. Er is een stijgende lijn in de waardering van de vakbekwaamheid van de inspecteurs van de Veiligheidsregio's: 95% scoort gemiddeld of goed.

2.2.3 Bouwveiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten: bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controle tijdens en na de bouw kunnen van deze werkzaamheden deel uitmaken.

Het aantal verstrekte adviezen (incl. controles) bedroeg 1289, vergelijkbaar met de raming. Voor bouwveiligheid zijn wel minder uren besteed, ten gunste van het deelprogramma gebruiksveiligheid. Een van de redenen is dat er minder grootschalige ontwikkelingen zijn geweest, waardoor gemiddeld genomen wat minder capaciteit is ingezet voor bouwplanadvisering.

2.2.4 Gebruiksveiligheid

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen, de zogenaamde evenementenadvisering. Daarnaast wordt binnen dit deelprogramma vorm en inhoud gegevens aan brandveilig leven. Brandveilig Leven staat voor samen met partners werken aan bewustwording en gedragsverandering bij burgers en instellingen om de veiligheid en zelfredzaamheid van mensen te vergroten. Met als uiteindelijk doel minder branden, minder slachtoffers en minder schade tegen lagere kosten voor de maatschappij. Ook in 2015 werd ingezet op alle burgers, maar in het bijzonder op burgers die weinig of geen invloed hebben op brandrisico's, deze risico's niet of onvoldoende kunnen inschatten, of onvoldoende handelingsperspectief hebben.

In 2015 zijn in het kader van gebruiksveiligheid 1332 adviezen uitgebracht (252 bouwwerken en 1080 evenementen) en werden 1086 controles uitgevoerd. Er is meer tijd geïnvesteerd in gebruiksveiligheid dan geraamd. We zien een toename in de advisering op evenementen, zowel in aantal als in complexiteit. De calamiteit met de monstertruck in Haaksbergen heeft er toe geleid dat er in verschillende gemeenten meer ondersteuning van de VRLN is gevraagd bij het proces van vergunningverlening. We hebben bijna een kwart meer controles uitgevoerd dan geraamd. Controles zijn uitgevoerd voor de categorieën met de hoogste prioriteit (grootste risico) en voor een beperkt deel voor lokaal maatwerk.

Brandveilig leven

Binnen brandveilig leven hebben bijna 9000 mensen deelgenomen aan een van de voorlichtingsactiviteiten; een verdubbeling ten opzichte van 2014 waar de nadruk nog meer lag op het ontwikkelen van voorlichtingsinstrumenten. Belangrijke doelgroepen zijn jongeren

en senioren. Op 66 scholen in de regio werd het brandpreventieprogramma uitgevoerd, waarbij ruim 3000 leerlingen hebben deelgenomen. Tijdens de brandpreventieweken in oktober kregen ruim 1000 senioren voorlichting tijdens een bezoek aan een van de brandweerkazernes. Daarnaast werden 23 seniorenpanels gehouden met 400 deelnemers en zijn in 10 zorginstellingen voorlichtingsactiviteiten opgezet rondom brandveiligheid.

2.2.5 Overig risicobeheersing

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio verzorgt de risicocommunicatie, waarmee mensen informatie ontvangen over mogelijke risico's in hun woonomgeving en hoe te handelen bij een ramp of crisis. Met het oog op het kunnen creëren van een (continu) omgevings- en risicobeeld is hiervoor een tool aangeschaft en geïmplementeerd. Dit is een eerste stap in het bouwen/inrichten van een VeiligheidsInformatieCentrum (VIC).

Daarnaast zijn nog een aantal andere activiteiten uitgevoerd die te kenschetsen zijn als algemene beleidsadvisering risicobeheersing.

De Veiligheidsregio onderhoudt een actueel regionaal (brand)risicoprofiel. Dat is wettelijk verplicht. Het vormt de basis voor het nieuwe Beleidsplan 2016-2019 dat de veiligheidsregio op basis van de Wet veiligheidsregio's opstelt. Het nieuwe risicoprofiel en het beleidsplan zijn in 2015 aangeboden aan het algemeen bestuur en worden begin 2016 vastgesteld.

Via het project TOOM (terugdringen ongewenste onechte meldingen) lukte het in 2015 om het aantal uitrukken op loze (automatische) meldingen met 50% terug te dringen.

Prioriteit heeft ook de samenwerking met de RUD. In 2015 hebben we geparticipeerd in de gezamenlijke werkgroep Informatievoorziening en Processen. Resultaat hiervan is dat we een gezamenlijke methodiek probleemanalyse voor brandveiligheid hebben vormgegeven. Deze methodiek wordt vanaf 2016 gehanteerd.

2.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Inhoud

Het programma Veiligheid-incidentbestrijding heeft tot doel adequate hulp en bijstand te verlenen bij brand en andere noodsituaties door brandbestrijding, hulpverlening en

coördinatie van de inzet van hulpdiensten. De Veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geöefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie (brandweer) die adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschaling)procedures en afspraken. Ook de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) valt hierbinnen.

Het programma kent de volgende 5 deelprogramma's: basisbrandweezorg, brandweerspecialismen en grootschalig/bijzonder optreden, GHOR, gemeentelijke processen en crisisbeheersing/multidisciplinaire samenwerking.

Ontwikkelingen in 2015

In 2015 is de organisatie van de brandweer doorontwikkeld. De indeling in Noord en Midden is losgelaten en de afdelingen incidentbestrijding (IB) en vakbekwaamheid, materieel en ontwikkeling (VMO) hebben hun intrede gedaan. De brandweer is weer herkenbaar geworden voor de beroeps- en vrijwillige krachten. Het vertrouwen in de wijze van organiseren begint terug te komen. Mede op basis van de visie vrijwilligers is flink geïnvesteerd in ontwikkeling en verbinding van de vrijwillige postcommandanten en teamleiders van de repressieve clusters. Tevens is geïnvesteerd in het versterken van de verbinding tussen de afdelingen IB en VMO.

Voor de GHOR en crisisbeheersing werd de start van het jaar 2015 gekenmerkt door de 'nasleep' (nazorg) en evaluatie van het asbestincident in Roermond (december 2014). Beide domeinen werden gedurende het jaar geconfronteerd met een drietal ontwikkelingen die een belangrijke stempel hebben gedrukt op de werkzaamheden:

- maatschappelijke onrust rondom de Belgische kerncentrales in Tihange en Doel;
- de sterke toename van de vluchtelingenstroom;
- vraagstukken in het kader van terrorisme-gevolgbestrijding (n.a.v. aanslagen Parijs).

Wat hebben we bereikt?

Bij de programmaonderdelen worden de geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	32.453	32.253	32.239
Baten	-7.795	-6.547	-7.354
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-23.553	-24.387	-24.052
Saldo van baten en lasten	1.105	1.320	833
Stortingen in reserves (regulier)	0	80	284
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-342	-28
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-503
Resultaat voor bestemming	1.105	1.058	586
Resultaatbestemming	-1.105	-1.057	-586
Resultaat na bestemming	0	1	0

2.3.1 Basisbrandweerzorg

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren. De regio beschikt hiervoor over 31 brandweerposten, 60 etmaalmedewerkers (beroeps), 60 repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en 800 vrijwilligers.

Het repressief brandweer organisatieplan (RBOP) is voorlopig vastgesteld en ligt voor bij de gemeenteraden ter consultatie. Verwachting is dat er begin 2016 een definitief besluit volgt. Achter de schermen is een plan van aanpak voor de implementatie van het RBOP uitgewerkt zodat na het definitieve besluit meteen met de uitvoering gestart kan worden.

Meer inhoudelijk ligt er een plan van aanpak rondom de ontwikkelingen arbeidshygiëne. De brandweer is al gestart met de uitrol van quick wins en dit zal komende jaren verder vorm krijgen. In 2015 is er door beroeps- en vrijwillige krachten op diverse manieren gewerkt aan het verbeteren van de paraatheid binnen de regio. Er is sinds augustus een regionale maandelijkse paraatheidsrapportage beschikbaar die verder vorm gegeven gaat worden in het kader van informatiegestuurde brandweerzorg. Verbeteren van paraatheid krijgt in 2016 en verder een vervolg en vormt de uitdaging voor de toekomst.

In 2015 hebben we de jeugdbrandweer geregionaliseerd en is de complete "warme" Risico inventarisatie en evaluatie uitgevoerd. Noodzakelijk maatregelen worden in 2016 en verder uitgewerkt op basis van deze evaluatie.

Het aantal uitrukken bedroeg 3313, vergelijkbaar met de afgelopen jaren. In ruim 1000 gevallen betrof het een uitruk voor brand, waarvan 61% in gebouwen. De overige uitrukken betreffen met name hulpverlening/ongevallen (17%), dienstverlening (20%) en uitrukken op basis van een automatisch brandalarm (26%).

2.3.2 Specialismen en grootschalig en bijzonder optreden

Wat hebben we gedaan?

Naast de basisbrandweezorg voert de Veiligheidsregio specialistische taken uit: de Waarschuwings- en Verkenningdienst (WVD), Ongeval bestrijding Gevaarlijke stoffen (OGS), waterongevallenbestrijding en natuurbrandbestrijding. Grootschalig optreden heeft betrekking op de inzet van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang. De aantallen voor specialismen en grootschalig/bijzonder optreden zitten verweven in het aantal uitrukken zoals weergegeven bij basisbrandweezorg (3313).

De werkprocessen en procedures voor waterongevallen en natuurbrand werden in 2015 onder de loep genomen en efficiënter/effectiever ingericht.

2.3.3 GHOR

Wat hebben we gedaan?

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied.

Naast de reguliere activiteiten in het kader van ketenzorg en opleiden/oefenen zijn een aantal specifieke activiteiten opgepakt.

In 2015 zijn alle deelprocessen publieke gezondheid uitgewerkt. Hiermee kon het Procesplan GHOR, als onderdeel van het Regionaal Beleidsplan, worden vastgesteld.

Op alle in de regio georganiseerde 15 C- en 350 B-evenementen is advies uitgebracht, vergelijkbaar met 2014. Nieuw in de evenementenadvisering zijn de zogeheten 'doorleefsessies' waarbij mogelijke incidenten worden geoefend. Dit is in 2015 bij enkele

C-evenementen uitgetest en wordt in 2016 bij meerdere evenementen gehanteerd. Met het Rode Kruis en de ziekenhuizen zijn in 2015 nieuwe afspraken gemaakt over grootschalige geneeskundige bijstand.

Regierol pakken en accountmanagement in de 'witte keten' waren in 2015 kernbegrippen; de GHOR zit (weer) in het zadel. Alle partners werden getypeerd op basis van het partneranalysemodel van urgentie-macht-legitimiteit. We bouwden ook de samenwerking met GHOR regio Zuid-Limburg en Netwerk Acute Zorg Limburg (NAZL) verder uit. Met het oog op certificering HKZ (audit begin 2016) zijn beleid, doelen, processen, werkwijzen etc. doorgelicht en verzameld in de bundel "GHOR in beeld". Ook is de (verplichte) bestuurlijke rapportage GHOR opgesteld en aangeboden. De GHOR is beleidsmatig op orde gemaakt en financieel in control gekomen in 2015.

2.3.4 Gemeentelijke processen

Wat hebben we gedaan?

De Oranje Kolom (gemeentelijke processen) is als vooruit geschoven post van de 15 gemeenten belast met de advisering van de 15 gemeenten op het gebied van Bevolkingszorg. Daarnaast coördineert en regisseert het team de professionalisering van de gemeentelijke kolom in crisisbeheersing.

De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen, door middel van opleiding en deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen.

In 2015 zijn alle gemeentelijke sleutelfunctionarissen opgeleid, getraind én geoefend. Het gaat hierbij om 200 functionarissen verspreid over 17 sleutelfuncties in 14 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools. De sleutelfunctionarissen vanuit de gemeentelijke kolom zijn nu een volwaardige partner in multidisciplinaire oefeningen en inzetten.

Het Team Oranje Kolom heeft in dit kader van vakbekwaamheid als service voor de gemeenten de inkoop georganiseerd voor de 13 oefeningen Team Bevolkings Zorg (TBZ) die zijn gehouden eind 2015 en begin 2016.

Veel aandacht is uitgegaan naar de advisering van gemeenten bij de crisisnoodopvang van vluchtelingen. Tenslotte is er op het gebied van informatiemanagement een slag gemaakt in de doorontwikkeling van het digitale platform voor de Oranje Kolom genaamd het OK-Net, waarin onder andere functionaliteiten worden opgenomen ten behoeve van het verzenden van mediaberichten middels sms en mail.

2.3.5 Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

Wat hebben we gedaan?

De Veiligheidsregio coördineert de inzet van de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en ze verzorgt de ketenregie. Hieronder vallen de operationele voorbereiding op en daadwerkelijk optreden in noodsituaties. Dit geldt eveneens voor de nazorg en evaluatie.

Naast de reguliere activiteiten in het kader van afstemming en opleiden/oefenen zijn een aantal specifieke activiteiten opgepakt. In het oog springend was de meerdaagse multidisciplinaire oefening Waterkracht in het voorjaar. Verder is advies uitgebracht n.a.v. bestuurlijke vragen over de kerncentrale in Tihange en is ingezoomd op de stand van zaken m.b.t. distributieplan jodiumprofylaxe (waarbij VRLN landelijke richtlijnen volgt). In september werd een planningsstaf Vluchtelingen ingericht met alle crisispartners, ten behoeve van informatiemanagement en ondersteuning van gemeenten waar crisisnoodopvang werd gerealiseerd. De aanslagen in Parijs (januari en november) waren aanleiding om met partners samen versneld een Multidisciplinaire Informatie Kaart (MIK) terrorisme te maken. Naast deze binnenvliegende 'zwarte zwanen' werden Multidisciplinaire Coördinatieplannen geactualiseerd en convenanten afgesloten (bv. ProRail).

2015 heeft nogmaals de noodzaak aangetoond dat we de multidisciplinaire crisisorganisatie moeten toerusten op de steeds veranderende risico's en dreigingen anno nu. Met het oog op het kunnen creëren van een (continu) omgevings- en risicobeeld is hiervoor vanuit risicocommunicatie (per 2015 ingebed in de afdeling Crisisbeheersing) een tool aangeschaft en geïmplementeerd. Dit is een eerste stap naar de inrichting van een VeiligheidsInformatieCentrum (VIC).

In 29 incidenten werd opgeschaald naar GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure); een werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. Centrale gedachte in deze procedure is dat grotere incidenten anders afgehandeld moeten worden dan kleinere, omdat er meer middelen en bestuurslagen betrokken raken. In 2015 werd er 20 maal opgeschaald naar GRIP 1, 8 maal naar GRIP 2 en éénmaal naar GRIP 3 (ongeval tankwagen zoutzuur A73). In vergelijking tot 2014 waren er minder grootschalige incidenten.

2.4 Programma Meldkamer

Inhoud

De meldkamer (Brandweer) verzorgt de aanname en afhandeling van meldingen en aanvragen om hulpverlening, waaronder 112-meldingen. De meldkamer zorgt voor alarmering van eenheden en functionarissen en regelt verdere opschaling. Tijdens operationeel optreden ondersteunt de meldkamer de repressieve inzet.

Wat hebben we bereikt?

Meldingen van branden en incidenten worden snel en adequaat verwerkt. Geproduceerde aantallen en specifieke ontwikkelingen worden hieronder weergegeven.

Wat hebben we gedaan?

In het kader van het project LMO (Landelijke Meldkamer Organisatie) zullen de meldkamers van de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord worden samengevoegd in een nieuwe meldkamer die in Maastricht gevestigd wordt. De verhuizing zal naar verwachting medio 2016 worden afgerond.

In 2015 verwerkte de meldkamer 2789 prio-1 meldingen, waarbij de norm 'binnen 1 minuut verwerken' tot 1 mei in 90% van de gevallen werd gehaald. In mei werd de zogeheten '1-minuutverificatie' ingevoerd, dat wil zeggen dat eerst geverifieerd wordt of een melding reëel is en tot een alarmering moet leiden. Na een dip in het normpercentage (71%) is weer een opgaande lijn te constateren naar 84% in december.

Wat heeft het gekost?

Totaal Programma Meldkamer

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	1.975	1.911	1.947
Baten	-540	-476	-536
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-1.363	-1.350	-1.350
Saldo van baten en lasten	72	86	61
Stortingen in reserves (regulier)	0	5	63
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	-22	-2
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-31
Resultaat voor bestemming	72	69	92
Resultaatbestemming	-72	-68	-92
Resultaat na bestemming	0	0	0

2.5 Programma Centraal meld- en actiepunt

Ontwikkelingen in 2015

Het CMA bewaakt de toegang van cliënten naar de maatschappelijke opvang, voert regie over de in-, door- en uitstroom naar en vanuit de maatschappelijke opvanginstellingen naar de hoogst haalbare woonsituatie van een individu en het vervult een consultfunctie voor preventie en herstel van cliënten. Het werkgebied van het CMA omvat geheel Noord- en Midden-Limburg. In 2015 hebben wij een verschuiving gezien in behoefte. Dit wordt veroorzaakt door onder andere: Bedden afbouw GGZ en AWBZ; Transitie sociale domein, zowel bij gemeenten als bij relevante organisaties; Spoorboekje/ bovenregionaal knooppunt Centrumgemeente Venlo; Indicatieverschuiving van AWBZ naar WMO; Onrust in de keten door bovengenoemde ontwikkelingen.

Wat hebben we gedaan?

De opvallende activiteiten en ontwikkelingen van 2015 waren:

- Mede vormgeven van het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord (ZVH LN, deelname aan overleggen, samenvoegen van personele kwaliteiten en expertise, inrichten van diverse werkprocessen);
- Integratie van casusoverlegsysteem Gcos (t.b.v. delen van cliënt informatie);
- Deelname Innovatietafels;
- Verbindingen zoeken (Veiligheidshuis Midden-Limburg, Veilig Thuis op casusniveau, GGD voor verwarde personen en collectieve preventie);
- Keten ondersteunend in de weg vinden binnen de nieuwe sociale domeinen;
- Nieuwe ketenpartners integreren in de processen rondom de doelgroep Maatschappelijke Ondersteuning (MO);
- Uitbouwen van een sluitende keten rondom dak- en thuislozen (bijvoorbeeld een Veldtafel Roermond);
- Monitoring en indicatoren opgezet voor MO;
- Inrichten van het proces indiceren MO;
- Indiceren/ beoordelen van aanvragen voor de maatwerkvoorziening MO (60 maal vanaf september 2015);
- Een flinke toename in consultatievragen uit het werkveld door de transitie sociaal domein.

Wat heeft dat gekost?

Totaal Programma Centraal Meld- en Actiepunt

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten	573	580	507
Baten	0	0	0
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-573	-582	-582
Saldo van baten en lasten	0	-2	-76
Stortingen in reserves (regulier)	0	2	92
Onttrekkingen uit reserves (regulier)	0	0	-1
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening	0	0	-12
Resultaat voor bestemming	0	0	3
Resultaatbestemming	0	0	-3
Resultaat na bestemming	0	0	0

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de ingezette versterking van de financiële functie, het in control komen van de organisatie en daarmee het bewerkstelligen van financiële stabiliteit. Risicomanagement heeft tot doel om bewust om te gaan met risico's, deze systematisch in beeld te brengen en waar mogelijk beter te beheersen. Daarbij is belangrijk om op een integrale manier te werken. De essentie van risicomanagement is niet zozeer het vermijden van risico's, maar vooral het identificeren en managen van risico's en de gevolgen daarvan die van invloed zijn op de organisatiedoelstellingen.

Kaderstelling

In de Nota Risicomanagement en Reserves en Voorzieningen is een uitwerking gegeven van Risicomanagement binnen de Veiligheidsregio en de doorwerking hiervan in de inrichting van de voorzieningen en de reserves.

Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 17 april 2015 ingestemd met het implementeren van de in de notitie uitgewerkte systematiek ten aanzien van risicomanagement en reserves en voorzieningen binnen de veiligheidsregio. Tevens heeft het AB besloten tot herbestemming van een aantal specifiek benoemde reserves ten behoeve van een algemene risicoreserve (vrij beschikbare reserve), waarbij een norm van 2% (zijnde € 1,2 miljoen) van de omvang van de begroting als voorlopige omvang wordt vastgesteld voor de opvang van de financiële gevolgen van risico's. Deze herijking is met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 geëffectueerd.

Risicomanagement

Binnen risicomanagement is de eerste stap het bepalen van de strategische risico's. De belangrijkste strategische risico's van de veiligheidsregio breed zijn in beeld gebracht op basis van een inventarisatie aan de hand van het INK-model. Dit heeft geleid tot een eerste overzicht waarin 16 risico's zijn benoemd. In onderstaand schema zijn deze risico's gerangschikt binnen de velden van het INK-model.

Aandachtsvelden INK-model	Strategische risico's
Leiderschap & cultuur	1. Vermogen tot veranderen (cultuur) 2. Communicatie
Strategie & beleid	3. Organisatie in control
Medewerkers	4. Kwaliteit personeel 5. Kwantiteit personeel 6. Ziekteverzuim 7. Opleiden en oefenen
Middelen	8. Bezuinigingen (rijk en gemeenten) 9. Financiële claims
Processen	10. Kennisdeling 11. Integriteit beveiliging data 12. Continuïteit 13. Nakomen afspraken/DVO
Marktontwikkelingen, klanten en partners	14. Samenwerken keten
Maatschappelijke ontwikkelingen	15. Demografische ontwikkelingen
Bestuur en financiers	16. Invloed lokale en regionale politiek

In een volgende stap zijn deze risico's gescoord op kans en impact. Kans is de waarschijnlijkheid dat het risico zich voor zal doen en impact is het effect dat het risico heeft op het realiseren van de doelstellingen van de VRLN. Aan beide wordt een score toegekend in een range van 1 tot 5, waarbij 1 staat voor zeer klein en 5 voor zeer groot.

Impact	5					
	4			12. 3. 8. 15.	1. 11. 4. 4.	5. 6.
	3			2. 13. 14. 7.	10.	
	2		9.			
	1					
		1	2	3	4	5
Kans						

Uit het scoren van de geïnventariseerde risico's blijkt dat de risico's op het gebied van medewerkers (ziekteverzuim, kwaliteit en kwantiteit personeel) en verandervermogen als grootste risico's worden gewaardeerd.

Binnen de boven beschreven systematiek worden enkele specifieke risico's benoemd die binnen de bovengenoemde 1,2 miljoen kunnen worden opgevangen en risico's die niet kunnen worden opgevangen.

Binnen de beschikbare weerstandscapaciteit

Nakomen afspraken/DVO

- A) Afrekenrisico Centrale Werkplaats Venlo
Over het exploitatiesaldo van de Centrale Werkplaats over de jaren 2011 t/m 2014 bestaat met de gemeente Venlo een dispuut. Het totale risico bedraagt circa € 178.000.
- B) Contract Forensische Geneeskunde
Met de politie is een contract afgesloten voor de levering van diensten op het gebied van forensische geneeskunde. Medio 2016 dient het contract te worden verlengd. De totale omvang van het contract bedraagt circa 400 k.
- C) Met diverse gemeenten zijn contracten afgesloten voor extra dienstverlening. In geval van beëindiging leidt dit tot frictiekosten. De totale omvang van de dienstverlening bedraagt circa € 500.000.

Ziekteverzuim

- D) Het ziekteverzuim binnen de afdeling JGZ ligt boven de gecalculeerde hoogte. In combinatie met een krappe arbeidsmarkt en een forse toename van werkzaamheden als gevolg van de hoge instroom van vluchtelingen leidt dit ertoe dat de uitvoering van de wettelijke taken onder druk staat. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Samenwerken keten

- E) De uitvoering van (een deel van) onze taken wordt bij externe partijen belegd (bijvoorbeeld RUD). Dit leidt tot een versnippering en uitholling van taken en heeft als gevolg dat er onduidelijkheid binnen de keten bestaat over de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge afstemming tussen partijen. Het niet meer uitvoeren van taken kan frictiekosten tot gevolg hebben. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Buiten de bestaande weerstandscapaciteit

Financiële claims

- A) In het kader van de uitvoering van de brandweertaken is de veiligheidsregio aansprakelijk gesteld voor de schade die is ontstaan bij een bedrijfsbrand in Venlo. In diverse gerechtelijke uitspraken is de veiligheidsregio in het gelijk gesteld. Tegen de laatste uitspraak is door de tegenpartij hoger beroep aangetekend. De omvang is niet nader te duiden.

Samenwerken keten

- B) Financiering en landelijke ontwikkelingen meldkamerdomein. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.
- C) Binnen de regio is sprake van een versnippering van taken en van onduidelijkheden in de rol en aansturing rondom het CMA. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

De volgende stap is het verder analyseren en waar mogelijk kwantificeren van de risico's en het bepalen van bijbehorende risicostrategieën. Dit zal in 2016 verder worden uitgewerkt.

De opzet is om bij het opstellen van de programmabegroting een risico-inventarisatie uit te voeren en bij het opstellen van de jaarstukken verantwoording af te leggen over de activiteiten in het kader van risicomanagement van de risico's uit de programmabegroting en eventuele ontwikkelingen binnen deze risico's. In de tussentijdse rapportage worden alleen risico's gemeld die nieuw zijn of die significant afwijken. Dit cyclisch traject zal voor het eerst plaatsvinden voor het begrotingsjaar 2017.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengt. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is.

Het algemeen bestuur heeft besloten om een algemene reserve te vormen van 2% van de omvang van de begroting, zijnde € 1,2 miljoen. Uit de analyse van de balanspositie na verwerking van de resultaten blijkt dat de omvang van "vrij" besteedbare reserves deze ondergrens overschrijdt en ultimo 2015 circa € 2 miljoen bedraagt.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves.

Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar de VRLN niet over dergelijke uitzettingen beschikt.

De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit

Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

Structurele exploitatieruimte

Onder de structurele exploitatieruimte wordt verstaan de verhouding tussen het saldo van structurele lasten en baten verhoogd met het saldo van de structurele onttrekking aan reserves en het totaal van de baten exclusief de onttrekking aan reserves.

Dit verhoudingsgetal geeft aan de mate waarin de structurele lasten onderdeel uitmaken van de begroting, idealiter is dit verhoudingsgetal nul of positief. Immers dan worden de structurele lasten gedekt door structurele baten.

Bovengenoemde kengetallen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen

(in percentages)

Realisatie 2015	
netto schuldquote	70,3%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	70,3%
solvabiliteitsratio	5,4%
structurele exploitatieruimte	-4,4%

3.2 Bedrijfsvoering

De organisatiedynamiek van de afgelopen jaren heeft gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering. Net als in 2014 heeft ook het jaar 2015 in het teken gestaan van “de basis op orde” krijgen. In 2015 is sterke focus gelegd op de financiële functie. De doorontwikkeling van planning en control is verder vorm gegeven, het instrumentarium als ook de systemen en de organisatie zijn gereviseerd en meer toegerust voor de functie die ze moeten vervullen.

De ondersteunende processen en de bedrijfsvoering zijn beter afgestemd op de prioriteiten die de primaire processen stellen.

3.2.1 Governance

De juridische vormgeving van de veiligheidsregio is aangepast. Op 23 oktober 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de gemeenschappelijke regeling, die de juridische basis van de veiligheidsregio vormt, te wijzigen. De nieuwe regeling voorziet in een bestuursmodel met bestuurscommissies waarin de inhoudelijke onderwerpen aan de orde komen. In de bestuurscommissie veiligheid worden de taken ingevolge de wet veiligheidsregio's belegd, in de bestuurscommissie Gezondheid de taken ingevolge de wet publieke gezondheid. Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur behouden hun toezichthoudende taken. Het algemeen bestuur legt verantwoording af aan de gemeenten.

3.2.2 Harmonisatie

In afgelopen jaar hebben de gemeenten nieuwe afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten van de Veiligheidsregio. Besloten is tot invoering van 3 verschillende kostenverdeelsleutels: een voor het onderdeel veiligheid, een voor het onderdeel huisvesting veiligheid en een voor het onderdeel gezondheid. De nieuwe verrekensystematiek gaat op 1 januari 2017 in. Hierbij geldt een invoeringstraject van vier jaar waarbij de verschillen tussen de oude bijdrage systematiek en de nieuwe in gelijke stappen worden overbrugd.

3.2.3 Visitatie

De wet veiligheidsregio's bevat de verplichting dat elke veiligheidsregio eenmaal per 5 jaar wordt gevisiteerd. Visitatie vindt plaats aan de hand van landelijk bepaalde thema's op basis van een zelfbeschrijving, een zelfevaluatie en interviews met een externe commissie, bestaande uit deskundigen uit andere regio's en partnerorganisaties. Eind november 2015 is de veiligheidsregio Limburg-Noord gevisiteerd. Het eindrapport van de visitatiecommissie is begin 2016 verschenen. Het bevat een aantal verbetervoorstellen die bij de verdere ontwikkeling van de organisatie zullen worden meegenomen.

3.2.4 HKZ

In verband met expiratie van de huidige HKZ-certificering is medio 2015 een nieuw traject voor de GGD gestart. Dit traject wordt in 2016 afgerond.

3.2.5 Informatiemanagement

In 2015 is het informatiebeleid van de veiligheidsregio vastgesteld. Dit beleid geeft invulling aan de rol van de informatievoorziening bij het realiseren van de ambities van de veiligheidsregio. Om dit te bereiken is er geïnvesteerd in VRLN intelligence. Dit betekent dat we een zogenoemd digitaal platform hebben gerealiseerd waar we data kunnen verbinden, beheren en beveiligen. Ook realiseren we de Mobiele Operationele Informatievoorziening voor de Brandweer.

Informatiebeveiliging heeft ook onze aandacht. In lijn met de landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving neemt de behoefte aan grip op en kennis over privacy, beveiliging van informatie en beheer toe. We hebben daartoe een quickscan informatiebeveiliging uitgevoerd van waaruit we gericht maatregelen kunnen treffen om de informatiebeveiligingsrisico's te mitigeren.

3.2.6 Financiën

2015 staat in het teken van het verder in control komen. In de opstelling van de begroting zijn de financiële stromen verder ontrafeld en zijn de collectieve producten benoemd en in de begroting vormgegeven. De gehele operatie heeft geleid tot een beter inzicht in de resultaat-middelen verhoudingen en de bottom-up sturing daarop. Ervaring leert dat dit proces veel tijd vraagt en nog in de komende jaren verder vorm gegeven moet worden. Een uitgebreide inzet van planning en control is hierbij randvoorwaarde.

Afgelopen jaar hebben er tussentijdse afsluitingen, softclosures, plaatsgevonden, die met de portefeuillehouder financiën zijn besproken. Deze resultaatbepalingen dragen bij aan het sneller en beter bijsturen van de financiële ontwikkelingen.

Voor de toepassing en uitvoering van een aantal fiscale ontwikkelingen op het gebied van de loonbelasting, WKR en Vennootschapsbelasting zijn stappen gezet om individueel of samen met collega organisaties de voorbereiding en uitvoering ter hand te nemen.

3.2.7 Personeel

In 2015 is een start gemaakt met de vervanging van het Personeelsinformatiesysteem. Met de inzet van een breed geformeerde projectgroep is marktverkenning uitgevoerd en een Programma van Eisen geformuleerd. Met de realisatie van de E-HRM maakt de organisatie een vervolgstap in de ontwikkeling naar Self-control en Management Control op het personele domein. Voor wat betreft ARBO zijn belangrijke stappen gezet met het inventariseren en uitvoeren van verbeterstappen op grond van de uitgevoerde RIE's. Het ziekteverzuim blijft in bepaalde onderdelen van de organisatie onverminderd hoog. De hoogte van het verzuim wordt in belangrijke mate bepaald door het langdurig verzuim en bedraagt gemiddeld 5,39 %. Op regelmatige basis vindt hierover terugkoppeling plaats aan het management en worden trajecten voor de terugdringing hiervan vormgegeven. Het resultaat hiervan laat zich nog niet in de cijfers zien. In de onderstaande tabel valt op dat er een lichte daling van het aantal medewerkers is tegen een stijging van het aantal FTE. Een en ander is het gevolg van de ingezette maatregelen om naar grotere dienstverbanden te streven. Daarnaast zijn meer vacatures ingevuld dan op de peildatum van voorgaand jaar, waardoor de feitelijke bezetting toeneemt.

In de volgende tabel is de omvang en samenstelling van het personeel aangegeven.

Omvang en samenstelling van het personeel	01-01-2016		01-01-2015	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	604		615	
Fte	497,6		489,3	
Mannen	240	39,7	247	40,2
Vrouwen	364	60,3	368	59,8
Fulltime	260	43	264	42,9
Parttime	344	57	351	57,1
Vrijwilligers (brandweer)	814		807	
Ziekteverzuim overall		5,39		4,18

3.2.8 Automatisering

In 2015 heeft de aanbesteding en inkoop van microsoft licenties zijn beslag gekregen. Door scherp inkopen zijn vermeende kostenstijgingen voorkomen. Voor de verdere uitrol van mobility heeft de organisatie het "choose your own device" concept gekozen.

3.2.9 Materieel en Gebouwenbeheer

De huurovereenkomsten voor de consultatiebureaus, evenals onderhuurcontracten zijn generationaliseerd. Dit heeft geleid tot structurele minderkosten. In 2015 is tevens een inventarisatie uitgevoerd naar de kwaliteit en staat van onderhoud van de brandweerlocaties ter voorbereiding van de integratie van de huisvestingskosten in de begroting van de veiligheidsregio. Hiertoe zijn diverse gesprekken met de gemeenten gevoerd.

Op basis van deze inventarisatie zijn meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) opgesteld en zijn de achterstanden in kaart gebracht. Op grond van het principe "schoon door de poort" zullen deze locaties vanaf 1 januari 2017 onderdeel vormen van de brandweerorganisatie.

Voor de hoofdlocaties van de veiligheidsregio zijn onderhoudsplannen opgesteld en zijn inmiddels voorzieningen gevormd.

Het gebruik van de hoofdlocaties wordt momenteel nader onderzocht. Inzet hierbij is te komen tot een effectievere inzet van de beschikbare ruimte en hiermee te realiseren besparing.

3.2.10 Inkoopfunctie

De positie van de inkoopfunctie is versterkt. Door meer te werken met raamcontracten en grote inkooptrajecten uit te voeren met strategische partners als Inkoopcentrum Zuid, Zebalim en FLIB zijn structurele kostenbesparingen gerealiseerd, onder meer op het gebied van personele en materiele verzekeringen, licenties, kantoorartikelen, voertuigen, schoonmaak en multifunctionals.

3.3 Kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de Veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen).

a. Het beleidskader

Het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt momenteel geactualiseerd. Als onderdeel van het project integraal materieel- en gebouwenbeleid is in 2015 gewerkt aan een kaderbeleidsnota. Het inhoudelijk beleid met betrekking tot materieel, huisvesting en accommodaties wordt verder uitgewerkt.

b. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

De veiligheidsregio heeft een aantal gebouwen in beheer en eigendom. Na het stopzetten van het Btw Compensatiefonds heeft de veiligheidsregio de kazernes in de gemeenten Echt-Susteren (post Echt), Gennep, Mook en Middelaar, Venlo (post Venlo) en Weert (post Weert) per 1 januari 2014 in eigendom overgenomen. Uitgangspunt daarbij was dat de aankoop budgettair neutraal plaatsvond. De exploitatielasten worden separaat afgerekend met de betreffende gemeenten. Met de overname is een bedrag van € 1.033.000 aan lasten gemoeid. Dit bedrag blijft buiten de gemeentelijke bijdrage en wordt met de vijf betrokken gemeenten afzonderlijk afgerekend.

In het algemeen bestuur van 27 oktober 2015 is besloten de huisvestingslasten van de brandweergebouwen integraal onderdeel te laten zijn van de VRLN begroting. Dit betekent dat met ingang van 2017 de niet in eigendom zijnde gebouwen gehuurd worden tegen gelijke voorwaarden, conform een uniform huurcontract. Er is niet voor gekozen om de gebouwen in eigendom over te nemen behalve de panden die al overgenomen waren.

Met ingang van 2017 zijn de exploitatielasten dan integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. Voor wat betreft groot onderhoud worden de lasten daarvan in rekening gebracht bij de gemeenten, maar het onderhoud wordt uitgevoerd door de veiligheidsregio.

c. De financiële consequenties

Voor het groot onderhoud aan de reguliere gebouwen van de veiligheidsregio zijn bestemmingsreserves gevormd. De storting hierin bedraagt € 139.926. Per 31 december 2015 zijn deze bestemmingsreserves weer omgezet in onderhoudsvoorzieningen. Dit omdat in 2015 de onderhoudsplannen voor de drie betreffende gebouwen geactualiseerd zijn en vanaf 2016 het onderhoud via deze voorzieningen gaat lopen. De totale omvang van de onderhoudsvoorzieningen per 31 december 2015 bedraagt € 1.075.792.

De veiligheidsregio heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvesting VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvesting GGD (3DS)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvesting GGD (Quadrivium)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Mook	Veldweg	Mook
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savornin Lohmanstraat	Weert

3.4 Financiering

Het beleid van de veiligheidsregio inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is in de vergadering van het dagelijks bestuur van 16 december 2010 aangepast aan de gewijzigde regelgeving. Naast de voorschriften uit hoofde van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn de belangrijkste punten:

- het uitzetten van overtollige geldmiddelen gebeurt uitsluitend bij instellingen die voldoen aan de eisen die worden gesteld in de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden zoals ministerieel vastgesteld op grond van artikel 2, lid 2, van de Wet financiering decentrale overheden;
- overtollige geldmiddelen worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;
- derivaten worden niet gebruikt;
- overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
- Voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm gelden de wettelijke waarden. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur indien de kasgeldlimiet of de renterisiconorm dreigt te worden overschreden.

De regels ter uitvoering van deze beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vlottende schuld voor het jaar 2015.

Kasgeldlimiet

(bedragen in duizenden euro's)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	4.936	4.936	4.936	4.936
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-

In 2015 is ruimschoots voldaan aan de norm voor de kasgeldlimiet (plafond voor korte financiering < 1 jaar) op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden ("wet fido").

Renterisiconorm (vaste schuld)

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vaste schuld.

Berekening rente risiconorm

(bedragen in duizenden euro's)

	2015
1 renteherzieningen	0
2 aflossingen	3.414
3 renterisico (1)+(2)	3.414
(4) renterisiconorm	12.040
(5a)= (4>3) ruimte onder renterisiconorm	8.626
(5b)= (3>4) overschrijding van de renterisiconorm	
Berekening renterisiconorm (4)	
(4a) begrotingstotaal jaar t	60.199
(4b) percentage regeling	20%
(4)=(4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar T	12.040

De renterisiconorm is het bedrag ter grootte van 20% van het totaal van het begrotingstotaal van 2015. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. Dit is niet het geval.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

De bestaande vaste geldleningen in combinatie met kortlopende geldleningen, reserves en voorzieningen en het betalingsritme van de gemeenten zijn voldoende gebleken om de lopende uitgaven inclusief investeringen te bekostigen.

Rentekosten en renteopbrengsten

In 2015 zijn de volgende renteopbrengsten en rentekosten gerealiseerd:

Rentekosten:

Rente vaste geldleningen	€ 861.803
Rente eigen financieringsmiddelen	€ 32.823
Rente kortlopende geldleningen/rekening courant	€ 3.562

Renteopbrengsten:

Rente rekening courant/spaarrekeningen	€ 68
--	------

Deel C Jaarrekening

4 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2015

(bedragen in duizenden euro's)

ACTIVA	31 december 2015	31 december 2014
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	44.472	45.363
- Investerings met een economisch nut	44.472	45.363
Financiële vaste activa	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	44.472	45.363
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	31	33
- Gereed product en handelsgoederen	31	33
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.161	2.771
- Vorderingen op openbare lichamen	2.495	1.985
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	506	568
- Overige vorderingen	160	218
Liquide middelen	175	447
- Kassaldi	8	3
- Banksaldi	167	444
Overlopende activa	1.240	930
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	1.240	930
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.607	4.180
TOTAAL ACTIVA	49.079	49.543

Balans per 31 december 2015

(bedragen in duizenden euro's)

PASSIVA	31 december 2015	31 december 2014
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	3.061	4.347
- Algemene reserve	534	0
- Bestemmingsreserves	2.528	4.338
- Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	0	9
Voorzieningen	1.334	467
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	270
- Egalisatievoorzieningen	1.232	46
- Voorzieningen voor middelen van derden w waarvan de bestemming gebonden is	102	151
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	31.783	35.417
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.783	35.197
- Overige schulden	0	221
TOTAAL VASTE PASSIVA	36.178	40.231
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vloTTende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	6.127	3.929
- Kasgeldleningen	4.700	2.000
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	1.427	1.929
Overlopende passiva	6.774	5.383
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	5.539	4.147
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	353	249
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	881	987
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	12.901	9.312
TOTAAL PASSIVA	49.079	49.543

5 Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2015

2015

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2015 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
1. Gezondheid	20.874	20.072	20.479
2. Veiligheid: Risicobeheersing	5.162	4.908	5.028
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.453	32.253	32.239
4. Meldkamer	1.975	1.911	1.947
5. CMA	573	580	507
Totaal lasten programma's	61.037	59.725	60.199
Totaal lasten	61.037	59.725	60.199
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
1. Gezondheid	-4.072	-4.498	-5.163
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-907	-812	-968
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-7.795	-6.547	-7.354
4. Meldkamer	-540	-476	-536
5. CMA	0	0	0
Totaal baten programma's	-13.314	-12.332	-14.021
Baten gemeentelijke bijdragen			
1. Gezondheid	-16.289	-14.997	-14.999
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-4.098	-3.910	-3.910
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-23.553	-24.387	-24.052
4. Meldkamer	-1.363	-1.350	-1.350
5. CMA	-573	-582	-582
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	-45.876	-45.226	-44.893
Totaal baten	-59.190	-57.558	-58.913
Saldo (excl. mutaties reserves)			
1. Gezondheid	513	577	318
2. Veiligheid: Risicobeheersing	157	186	150
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	1.105	1.320	833
4. Meldkamer	72	86	61
5. CMA	0	-2	-76
Totaal programma's	1.847	2.167	1.286
Saldo van baten en lasten	1.847	2.167	1.286
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	188	698
Toevoegingen aan algemene reserve (lasten)	0	1.262	1.262
Onttrekking aan te vervallen bestemmingsreserves (baten)	0	-1.262	-1.262
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	0	-587	-59
Onttrekkingen aan reserves (verschuiving naar voorziening)	0	0	-1.076
Resultaatbestemming	-1.847	-1.766	-849
Gerealiseerde resultaat	0	1	-0

6 Toelichtingen

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De veiligheidsregio dient als gemeenschappelijke regeling te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften zoals deze ook voor gemeenten gelden. Deze voorschriften zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De waarderingsgrondslagen zijn bepaald aan de hand van het BBV dan wel aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer aanvaarde normen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

6.1.1 Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

6.1.2 Vaste activa

De materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met eventuele bijdragen van derden, onttrekkingen aan de reserves en/of voorzieningen en de afschrijvingen. De activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. Afschrijving van de activa (lineair) vindt plaats in het jaar na aanschaf en met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaats gevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De veiligheidsregio heeft de afschrijvingstermijnen bepaald in de financiële verordening ex art. 212 GW. De feitelijk gehanteerde termijnen zijn veelal bepaald aan de hand van de geldende termijnen op het moment van overname van de activa vanuit de gemeenten (met name districtsvorming). In de staat van activa worden als gevolg hiervan verschillende afschrijvingstermijnen voor vergelijkbare activa gehanteerd, zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	5 tot 44 jaar
Vervoermiddelen	5 tot 20 jaar
Machines, apparaten en installaties	3 tot 40 jaar
Overige materiële vaste activa	3 tot 30 jaar

6.1.3 Vlottende activa

Voorraden

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostenprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de betaalde inkoopprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De vorderingen op openbare lichamen, rekening courant verhouding met het Rijk en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijke wordt een voorziening in mindering gebracht voor verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.1.4 Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een Algemene reserve en bestemmingsreserves. Binnen de bestemmingsreserves is een onderscheid gemaakt tussen reserves met een specifiek bestedingsdoel en bestemmingsreserves die zijn gevormd ter dekking van eerder gedane investeringen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

6.1.5 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans

6.2.1 Immateriële vaste activa

De VRLN kent geen immateriële vaste activa.

6.2.2 Materiële vaste activa

De VRLN kent slechts investeringen met een economisch nut. De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Materiële vaste activa

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Gronden en terreinen	1.596	1.596
Bedrijfsgebouwen	25.829	27.213
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	43	45
Vervoermiddelen	12.465	11.769
Machines, apparaten en installaties	1.403	1.464
Overige materiële vaste activa	3.136	3.275
Totaal	44.472	45.363

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer.

Verloopoverzicht materiële vaste activa

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2014	Verschui- ving categorieën	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	1.596	0	0	0	0	0	0	1.596
Bedrijfsgebouwen	27.213	-307	34	0	1.112	0	0	25.829
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	45	0	0	0	2	0	0	43
Vervoermiddelen	11.769	4	2.392	0	1.701	0	0	12.465
Machines, apparaten en installaties	1.464	135	308	0	503	0	0	1.403
Overige materiële vaste activa	3.275	167	485	0	789	0	4	3.136
Totaal	45.363	0	3.219	0	4.107	0	4	44.472

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Overzicht van investeringen in 2015 met een investeringsbedrag groter dan € 100.000

(bedragen in duizenden euro's)

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief besteed t/m 2015
Hoogwerker Venlo	787	513	513
Autoladder Venray	802	165	780
Tankautospuit Sevenum	363	203	203
Tankautospuit Baarlo	363	203	203
Tankautospuit Maasbree	363	203	203
Tankautospuit Kessel	363	329	358
Tankautospuit Weert (23.4432)	363	203	204
Tankautospuit Weert (23.4431)	363	216	216
Personeel- en Materieelvoertuigen (drie voertuigen)	269	121	121
Dienstauto's (negen voertuigen)	278	224	224
Subtotaal investeringen groter dan € 100.000	4.314	2.382	3.026

De hoogwerker van Venlo en een vijftal tankautospuitten betreft investeringen welke nog niet zijn afgerond, maar waarvoor ook in 2016 nog uitgaven zullen plaatsvinden. Naast de investeringen in bovenstaand overzicht zijn nog diverse kleinere investeringen uitgevoerd. Deze hebben onder andere betrekking op overige brandweermaterieel en ICT.

6.2.3 Financiële vaste activa

De VRLN heeft geen financiële vaste activa.

6.2.4 Vlottende activa

Vorraden

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Gereed product en handelsgoederen	31	33
Totaal	31	33

Deze voorraden betreffen vaccins.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Vorderingen op openbare lichamen	2.495	1.985
Rekening-courant verhouding met het rijk	506	568
Overige vorderingen	160	218
Totaal	3.161	2.771

Voor de rekening-courantverhouding met het rijk worden hieronder weergegeven het drempelbedrag voor het begrotingsjaar 2015 en voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de VRLN buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

In 2015 is het niet noodzakelijk gebleken om een voorziening voor oninbare vorderingen in mindering te brengen op de vorderingen.

Wet financiering decentrale overheden

(bedragen in duizenden euro's)

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	422	333	267	254
Drempelbedrag	449	449	449	449
Ruimte onder drempelbedrag	27	116	182	195
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquide middelen

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Kassaldi	8	3
Banksaldi	167	444
Totaal	175	447

Overlopende activa

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten lasten van volgende begrotingsjaren komen	1.240	930
Totaal	1.240	930

6.2.5 Vaste passiva

Eigen vermogen

In de vergadering van 17 april 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de indeling van reserves te herzien. In dat kader heeft er een clustering van reserves plaatsgevonden onder de noemer Algemene reserve.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen		(bedragen in duizenden euro's)	
	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014	
Algemene reserve	534	0	
Bestemmingsreserves	2.528	4.338	
Gerealiseerde resultaat	0	9	
Totaal	3.061	4.347	

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Verloopoverzicht reserves							(bedragen in duizenden euro's)	
	Boekwaarde per 31 december 2014	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2015		
Algemene reserve	0	1.274	749	9	0	534		
Totaal algemene reserve	0	1.274	749	9	0	534		
Bestemmingsreserves								
Reserve kapitaallasten huisvesting RBB Nijmeegseweg Venlo	340	15	0	0	28	327		
Reserve kapitaallasten automatisering	9	0	0	0	3	6		
Reserve kapitaallasten gebouw GGD Roermond	128	6	0	0	15	119		
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel Venlo	144	6	0	0	13	137		
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	621	28	0	0	59	590		
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	100	48	0	0	0	148		
Reserve Brandveilig leven	282	221	0	0	0	503		
Reserve nieuwe huisvesting	927	0	0	0	0	927		
Reserve Regionalisering Brandweer	32	0	32	0	0	0		
Reserve CMA	64	86	0	0	0	150		
Reserve Oranje Kolom	45	37	0	0	0	83		
Egalisatiefonds PPG 2008 t/m 2012	159	0	159	0	0	0		
Reserve assurantie eigen risico	0	127	0	0	0	127		
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	1.610	519	191	0	0	1.938		
Reserve convenantgelden BZK	111	0	111	0	0	0		
Reserve doorontwikkeling VRLN	280	0	280	0	0	0		
Reserve ontwikkeling meldkamer	114	0	114	0	0	0		
Reserve Rampenbestrijding Brandweer	99	0	99	0	0	0		
Reserve Euregionale Hulpverleningsprojecten	39	0	39	0	0	0		
Reserve tariefgefinancierde werkzaamheden	425	0	425	0	0	0		
Reserve MOA-projecten	104	0	104	0	0	0		
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Nijmeegseweg 42 Venlo	426	53	479	0	0	-0		
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Drie Decembersingel Venlo	411	62	472	0	0	0		
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Quadrivium Roermond	35	7	43	0	0	0		
Groot onderhoud gebouwen en terreinen Nijmeegseweg 40 Venlo	64	18	82	0	0	0		
Subtotaal te herschikken bestemmingsreserves	2.107	140	2.247	0	0	-0		
Totaal bestemmingsreserves	4.338	687	2.438	0	59	2.528		
Gerealiseerde resultaat	9	0	0	-9	0	0		
Totaal	4.347	1.960	3.187	0	59	3.061		

Algemene reserve

In de vergadering van 17 april 2015 heeft het algemeen bestuur de nota risicomanagement vastgesteld. Tevens is besloten de Algemene reserve in te stellen met als voorlopige omvang 2% van het begrotingstotaal. De algemene reserve is in 2015 gevormd vanuit een aantal bestemmingsreserves en dient om eventuele fluctuaties in het resultaat op te kunnen vangen.

In het kader van de dekking van de cao kosten 2015 heeft het algemeen bestuur vooruitlopend op de definitieve resultaatbepaling besloten deze kosten ten laste van de Algemene reserve te brengen. Vooruitlopend op het definitieve besluit is het resultaat in lijn met de eerder geformuleerde beleidslijn ten laste van de Algemene reserve gebracht.

De volgende reserves zijn in het kader van de herijking van de reservepositie komen te vervallen:

- Reserve Regionalisering Brandweer
- Egalisatiefonds PPG 2008 t/m 2012
- Reserve Convenantgelden BZK
- Reserve Ontwikkeling Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Reserve ontwikkeling meldkamer
- Reserve Rampenbestrijding brandweer
- Reserve Euregionale hulpverleningsprojecten
- Reserve tariefgefinancierde werkzaamheden
- Bestemmingsreserve MOA (medische opvang asielzoekers)

Hiermee is een bedrag van € 1.262.000 gemoeid.

Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg 42 Venlo

Besloten is het saldo van de reserve groot onderhoud kantoorgebouw per 1 januari 2004 in te zetten ter gedeeltelijke dekking van de kosten van de (ver)nieuwbouw. Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van 13 januari 2005 besloten daarnaast een extra bedrag van € 261.525 ten laste van de reserve rampenbestrijding in te zetten ter gedeeltelijke dekking van de kosten van de (ver)nieuwbouw. Conform de voorschriften ingevolge het BBV zijn beide bedragen gestort in de reserve huisvesting. Gedurende een periode van 25 jaar zal onttrekking aan deze reserve plaatsvinden ten gunste van de exploitatie.

Bestemmingsreserve kapitaallasten automatisering

Afstemming van de automatiseringssystemen van Noord- en Midden-Limburg. Na verhuizing naar de locatie Drie Decembersingel in Venlo zijn de investeringen in automatisering en de afstemming van de systemen van Noord- en Midden-Limburg afgerond en wordt deze voorziening ingezet ter dekking van de kapitaallasten automatisering.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gebouw Roermond

Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Quadrivium in Roermond. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks 4,5 % rente toegevoegd.

Bestemmingsreserve kapitaallasten Drie Decembersingel te Venlo

Besloten is het saldo van de reserve groot onderhoud kantoorgebouw Nijmeegseweg 44 per 1 januari 2004 in te zetten ter dekking van de kosten van het gebouw Drie Decembersingel in Venlo. Conform de voorschriften van het BBV is dit bedrag gestort in de reserve kapitaallasten Drie Decembersingel te Venlo. Gedurende een periode van 25 jaar zal onttrekking aan deze reserve plaatsvinden ten gunste van de exploitatie.

Reserve Transitiekosten Schaalvergroting Meldkamer

Op 21 december 2012 heeft het algemeen bestuur besloten tot het vormen van een reserve ten behoeve van de schaalvergroting meldkamer brandweer. De meldkamer van Limburg-Noord wordt samengevoegd met de meldkamer van Limburg-Zuid. De reserve is bestemd voor het opvangen van de te verwachten frictiekosten van deze samenvoeging. De storting vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve ontwikkeling meldkamer.

Reserve Brandveilig leven

Het algemeen bestuur heeft besloten dat in 2016 de activiteiten rondom brandveilig leven gecontinueerd worden. De dekking van de kosten in 2016 vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve brandveilig leven. Deze is hiertoe aangevuld met de vrijval van de balanspost BWS middelen.

Reserve Nieuwe Huisvesting

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2010 is een bedrag van € 1.043.000 in deze bestemmingsreserve gestort om de mogelijkheid van gezamenlijke huisvesting op een locatie te onderzoeken en het opvangen van mogelijke boekverliezen bij de afstoot van gebouwen die het gevolg zijn van centrale huisvesting.

Bestemmingsreserve CMA

De reserve is gevormd in het kader van de vereffening van resultaten op het specifiek ten laste van de centrumgemeente Venlo uitgevoerde Centraal Meld- en Actiepunt. Bij eventuele beëindiging van deze activiteit zal het bedrag worden aangewend ter dekking van eventuele frictiekosten.

Bestemmingsreserve Oranje Kolom

Deze bestemmingsreserve heeft het karakter van een egalisatiereserve, waarbij positieve en eventuele negatieve resultaten met deze reserve worden vereffend.

Bestemmingsreserves groot onderhoud

Ten behoeve van het groot onderhoud gebouw aan de panden Nijmeegseweg 40 te Venlo, Nijmeegseweg 42 te Venlo, het Quadrivium (Oranjelaan) Roermond en Drie Decembersingel 50 te Venlo zijn de onderhoudsvoorzieningen gebouwen vanwege het ontbreken van een actueel onderhoudsplan in 2014 omgezet naar bestemmingsreserves. In de loop van 2015 zijn nieuwe onderhoudsplannen gemaakt. Deze bestemmingsreserves zijn daarom per einde boekjaar omgezet naar onderhoudsvoorzieningen gebouwen. Dit leidt tot een verschuiving van € 1.076.000 van de reserves naar de voorzieningen.

Bestemmingsreserve assurantie eigen risico

Bij de aanbesteding van de verzekeringen in 2015 is er voor gekozen een deel van de verzekeringen materieel stop te zetten en dit risico zelf te dragen. Vanuit de op de balans al aanwezige post waarin de stortingen en betalingen van schades opgenomen zijn wordt hiervoor een nieuwe bestemmingsreserve assurantie eigen risico gevormd.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Verloopoverzicht voorzieningen		(bedragen in duizenden euro's)			
	Boekwaarde per 31 december 2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2015
(Onderhouds)egalisatievoorzieningen					
VZ Groot Onderhoud Gebouw Nijmeegseweg, Venlo	0	561	0	0	561
VZ Groot Onderhoud Gebouw 3 Decembersingel, Blerick	-0	472	0	0	472
VZ Groot Onderhoud Gebouw Oranjelaan, Roermond	0	43	0	0	43
Voorziening groot onderhoud TBC-apparatuur	46	0	0	0	46
KKO VZ jongeren en ouderen monitor	0	71	0	0	71
Voorziening gemeentelijke VORAMP-campagne	54	20	0	35	39
Subtotaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	100	1.167	0	35	1.232
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
Voorziening wachtgeld Veiligheid GNL	151	5	0	54	102
Ambt. Ondersteuning afbouw woonwagencentra GML	0	11	11	0	0
Voorziening scholing brandweerpersoneel	216	0	125	91	0
Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden	367	16	136	145	102
Totaal	467	1.183	136	181	1.334

In de kolom "vrijval" zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Hieronder worden de voorzieningen toegelicht.

Voorziening Groot onderhoud gebouwen

Ten behoeve van het uit te voeren groot onderhoud aan de panden Nijmeegseweg te Venlo, Drie Decembersingel te Venlo en Oranjelaan te Roermond zijn onderhoudsvoorzieningen gevormd. De meerjarenonderhoudsplannen welke ten grondslag liggen aan deze voorzieningen zijn in 2015 geactualiseerd.

Voorziening Groot onderhoud TBC-apparaat

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig toerekenen van kosten van grotere reparaties van de TBC-apparaten. Door de digitalisering van de TBC-apparaten in Venlo en Roermond is de gebruiksduur van beide apparaten verlengd. De kans op extra onderhoud wordt groter door de verlenging van de gebruiksduur. Ter dekking van kosten van grotere reparaties is deze voorziening ingesteld. Op basis van financiële informatie van reparaties uit het verleden wordt een voorziening van maximaal € 46.000 voldoende geacht.

Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor

Eens in de vier jaar worden deze monitors uitgevoerd c.q. onderzoeken gehouden. De lasten hiervoor zijn als een jaarschijf in de begroting opgenomen. Via deze voorziening worden de kosten geëgaliseerd. De volgende volwassenen- en ouderenmonitor wordt gestart in 2016.

Voorziening Gemeentelijke VORAMP-campagne

De gemeenten zijn in het kader van het Besluit Informatievoorziening Rampen (BIR) wettelijk verplicht hun inwoners permanent te informeren over de risico's in hun gemeente en hoe ze zich hiertegen kunnen beschermen. Eens in de vijf jaar zijn de gemeenten in het kader van de BIR verplicht extra aandacht te besteden aan de risicocommunicatie. In dat kader is in 2008 (verschoven naar 2009) is, evenals in de jaren 1993, 1998 en 2003, een regionale campagne gehouden. In 2012 is het te storten bedrag teruggebracht naar € 20.000. De wijze waarop deze campagne in de toekomst wordt georganiseerd wordt nog nader onderzocht.

Voorziening Wachtgelder Veiligheid, Gewest Noord-Limburg

Bij de liquidatie van het Gewest Noord-Limburg is berekend hoe groot de voorziening behoort te zijn om voor een oud-medewerker van het gewest Noord-Limburg tot aan zijn pensioendatum een wachtgelduitkering te betalen. Dit is het maximale bedrag. Wanneer er aanvullende inkomsten zijn zal dit bedrag niet in zijn totaliteit nodig zijn. De afgelopen jaren zijn altijd aanvullende inkomsten gegenereerd, zodat de omvang al twee keer naar beneden bijgesteld is.

Voorziening Ambtelijke ondersteuning afbouw taak woonwagencentra (GML)

Het Gewest Midden-Limburg had een aantal woonwagenterreinen in eigendom. Het betreft terreinen die destijds eigendom waren van het Stadsgewest Roermond en bij de vorming van het gewest aan haar zijn overgedragen. Bij de vorming van de Regio Noord- en Midden-Limburg zou het juridische eigendom van deze terreinen overgedragen worden aan de betrokken gemeenten. Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de te betalen en te ontvangen bedragen. In 2014/2015 heeft de afronding plaatsgevonden met de gemeenten, het saldo uit deze voorziening is in 2015 vrijgevallen.

Voorziening Scholing brandweerpersoneel

Brandweer Nederland (voorheen de NVBR) heeft initiatief genomen om te onderzoeken of de scholingssubsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF) van toepassing is op de modulaire brandweeropleidingen. De voorziening zal worden aangewend ter dekking van toekomstige opleidingsverplichtingen. Een bestedingsplan is opgesteld en geleidelijke afbouw van deze post zal over de jaren 2015 en 2016 plaatsvinden. Op de balans is deze voorziening per 31 december 2015 komen te vervallen als voorziening. Het bedrag ad € 125.000 wordt opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.783	35.197
Overige schulden	0	221
Totaal	31.783	35.417

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar over het jaar 2015.

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar (bedragen in duizenden euro's)

	Saldo 31 december 2014	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2015
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	35.197	0	3.414	31.783
Totaal	35.197	0	3.414	31.783

De rentelast over de opgenomen geldleningen bedraagt € 861.803.

Het verloop van het saldo overige schulden betreft de vrijval van de balanspost BWS middelen. Deze hangt samen met de storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven.

6.2.6 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	6.127	3.929
Overlopende passiva	6.774	5.383
	12.901	9.312

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Specificatie netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Overige kasgeldleningen	4.700	2.000
Banksaldi	0	0
Overige schulden	1.427	1.929
Totaal	6.127	3.929

Op 9 december en 22 december 2015 zijn twee kasgeldleningen opgenomen van respectievelijk € 2,2 miljoen en € 2,5 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Specificatie overlopende passiva (bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2014
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	5.539	4.147
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	353	249
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	881	987
Totaal	6.774	5.383

De stijging wordt vooral veroorzaakt doordat de met de BDuR samenhangende compensatie voor het BTW-compensatiefonds ad € 1,46 miljoen over 2015 in januari 2016 uitbetaald is. Het bedrag van de vooruitontvangen bedragen hangt samen met de doorbetaling van de bedragen voor de oude bestuursopdrachten. Deze zijn in 2015 ontvangen en begin 2016 doorbetaald aan de gemeente Venlo.

De in de balans opgenomen van de EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

(bedragen in duizenden euro's)

	Saldo 31 december 2014	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2015
Preventiekracht	55	0	0	55
Bijdrage r-DSK (Digitale Sociale Kaart)	37	0	0	37
Implementatie regionalisatie beheer	20	0	20	0
Project IJzeren Rijn	88	0	16	72
Euprevent	49	20	4	65
Scholing brandweerpersoneel	0	125	0	125
Totaal	249	144	40	353

Ten aanzien van de besteding van de post preventiekracht zijn stappen gezet om een risicotool te ontwikkelen die in 2016 zal worden opgeleverd.

De besteding van de digitale sociale kaart vindt momenteel plaats. In het kader van de beëindiging van het sociale kompas door het RIVM zal de jongerenmonitor in de vorm van interactieve tool worden vormgegeven. De tool zal in de eerste maanden van 2016 worden uitgeleverd.

Ten behoeve van de juridische ondersteuning van de gemeenten betrokken bij de IJzeren Rijn is een voorschotbedrag opgenomen.

Euprevent; In het kader van de op te stellen verantwoording van de in het kader van Interreg ontvangen Europese Subsidie is het positieve resultaat gepassiveerd.

De post scholing brandweerpersoneel betreft middelen uit een ESF subsidie van Brandweer Nederland, welke worden ingezet ten behoeve van de versterking van het brandweeronderwijs. Het saldo ultimo 2015 ad € 125.000 hangt samen met de vrijval van de corresponderende post onder de voorzieningen.

6.2.7 Langlopende financiële verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Huurovereenkomsten

In het kader van de huur van brandweerkazernes is voor ca. € 1,2 miljoen aan verplichtingen aangegaan.

Investeringsverplichtingen

Voor balansdatum zijn investeringsverplichtingen aangegaan. Deze hangen samen met investeringen die worden uitgevoerd over een periode die over het boekjaar heen loopt.

Overige langlopende contracten

Ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn op de onderdelen ICT, Telefonie en onderhoud en beheer gebouwen verplichtingen aangegaan tot ca. € 1,3 miljoen.

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hoewel er geen formele verplichting bestaat vanuit de verslaggevingsvoorschriften is het wenselijk om de vergelijkende realisatiecijfers over het voorgaande boekjaar in het overzicht van baten en lasten op te nemen. 2015 geldt als het jaar waarbij de huidige programmaindeling en programma onderdelen voor het eerst zijn opgesteld. Om die reden is het niet mogelijk om vergelijkende cijfers per onderdeel over 2014 op te nemen.

Tevens kan gesteld worden dat de cijfermatige en inhoudelijke onderbouwing van de budgetten nog niet volledig is uitgekristalliseerd. Een en ander resulteert in afwijkingen en verschuivingen per programma onderdeel. Voor de verklaring van de afwijkingen is hier volstaan met een verklaring van de financiële afwijkingen per programma. De inhoudelijke verklaring bij de programma onderdelen is bij onderdeel B opgenomen.

Zowel de baten als de lasten laten ten opzichte van de begroting na wijziging een stijging te zien. Deze stijging aan de baten en lastenkant is financieel technisch van aard. Op verzoek van de accountant is de doorbelasting vanuit de bedrijfsvoering in de rekening gesplitst

verwerkt in baten en lasten, terwijl dit in de begroting gesaldeerd verwerkt is. Dit heeft tot gevolg dat in de rekeningcijfers zowel de lasten als de baten met € 512.000 stijgen.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht.

De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden hierna nader verklaard. In de opstelling van de lasten per programma is een mutatie verwerkt in verband met de herijking van de voorzieningen voor het onderhoud. Om BBV technische redenen is dit op deze wijze verwerkt. De financiering van deze post geschiedt op basis van het vrijvallen van de reserves die voor dat doel zijn gevormd met eenzelfde bedrag. Per saldo is deze mutatie resultaat neutraal en bedraagt € 1.076.000.

Het totale resultaat voor bestemming bedraagt een tekort van € 1.095.000 en valt hiermee circa € 676.000 gunstiger uit dan bij de eerder verwerkte begrotingswijziging was bepaald. Als gevolg van de verwerking van generieke overhead op de verschillende programma's zijn de effecten zichtbaar op de programma onderdelen zonder dat hiervoor een directe causale relatie met de inhoud van het programma bestaat. In de begroting 2017 zullen dit soort effecten zichtbaar worden in het dan te ontwikkelen programma bedrijfsvoering.

De verklaring hiervoor is per programma nader uitgewerkt.

6.3.1 Programma Gezondheid

Lasten

Zoals eerder gesteld worden de lasten in het programma beïnvloed door verslagleggingsvereisten vanuit het BBV die bij het opstellen van de begroting niet waren meegenomen. Als gevolg van dit feit wordt de vergelijking tussen de begroting na wijziging en de verwerking van de resultaten in de jaarrekening geweld aan gedaan. De analyse van het saldo kan als volgt worden weergegeven.

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Gezondheid	20.479
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Gezondheid	-450
Af: Effect verwerking interne doorbelasting	-54
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-20.072
Blijft te verklaren verschil	-97

Per saldo lagere lasten ten opzichte van de begroting na wijziging. Deze per saldo lagere kosten bestaat uit meerdere mutaties waarbij een aantal materiële lasten hoger zijn en personele lasten lager door het niet invullen van vacatureruimte. Ten opzichte van de start begroting is dit verschil nog groter. Zoals eerder gemeld zijn omwille van de bezuinigingsdoelstellingen de vacatures later ingevuld en is er op onderdelen sprake van moeilijk vervulbare vacatures. De werving van jeugdartsen of deskundigen infectieziektebestrijding verloopt moeizaam in verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Baten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Gezondheid (excl. gem. bijdrage)	5.163
Af: Effect verwerking interne doorbelasting	-54
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-4.498
Blijft te verklaren verschil	611
Vrijval balanspost voorgaande jaren/correcties accountant/overige balansmutaties	277
Blijft te verklaren verschil	334

Het programma gezondheid kent naast de gemeentelijke bijdrage nog diverse andere financieringsstromen. Met name de hogere inkomsten van het RIVM voor de inenting, de subsidie voor de academische opleidingsplekken, de SOA-gelden en UWV-uitkeringen hebben een bijdrage geleverd aan het positieve resultaat van € 334 k ten opzichte van de bijgestelde begroting. Ook hogere inkomsten vanuit de medische zorg aan asielzoekers hebben bijgedragen aan het resultaat.

6.3.2 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Veiligheid Risicobeheersing	5.028
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-4.908
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Veiligheid Risicobeheersing	-80
Blijft te verklaren verschil	40
Af: Dotatie reserve	35
Blijft te verklaren verschil	5

Per saldo dus hogere baten. De lasten van het programma risicobeheersing vallen iets hoger uit dan begroot. Dit is het resultaat van enkele tegenstrijdige effecten. Het voordeel van een lagere inzet van personeel wordt opgeheven door de eerder omschreven dotatielast.

Baten

De baten van het programma vallen circa 40 k hoger uit als gevolg van een hogere subsidie externe veiligheid.

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Veiligheid Risicobeheersing (excl. gem. bijdrage)	968
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-812
Blijft te verklaren verschil	156

De hogere baten worden onder andere verklaard door de hogere inkomsten vanuit de subsidie voor externe Veiligheid ad 90 k.

6.3.3 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Veiligheid Incidentbestrijding	32.239
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-32.253
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Veiligheid Incidentbestrijding	-503
Blijft te verklaren verschil	-517
Af: Boekhoudkundige correctie (zuivere baten en lasten)	-512
Blijft te verklaren verschil	-1.029

De lasten van het programma vallen fors lager uit dan begroot. Dit is het gevolg van lagere lasten door uitgestelde investeringen in 2014 en 2015 die onderdeel zijn van het bezuinigingspakket. Hierdoor is er een a-structurele afname van kapitaalslasten. In 2015 is

een nader onderzoek naar het gehele materieel gestart en zal een en ander op basis van het nog definitief vast te stellen brandweerorganisatieplan worden herijkt. Ook de hogere inzet van de vrijwilligers heeft tot een lagere realisatie geleid.

Baten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale baten Programma Veiligheid Incidentbestrijding (excl. gem. bijdrage)	7.354
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-6.547
Af: Boekhoudkundige correctie (zuivere baten en lasten)	-512
Blijft te verklaren verschil	295

De hogere baten zijn in belangrijke mate het gevolg van het afstoten van buiten gebruik gesteld materieel, ontvangsten levensloopregeling en hogere opbrengsten in verband met FLO. Daarnaast hebben effecten in de centrale overhead geleid tot verschuivingen in de verwerking van de baten.

6.3.4 Programma Meldkamer

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma Meldkamer	1.947
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-1.911
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel Meldkamer	-31
Blijft te verklaren verschil	5

Het programma Meldkamer laat een voordelig resultaat zien van € 68 k. Voor 63 k vindt er reservering plaats in de daarvoor bestemde reserve. Dit resultaat zal worden ingezet ten behoeve van de transitie van de meldkamer naar de regio Zuid Limburg.

6.3.5 Programma Centraal Meld- en Actiepunt

Lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Totale lasten Programma CMA	507
Totaal opgenomen in de begroting na wijziging	-580
Af: Effect verwerking dotatie onderhoudsreserve aandeel CMA	-12
Blijft te verklaren verschil	85
Dotatie reserve	-92
Blijft te verklaren verschil	-7

De lasten van dit programma vallen lager uit als begroot in verband met de niet volledige inzet van de formatie. Het verschil wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

6.3.6 Algemene dekkingsmiddelen

De VRLN heeft geen algemene dekkingsmiddelen opgenomen als apart programma in de begroting 2015. Het saldo van de financieringsfunctie wordt toegerekend naar de verschillende programma's.

6.3.7 Onvoorzien

De VRLN heeft geen post onvoorzien opgenomen in de begroting 2015. In het begrotingsjaar zijn dus ook geen onvoorziene uitgaven ten laste van deze post gebracht.

6.3.8 Overzicht van incidentele baten en lasten

Door de hierna opgenomen vergelijking van de realisatie van incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat een inzicht in de feitelijke afwijking van wat werd begroot en ook in wat alsnog – na einde van het begrotingsjaar – bij het opstellen en analyseren van de jaarrekeningcijfers als een incidentele bate dan wel last isesignaleerd.

Voor zover deze incidentele baten en lasten betrekking hebben op kosten voor bedrijfsvoering (overhead) zijn deze met een verdeelsleutel over de verschillende programma's verdeeld.

Het overzicht van incidentele baten

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Projectsubsidies gezondheidsbevordering	87	61	61
Onttrekking reserves onderhoud gebouw en	0	50	0
Huuropbrengsten Drie Decembersingel	30	45	0
Verkoop van voertuigen	41	99	99
Vrijval onderhoudsreserves	1.075	490	0
Vrijval balanspost BWS	221	0	0
Vrijval balansposten	105	0	0
Nabetaling huur oude jaren BO	35	0	0
Totaal incidentele baten	1.594	745	160

De incidentele baten met betrekking gezondheidsbevordering betreffen subsidies van derden. Deze middelen zijn niet structureel geraamd.

De onttrekking reserves onderhoud gebouwen, zoals geraamd in de begroting na wijziging is niet gerealiseerd. Gezien de uitgaven op de exploitatie was dit niet noodzakelijk.

Een gedeelte van het pand op de Drie Decembersingel is in 2015 verhuurd aan een externe partij. Deze verhuur is inmiddels beëindigd.

In 2015 is er minder brandweermaterieel en overig materieel verkocht dan geraamd in de begroting. Dit hangt samen met het later uitvoeren van een aantal investeringen.

De vrijval van de onderhoudsreserves hangt samen met de storting in de voorziening groot onderhoud. De vrijval van de balanspost BWS hangt samen met de storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven. Een drietal oude balansposten zijn komen te vervallen, dit leidt tot incidentele baten ad € 105.000. Ten slotte zijn de huuropbrengsten voor een gedeelte van het pand Nijmeegseweg als incidentele baat opgenomen.

Het overzicht van incidentele lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Risicoinventarisatie & Evaluatie (RI&E)	16	100	100
Licenties automatiseringssoftware	127	0	0
Personele lasten gezondheidsbevordering	38	55	55
Personele lasten bedrijfsondersteuning	272	120	120
Storting onderhoudsvoorzieningen	1.075	490	0
Storting bestemmingsreserve BVL	221	0	0
Totaal incidentele lasten	1.749	765	275

De incidentele extra werkzaamheden met betrekking tot uitvoeren van risicoinventarisaties en evaluaties, zoals voorzien bij het opstellen van de begroting, zijn in 2015 slechts in beperkte mate uitgevoerd.

Het contract voor licenties automatiseringssoftware is in 2015 met een jaar verlengd, vooruitlopend op een aanbesteding. Dit leidt in 2015 incidenteel tot hogere uitgaven.

In 2015 zijn een aantal teams incidenteel versterkt. Dit heeft betrekking op gezondheidsbevordering en de teams personeel en organisatie en financiën binnen bedrijfsondersteuning.

De storting in de onderhoudsvoorziening hangt samen met de vrijval van de daarvoor bestemde reserves. De storting in de bestemmingsreserve brandveilig leven hangt samen met de vrijval van de balanspost BWS.

6.3.9 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten op programmaniveau overschrijden de baten en lasten in de begroting na wijziging. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de systematiek van het opstellen van de jaarrekening. De baten en lasten in de begroting na wijziging zijn deels gesaldeerd. In de jaarrekening zijn de werkelijke baten en lasten opgenomen. Formeel leidt dit tot een begrotingsonrechtmatigheid. Met het vaststellen van de jaarverantwoording wordt dit door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

In het saldo van baten en lasten per programma is geen sprake van een overschrijding.

6.3.10 Wet Normering Topinkomens

Uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband c.q. de periode van inhuur.

De leden van het Algemeen Bestuur van de VRLN ontvangen vanuit de VRLN geen bezoldiging uit hoofde van hun functie.

De secretaris van het Algemeen Bestuur en tevens algemeen directeur had in 2015 geen dienstverband voor de VRLN, maar werd ingehuurd. Deze inhuur vond plaats over het gehele kalenderjaar, van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. De formele hoogte van de externe inhuur bedroeg 28 uur per week vanaf 1 januari 2015. Met ingang van 1 mei 2015 is dit verhoogd naar 34 uur per week. Het aantal uren externe inhuur is relevant voor het bepalen van de norm uit hoofde van de WNT. De kosten van deze externe inhuur bedragen in 2015 € 148.646 (exclusief BTW).

De norm uit hoofde van de WNT 2015 bedraagt € 205.041 en wordt door de algemeen directeur a.i. van VRLN niet overschreden.

Wet normering topinkomens (WNT)

Naam	Functie	Beloning	Belastbare vaste en variabel onkostenvergoeding	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar	Beloning in het voorgaande jaar	Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigings-norm
A. Scholten	Voorzitter Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Venlo	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
P. Dassen-Housen	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Beesel	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M. Pelzer	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Bergen (Lb.)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Hessele	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Echt-Susteren	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
P. de Koning	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Gennep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
K. van Rooij	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Horst aan de Maas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A. Verhoeven	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Leudal	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
S. Strous	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Maasgouw	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
W. Gradien	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Mook en Middelaar	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H. Evers	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Nederweert	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
W. Delfsen - van Tongerlo	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Peel en Maas	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M. de Boer - Beerta	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Roerdalen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M.J.D. Donders - De Leest	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Roermond	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Glissen	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Venray	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J. Heijmans	Lid Algemeen Bestuur Burgemeester gemeente Weert	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
T. van Lieshout	Secretaris Algemeen Bestuur Algemeen Directeur	148.646	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

6.4 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties		Sisa-bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking Sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF					
V&J	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BODUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 6.080.232				
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Sisa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01 1 2013/71303: Implementatie KAR 2 Kopie beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02 € 0	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03 € 0	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06 1 2013/71303: Implementatie KAR 2	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07 € 41.113	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08 € 0	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09 Nee	Eindverantwoording Ja/nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het Algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de, in de jaarstukken 2015 op de pagina's .. tot en met .. opgenomen, jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord te Venlo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het Dagelijks bestuur

Het Dagelijks bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het Dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het Algemeen bestuur d.d. 27 oktober 2005 vastgestelde controleprotocol en het controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het Algemeen bestuur zoals opgenomen in het controleprotocol d.d. 27 oktober 2005 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het Algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 27 oktober 2005. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Maastricht Airport, 2016

Was getekend: L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

Wordt definitief na vaststelling van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur op 8 juli 2016.

MM16001856

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Agendapuntnummer: 5
Documentnummer:
Raadsvergadering d.d.: 16 juni 2016
Raadscommissie: Samenleving
Commissie d.d.: 7 juni 2016
Programma: Beschermen
Onderwerp: Jaarrekening 2015 en begroting 2017
Portefeuillehouder: Burgemeester Gradisen
Bijlagen: Raadsbesluit

Samenvatting

De Veiligheidsregio Limburg-Noord levert conform de Gemeenschappelijke Regeling jaarlijks haar financiële stukken aan bij de gemeente. Op 14 april 2016 hebben we de concept jaarrekening 2015 en de concept begroting 2017 ontvangen. De raad wordt conform de uitgangspunten van de Gemeenschappelijke Regeling geïnformeerd over de financiële stukken van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio. Op basis van de inhoudelijke stukken wordt geadviseerd om inderdaad een zienswijze in te dienen, waarbij het vooral gaat om een financiële ophoging van de gemeentelijke bijdrage inzake de begroting 2017 als gevolg van enkele nieuwe onderdelen.

Voorstel om te besluiten

- Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2015 en de concept begroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Een zienswijze in te dienen op de concept jaarrekening 2015 en de concept begroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Geachte leden van de raad,

Inleiding / Aanleiding

De Veiligheidsregio Limburg-Noord levert conform de Gemeenschappelijke Regeling jaarlijks haar financiële stukken aan bij de gemeente. Derhalve hebben we 14 april 2016 de jaarrekening 2015 en de begroting 2017 ontvangen. Deze stukken liggen hierbij ter informatie voor.

Probleemstelling / centrale vraag (Wat willen we bereiken)

Kunnen de betrokken gemeenten binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord op basis van de toegezonden financiële stukken, instemmen met de voorliggende financiële stukken?

Oplossingsrichtingen

Jaarrekening 2015

Resultaat 2015

Na een roerig jaar in 2014 is de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord in 2015 in rustiger vaarwater beland. De organisatie komt stapsgewijs weer beter in control en met de gemeenten zijn nieuwe afspraken gemaakt op het vlak van besturing van de organisatie en verrekening van de kosten.

De jaarrekening 2015 is afgesloten met een negatief resultaat van € 0,85 miljoen. In het bestuurlijk overleg is voorgesteld om dit bedrag te onttrekken aan de Algemene reserve. In eerste aanleg was er een tekort voorzien van € 1,8 miljoen. Daarnaast werd ook nog een verhoging voorzien van de gemeentelijke bijdrage in verband met kostenstijging cao afspraken. Overigens betreft dit een verhoging waarvan het niet onredelijk zou zijn geweest wanneer de gemeenten dit voor hun rekening hadden genomen. De gemeenten ontvangen namelijk een compensatie in de algemene uitkering voor kostenstijgingen betreffende de cao. Het algemeen bestuur heeft echter anders besloten. Door een aantal structurele en incidentele maatregelen gedurende 2015 is het negatieve resultaat teruggebracht naar het eindresultaat van € 0,85 miljoen. Met de onttrekking aan de reserves en de omzetting van reservers naar voorzieningen neemt het eigen vermogen af. Echter de ondergrens ad € 1,2 miljoen voor de hoogte van het weerstandsvermogen (opgenomen in de notitie Risicomanagement en Reserves) is hiermee nog niet bereikt. De totale vrije reservepositie bedraagt € 2.472 K. Op de middenlange termijn dient er vanuit financieel perspectief structureel evenwicht te ontstaan tussen de baten en lasten. 2016 wordt hierbij als een overgangsjaar beschouwd waarin het begrotingsevenwicht nog kan worden bewerkstelligd door incidentele maatregelen. Vanaf 2017 dient een structureel evenwicht als uitgangspunt voor de begroting te worden gehanteerd.

- **Zienswijze met betrekking tot jaarrekening 2015**

Op basis van bovenstaande (de positieve ontwikkeling van de organisatie en de verrekening van het resultaat binnen de beleidsuitgangspunten) is er geen reden om een zienswijze in te dienen op dit onderdeel.

Daarnaast is de accountant van de veiligheidsregio voornemens een goedkeurende verklaring af te geven.

Begroting 2017

Begroting algemeen

Met de vaststelling van de harmonisatie van de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio begin 2016 is afgesproken dat 2017 het eerste jaar voor de invoering is. In verband met de effecten van de nieuwe verdeelsleutels is gekozen voor een groei-regeling. 2017 geldt als het eerste groei-jaar.

De begroting 2017 continueert de ingeslagen weg en biedt de organisatie de vereiste stabiliteit na een roerige periode. Het bestendigt het traject dat de veiligheidsregio heeft ingeslagen op weg naar verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering. Daarmee kan de organisatie beter aan de behoeften van de gemeenten voldoen en dat is zichtbaar. Het proces is echter nog niet klaar. Een organisatie van een dergelijke omvang op het dynamische terrein van veiligheid is natuurlijk altijd in ontwikkeling met het oog op het bereiken van haar doelstellingen.

Begroting financieel

Uit de conceptprogrammabegroting 2017 blijkt dat vanaf de start van de geharmoniseerde begroting op nog enkele onderdelen nieuw beleid moeten worden uitgevoerd. Het gaat hierbij o.a. over de thema's arbeidshygiëne en brandveilig leven, waarvan de kosten niet eerder konden worden opgevangen. De totale kosten van het nieuwe beleid bedragen € 866.000 per jaar.

• **Zienswijze met betrekking tot begroting 2017**

De extra kosten voor arbeidshygiëne brandweer zijn begrijpelijk. Uit onderzoek blijkt dat er mogelijk een relatie bestaat tussen het bestrijden van branden door brandweermensen en vormen van (huid)kanker. Momenteel staat dit onderwerp volop in de belangstelling vanwege de nadelige gezondheidseffecten bij repressief optreden van brandweerpersoneel. De gekozen werkwijze wordt door ons dan ook als positieve aanpassing gezien en de daaruit voortkomende kosten dienen te worden opgenomen in de begroting.

Ten aanzien van het project Brandveilig leven zou een zienswijze op haar plaats zijn. Met het vaststellen van het brandweerorganisatieplan begin 2016 is geconcludeerd dat de aanpak Brandveilig Leven een wezenlijk bestanddeel is van de brandweezorg. Voortzetting van het programma in 2016 wordt derhalve ook akkoord bevonden. De hoogte van de kosten van dit project staan echter al geruime tijd ter discussie. De meeste kosten zijn verbonden aan de inzet van personeel, maar in onze ogen zijn er reeds heel veel (landelijke) preventieplannen beschikbaar waardoor geen extra uren nodig zijn voor het nieuw ontwikkelen van preventie-activiteiten. Preventie is daarnaast eveneens een verantwoordelijkheid van private partijen en maatschappelijke organisaties zoals bijv. woningcorporaties, woonzorgeigenaren, onderwijsinstellingen en verzekeringsmaatschappijen. Er wordt nu een extra bedrag ad € 390.000 geraamd. Voorgesteld wordt om, naast het aanspreken en betrekken van derden bij brandpreventie, binnen het programma veiligheid: risicobeheersing te bezien of prioriteiten gesteld kunnen worden (minimum en optimum variant) met als doel deze extra kosten zoveel mogelijk binnen de bestaande begroting te kunnen opvangen.

Afweging en conclusie (Wat gaan we daarvoor doen)

Op basis van de bovenstaande inhoud wordt geadviseerd om de zienswijzen kenbaar te maken aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord middels bijgevoegde conceptbrief (bijlage 1).

Juridische aspecten

Niet van toepassing.

Uitvoering / Planning / Communicatie

Op 8 juli a.s. worden de zienswijzen behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur waarna het Algemeen Bestuur wel of niet instemt met de voorliggende financiële stukken.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord wordt per brief van de eventuele zienswijze van de gemeente Mook en Middelaar op de hoogte gesteld.

Mook, 17 mei 2016

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris,
J.M.G. Smits – De Kinkelder

De burgemeester,
Mr. Drs. W. Gradisen

Agendapuntnummer: 5

Documentnummer:

Onderwerp: Jaarrekening 2015 en begroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord

De raad der gemeente Mook en Middelaar;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 17 mei 2016

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2016

Besluit :

- Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2015 en de concept begroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Een zienswijze in te dienen op de concept jaarrekening 2015 en de concept begroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 16 juni 2016

De raad voornoemd,

De griffier,
L. Berben

De voorzitter
Mr. drs. W. Gradisen

Gemeente Mook en Middelaar

Postadres Postbus 200, 6585 ZK MOOK
Bezoekadres Raadhuisplein 6 MOOK
Telefoon (024) 696 91 11
Fax (024) 696 19 39
E-mail gemeente@mookenmiddelaar.nl
Internet www.mookenmiddelaar.nl

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
Rijk van Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 21
6534 AD NIJMEGEN

Uw kenmerk
Uw brief van 14 april 2016
Uw BSN
Ons kenmerk
Inlichtingen B.B. Hijkema
Telefoon (024) 696 91 20
Afdeling JZ
Datum 17 juni 2016
Onderwerp Jaarrekening 2015, herziene begroting 2016 en begroting 2017 e.v.

Geachte bestuur,

Op 14 april jl. heeft uw bestuur de slotwijziging 2015, jaarverslag -rekening 2015 MGR, de herziene begroting MGR 2016 en begroting 2017 gestuurd, met het verzoek hierop voor 18 juni 2016 te reageren. Namens onze gemeenteraad berichten wij u als volgt:

1. De raad heeft kennis genomen van de jaarrekening 2015 en spreekt zijn waardering uit voor de verrichte werkzaamheden. Ook het feit dat de uitstroom vanuit de Participatiewet naar werk hoger is geweest dan de doelstelling stemt de raad tevreden.
2. In de jaarrekening is een slotwijziging op de begroting 2015 verwerkt. Hoewel de wijzigingen duidelijk verantwoord zijn, is dit wettelijk niet toegestaan.
3. Verder ontbreekt op dit moment nog een accountantsverklaring ten aanzien van de jaarrekening 2015 waardoor de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen zijn advies nog niet heeft kunnen uitbrengen.
4. Zodoende stemt de raad in met de jaarrekening 2015 mits de slotwijziging 2015 ongedaan wordt gemaakt in de jaarrekening en onder voorbehoud van wijzigingen naar aanleiding van de nog te ontvangen accountantsverklaring en advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen ten aanzien van deze jaarrekening.
5. De raad heeft kennisgenomen van de herziene begroting 2016 en begroting 2017 en stemt in met de herziene begroting en begroting 2017. De raad ziet graag dat het werkbedrijf bij de tussentijdse rapportages en toekomstige jaarrekeningen de resultaten voor onze gemeente meer inzichtelijk maakt, met name:
 - instroomcijfers
 - uitstroomcijfers
 - werkzaamheden die specifiek betrekking hebben op onze kandidaten
 - specificering van inkomsten en uitgaven op gemeenteniveau
6. De raad heeft kennisgenomen van de meerjarenraming 2018-2020

7. De raad ziet graag dat de nog niet ingevulde bezuinigingstaakstelling van € 350.000 in 2017 oplopend tot € 750.000 in 2020 op de eerste plaats duidelijk zichtbaar in de (aangepaste) begroting op te nemen en vervolgens deze taakstelling te vertalen naar te ondernemen acties. Het invullen van de taakstelling dient (o.a.) onderwerp van de marapmeldingen te zijn.

Hoogachtend,

Namens de Raad van de gemeente Mook en Middelaar,

De griffier,
mr. L.W.A.M. Berben

De Voorzitter,
mr. drs. W. Gradisen

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Agendapuntnummer: 6
Documentnummer:
Raadsvergadering d.d.: 16 juni 2016
Raadscommissie: Samenleving
Commissie d.d.: 7 juni 2016
Programma: Samenleving
Onderwerp: Jaarrekening MGR 2015+ begroting MGR 2016 en 2017
Portefeuillehouder: Wienhoven en Peters
Bijlagen: jaarrekening MGR 2015, herziene begroting MGR 2016 en begroting 2017, advies Adviesfunctie t.a.v. herziene begroting MGR 2016 en begroting 2017

Samenvatting

De Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR) heeft een slotwijziging 2015, jaarverslag en jaarrekening 2015, een herziene begroting 2016 en een ontwerpbegroting 2017 ingediend. Uw raad kan een zienswijze geven op de herziene begroting 2016, begroting 2017, jaarverslag en jaarrekening 2015. Bij de behandeling van deze stukken in het Algemeen Bestuur (AB) van de MGR begin juli 2016 worden zienswijzen van de raden meegenomen bij de besluitvorming over de begroting.

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke regelingen regio Nijmegen (hierna: de Adviesfunctie) heeft een advies uitgebracht over de herziene begroting 2016 en begroting 2017 e.v. Wij stellen u voor dit advies over te nemen voor zover het betrekking heeft op de gemeente Mook en Middelaar.

Voorstel om te besluiten

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2015
2. in te stemmen met de jaarrekening 2015 van de MGR mits de slotwijziging 2015 ongedaan wordt gemaakt in de jaarrekening en onder voorbehoud van wijzigingen naar aanleiding van de nog te ontvangen accountantsverklaring en advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.
3. tot het indienen van een zienswijze op de jaarrekening 2015
4. kennis te nemen van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen t.a.v. de herziene begroting 2016 en begroting 2017
5. kennis te nemen van en in te stemmen met de bijgestelde begroting 2016
6. kennis te nemen van en in te stemmen met de begroting 2017
7. tot het indienen van een zienswijze op de herziene begroting 2016 en 2017 begroting 2017 conform bijgevoegde conceptbrief
8. kennis te nemen van de meerjarenraming 2018-2020

Geachte leden van de raad,

Inleiding / Aanleiding

De Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR) heeft een slotwijziging 2015, jaarverslag en -rekening 2015, een herziene begroting 2016 en een ontwerpbegroting 2017 ingediend. Uw raad kan een zienswijze geven op de begrotingen 2015-2017, jaarverslag en jaarrekening 2015. Bij de behandeling van deze stukken in het Algemeen Bestuur (AB) van de MGR begin juli 2016 worden zienswijzen van de raden meegenomen bij de besluitvorming over de begroting.

2015

In de jaarrekening en het –verslag 2015 wordt gerapporteerd over de financiële als inhoudelijke aspecten van de MGR in 2015 met de begroting 2015 als basis. Kort wordt ingegaan op de ontwikkelingen binnen de MGR als samenwerkingsplatform. Verder is de begroting 2015 gewijzigd ten gevolge van wijzigingen in het participatie- en meerwerkbudget en vanwege aanpassing van een aantal deelbudgetten naar realisatieniveau. Dit is meegenomen en toegelicht in de jaarrekening 2015. Deze slotwijziging in de begroting 2015 heeft echter geen nut en is wettelijk ook niet toegestaan.

2016

Omdat tijdens het opstellen van de begroting 2016 nog niet op alle punten duidelijkheid bestond (bijvoorbeeld de integratie van Breed), heeft de MGR in juli 2015 toegezegd gelijktijdig met de begroting 2017 een herziene begroting 2016 aan te bieden. Voor de overzichtelijkheid en leesbaarheid is dit door de MGR geïntegreerd in de begroting 2017.

2017

De ontwerpbegroting 2017 bevat zowel een inhoudelijk als financieel kader over de platformfunctie van de MGR en de twee uitvoeringsmodules, Werkbedrijf en ICT.

Probleemstelling / centrale vraag (Wat willen we bereiken)

Is het wenselijk om een zienswijze/zienswijzen in te dienen naar aanleiding van de slotwijziging 2015, het jaarverslag en jaarrekening 2015, de herziene begroting 2016 en de begroting 2017 en stemt uw raad met deze stukken in?

Oplossingsrichtingen

Wel of geen zienswijze(n) in dienen en wel of niet in te stemmen met de jaarrekening 2015, herziene begroting 2016 en begroting 2017.

Afweging en conclusie (Wat gaan we daarvoor doen)

Hieronder zal allereerst worden ingegaan op het jaarverslag en de jaarrekening 2015. Vervolgens zal de begroting 2016 en 2017 gezamenlijk worden behandeld waarbij een onderscheid wordt gemaakt naar de platformfunctie, module Werkbedrijf en module ICT. Als laatste zal het advies worden besproken van de AGR (adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen) ten aanzien van de herziene begroting 2016 en begroting 2017.

Jaarverslag en jaarrekening MGR 2015

1. Algemeen

In de jaarrekening en -verslag 2015 wordt ingegaan op ontwikkelingen binnen de MGR, de platformfunctie en de ontwikkelingen en resultaten van de module Werkbedrijf (zonder SW).

2. Platformfunctie

Bij de oprichting van de MGR is afgesproken dat het niet alleen een uitvoeringsorganisatie is, maar ook een platform voor afstemming en overleg. Het jaar 2015 heeft met name in het teken gestaan van de verdere inrichting van de organisatie, het stroomlijnen van de informatievoorziening aan gemeenten en de inrichting van het regioplatform van de MGR.

Prestatieafspraken:

- Verdere inrichting van de organisatie

Zoals in de Begroting 2015 van de MGR is aangekondigd zijn in 2015 een aantal belangrijke stappen gezet in de verdere inrichting van de MGR. In 2015 is de eerste module van de MGR van start gegaan: het Werkbedrijf. Daarnaast zijn de integratie van Breed in het Werkbedrijf en de komst van de ICT-module per 1 januari voorbereid. Om dit alles mogelijk te maken is de juridische regeling voor de MGR in 2015 aangepast. Met betrokkenheid van alle raden, zijn regels vastgesteld over de toe- en uittreding en algemene voorwaarden voor deelname aan modules. Op gebied van personeel is er een directeur van het Werkbedrijf, tevens directeur van de MGR aangesteld. Met de vakbonden is een sociaal plan overeengekomen.

- Stroomleiding informatievoorziening naar gemeenten

In de samenwerking met de agendacommissie is een jaarplanning opgesteld, waaruit naar voren komt welke besluiten wanneer aan de raden worden voorgelegd in 2016 en 2017. Daarmee zorgt de MGR ervoor dat de informatievoorziening aan raadsleden zoveel mogelijk gestroomlijnd wordt en dat gemeenten hierop kunnen anticiperen. Deze jaaragenda is voor eenieder te raadplegen op de website regiorvn.nl. Het DB heeft een concept-informatieprotocol vastgesteld.

- Inrichting regioplatform MGR

Een opiniërende notitie is opgesteld over de invulling van de platformfunctie van de MGR. Deze platformnotitie is in mei 2016 door uw raad behandeld en is vervolgens een zienswijze ingediend. In 2015 heeft het platform zich reeds op een organische manier ontwikkeld en zijn thema's waarbij afstemming in de regio wenselijk is geacht besproken. Zo is bijvoorbeeld afgesproken dat een onderzoek wordt uitgevoerd naar de sociaal-economische kracht van het Rijk van Nijmegen.

- Financieel

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2015, had de MGR nog geen begroting voor de bestuursondersteuning en de platformfunctie van de MGR. Derhalve is een PM-post opgenomen in de begroting. Het jaar 2015 heeft de MGR benut om verder uit te werken wat de kosten van het bovenstaande bedragen, hetgeen zijn beslag heeft gekregen in de begroting 2016. Voor 2015 zijn nog geen kosten toegerekend aan de platformfunctie of de ondersteuning van het bestuur van de MGR.

3. Werkbedrijf (exclusief Sociale Werkvoorziening)

Algemeen

In 2015 heeft het Werkbedrijf gewerkt aan het organiseren en ontwikkelen van haar kerntaken: bedrijfsdienstverlening, kandidaatsbenadering en de verbindingfunctie (kandidaten koppelen aan bedrijven). Per kerntaak zijn doelstellingen geformuleerd (zie *Prestatieafspraken*).

Vanuit de regiogemeenten zijn begin 2015 alle uitvoerende functies die met re-integratie van werkzoekenden te maken hebben, bij elkaar gevoegd om te komen tot een gezamenlijke, herkenbare uitvoeringspraktijk in de regio. Ook zijn stappen gezet om de integratie van Breed (uitvoerder van de voormalig Sociale Werkvoorziening) per 2016 voor te bereiden.

Prestatieafspraken

- Bedrijfsdienstverlening

Het Werkbedrijf heeft zichzelf opgelegd in 2015 5700 bedrijfsbezoeken uit te voeren, 1900 reguliere vacatures op te halen en daarvan minstens 40% te vervullen met kandidaten van het Werkbedrijf.

Op de eerste twee genoemde indicatoren kan niet exact gerapporteerd worden. Wel is duidelijk dat van alle opgehaalde vacatures 46% is ingevuld door het Werkbedrijf. De indicatoren worden in 2016 verder ontwikkeld, omdat het nu niet mogelijk is dit soort cijfers exact te produceren. Ook zegt het aantal afgelegde bedrijfsbezoeken op zichzelf niet zoveel; de effectiviteit van bedrijfsbezoeken en realistische vacatures in kansrijke sectoren geven belangrijke sturingsinformatie.

- Kandidaatsbenadering (zoveel mogelijk kandidaten aan het werk/laten participeren)

Doelstelling hierbij was minimaal 1.000 kandidaten uit te laten stromen naar werk en 1.000 kandidaten te begeleiden op een leerwerkplek, waar zij vaardigheden opdoen en zichzelf ontwikkelen. Bovendien was de opdracht om extra aandacht besteden aan de doelgroepen jongeren en arbeidsgehandicapten.

De eerste doelstelling is behaald: 1.013 kandidaten vonden werk. Voor onze gemeente geldt dat in 2015 14 kandidaten Participatiewet van de gemeente een baan vonden. Vergeleken met 2014 is dit een daling: in dat jaar beëindigden we van 17 kandidaten de uitkering vanwege werkaanvaarding. Verder dient ook opgemerkt te worden dat de uitstroom naar werk niet persé het gevolg hoeft te zijn vanwege inspanningen van het Werkbedrijf. Gekozen is om alle uitstroom naar werk in de regio te noemen, aangezien niet goed meetbaar is wat het Werkbedrijf heeft behaald en wat op eigen kracht van de deelnemende gemeenten is behaald. Anderzijds is 2015 een opstartjaar geweest voor het Werkbedrijf en stond zodoende in het teken van de bouw en oprichting van het Werkbedrijf en is de regidoelstelling wel gehaald.

Ook het beoogde aantal gerealiseerde leerwerkplekken is behaald: 1.096 kandidaten zijn geplaatst op een leerwerkplek. De doelgroep jongeren is ook in 2015 via een specifieke regionale aanpak, het jongerenloket, benaderd. Men is gericht op snelle doorgeleiding naar werk of scholing.

Verder is over de doelgroep arbeidsgehandicapten gerapporteerd. Het Werkbedrijf heeft deze groepen aangemerkt als 'prioritaire doelgroepen'. De doelgroep arbeidsgehandicapten kan niet meer terugvallen op de Sociale Werkvoorziening en nog maar zeer beperkt in de Wajongregeling, omdat ook zij onder de doelgroep Participatiewet vallen en daarmee dienstverlening krijgen van het Werkbedrijf.

Daarnaast is de oude wachtlijst Wsw gescreend op arbeids- en participatiemogelijkheden. Het Werkbedrijf heeft ingezet op het in beeld krijgen van deze groep via jobcoaching, plaatsingen op leerwerkplekken en praktijkdiagnoses. Dit om goed te kunnen bepalen welke competenties en mogelijkheden kandidaten met een grote afstand tot werk hebben.

De ervaringen die opgedaan worden, geven een beeld van mogelijke instrumenten om deze groep te begeleiden en aan werk te helpen. Beschut Werk als nieuwe voorziening onder de Participatiewet is in 2015 nauwelijks ingezet. Deze structurele voorziening zoals die georganiseerd was onder de Wsw, zal verdwijnen en er moet een beter alternatief voor worden ontwikkeld. De opvatting van het Werkbedrijf is dat zij de groep arbeidsgehandicapten met andere instrumenten kan bedienen (jobcoaching, leerwerkplekken etc.) en kandidaten niet buiten de boot vallen.

Prestatie-indicatoren

Naast uitstroom naar werk zijn er andere belangrijke doelstellingen. Zo vinden we het belangrijk dat alle kandidaten die mogelijkheden hebben om te participeren op de arbeidsmarkt, in beeld zijn en actief zijn. We willen graag volgen welke stappen in hun ontwikkeling zij zetten, en met name die van de kandidaten uit Mook en Middelaar. Daarop bestaat nu nog te weinig zicht.

Ook informatie die specifiek weergeeft wat het Werkbedrijf doet voor arbeidsgehandicapten zouden wij graag beter inzichtelijk hebben. Juist omdat Beschut Werk en de wettelijke loonkostensubsidies slechts beperkt zijn ingezet en ook de arbeidsmatige dagbesteding minder kandidaten heeft dan vooraf ingeschat, hebben wij behoefte aan inzicht in de mate van participatie en werk(-ervaring) door arbeidsgehandicapten en met name ten aanzien van de kandidaten uit Mook en Middelaar.

4. Financieel

algemeen:

Opgemerkt wordt dat er thans nog geen accountantsverklaring bij de jaarrekening zit. Blijkens artikel 31 van de interne regeling MGR jo artikel 213 Gemeentewet dienen deze mede door de MGR te worden aangeboden bij de jaarstukken.

Het volgens planning behandelen van de jaarstukken 2015 van de MGR door uw raad op 16 juni 2016 heeft tot gevolg dat deze wel op tijd kan worden vastgesteld door de raad en ingediend kan worden bij de MGR, maar dat er dan nog geen accountantsoordeel en geen definitief verslag van bevindingen is.

Het uitstellen van de behandeling heeft, als dit pas op 16 juni of later is, tot gevolg dat de jaarstukken niet op tijd bij het AB van de MGR wordt aangeboden. Het AB stelt uiteindelijk de jaarrekening vast en het DB dient de jaarrekening uiterlijk voor 15 juli 2016 toe te sturen aan de Gedeputeerde Staten. Indien dat niet wordt gehaald, wordt niet voldaan aan de wettelijke voorschriften en kan dit leiden tot financiële sancties of preventief toezicht.

Het volgens planning behandelen van de jaarstukken op 19 mei 2016, maar nog niet vaststellen van de jaarrekening 2015 heeft tot gevolg dat de jaarstukken inhoudelijk wel beoordeeld kunnen worden door de raad, maar dat de besluitvorming wordt uitgesteld tot uiterlijk 14 juli 2016 in de hoop dat dan de controleverklaring en het rapport van bevindingen gereed is. In dat geval zal het wel tijdig bij het AB aangeleverd kunnen worden, maar niet tijdig doorgezet kunnen worden.

Om dit te ondervangen, dient er ten aanzien van het voorstel aan de raad een voorbehoud te worden gemaakt in de goedkeuring.

Verder is een slotwijziging doorgevoerd na het boekjaar, hetgeen wettelijk niet is toegestaan. Verder heeft de slotwijziging geen nut, aangezien de wijzigingen wel in het verslag gemotiveerd zijn aangegeven. Aangezien dit wettelijk niet is toegestaan, zal dit tevens een voorbehoud zijn ten aanzien van de goedkeuring.

inhoudelijk:

In de navolgende tabel zijn de (bijgestelde) begrotingscijfers 2015 van het Werkbedrijf afgezet tegen de realisatiecijfers 2015.

N.B. Er is in de jaarrekening 2015 al geanticipeerd (zie kolom raming begrotingsjaar na wijziging) op de nog – via het AB- goed te keuren “slotwijziging” begroting 2015.

Baten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overheidsbijdragen en subsidies	22.594	19.612	19.612	-
Totalen baten	22.594	19.612	19.612	-

Lasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Programmalasten	13.089	9.838	9.572	266
Personele lasten	7.423	7.692	7.707	(15)
Afschrijvingslasten	72	72	20	52
Huisvestingslasten	578	578	627	(49)
Overige kosten	1.432	1.432	1.447	(15)
Totalen lasten	22.594	19.612	19.373	239
Baten minus lasten			Voordelig	239

De jaarrekening 2015 sluit met een positief resultaat van € 239.000. Dit voordeel is voor het grootste deel toe te rekenen aan de onderuitputting op de post programmalasten ad. € 266.000 (op het onderdeel verbindingsfunctie is € 395.000 minder uitgegeven en aan doorlopende verplichtingen vanuit 2014 is € 129.000 meer uitgegeven).

Op de overige exploitatielasten zijn de afwijkingen marginaal.

Financiële gevolgen voor Mook en Middelaar:

Product/dienst	Begroet 2015 MGR	Rekening 2015 MGR	Afwijking	V/N
1. Participatiebudget	117.000	113.000	4.000	V
2. Loonkostensubsidie	9.000	0	9.000	V
3. Arbeidsmatige dagbesteding	87.000	65.000	22.000	V
Totaal			35.000	V

Ad. 1. Participatiebudget:

Het bovengenoemde voordelige exploitatieresultaat 2015 van € 239.000 wordt op basis van een verdeelsleutel klanten/inwoners teruggestort naar de regio-gemeenten. Voor gemeente Mook en Middelaar leidt dit tot een terugbetaling van € 4000. Dit zal worden meegenomen in de voorjaarsnota 2016.

Ad. 2 Loonkostensubsidie:

Het werkbedrijf heeft vanuit het zgn. "inkomensdeel" in 2015 middelen ontvangen voor het inzetten van wettelijke loonkostensubsidies en beschut werk. In 2015 zijn 14 kandidaten met een wettelijke loonkostensubsidie aan de slag gegaan. Dit betreft kandidaten waarvan het UWV op basis van een loonwaarde meting heeft geconstateerd dat zij niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Er is in totaal € 43.000 aan loonkostensubsidie uitgegeven t.o.v. een regionaal budget van € 540.000. Het saldo van € 497.000 wordt gerestitueerd aan de regio-gemeenten. Voor gemeente Mook en Middelaar leidt dit tot een terugbetaling van € 9.000. Dit is reeds verwerkt in de jaarrekening 2015 van onze gemeente.

Ad. 3 Arbeidsmatige dagbesteding

Het aantal klanten dat heeft deelgenomen aan arbeidsmatige dagbesteding ligt aanzienlijk lager dan verwacht in 2015. Op een totaalbudget van € 3,7 miljoen is een budget van € 2 miljoen besteed.

De belangrijkste 2 oorzaken van deze onderbesteding zijn:

- Tot 1 januari 2015 kenden de zorgaanbieders geen onderscheid tussen ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding, waardoor het juist schatten van de omvang van de doelgroep lastig was.
- Er zijn verschillende financieringsstromen (WMO, PGB en WLZ), waaruit de arbeidsmatige dagbesteding wordt gefinancierd, hetgeen het juist voorspellen bemoeilijkt heeft.

Voor Mook en Middelaar leidt dit tot een terugbetaling van € 22.000. Dit is reeds verwerkt in de jaarrekening 2015 van onze gemeente.

5. Conclusie jaarrekening 2015

Naast uitstroom naar werk zijn er andere belangrijke doelstellingen. Zo vinden we het belangrijk dat alle kandidaten die mogelijkheden hebben om te participeren op de arbeidsmarkt, in beeld zijn en actief zijn. We willen graag volgen welke stappen zij in hun ontwikkeling zetten. Daarop bestaat nu nog te weinig zicht.

Cijfers specifiek voor kandidaten uit onze gemeente is eveneens gewenst. Aangezien dit inzicht met terugwerkende kracht niet gegeven kan worden, is het opportuun de gewenste ontwikkeling van de prestatie-indicatoren op te nemen in de zienswijze van de raad op de bijgestelde begroting 2016 en meerjarenbegroting 2017 e.v.

Uit de jaarrekening 2015 van de MGR blijkt dat er binnen het financiële kader is gebleven en is een voordelig resultaat bereikt van € 239.000,-. Dit resultaat komt voort uit een onderbesteding op middelen die vanuit de gemeente zijn overgeheveld.

Op dit moment ontbreekt een accountantsverklaring op de jaarrekening. Dit is ook de reden dat er nog geen advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen vanuit Nijmegen is geleverd. De MGR heeft verder wijzigingen in het participatie- en meerwerkbudget én aanpassingen van een aantal deelbudgetten naar realisatieniveau verwerkt in de slotwijziging op de begroting 2015. Dit is onnodig en bovendien strijdig is met de wet (artikel 192 gemeentewet). De wijzigingen die tot een afwijking leiden, dienen wel te worden onderbouwd, hetgeen de MGR wel heeft gedaan. De wijzigingen op zich zijn goed gemotiveerd en geven op geen reden tot vragen of tot het indienen van een zienswijze. Wel dient de jaarrekening in overeenstemming te worden gebracht met de wet.

Omdat mogelijk voor 16 juni 2016 er nog geen accountantsverklaring is, adviseert het college uw raad om de jaarrekening vast te stellen, maar wel aangevuld met recht van herziening naar aanleiding van een later te ontvangen controleverklaring en rapport van bevindingen, omdat de raad formeel maar één keer de jaarstukken kan vaststellen. Verder adviseert het college uw raad om de jaarrekening aan te nemen mits deze wordt gewijzigd en de slotwijziging eruit wordt gehaald. Dit is verwerkt in de conceptzienswijze van de raad over de jaarrekening 2015.

begroting 2016 en 2017

1. Algemeen

In de begrotingen 2016 en 2017 wordt ingegaan op de platformfunctie en de twee uitvoeringsorganisaties die onderdeel uitmaken van de MGR: het Werkbedrijf (inclusief de WSW) en ICT. Daarbij wordt voortgebouwd op de brief financiële en beleidsmatige kaders (kaderbrief) die eind 2015 aan de deelnemende gemeenten is verzonden. De zienswijzen van de deelnemende gemeenten zijn zoveel mogelijk verwerkt in deze begroting. De kaders die in de kaderbrief zijn benoemd maken ook integraal onderdeel uit van deze begroting, tenzij hiervan expliciet wordt afgeweken in de ontwerpbegroting.

In dit raadsvoorstel zijn telkens bij het onderdeel financiën de financiële gevolgen voor de gemeente inzichtelijk gemaakt. Op deze wijze wordt optimaal inzicht gegeven zodat uw raad maximaal wordt gefaciliteerd bij de uitoefening van uw controlerende en kaderstellende taak. Deze uitkomsten zullen worden verwerkt in de najaarsnota 2016 en begroting 2017.

2. Platformfunctie

Algemeen

Op dit moment loopt er, aan de hand van een platformnotitie die is opgesteld door het DB van de MGR, een discussie over de wijze waarop de platformfunctie zal worden ingericht. Tijdens uw raad van 19 mei 2016 heeft u kennis genomen van deze notitie en heeft de raad besloten om hierover een zienswijze in te dienen. De planning vanuit de MGR is dat een besluit over de reikwijdte van het platform in de tweede helft 2016, maar in elk geval in 2017, zijn beslag zal krijgen.

Het belang van een goede inrichting van de platformfunctie wordt benadrukt door de Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland die in opdracht van de provincie en VNG Gelderland een bestuurskrachtmeting heeft opgesteld. De Adviescommissie constateert dat de MGR bijdraagt aan een breed gedragen positieve beoordeling van de regionale samenwerking tussen Nijmegen en haar buurgemeenten.

In dit kader is het ook van belang dat het gesprek en de besluitvorming in de bestuurlijke gremia van de MGR op een goede manier wordt gefaciliteerd en dat de agendacommissie goed wordt ondersteund. De goede samenwerking die in de afgelopen periode is ontstaan op deze bestuursondersteuning zal in de komende periode door de MGR worden voortgezet.

Financieel

2016

De bestuursondersteuning 2016 laat een regionale kostenpost zien van € 271.000. Van dit bedrag wordt € 249.000 in rekening gebracht bij de regio-gemeenten. De bijdrage voor Mook en Middelaar is berekend op € 6.000 (aandeel van 2,51%). Dit wordt verwerkt in de Voorjaarsnota 2016.

2017

In 2017 laat de bestuursondersteuning een regionale kostenpost zien van € 273.000. Van dit bedrag wordt € 200.000 in rekening gebracht bij de regio-gemeenten. De bijdrage voor Mook en Middelaar is berekend op € 5.000 (aandeel van 2,47%). Dit wordt verwerkt in de begroting 2017 e.v. van Mook en Middelaar.

Meerjarenraming 2018-2020

In de meerjarenraming 2018-2020 blijft de begroting van de bestuursondersteuning ongewijzigd op € 273.000 en een (voorlopige) bijdrage van € 5.000 voor Mook en Middelaar. De hoogte van deze bijdrage is afhankelijk van de inwoneronwikkeling.

3. Werkbedrijf (exclusief Sociale Werkvoorziening)

Algemeen

Het Werkbedrijf werkt volgens de door de raden in de regio vastgestelde kaders in het document 'Werk is de Uitkomst'. Dat is ook de komende jaren zo. Het Werkbedrijf is er voor iedereen en investeert extra in jongeren, nieuwe instroom en arbeidsgehandicapten.

Beleidskeuze Beschut Werk

Vanwege de komst van de Participatiewet is vanaf 2015 nieuwe instroom in de Wet sociale werkvoorziening niet meer mogelijk. Dit wordt 'beschut werk-oud' genoemd. Daarvoor in de plaats moeten uitvoeringsorganisaties nieuwe instrumenten ontwikkelen die ervoor zorgen dat kandidaten met een beperking, ziekte of stoornis (verder genoemd: arbeidsgehandicapten) betaald werk kunnen verrichten in een passende werkomgeving en zich zoveel mogelijk ontwikkelen. Dit wordt 'beschut werk-nieuw' genoemd.

De oorspronkelijke voorziening 'beschut werk-oud' hield in dat een kandidaat in dienst genomen werd en in principe voor onbepaalde tijd verzekerd was van werk en een minimuminkomen.

In 2015 heeft het Werkbedrijf zich op beschut werk-nieuw georiënteerd, er is landelijk onderzoek gedaan en er is via dialoog op diverse niveaus in de regio door het Werkbedrijf de inschatting gemaakt dat de voorziening beschut werk-nieuw slechts voor een beperkte groep noodzakelijk is. Uit onderzoek blijkt dat gemiddeld 10 van de 100.000 inwoners aangewezen zijn op beschut werk. Het geringe aantal indicaties dat door het UWV in 2015 voor beschut werk is afgegeven, geeft ook aan dat er andere mogelijkheden worden gezien voor deze groep werkzoekenden bijvoorbeeld door middel van garantiebannen.

De inzet van het Werkbedrijf vanaf 2016 en 2017 is dat er jaarlijks voor maximaal 15 personen een beschutte werkplek wordt gerealiseerd. De ontwikkeling van de werknemer staat centraal en wordt gestimuleerd. Doorstroming naar regulier werk met begeleiding en financiële compensatie voor de werkgever is het doel. Lukt dit niet, dan blijft een kandidaat in de beschut-werkconstructie.

Geringere inzet middelen arbeidsmatige dagbesteding

De ervaringen uit 2015 leren dat het budget voor de voorziening arbeidsmatige dagbesteding niet volledig wordt benut. De cijfers van de zorginstellingen die voorheen zelf de regie op de arbeidsmatige dagbesteding voerden en die de basis vormden voor de begroting van het Werkbedrijf, zijn daar waarschijnlijk debet aan. Het definitieverschil tussen arbeidsmatige en ontwikkelingsgerichte dagbesteding werd tot 2015 in de zorgsector niet scherp gehanteerd. Dat is sinds de komst van het Werkbedrijf anders geworden. Na 2018, als er meerjarig ervaring is opgedaan, zal de inzet van arbeidsmatige dagbesteding worden geëvalueerd.

Geringere inzet loonkostensubsidies

Als gevolg van de Wet Banenafpraak moet er meer aangepaste c.q. passende werkgelegenheid gaan ontstaan bij reguliere werkgevers met 25 of meer werknemers. Ook voor dergelijke banen moeten kandidaten met een arbeidshandicap geïndiceerd worden door het UWV. Het aantal door UWV afgegeven indicaties blijft echter achter bij de verwachting waardoor de uitgaven voor loonkostensubsidies dalen.

Prestaties

Omdat 2015 een bouw- en ontwikkeljaar was voor het Werkbedrijf, verwacht men in 2016 en 2017 de prestaties te kunnen verbeteren. Ook trekt de economie nog wat verder aan, is de verwachting. Voor de Participatiewet wordt de uitstroom naar werk ingeschat op 1.100 plaatsingen op betaald werk (tegenover 1.000 in 2015). Daarnaast beoogt men via de Wet Banenafpraak in de komende twee jaren resp. 130 en 150 kandidaten te plaatsen. Ook de ambitie om leerwerkplekken te creëren wordt verhoogd van 1.000 in 2015 naar 1.400 (deze komen ten goede aan 1.600 personen) in 2017. Wanneer we ons realiseren dat gemiddeld slechts 20% van de nieuwe instroom (plm. 3.600 kandidaten per jaar) 'werkfit' is, wordt duidelijk dat voor het merendeel ondersteuning nodig is en dat de kandidaatsbenadering en bedrijfsdienstverlening de belangrijkste functies vormen, waarin ook de

meeste formatie omgaat. De intensieve samenwerking met UWV en de integratie met Breed moet leiden tot een eenduidige en effectieve werkgevers- en kandidaatsbenadering in de regio Rijk van Nijmegen.

Financieel

2016

De begroting 2016 van het Werkbedrijf laat voor 2016 een omzet zien van € 22,684 miljoen. De primaire begroting 2016 liet een omzetcijfer zien van € 23,800 miljoen, derhalve een omzetsdaling van € 1,1 miljoen. Aan deze positieve bijstelling liggen de navolgende oorzaken ten grondslag:

- a. Bijstelling participatiebudget op grond van de uitkomsten decembercirculaire 2015 (€ 0,1 miljoen nadeel).
- b. De budgetten voor de wettelijke loonkostensubsidies (regulier en beschut werk) zijn op basis van de ervaringen 2015 met € 0,7 miljoen naar beneden bijgesteld.
- c. Het budget arbeidsmatige dagbesteding is met € 0,5 miljoen verlaagd als gevolg van de ervaring 2015, waarin circa 250 kandidaten zijn geplaatst in de arbeidsmatige dagbesteding en een verwachte instroom van 50 á 100 kandidaten.
- d. Met ingang van 2017 wordt het zogenaamde individueel keuzebudget ingevoerd. Onderdeel daarvan is het vakantiegeld, wat per kalenderjaar gaat lopen. Dit betekent in 2017 een eenmalige uitbetaling van 19 maanden, waarvan 7 maanden hun oorsprong hebben in 2016. Deze 7 maanden vertegenwoordigen een waarde van € 150.000 en worden ten laste van 2016 gebracht.

2017

In 2017 daalt de omzet van het Werkbedrijf van € 22,684 miljoen in 2016 naar € 21,960 miljoen.

De navolgende oorzaken liggen aan deze bijstelling ad. € 724.000 ten grondslag:

- a. Het meerwerk van de gem. Nijmegen daalt met € 624.000
- b. In 2017 vervalt het budget incidentele transitiekosten ter grootte van € 500.000
- c. Het budget arbeidsmatige dagbesteding groeit met € 725.000
- d. Het participatiebudget groeit met € 225.000
- e. In 2017 vervalt het budget regionale uitvoering ter grootte van € 400.000
- f. In 2017 vervalt de incidentele bijdrage vakantiegeld (IKB) ter grootte van € 150.000.

Meerjarenraming 2018-2020

- a. De meerjarenraming van de module Werkbedrijf laat m.b.t. de inzet van het instrument loonkostensubsidies oplopende budgetten zien.
Wij stellen u – gelet op de verwachte kostenontwikkeling 2015 -2016 en 2017- voor om ons gemeentelijk aandeel vast te stellen op 2% van het regionaal geraamde budget.
Zoals reeds vermeld wordt jaarlijks per gemeente afgerekend op werkelijke realisatie van loonkostensubsidies.
- b. De arbeidsmatige dagbesteding blijft in de meerjarenraming 2018-2020 gehandhaafd op het niveau van 2016.
- c. Het participatiebudget blijft ook in de meerjarenraming 2018-2020 –conform de uitkomsten van de decembercirculaire 2015 -oplopen. De inzet van het participatiebudget is budgettair neutraal, m.a.w. mutaties in het rijksbudget worden één op één doorvertaald naar het Werkbedrijf.

4. Module ICT

Algemeen

Per 1 januari 2016 is de module ICT toegevoegd aan de MGR, de gemeente Wijchen neemt (nog) geen deel aan deze module. Doelstelling van de samenwerking in deze module is om te komen tot een efficiënte uitvoeringsorganisatie op het gebied van informatiemanagement en automatisering die de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten centraal stelt. Een dergelijk goed functionerend informatiesysteem kunnen we niet meer als gemeente alleen opzetten en daarom is samenwerking geboden.

iRvN in opbouw

De eerste fase, de "lichte samenwerkingsvorm" is afgesloten met de formele start per 1 januari 2016 van ICT-Rijk van Nijmegen als module binnen de MGR. De collectieve dienstverleningsovereenkomst op basis van de producten- en dienstencatalogus regelt de samenwerking. Voor wat betreft de projecten die bij de verschillende deelnemers moeten worden opgestart, wordt op regionaal niveau een prioritering gemaakt. Met de integratie van Breed in het Werkbedrijf per 1 januari 2016, wordt ook de ICT (automatisering) van Breed toegevoegd aan de ICT-module. Naar aanleiding van uw zienswijze heeft de MGR aangegeven dat zoveel mogelijk rekening is gehouden met de bijzondere positie van Mook en Middelaar inzake de integratie van Breed in het Werkbedrijf. De doorbelasting vanuit iRvN naar het Werkbedrijf wordt gesplitst, waardoor het Werkbedrijf exclusief SW en SW apart verantwoord wordt. Middels deze werkwijze wordt Mook en Middelaar niet belast voor de kosten die iRvN maakt voor het SW-bedrijf. De baten en lasten bij iRvN worden geconsolideerd dus hier betaalt Mook en Middelaar niet voor. Overigens betreft het hier een toerekening van budgetten. Zo'n 95% van alle werkzaamheden (en investeringen) die iRvN uitvoert zijn niet specifiek te oormerken voor de afzonderlijke deelnemers. Het principe van de ICT-samenwerking is het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een regionale (= gemeenschappelijke) en transparante ICT- (net)werkomgeving. Daarbinnen is voldoende centrale opslag- en verwerkingscapaciteit (storage- en servercapaciteit) beschikbaar en zijn alle daarbij behorende netwerkverbindingen naar de werkplekken gestandaardiseerd ingericht.

De overgang naar de derde fase (2018-2019) wordt gemarkeerd door de omslag van Server naar Service met productgeoriënteerde dienstverleningsovereenkomsten. Dus geen input-financiering maar betalen voor wat men afneemt.

De iRvN beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische infrastructuur van en voor gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen (excl. Wijchen). De iRvN heeft daarbij de belofte gedaan om een dienstverlening aan te bieden die minimaal gelijk is aan wat de aangesloten deelnemers in huis hadden voor de overdracht.

In de beginperiode ligt de focus op de ontwikkeling en kwaliteit van de Servicedesk, het veldwerk en accountmanagement. Daarna verschuift de focus naar centralisatie, harmonisatie en consolidatie van centrale computer- en informatiesystemen.

Prestaties

De dienstverleningsovereenkomst met afspraken over de ICT-diensten en de diensten en productencatalogus vormen de basis voor de begroting 2017. De te verlenen diensten hebben betrekking op het inrichten, beheren en ontwikkelen van de ICT-infrastructuur. Het gaat hierbij om hard- en systeemsoftware, netwerken, werkplekken (incl. standaard kantoorautomatiseringsoftware, telefonie, etc.) ten behoeve van en ondersteunend aan de informatievoorziening en het informatiebeleid van de gemeente. Afwijkende dienstverlening, ook wel maatwerk genoemd, is mogelijk mits deze niet contrair is aan de missie van de iRvN. Hiervoor worden dan nadere afspraken gemaakt en worden extra kosten in rekening gebracht.

De eindafrekening vindt plaats op basis van het werkelijke resultaat van de module. Tekorten worden gefactureerd en overschotten worden teruggestort. Dit gebeurt op basis van inbreng van de zes deelnemende gemeenten.

Er zal standaard periodiek gerapporteerd worden over de dienstverlening aan de klantvertegenwoordiger over:

- Aantal meldingen ontvangen
- % SLA (Service level agreement) behaald t.o.v. norm
- Gemiddelde doorlooptijd t.o.v. norm

Gespecificeerd voor:

- Incidenten
- Informatievragen en standaard wijzigingen (Service Request)
- Niet standaard wijzigingen (RFC)
- Tevredenheidsvraag

Financieel

2016

De begroting 2016 dient als basis voor de begroting 2017. De meerjarenbegroting van ICT-Rijk van Nijmegen voor de periode van 2016 – 2019 is gebaseerd op de eerste stap in de regionale ICT-Samenwerking, de "harde" ICT, de Automatisering. Het personeel is per 1 april 2016 in dienst van de MGR gekomen. De ICT-Samenwerking bestaat uit samenwerking van zes deelnemende gemeenten op het gebied van technische ICT-infrastructuur. De begroting is grotendeels opgebouwd uit de bundeling van de ICT-budgetten van deze gemeenten.

Er zijn ten opzichte van de primitieve begroting 2016 verschillende bijstellingen. Daarnaast is iRvN uitgebreid met de toevoeging van ICT (Automatisering) van het SW-Bedrijf (Werkbedrijf) aan de module. Hierover onderstaand meer:

Daarnaast hebben verschillende ontwikkelingen nog een directe doorwerking naar de uitkomsten van de begroting 2016. In de navolgende tabel zijn deze verschillen weergegeven.

Het gaat hierbij om:

Overgang personeel van gemeenten naar Werkbedrijf	effect	€ 210.271	positief
Hogere kosten management en staf		€ 11.316	negatief
Arbeidsvoorwaardengelden van 0,54%		€ 19.809	negatief
CAO-onderhandeling loonsom 3% stijging		€ 114.849	negatief
Effect invoering Keuzebudget per 1-1-2017		€ 122.000	negatief
Gastheerschap Werkbedrijf		€ 3.949	negatief

Activiteit	Bijgestelde begroting 2016 MGR onderdeel iRvN	Begroting 2016 Mook en Middelaar
Basis primitieve begroting 2016	€ 9.444.000	€ 218.000
Overgang ICT-kosten medewerkers Werkbedrijf naar iRvN. Dit betekent een lagere bijdrage van € 210.271 m.i.v. 2016	€ 210.000 negatief	€ 6.000 negatief
CAO-onderhandeling loonsom 3% stijging (inbreng)	€ 110.000	€ 3.000 ¹
Effect invoering Individueel Keuzebudget (IKB) (inbreng)	€ 123.000	€ 3.000
TOTALEN	€ 9.502.000	€ 219.000
Resultaat Mook en Middelaar		-/- € 1.000 negatief²

¹ Hiervoor wordt de gemeente gedeeltelijk gecompenseerd via de Algemene Uitkering.

² Het negatief resultaat is het gevolg van afronding. Met de compensatie van de loonsomkosten zal dit waarschijnlijk nihil of net positief worden.

De hiervoor vermelde bijstellingen 2016 hebben nagenoeg geen effect op de deelnemersbijdrage en valt nagenoeg binnen het geraamd budget over 2016 van € 218.000.

2017

De begroting 2017 - 2020 is conform de door ons aangeleverde gegevens.

	Begroting 2017 MGR onderdeel iRvN Mook en Middelaar	Begroting 2017 Mook en Middelaar opgenomen basis
Bijgesteld 2017	€ 234.000	€ 235.000
Bijgesteld 2018	€ 250.000	€ 251.000
Bijgesteld 2019	€ 268.000	€ 268.000

Deze bijstellingen zijn reeds opgenomen in de meerjarenplanning van de (nog vast te stellen) Voorjaarsnota 2016.

Advies Adviesfunctie

De begroting 2017 wordt gezien als een begroting gebaseerd op de beschikbare middelen. Ervaringscijfers 2016 zullen een basis moeten geven om te komen tot een begroting gebaseerd op product georiënteerde dienstverleningsovereenkomsten in plaats van input financiering.

Om aan de begroting te conformeren wordt momenteel verwacht dat de efficiency voordeel behaald kan worden door middel van gezamenlijk aanbesteding van mobiele data en spraak. Het te behalen efficiency voordeel is nog niet met redelijke mate van zekerheid vast te stellen, aangezien de uitkomsten van het onderzoek inzake de aanbesteding nog niet beschikbaar zijn. Daarnaast wordt geadviseerd om het efficiency voordeel zodra duidelijk is waar dit behaald wordt, te integreren/verrekenen (in mindering brengen) op de betreffende materiële kosten.

Voor het overige kunnen wij ons vinden in het advies van de AGR en wij stellen voor om dit advies voor wat betreft het onderdeel module ICT.

5. Verplichte paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regelingen en daarmee ook voor de MGR waardoor de begroting ook een aantal verplichte paragrafen dient te bevatten waaronder de weerstandsparagraaf.

In de weerstandsparagraaf die in de ontwerp-begroting 2017-2020 is opgenomen, is de omvang van de risico's voor de deelnemende gemeenten bepaald op € 2,956 miljoen. Een afname t.o.v. de omvang van de risico's zoals weergegeven in de begroting 2016-2019 van € 1,126 miljoen. In de inventarisatie t.b.v. de begroting 2016-2019 werd de ontwikkeling van de lonen met een loonstijging van 2% nog aangemerkt als een risico. De loonstijging is nu volledig verwerkt in de ontwerp-begroting en daarmee niet meer aangemerkt als risico. Het aandeel van onze gemeente in het risico is bepaald op € 36.000. Dit wordt opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting 2017 e.v. van onze gemeente.

6. Advies Adviesfunctie

De AGR adviseert om expliciet te besluiten over de extra subsidie ten behoeve van de extra eenmalige lasten IKB. Dat heeft echter geen betrekking op onze gemeente omdat er geen medewerkers over zijn gedragen aan de MGR i.c. het Werkbedrijf.

Voor het overige kunnen wij ons vinden in het advies van de AGR en het college stelt uw raad voor om dit advies voor wat betreft het onderdeel Werkbedrijf exclusief SW over te nemen hetgeen is verwoord in bijgaande zienswijze.

7. Conclusie herziene begroting 2016 en begroting 2017 e.v.

Ten aanzien van de MGR zullen het lopende en komende jaren een meer definitief karakter geven aan de onderdelen. Voor de platformfunctie is inmiddels namens uw raad een zienswijze ingediend over de platformnotitie conform uw besluit van 19 mei 2016. Dit zal zijn verdere uitwerking in 2016 en 2017 krijgen binnen de MGR.

Ook het Werkbedrijf wordt verder uitgebouwd binnen de MGR. Ten aanzien van de Participatiewet bouwt de MGR voort op de genomen stappen in 2015 om te komen tot een effectievere uitvoering en heeft het Werkbedrijf de vorm zoals beoogd was bij oprichting. Belangrijk punt is dat op dit moment nog niet goed inzichtelijk en/of meetbaar is wat de resultaten zijn voor onze gemeente. Er zijn in 2015 14 kandidaten uitgestroomd naar werk, maar onduidelijk is in hoeverre de begeleiding van het Werkbedrijf hieraan debet is. Op dit moment kan gesteld worden dat de prestaties van het eerste jaar laten zien dat de uitstroom nog niet op hetzelfde niveau is, als in het jaar daarvoor. De prestaties van het Werkbedrijf zullen moeten worden verbeterd, om de investering die wij hierin doen voldoende te kunnen rechtvaardigen. Het inzichtelijk maken van de prestaties begint met meer inzicht in de in- en uitstroomcijfers en de specifieke werkzaamheden van het Werkbedrijf voor onze gemeente. Daarom adviseert het college uw raad om hierover een zienswijze in te dienen, hetgeen is verwoord in bijgaande conceptreactie.

Ten aanzien van de module ICT zijn de wijzigingen in de begroting 2016 goed verklaard en hebben voor Mook en Middelaar maar een gering effect. Ook is aan de zienswijze van onze gemeente tegemoet gekomen zodat doorbelasting vanuit iRvN naar het Werkbedrijf wordt gesplitst. Hierdoor wordt het Werkbedrijf exclusief SW en SW apart verantwoord. Middels deze werkwijze wordt onze gemeente niet belast voor de kosten die iRvN maakt voor het SW-bedrijf. Gelet op het advies van de Adviesfunctie en de ontwikkelingen binnen de iRvN, adviseert het college uw raad hierover geen zienswijze in te dienen.

Juridische aspecten

Blijkens artikel 29 en 31 van de interne Regeling MGR heeft de raad de mogelijkheid een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de jaarrekening en begroting. Een en ander volgt ook uit artikel 34 e.v. Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Uitvoering / Planning / Communicatie

Daags na raadsbesluit de secretaris van de MGR informeren over het standpunt van uw Raad

Mook, 31 mei 2016

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris

J.M.G. Smits – de Kinkelder

De Burgemeester

mr. drs. W. Gradisen

Agendapuntnummer: 6

Documentnummer:

Onderwerp:

De raad der gemeente Mook en Middelaar;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 31-05-16

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 07-06-16

Besluit :

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2015
2. in te stemmen met de jaarrekening 2015 van de MGR mits de slotwijziging 2015 ongedaan wordt gemaakt in de jaarrekening en onder voorbehoud van wijzigingen naar aanleiding van de nog te ontvangen accountantsverklaring en advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen.
3. tot het indienen van een zienswijze op de jaarrekening 2015
4. kennis te nemen van het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen t.a.v. de herziene begroting 2016 en begroting 2017
5. kennis te nemen van en in te stemmen met de bijgestelde begroting 2016
6. kennis te nemen van en in te stemmen met de begroting 2017
7. tot het indienen van een zienswijze op de herziene begroting 2016 en 2017 begroting 2017 conform bijgevoegde conceptbrief
8. kennis te nemen van de meerjarenraming 2018-2020

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 16-06-16

De raad voornoemd,

De griffier,
Mr. L.W.A.M. Berben

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Aan de raden in de regio Rijk van Nijmegen

Datum
14 april 2016

Contactpersoon
Ina Hol

Onderwerp
Herziene begroting MGR 2016 en begroting 2017

Telefoonnummer
024 2402947

Geachte leden van de Raad,

Hierbij bieden wij u de herziene begroting van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor het jaar 2016 en de ontwerpbegroting voor het jaar 2017 aan. Deze begroting bevat zowel een inhoudelijk als financieel kader over de platformfunctie van de MGR en de twee uitvoeringsmodules: het WerkBedrijf, inclusief de sociale werkvoorziening (SW) en ICT. We bieden u beide begrotingen geïntegreerd aan, omdat dit de overzichtelijkheid en vergelijkbaarheid ten goede komt.

Platformfunctie MGR

Bij de oprichting van de MGR is uitgesproken dat dit zowel een uitvoeringsorganisatie is, als een platform voor regionale afstemming en uitwisseling over allerhande thema's die de hele regio aangaan. De platformfunctie kan op verschillende manieren worden ingericht, van breed tot smal en van meer tot minder intensief. In de eerste helft van 2016 voeren we hierover het gesprek met uw raden. In de tweede helft van 2016, moeten de uitkomsten hiervan hun beslag krijgen.

WerkBedrijf

De module WerkBedrijf is vanaf 2015 operationeel. In dat jaar hebben we belangrijke stappen gezet om te komen tot een effectieve uitvoering van de Participatiewet, waar we vanaf 2016 op verder bouwen. We hebben onder meer de integratie met de SW organisatie Breed voorbereid en een regionale aanpak voor kandidaatsbenadering en bedrijfsdienstverlening ontwikkeld. Daarbij zijn we er in geslaagd om de doelstellingen, genoemd in de begroting 2015 te behalen. Vanaf 1 januari 2016 is Breed geïntegreerd in het WerkBedrijf. Dit is dan ook het eerste jaar waarin het WerkBedrijf de vorm heeft zoals beoogd en verwoord in de – door uw Raden vastgestelde – notitie *Sterke Werkwoorden, november 2013*. De capaciteiten, kennis en netwerken vanuit Breed, de gemeentelijke afdelingen Werk en de samenwerkingspartner UWV zijn nu verbonden. Daardoor is de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers verbeterd.

ICT

Per 1 januari 2016 is de module ICT toegevoegd aan de MGR, de gemeente Wijchen neemt geen deel aan deze module. Doelstelling van de samenwerking in deze module is om te komen tot een efficiënte uitvoeringsorganisatie op het gebied van informatiemanagement en automatisering die de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten centraal stelt.

Besluitvormingsproces begroting

In juli 2016 vindt besluitvorming plaats over deze begroting in ons Algemeen Bestuur. Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stellen wij u hierbij in de gelegenheid vooraf een zienswijze in te dienen. U heeft hiervoor tot 18 juni de tijd, zoals is afgesproken met de agendacommissie.

Als basis voor deze begroting hebben we de brief financiële en beleidsmatige kaders benut, die u begin december 2015 heeft ontvangen. Uw raden zijn in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen, een mogelijkheid waar alleen de gemeente Druten geen gebruik van heeft gemaakt. We hebben de ingediende zienswijzen waar mogelijk en wenselijk verwerkt in deze begroting.

In deze brief lichten we de aandachtspunten in de begroting toe. Hierbij gaan we specifiek in op de verschillen tussen de primitieve en de bijgestelde begroting 2016.

Voor de leesbaarheid zijn deze aandachtspunten opgenomen in de bijlagen.

Bijlage 1 betreft de module WerkBedrijf, onderdeel Sociale Werkvoorziening

Bijlage 2 betreft de module WerkBedrijf, exclusief Sociale Werkvoorziening en Overige aandachtspunten.

In bijlage 3 vindt u een overzicht van de ingediende zienswijzen en de reactie hierop.

In bijlage 4 treft u de herziene Begroting MGR 2016 en de ontwerpbegroting 2017 aan.

We gaan ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw zienswijze graag vóór 18 juni aanstaande tegemoet.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,

De Secretaris,

drs. H.M.F. Bruls

I. Hol

Bijlage 1: module WerkBedrijf: onderdeel Sociale Werkvoorziening

Stijging kostprijs voor 2016

De kostprijs per SE is hoger dan in de primitieve begroting. Hierdoor stijgt het tekort in 2016. Het geraamde tekort in de bijgestelde begroting komt op € 2.364.000. Dit was € 1.832.000 in de primitieve begroting, zodat sprake is van een toename van het geraamde tekort van €532.000. Vanaf 2017 zien we weer een daling van de kostprijs.

Ondanks het feit dat de overhead en de begeleidingskosten SW zijn gedaald, is er sprake van een stijging van de kostprijs in 2016. Dit komt door hogere salariskosten SW-ers vanuit de nieuwe cao-afspraken en een daling van de toegevoegde waarde (opbrengst) per SE.

Stijging salariskosten SW

In december 2015 is een principe akkoord cao-sw tot stand gekomen. In deze cao afspraken is naast een structurele loonsverhoging en een verhoging van de eindejaarsuitkering, ook een eenmalige uitkering opgenomen van € 325 per fte in 2016.

Over de looptijd van de cao 2015-2018 zijn de effecten van deze cao-afspraken budgettair neutraal. Dit komt doordat de verhoging van het cao-loon wordt aangevuld door het Rijk. Echter, voor het jaar 2016 is deze compensatie (nog) niet toereikend.

De eindejaarsuitkering en de eenmalige uitkering worden de komende jaren gecompenseerd door verlaging van de pensioenpremie. Dit wordt in onderstaande tabel toegelicht.

	2016	2017	2018
Kosten eenmalige uitkering a € 325 per se	605.000		
Meegenomen daling in de pensioenpremie	220.000-	200.000-	185.000-

Daling toegevoegde waarde

De daling van de toegevoegde waarde (opbrengst) per SW wordt veroorzaakt door de toename van ziekteverzuim en leegloop¹. We zien dat de uurtarieven – in vergelijking met de primitieve begroting – stabiel blijven. Echter, het aantal facturable uren per SW-er richting ondernemers is ten opzichte van de primitieve begroting gedaald.

De afgelopen jaren hebben we ons gefocust op de beweging van “binnen naar buiten” door vervreemding van bedrijfsonderdelen. Hierdoor zijn we erin geslaagd eind 2015 60% van de SW-ers te detacheren..

In die periode is minder aandacht uitgegaan naar de aansturing en begeleiding op de Boekweitweg, waar de medewerkers intern beschut werken. Daarbij komt dat de SW-medewerkers medio 2015 zijn gescreend (via Dariuz-methode) of zij ook de beweging naar buiten konden maken, via een individuele of groepsdetachering. Deze onderdelen hebben als gevolg gehad dat er onrust is ontstaan onder een deel van de medewerkers. Dit heeft geleid tot een hoger ziekteverzuim.

De leegloop betreft medewerkers, waarvan de detachering is afgelopen en waarvoor intern geen geschikte werkplek is. Het gaat er dan niet om dat er geen werk voorhanden is, maar in de persoon gelegen factoren dat plaatsing (nog) niet lukt.

Om de toegevoegde waarde per SE te verhogen hebben we drie speerpunten geformuleerd.

1. Investeren in rust en regelmaat in de productiefaciliteit Boekweitweg

We brengen de condities voor de medewerkers die ‘beschut’ werken op orde. We investeren in extra begeleiding en aansturing van de SW-ers op de productiefaciliteit op de Boekweitweg. Medewerkers krijgen vaste begeleiders, een duurzaam en gevarieerd werkaanbod en een rustige, prettige werkomgeving. De extra capaciteit vangen we op in de bestaande personeelsbudgetten van het WerkBedrijf. De extra capaciteit is ook noodzakelijk omdat de groep die is aangewezen op beschut groter is dan verwacht, 22% in plaats van 15%.

¹ Leegloop: personen met een dienstverband SW, maar geen (volledige) plaatsing

Op de langere termijn – nadat de condities intern op orde zijn gebracht- willen we de SW-ers die intern beschut werken ook onderbrengen in reguliere settings. Dit kan echter pas als we een ondernemer(s) vinden die een passende werkomgeving, passend werk en de juiste begeleiding kan garanderen. Hiermee bieden we ook deze groep kansen om zich zoveel mogelijk naar zijn mogelijkheden te ontwikkelen in een reguliere setting. Het onderbrengen van de groep beschut zal geen eenvoudig proces zijn, gezien de eisen die we aan partijen stellen als het gaat om de werkomgeving, het werkaanbod en de begeleiding. Omdat de kostprijs voor beschut in principe een constante is onafhankelijk van waar de omgeving gecreëerd wordt, is hier een budgettair neutraal effect te verwachten. Als arbeidsbemiddelingsbedrijf verminderen we met name de bedrijfsrisico's. Het proces zal naar verwachting 3 tot 5 jaar in beslag nemen.

2. *Beweging van binnen naar buiten*

De objectieve screening van de SW-medewerkers die momenteel beschut werken heeft uitgewezen dat circa 78% van de totale populatie SW naar buiten kan. Omdat we nu op circa 60% buiten zitten, betekent dit dat nog circa 18% (zo'n 350 mensen) bemiddeld moeten worden naar een nieuwe ondernemer. Dit is een forse uitdaging, omdat dit niet meer kan door vervreemding van eigen bedrijfsonderdelen. Dit zal met name moeten gebeuren door met (nieuwe) ondernemers groepsdetacheringen te realiseren. Door de integratie van Breed in het WerkBedrijf kunnen we alle krachten (capaciteit en netwerken) bundelen om deze groep medewerkers snel een goed perspectief te kunnen bieden en daardoor de (gedeeltelijke) leegloop te reduceren.

Ten aanzien van de groep van 18% die nog naar buiten kan hebben we geen hogere opbrengstverwachting, dan nu geprognoseerd.

Met het naar buiten plaatsen van de SW medewerkers hebben we kunnen bewerkstellingen dat onze bedrijfsrisico's en vaste kosten afnamen. Bij met name de eerste groepen SW medewerkers die naar buiten geplaatst zijn medewerkers die nu op een betere plek met een hogere opbrengst terecht zijn gekomen. De opbrengstverwachting van de nu nog resterende groep beschutte medewerkers die we buiten plaatsen ligt echter niet zo ver af van de opbrengst die we verwachten van de medewerkers op de beschutte werkplekken binnen de muren van oud Breed. Met andere woorden het naar buiten plaatsen leidt niet tot een hogere opbrengstverwachting c.q. hogere uurtarieven.

De belangrijkste factoren die moeten leiden tot het dempen van de financiële consequenties in de begroting zijn het vinden van de juiste detachingsplekken voor de medewerkers die naar buiten kunnen tegen het maximaal haalbare aantal uren, het maximaal haalbare uurtarief en een daling van het ziekteverzuim in zijn algemeen onder de totale populatie SW. Dit verhoogt het productiviteitspercentage van de medewerkers en de daaraan gerelateerde facturabele uren.

3. *Structureel reduceren ziekteverzuim SW*

De aanpak van het ziekteverzuim bij de SW is uiteraard geen nieuw thema. Voor het bestuur van Breed is dit altijd een belangrijk punt van aandacht geweest. We zien echter dat het ziekteverzuim sinds 2015 opgelopen is, doordat met name de focus op de 'beweging naar buiten' lag. Onze ambitie is om het ziekteverzuim structureel terug te dringen tot op het niveau van de Benchmark SW (ca. 13%).

Het ziekteverzuim onder de groep medewerkers op de Boekweitweg is het hoogst onder de totale groep SW-medewerkers. We zien dat de medewerkers die het langst 'buiten' werken een lager ziekteverzuim hebben dan voorheen. Bij het onderdeel Schoonmaak (het laatst vervreemde bedrijfs onderdeel) zien we nog wel een hoog ziekteverzuim. Gemiddeld zitten we nu op 19%, waar de benchmark landelijk een percentage van 13% laat zien. Om deze norm te halen starten we een intensief traject. Betere begeleiding, rust in de werkomgeving en terugdringen leegloop zal – naar onze verwachting – al een groot deel van dit ziekteverzuim reduceren. Maar ook het beter aansluiten van het lokale, sociale netwerk van zorgverleners is een van de speerpunten. Niet altijd is ziekteverzuim te relateren aan de werksituatie, maar moeten andere zorgtrajecten worden opgestart. Ook zullen we indirecte, begeleidende medewerkers beter toerusten op het bestrijden van ziekteverzuim. Tenslotte investeren we meer in interne vertrouwenspersonen en bedrijfsmaatschappelijk werk.

Concreet betekent dit een eenmalige investering, met name door in te zetten op professionalisering van het indirect personeel ad 160.000 euro. Deze kosten dekken we uit de huidige personeelsbudgetten.

Bijlage 2: module WerkBedrijf (exclusief SW) en Overige aandachtspunten

Beschut Werken Nieuw

Instroom in de 'oude' Sociale Werkvoorziening is met de komst van de Participatiewet niet meer mogelijk. Daarvoor in de plaats is in de wet de inzet van een andere voorziening als mogelijkheid opgenomen, genaamd '*Beschut werk nieuw*'. Hieronder wordt verstaan: *een dienstverband in een passende werk omgeving voor een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt.*

We hebben in onze regio te maken met een kleine groep mensen die wel betaald werk kan verrichten, maar alleen in een aangepaste werkomgeving. Dit wil zeggen dat zij als gevolg van een beperkingen, ziekte of stoornis van de kandidaat zoveel aanpassingen gedaan moeten worden in begeleiding en werkomgeving, dat een reguliere werkgever dit normaal gesproken niet kan realiseren.

We willen deze groep die een beschermde werkomgeving nodig heeft en geen SW-dienstverband, ondersteunen om mee te kunnen doen op de arbeidsmarkt. Wanneer een kandidaat uitsluitend in een beschermde omgeving kan werken en een baan in het kader van de Wet Banenafpraak (nog) niet haalbaar is, dragen we deze kandidaten voor aan het UWV voor een advies 'Beschut werk'. Kandidaten die hiervoor in aanmerking komen krijgen via het WerkBedrijf een dienstverband aangeboden in een geschikte werkomgeving met de passende begeleiding. Het dienstverband is in eerste instantie tijdelijk (maximaal 23 maanden). In de periode ontwikkelen we de loonwaarde en zelfredzaamheid van de kandidaat zoveel mogelijk. Na deze tijdelijke proefperiode wordt vastgesteld of de kandidaat mogelijkheden heeft om regulier aan de slag te gaan, bijvoorbeeld met een indicatie banenafpraak, of meer gebaat is bij een andere voorziening. Als dit niet aan de orde is, wordt een vast dienstverband aangeboden op een werkplek in een passende omgeving. Dit zal de vorm krijgen van een detachingsconstructie.

Hiervoor zijn middelen in de begroting opgenomen ter hoogte van maximaal 15 plekken in 2016 en hetzelfde aantal in 2017. Dit aantal sluit aan op de landelijke ervaringen in 2015 dat per 100.000 inwoners gemiddeld ca. 10 personen (zonder SW-dienstverband) aangewezen zijn op een beschermde werkomgeving. In de begroting is zekerheidshave uitgegaan van het scenario dat de ingestroomde kandidaten op de voorziening beschut nieuw geplaatst blijven, dus niet uitstromen. De komende twee jaar zullen we meer ervaring opdoen met beschut werk nieuw en meer concrete beelden opbouwen over aantallen plekken, doorstroom en uitstroom.

In de bijlagen bij de begroting vindt u een nadere toelichting op de uitgangspunten rond beschut werk nieuw.

Bijstelling middelen reguliere wettelijke loonkostensubsidies

Naast loonkostensubsidies voor maximaal 15 beschutte werkplekken zijn ook middelen opgenomen voor de reguliere wettelijke loonkostensubsidie. Dit is de loonkostensubsidie bedoeld om kandidaten met een indicatie Banenafpraak te plaatsen.

Naast het bijstellen van de loonkostensubsidie voor beschut werk nieuw (zie boven) stellen we ook de wettelijke loonkostensubsidies (voor de Banenafpraak) bij, op basis van de ervaringen en realisaties in 2015. We verwachten in 2016 vanuit het Werkbedrijf ca. 45 kandidaten te plaatsen uit het doelgroepenregister, met een indicatie Banenafpraak. Een deel daarvan betreft doorlopende subsidies uit plaatsingen in 2015. De gezamenlijke doelstelling in de regio met UWV is 150 plaatsingen bij ondernemers van kandidaten uit het doelgroepenregister. Opgemerkt moet worden dat het UWV een bestand van kandidaten heeft in het doelgroepenregister die al in beeld waren, van wie de mogelijkheden bekend zijn en die relatief snel gematcht kunnen worden. Bij het WerkBedrijf is sprake van een nieuwe doelgroep, die vanuit het doelgroepenregister moet worden gescreend en voor een deel nog in beeld moet worden gebracht. Hierdoor is aandeel plaatsingen door UWV via de Banenafpraak groter dan van het WerkBedrijf.

Bijstelling middelen arbeidsmatige dagbesteding

In 2015 zijn 250 kandidaten geplaatst in de arbeidsmatige dagbesteding. 2015 was het eerste jaar waarin het WerkBedrijf ervaring opdeed met de regie op de arbeidsmatige dagbesteding. In dit jaar was nog veel onduidelijk over definities, aantallen en beweging in het bestand, zowel aan de kant van het WerkBedrijf als bij de aanbieders. Er zijn nog onvoldoende ervaringscijfers en beelden van de dynamiek in de populatie opgebouwd om meerjarig aan te kunnen geven hoeveel middelen hiervoor nodig zijn. Daarom rekent het WerkBedrijf jaarlijks met gemeenten af op basis van de realisatie. Verwacht wordt dat na 2018 geëvalueerd kan worden en dat inzicht is ontstaan in hoeveel financiële middelen structureel nodig zijn.

Overige aandachtspunten

Personele lasten met 3% geïndexeerd

In afwachting van de nieuwe CAR-UWO-schalen zijn de personele lasten van indirect personeel (begeleidend) met 3% geïndexeerd.

Bezuiniging op beïnvloedbare kosten (efficiency)

Vanaf 2017 is een taakstelling opgenomen van € 350.000 oplopend tot € 750.000 per jaar. Deze bezuiniging is gebaseerd op 5% van de beïnvloedbare kosten. Die bezuiniging is voor 2017 nog niet concreet ingevuld. In het 2^e kwartaal 2016 wordt hiertoe besloten.

Frictiekosten

Per 1 april 2016 komt het indirecte personeel dat in verleden werkzaam was bij de deelnemende gemeenten van de MGR en Breed in dienst van de MGR. In het sociaal plan is opgenomen dat alle medewerkers mee over gaan en voor deze medewerkers is er een werkgelegenheidsgarantie afgegeven voor de eerste 5 jaar. Er is tevens besloten dat eventuele frictiekosten ten laste van de latende organisaties komen.

Bijlage 3: reactie op door gemeenten ingediende zienswijzen

Hieronder wordt ingegaan op de geformuleerde zienswijzen. Dit doen we achtereenvolgens voor Bestuursondersteuning/platformfunctie, WerkBedrijf en ICT.

Zienswijze	Gemeente	WerkBedrijf
Bestuursondersteuning		
<i>Wij verzoeken u om in de begroting een duidelijke onderbouwing op te nemen van de geraamde bestuurs- en organisatiekosten.</i>	Nijmegen	Aan dit verzoek hebben wij in de ontwerpbegroting zoveel mogelijk voldaan, door aan te geven welke kosten onderdeel uitmaken van het bedrag aan bestuursondersteuning.
<i>Er wordt (nogmaals) verzocht om een overzicht welk budget wordt ingezet voor welke doelgroep, welke instrumenten hierbij horen en wat de kosten hiervan zijn. De gemeente Berg en Dal verzoekt om specifiek aan te geven hoe het extra budget voor een nieuwe doelgroep (mensen met een arbeidsbeperking die voorheen onder de Wajong en WSW vielen) ten bate komt van deze doelgroep.</i>	Mook en Middelaar, Berg en Dal)	In de aanbestedingsbrief bij de begroting voor 2016 hebben wij hierover aangegeven dat we bij de begroting 2017 zoveel mogelijk gevolg geven aan dit verzoek. Daarbij zoeken we naar een goede balans tussen het voldoen aan dit verzoek en het niet op een al te diep uitvoeringsniveau rapporteren. In de bijgevoegde ontwerpbegroting hebben wij dit gedaan, door aan te geven welke budgetten we inzetten bij welke werkvormen en geven we een beeld welke instrumenten we daarbij benutten. Overigens geldt daarbij dat dit niet één-op-één terug te leiden is naar de doelgroepen. De doelgroep arbeidsgehandicapten kan bijvoorbeeld vanuit alle werkvormen ondersteund worden.
<i>U geeft aan zeer positief te staan tegenover de wijze waarop het Werkbedrijf omgaat met de social impact bond en verzoekt hiervan op de hoogte te worden gehouden.</i>	Mook en Middelaar	We zijn het concept social impact bonds aan het verkennen. Onze focus ligt hier echter niet op. In het verlengde hiervan is social return een instrument waarmee we in samenwerking met gemeenten veel op in zetten, in adviseren en goede resultaten boeken in het leiden van bijstandsgerechtigden naar werk.
<i>In uw brief wordt aangegeven dat het mogelijk is om een egaliseriereserve per gemeente te vormen. Wij willen u voorstellen om voor Beuningen geen egaliseriereserve te vormen. Mocht de gemeente Beuningen minder geld uitgeven aan de basisdienstverlening of het maatwerkbudget, dan heeft het de voorkeur dat dit aan Beuningen wordt terugbetaald. (Beuningen)</i>	Beuningen	Als sprake is van overschotten, nemen wij op dat moment een besluit of een egaliseriereserve wordt gevormd of dat de overschotten worden uitbetaald aan de deelnemers. Wij zullen daarbij rekening houden met uw standpunt.
<i>Inzake de panden van Breed, waarvan de lasten worden doorberekend naar de MGR, is verzocht aandacht te hebben voor de positie van Mook en Middelaar in dezen. (Mook en Middelaar)</i>	Mook en Middelaar	Hieraan geven wij uiteraard gevolg, conform de eerdere afspraken die hierover reeds zijn gemaakt. In de begroting hebben wij de lasten en baten betreffende de SW apart inzichtelijk gemaakt en Mook en Middelaar deelt hier niet in.
<i>U verzoekt aan te geven wat de financiële consequenties zijn van het heroverwegen van het percentage van 85% van SW-medewerkers die buiten de deur gaan</i>	Wijchen, Berg en Dal, Beuningen,	Bij het naar buiten plaatsen van de SW medewerkers was het doel om de focus op Arbeidsbemiddeling te krijgen en mensen zo dicht mogelijk bij de reguliere arbeidsmarkt te plaatsen. De focus is de afgelopen

<i>werken. De gemeente Berg en Dal en Beuningen geven hierbij nadrukkelijk aan dat hun voorkeur ernaar uitgaat om de financiële consequenties op te vangen binnen het participatiebudget, zonder dat de eerdere doelstellingen m.b.t. uitstroom WerkBedrijf aangetast worden.</i> <i>Wij verzoeken het AB in deze gewijzigde begroting uit te gaan van een realistisch percentage werknemers dat buiten Breed geplaatst wordt. Hieronder verstaan wij het totaal van de werknemers die begeleid werken dan wel individueel of in een groep gedetacheerd zijn. Wij achten het inmiddels niet meer reëel om te begroten op basis van de oorspronkelijke doelstelling in het Transitieplan 2012 van Breed om eind 2016 85% van alle werknemers buiten Breed geplaatst te hebben;</i>	<i>Heumen</i>	jaren succesvol verschoven van de uitvoering van diverse productie –en dienstverleningsbedrijven naar arbeidsbemiddeling. Naast een eenvoudig ingericht productiebedrijf voor de beschutte werkplekken, hebben we geen andere bedrijven meer aan te sturen anders dan het arbeidsbemiddelingsbedrijf. We gaan nu uit van een percentage van 78% van de SW-medewerkers die buiten de deur gaan werken. Dat dit percentage lager uitvalt heeft geen verstrekende financiële gevolgen. Met het naar buiten plaatsen van de SW medewerkers hebben we kunnen bewerkstellingen dat onze bedrijfsrisico's en vaste kosten afnamen. Ook zaten bij met name de eerste groepen SW medewerkers die naar buiten geplaatst zijn medewerkers die onder hun kunnen werkten, en nu op een betere plek met een hogere opbrengst terecht zijn gekomen. De opbrengstverwachting van de nu nog resterende groep beschutte medewerkers ligt niet zo ver af van de opbrengst die we verwachten van de medewerkers op de beschutte werkplekken binnen de muren van oud Breed. De belangrijkste factoren die nu financiële consequenties hebben is het vinden van de juiste detachingsplekken voor de medewerkers in de leegloop en het verhogen van het productiviteitspercentage van de medewerkers.
<i>We hebben in de regio geconstateerd dat er een tekort op het WSW gedeelte is. U gaat ervan uit dat elke gemeente zorgt voor een kostendekkende bijdrage. Dat wil wel zeggen dat elke gemeente geld moet bijbetalen. We missen in de brief de actie die de MGR gaat ondernemen om de tekorten te verlagen of de inkomsten te verhogen.</i>	<i>Berg en Dal, Heumen</i>	We vinden het inderdaad onze rol om daar waar dit mogelijk is in te zetten op het verlagen van kosten en het verhogen van opbrengsten. We richten ons daarbij op die onderdelen die door ons beïnvloedbaar zijn. De grootste post aan de kostenkant zijn de SW-salarissen. Hier kunnen wij echter weinig tot niet op sturen. We hebben intern beloningsbeleid dat we naleven en we zijn verder gebonden aan de cao. Waar we wel kunnen sturen op verlaging van de kostprijs of verhoging van de inkomsten doen we dat uiteraard. Zoals in de begroting terug te vinden is, willen we met name inzetten op verhoging van de opbrengsten (toegevoegde waarde). In de begroting is ook te lezen welke speerpunten we hierop geformuleerd hebben. We hebben ons in deze begroting verder ook vastgelegd op een nog nader in te vullen jaarlijkse besparing van € 350.000 in 2017, oplopend tot € 750.000 structureel vanaf 2019.
<i>Er wordt opgemerkt dat de raden, colleges en burgemeesters nog een formeel besluit dienen te nemen in het kader van de opheffing van de GR WNO (Breed). Vooruitlopend daarop wordt verzocht de overeenkomst van koop en verkoop van activa en passiva van Breed aan de MGR en het liquidatieplan zo spoedig mogelijk toe te zenden. (Wijchen)</i>	<i>Wijchen</i>	De (vastgestelde) overeenkomst van koop en verkoop van activa en passiva hebben wij ter informatie bijgevoegd. Overigens betreft het een overeenkomst die volledig past binnen de uitgangspunten die zijn opgenomen in de brief financiële en beleidsmatige kaders. Te zijner tijd ontvangt u tevens het liquidatieplan en uiteraard het verzoek tot het nemen van een besluit tot opheffing van de GR WNO. We streven ernaar dit proces in 2016 zoveel mogelijk afgerond te hebben.

<i>In de managementrapportage 2015 van de accountant staat dat de onderbouwing van de reorganisatievoorziening ter discussie staat. Als Breed dit niet voldoende kan onderbouwen, dan zal de voorziening vrij moeten vallen. Breed kan dan nog kiezen voor een bestemmingsreserve reorganisatie, maar deelnemende gemeenten kunnen bij reserves ook besluiten om deze vrij te laten vallen en uit te laten betalen aan de gemeenten. Wij geven u in overweging om bij onvoldoende onderbouwing te kiezen voor uitbetalen aan gemeenten. (Beuningen)</i>	<u>Beuningen</u>	In de brief financiële en beleidsmatige kaders hebben we aangegeven dat de reorganisatievoorziening (voorlopig) niet mee overgaat naar de MGR. Dat betekent dat het bestuur van Breed hiervoor verantwoordelijk blijft en niet het bestuur van de MGR. Wij adviseren u dan ook dit standpunt in te brengen in het bestuur van Breed.
<i>Over diverse zaken rond (voormalig) Breed moet nog besluitvorming plaatsvinden die (grote) gevolgen kan hebben voor de begrotingen en meer specifiek voor het tekort op de SW. Het gaat dan om de effecten van de integratie met het Werkbedrijf, het reële percentage SW-ers dat aangewezen blijft op beschut werk en om de toekomst van de productiefaciliteit. We vragen u om ons tijdig en met een goede onderbouwing nader te informeren over deze ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de beleidskeuzes die gemaakt moeten worden over de inzet in omvang en vorm van beschut werk nieuw. (Nijmegen)</i>	Nijmegen	Aan dit verzoek zullen wij uiteraard voldoen. Voor zover mogelijk is in de bijgevoegde ontwerpbegroting reeds meer informatie opgenomen, voor het overige volgt deze zo spoedig mogelijk
<i>Nijmegen treedt als gastheer-gemeente op voor de PIOFACH-functies. Het is mogelijk dat een deel van deze functies die thans aanwezig zijn bij de sociale werkvoorziening uiteindelijk niet bij de MGR geplaatst wordt en dat afvloeiing moet plaatsvinden. We gaan er vanuit dat deze kosten niet voor rekening komen van de gemeente Nijmegen, maar in regionaal verband worden opgelost. (Nijmegen)</i>	Nijmegen	Deze opmerking lijkt vooral gericht te zijn aan de gemeenten in het Rijk van Nijmegen anders dan Nijmegen, en niet aan de MGR. Het bestuur van de MGR is niet verantwoordelijk voor eventuele kosten die hieruit voortvloeien. Afgesproken is dat de latende organisaties verantwoordelijk zijn voor frictiekosten rond personeel, in casu is dat Breed.
<i>Wij verwachten met de gewijzigde begroting 2016 en de ontwerpbegroting 2017 duidelijkheid te krijgen over de financiële effecten van de gemaakte keuzes en over het tekort op de SW. Op basis van beide documenten zullen we een integrale afweging maken, een besluit nemen over de dekking van het tekort op de SW en onze zienswijze indienen op de ontwerpbegroting 2017. (Nijmegen)</i>		We gaan ervan uit dat u hiervoor voldoende basis heeft met de bijgevoegde ontwerpbegroting en zien de zienswijze hierop dan ook graag tegemoet.

<i>ICT</i>		
<i>Met de integratie van Breed in het werkbijrijf per 1 januari 2016, wordt ook de ICT (automatisering) van Breed toegevoegd aan de ICT-module. Wellicht ten overvloede verzoeken wij u de budgetten inzake ICT-Breed en overige ICT gescheiden te houden, in verband met de positie van Mook en Middelaar in dezen. (Mook en Middelaar)</i>	Mook en Middelaar	Zoals bovenstaand aangegeven houden wij zoveel mogelijk rekening met de bijzondere positie van Mook en Middelaar inzake de integratie van Breed in het Werkbedrijf. De doorbelasting vanuit iRvN naar het Werkbedrijf wordt gesplitst, waardoor we Werk excl. SW en SW apart kunnen verantwoorden. Middels deze werkwijze wordt Mook en Middelaar niet belast voor de kosten die iRvN maakt voor het SW-bedrijf. De baten en lasten bij iRvN worden geconsolideerd dus hier betaalt Mook en Middelaar niet voor. Overigens betreft het hier een toerekening van budgetten. Zo'n 95% van alle werkzaamheden (en investeringen) die iRvN uitvoert zijn niet specifiek te oormerken voor de afzonderlijke deelnemers. Het principe van de ICT-samenwerking is het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een regionale (= gemeenschappelijke) en transparante ICT-(net)werkomgeving. Daarbinnen is voldoende centrale opslag- en verwerkingscapaciteit (storage- en servercapaciteit) beschikbaar en zijn alle daarbij behorende netwerkverbindingen naar de werkplekken gestandaardiseerd ingericht.
<i>Met betrekking tot de opmerkingen over de standaardwerkplek: wij begrijpen de intentie van harmonisatie vanuit het perspectief van kostenreductie en standaardisatie van de dienstverlening. Het is echter, gezien de dynamische ontwikkelingen op dit punt, wel van belang dit af te stemmen op de visie van Nijmegen c.q. de regio op hoe zij (innovatief) digitaal wil werken en dit niet eenzijdig vanuit iRvN beheeraspecten in te gaan richten. Bijvoorbeeld de werkkostenregeling en gebruikersgemak spelen daarbij ook een rol in de afweging. Ons voorstel is om deze activiteiten in gezamenlijk overleg vorm te geven en wij nemen initiatief voor overleg hierover met de iRvN.(Nijmegen)</i>	Nijmegen	Wij ondersteunen uw voorstel om hier in gezamenlijk overleg vorm aan te geven en zien het initiatief van Nijmegen in dezen, als grootste opdrachtgever, graag tegemoet.
<i>Met betrekking tot de opmerkingen over afwijkende dienstverlening: deze afspraak wordt onderschreven en in het licht van de regionaal te ontwikkelen visie ontstaat bij de samenwerkende gemeenten ook meer beeld van de (on)mogelijkheden van dienstverlening vanuit de iRvN. Nog onduidelijk is wat de harmonisatie van de regionale dienstverlening vraagt en welk beslag dat legt op de capaciteit van iRvN. Dit heeft namelijk betekenis voor het ambitieniveau van Nijmegen (en andere</i>	Nijmegen	Wij delen uw mening dat het van belang is hierover in overleg te treden en gaan dit gesprek dan ook graag aan.

<i>regionale partners) als het gaat om innovatieve en autonome informatieprojecten, waarvoor ook iRvN capaciteit nodig is. We willen met de iRvN in overleg welke ruimte ze daar in 2016 en 2017 voor ziet, danwel welke maatregelen nodig zijn om de ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening te kunnen blijven verbeteren. (Nijmegen)</i>		
--	--	--

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Ontwerpbegroting 2017-2020 en bijstelling 2016

MGR Regio Rijk van Nijmegen

*Regionaal platform voor samenwerking en
afstemming*

WerkBedrijf

iRvN

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	MGR Regio Rijk van Nijmegen: Wat willen we bereiken?	5
2.1	REGIOPLATFORM voor afstemming en overleg	5
2.2	WerkBedrijf	6
2.2.1	Maatschappelijk effect.....	6
2.2.2	Prestaties	7
2.2.3	Wat gaan we doen?.....	10
2.3	iRvN	14
3	MGR Regio Rijk van Nijmegen Wat gaat het kosten?	16
3.1	Meerjarenbegroting 2017 - 2020	19
3.2	WerkBedrijf	20
3.3	ICT Rijk van Nijmegen	26
3.4	Bestuursondersteuning.....	28
4	Verplichte paragrafen	30
4.1	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	30
4.2	Paragraaf Financiering	33
4.2.1	Bestuursorganen, personeel en organisatie	34
	Bijlage 1 Het WerkBedrijf (exclusief SW)	37
	Bijlage 3 iRvN.....	52
	Bijlage 4 Bijdrage per gemeente 2016.....	61
	Bijlage 4 Bijdrage per gemeente 2017	63
	Bijlage 5 Staat van personele lasten (2016).....	64
	Bijlage 6 Staat van reserves en voorzieningen	66
	Bijlage 7: toelichting op beschut werk nieuw.....	67

1 Inleiding

Juli 2015 hebben de deelnemende gemeenten van de MGR de ontwerpbegroting voor het jaar 2016 ontvangen. Deze begroting is opgesteld, terwijl nog niet op alle punten duidelijkheid bestond, bijvoorbeeld waar het gaat om de integratie van Breed in het WerkBedrijf. Om die reden is toegezegd dat gelijktijdig met de begroting 2017 een herziene begroting (begrotingswijziging) wordt aangeboden voor 2016. Hierbij biedt de MGR zowel de herziene begroting aan voor 2016 (begrotingswijziging) als de begroting voor het jaar 2017 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen. Er is voor gekozen om deze te integreren in één document ten behoeve van de leesbaarheid en vergelijkbaarheid van de beide begrotingen.

In deze begroting wordt ingegaan op de platformfunctie en de twee uitvoeringsmodules die onderdeel uitmaken van de MGR: het WerkBedrijf (inclusief de WSW) en ICT. Daarbij wordt voortgebouwd op de brief financiële en beleidsmatige kaders die eind vorig jaar aan de deelnemende gemeenten is verzonden. De zienswijzen van de deelnemende gemeenten zijn zoveel mogelijk verwerkt in deze begroting. De kaders die daar zijn benoemd maken ook integraal onderdeel uit van deze begroting, tenzij hiervan expliciet wordt afgeweken in dit document.

Regioplatform

Bij de oprichting van de MGR is uitgesproken dat het zowel een uitvoeringsorganisatie betreft, als een platform voor regionale afstemming en overleg vormt. Daardoor kan op het niveau van het Rijk van Nijmegen van gedachten gewisseld worden over allerlei thema's die de gehele regio aangaan. Ons bestuur heeft een opiniërende nota vastgesteld over de platformfunctie, op basis waarvan we met de raden van de deelnemende gemeenten in gesprek zijn over de invulling van het platform. Het platform gaat daadwerkelijk als zodanig functioneren vanaf de tweede helft van 2016.

WerkBedrijf

Het WerkBedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het WerkBedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Een regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt doorvertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Het WerkBedrijf werkt binnen de beleidsmatige kaders en uitgangspunten zoals de raden die vastgesteld hebben in het Strategisch Arbeidsmarktbeleid *Werk is de Uitkomst!*. In deze begroting verwijzen we daar dan ook naar voor de belangrijkste inhoudelijke kaders, enkel de meest relevante inhoudelijke ontwikkelingen die we voorzien in 2017 benoemen we hier.

SW

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de taken met betrekking tot de SW ondergebracht bij het WerkBedrijf. Hiermee is een stap gezet in de integratie van Breed in het WerkBedrijf. We gaan er van uit dat de integratie van Breed in het WerkBedrijf in 2017, ook in de praktijk, staat. Het jaar 2017 is dan ook het eerste jaar dat het WerkBedrijf zoveel mogelijk zal werken zoals daadwerkelijk beoogd bij de oprichting.

In de bijgestelde begroting 2016 is sprake van een hoger tekort op de SW dan opgenomen in de primitieve begroting 2016. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de salariskosten (niet-beïnvloedbaar) en een afname van de toegevoegde waarde per SE. Aan de andere kant zijn overhead en begeleidingskosten gedaald. Met de volgende speerpunten in 2016 wordt de toegevoegde waarde verhoogd: investeren in rust en regelmaat aan de Boekweitweg, de beweging van binnen naar buiten van SW-ers beschut, structureel reduceren van het ziekteverzuim en het op een termijn van 3 tot 5 jaar onderbrengen van medewerkers beschut SW in een regulier setting.

ICT

Per 1 januari 2016 is de module ICT toegevoegd aan de MGR, de gemeente Wijchen neemt geen deel aan deze module. Doelstelling van de samenwerking in deze module is om te komen tot een efficiënte uitvoeringsorganisatie op het gebied van informatiemanagement en automatisering die

de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten centraal stelt. De afgelopen jaren hebben we kunnen zien dat informatievoorziening in onze maatschappij steeds belangrijker wordt. Het snel verkrijgen, verwerken, (waar nodig) delen en versturen van informatie wordt een zeer belangrijke randvoorwaarde om als gemeente goed te kunnen functioneren voor inwoners, andere overheden, bedrijven, instellingen. De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel en om deze ontwikkelingen te volgen, zullen we onze systemen en werkwijzen blijvend moeten aanpassen. Een dergelijk goed functionerend informatiesysteem kunnen we niet meer als gemeente alleen opzetten en daarom is samenwerking geboden.

Opbouw

In deze begroting geven we zowel een inhoudelijke als een financiële toelichting op de MGR in 2017. We starten met het inhoudelijke gedeelte, waarbij we dezelfde opbouw aanhouden als in deze inleiding: regioplatform, module WerkBedrijf en dan de module ICT. Vervolgens komt het financiële gedeelte van de begroting, bestaande uit een totaalbegroting voor de gehele MGR en twee begrotingen per module. Daarnaast hebben we de ondersteuning van het bestuur apart opgenomen, hierin zitten ook de kosten voor de platformfunctie verwerkt.

Deelnemende gemeenten

De volgende gemeenten maken onderdeel uit van de MGR:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Wijchen geen onderdeel uitmaakt van de module iRvN en dat de gemeente Mook en Middelaar geen onderdeel uitmaakt van het onderdeel SW.

De gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel dienstverlening af op het gebied van de WSW van het WerkBedrijf.

2 MGR Regio Rijk van Nijmegen: Wat willen we bereiken?

In dit hoofdstuk beschrijven we wat we willen bereiken met de MGR in 2017. Dat doen we aan de hand van de verschillende onderdelen van de MGR: het regioplatform, het WerkBedrijf en vervolgens ICT Rijk van Nijmegen.

2.1 REGIOPLATFORM voor afstemming en overleg

In het koersdocument "In een goede relatie geef je elkaar de ruimte" staat een aantal principes gedefinieerd voor regionale samenwerking. Principes die tot stand gekomen zijn na een traject van ruim twee jaar met raden en colleges:

1. Samenwerking haalt het maximale uit de uitvoering;
2. Samenwerking laat beleid een lokale aangelegenheid;
3. Samenwerking levert geen bestuurlijke drukte op;
4. Samenwerking gaat uit van ontkokering en integraliteit.

Het WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen staan als modules van de MGR voor de uitdaging vorm te geven aan de eerste twee principes. Het is aan de MGR om invulling te geven aan de laatste twee principes. Dit wordt onder meer gedaan middels de platformfunctie, waarmee gesprekken op het niveau van het Rijk van Nijmegen over thema's die meerdere gemeenten aangaan gefaciliteerd kunnen worden.

Ook de overige ondersteuning van het bestuur, breder dan alleen voor wat betreft de invulling van de platformfunctie, valt onder dit kopje. Hiermee sluiten we aan bij de praktijk, waarin dit ook geen gescheiden taken en werkzaamheden betreft.

Wat gaan we doen?

De platformfunctie kan op verschillende manieren worden ingericht, van breed tot smal en van meer tot minder intensief. In de eerste helft van 2016 voeren we hierover het gesprek met uw raden. Dit doen we aan de hand van een notitie die december 2015 door het algemeen bestuur van de MGR is vastgesteld over de verschillende mogelijkheden die bestaan waar het de reikwijdte van het platform betreft. In de tweede helft van 2016, maar in elk geval in 2017, moeten de uitkomsten hiervan hun beslag krijgen.

Ondertussen is het platform ook een functie die zich grotendeels organisch kan ontwikkelen. Door het gesprek tussen colleges, collegeleden en raadsleden te laten ontstaan en waar mogelijk of wenselijk te faciliteren zien we ook nu al dat de platformfunctie van de MGR werkt.

Dat dit belangrijk is wordt ook benadrukt door de Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland, die in opdracht van de provincie en VNG Gelderland een bestuurskrachtmeting heeft opgesteld. Hieruit blijkt dat de MGR bijdraagt aan een breed gedragen positieve beoordeling van de regionale samenwerking tussen de centrumstad Nijmegen en haar buurgemeenten. Verder blijkt dat de verdere ontwikkeling van de MGR de kwaliteit van het bestuur in de regio Nijmegen ten goede zal komen.

In dat kader is het ook van belang dat het gesprek en de besluitvorming in de bestuurlijke gremia van de MGR op een goede manier wordt gefaciliteerd en dat de agendacommissie goed wordt ondersteund. Ook dit maakt, zoals gezegd, onderdeel uit van de bestuursondersteuning. We zetten de goede samenwerking die in de afgelopen periode is ontstaan op dit punt voort.

Wat gaat het kosten?

Voor het jaar 2016 vragen we aan gemeenten een bijdrage van € 249.000, gelijk aan het bedrag dat hiervoor is opgenomen in de ontwerpbegroting 2016. Voor 2017 betreft het € 200.000. De kosten voor de bestuursondersteuning bestaan voor het grootste gedeelte uit personele kosten. Voor het overige betreft het een budget voor de agendacommissie waar onder meer haar

ondersteuning uit betaald kan worden en een werkbudget voor overige kosten die te maken hebben met de platformfunctie van de MGR of met de ondersteuning van het bestuur. In 2016 wordt hieruit bijvoorbeeld meebetaald aan een onderzoek dat wordt uitgevoerd naar de (sociaal)economische kracht van het Rijk van Nijmegen.

Uiteraard wordt ook binnen de zeven gemeenten vormgegeven aan samenwerking in de regio en worden voorstellen met regioambtenaren afgestemd. De kosten hiervoor zijn aan de individuele gemeenten en worden daarom niet opgenomen in de begroting van de MGR.

Op de onderbouwing van de gevraagde bijdrage gaan we in de financiële paragraaf nader in.

2.2 WerkBedrijf

2.2.1 Maatschappelijk effect

Inclusieve arbeidsmarkt: iedereen doet mee!

Zoveel mogelijk mensen doen mee op de reguliere arbeidsmarkt; dat is het doel waar we samen met werkgevers en onze partners aan werken. Regulier werk, betaald werk bij echte bedrijven, verschaft mensen de meeste eigenwaarde en de beste kansen om hun talenten te ontplooiën.

We zijn er niet alleen voor de doelgroep die binnen een aantal maanden weer betaald werk kan vinden, maar juist ook voor hen voor wie dit moeilijker of nog niet haalbaar is. We bieden hen perspectief en brengen ze in beweging richting betaald werk. Ook de arbeidsgehandicapten en mensen die al langere tijd afhankelijk zijn van een uitkering, ondersteunen we om dichterbij de arbeidsmarkt te komen en zo uiteindelijk passend werk te vinden in een geschikte omgeving.

Zo verrijken we de bedrijven in onze regio met passende werknemers. Vanuit economisch oogpunt is het van belang dat de bedrijven voldoende en geschikte werknemers hebben, ook in de toekomst. Tegelijkertijd benutten we hiermee zoveel mogelijk het aanwezige arbeidspotentieel in onze regio. We zien daarbij dat steeds meer bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen in termen van de inclusieve arbeidsmarkt. Zij zijn bereid om mensen met een arbeidsbeperking of mensen die anderszins kwetsbaar zijn een plek te bieden. Als WerkBedrijf stimuleren, adviseren en ontzorgen we de werkgevers om dit sneeuwbal effect te versterken.

De gemeenten hebben jongeren als een van de doelgroepen benoemd waar in het beleid prioriteit aan gegeven wordt. Investeren in onze jongeren betekent investeren in ons toekomstig arbeidspotentieel. De inzet daarbij is dat zoveel mogelijk jongeren in de regio werken of onderwijs volgen. Hier werken we dagelijks aan met onder meer onderwijs, werkgevers, zorginstellingen en sociale wijkteams. We leiden jongeren die nog geen startkwalificatie hebben als dat voor hen haalbaar is terug naar onderwijs om alnog een startkwalificatie te kunnen halen.

Het WerkBedrijf heeft met de RMC-functie¹ een belangrijke rol in het terugleiden van voortijdig schoolverlaters naar onderwijs of het begeleiden naar werk. Daar waar mogelijk en wenselijk zetten we onze interventies in vóór of vlak na dat jongeren school verlaten, om zo voortijdig schoolverlaten en instroom in de uitkering te voorkomen.

Een deel van de bijstandsgerechtigden is al meerdere jaren afhankelijk van een uitkering en bijvoorbeeld in de crisis werkloos geworden. Voor hen is het vaak zeer lastig om terug te keren op arbeidsmarkt, waarbij factoren als opleidingsniveau en leeftijd vaak een rol spelen. We zetten voorzieningen in om hen in beweging te krijgen, ritme en werknemersvaardigheden te onderhouden of te ontwikkelen. Ook hier is de inzet altijd om een volgende stap te kunnen zetten richting de reguliere arbeidsmarkt.

Zo bouwen we samen met werkgevers, onze inwoners en maatschappelijke partners aan een *inclusieve arbeidsmarkt*, ook voor de toekomst.

¹ Regionale Meld- en Coördinatiepunt voor Voortijdig Schoolverlaten

2.2.2 Prestaties

In onze regio zijn circa 17.000 mensen op zoek naar werk. Dit zijn mensen met een bijstands- of WW-uitkering of werkzoekenden zonder uitkering. Hierbinnen vallen ongeveer 10.000 mensen onder het bereik van de Participatiewet en daarmee in de doelgroep van het WerkBedrijf.²

In het WerkBedrijf hebben zeven gemeenten en voormalig Breed hun krachten gebundeld om dit te realiseren, met UWV als nauwe samenwerkingspartner.

Zoals afgesproken in het regionale beleidskader *Werk is de uitkomst!* ligt de prioriteit van het WerkBedrijf bij mensen die nieuw instromen in de bijstand, bij arbeidsgehandicapten en bij jongeren.

De prestaties van het WerkBedrijf benoemen we aan de hand van de twee hoofdfuncties: bedrijfsdienstverlening en de kandidaatsbenadering.

1. Bedrijfsdienstverlening

- we vullen de vacatures en mogelijkheden voor werk in met geschikte kandidaten,
- zetten daarbij indien nodig voorzieningen in om de match te realiseren en behoud van werk mogelijk te maken
- hierbij ontzorgen we de werkgever zoveel mogelijk

2. Kandidaatsbenadering

- we maken een profiel (foto) van de kandidaat en zetten eventueel een verdiepte diagnose in;
- hieruit ontstaat het beeld welke werksoort (branche) en welke werkvorm voor de kandidaat het meest geschikt is. Op basis hiervan kan bedrijfsdienstverlening de kandidaat verbinden aan een vraag naar arbeid bij een werkgever.

In onderstaande tabel vindt u de te behalen prestaties in 2017. De prestatievelden voor 2016 zijn benoemd op het moment dat het WerkBedrijf nog maar enkele maanden gestart was. De benoemde prestatievelden voor 2016 verschillen daardoor op een aantal punten van die voor 2017, waardoor we in deze tabel alleen de informatie over 2017 opnemen. We hebben ervoor gekozen de prestaties over 2018 en verder niet in te vullen. We zullen dit vooralsnog per jaar beoordelen, en zodra we meer ervaring hebben vanuit de nieuwe werkwijze zullen we in staat zijn voor een langere periode de prestaties te benoemen.

De afgesproken inhoudelijke prestaties met betrekking tot meer- en maatwerk maken geen onderdeel uit van deze begroting. Deze worden vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten.

² Dit zijn ca. 8.000 bijstandsgerechtigden, 2.300 SW-ers (aan het werk), 175 personen met een SW-indicatie en naar schatting 300 jongeren met een arbeidsbeperking als nieuwe doelgroep. Er zit overlap tussen deze groepen.

Prestaties	2017
<i>Plaatsingen bij bedrijven</i>	1600
- waarvan vanuit de Participatiewet	1.100
- waarvan vanuit de Wet Banenafpraak	150
- waarvan detacheringen vanuit beschut –SW	350
<i>Aantal leerwerkplekken bij bedrijven</i>	1.400
<i>instroom (intakes) bij het WerkBedrijf</i>	3.600
<i>Aantallen kandidaten met een profiel</i>	2.880 (80%)
<i>Verdeling werkvormen SW</i>	Zie tabel * hieronder
<i>Ziekteverzuimpercentage SW</i>	15%

*Tabel prestaties werkvormen SW

	Dec-12 in %	Dec-13 in %	Dec-14 in %	Dec-15 in %	Dec-16 in %	Dec-17 in %	2014 in % SW sector**
Begeleid werken	4%	5%	4%	4%	5%	6%	6%
Individuele detachering	22%	25%	28%	28%	31%	31%	15%
Groepsdetachering	2%	8%	19%	27%	41%	41%	14%
Werk op locatie	40%	28%	18%	12%	9%	9%	23%
Beschut	32%	34%	31%	29%	14%	13%	42%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Toelichting op prestaties

Plaatsingen bij bedrijven

Vanuit Participatiewet

We stellen als doel dat in 2017 1.100 kandidaten uit de doelgroep uit de bijstandsuitkering stromen naar betaald werk. In 2015 was de doelstelling om, ondanks de instroom van nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet, de uitstroom naar werk van 1.000 kandidaten van 2014 te evenaren. Dat aantal hebben we behaald. In 2016 en 2017 verwachten we hogere uitstroom te kunnen realiseren, deels vanwege een licht aantrekkende economie en deels doordat de organisatie van het WerkBedrijf grotendeels staat. We bouwen informatie op over in welke werksoorten en in welke gemeenten kandidaten aan de slag gaan. In de kwartaalrapportages zullen we hier inzicht in geven.

Vanuit Wet Banenafpraak

Vanuit het Rijk hebben we de indicatieve doelstelling meegekregen om in de regio 305 banen in te vullen vóór 1 januari 2017 volgens de Wet Banenafpraak. Eind 2015 zijn er 190 ingevuld. In 2016 moeten er dus nog minimaal 115 ingevuld worden. We zien deze indicatie van het Rijk echter niet als doel op zich; onze eigen ambitie is om kandidaten die het wettelijk minimumloon niet zelfstandig kunnen verdienen zoveel mogelijk regulier te plaatsen. Voor 2017 zetten we er daarom op in om 150 kandidaten uit het doelgroepenregister te plaatsen, in samenwerking met werkgevers en het UWV. Daarbij gaan we uit van 130 plaatsingen door het bedrijfsleven en 20 door overheidsinstellingen. Opgemerkt moet worden dat het UWV een bestand van kandidaten

heeft in het doelgroepregister die al in beeld waren, van wie de mogelijkheden bekend zijn en die relatief snel gematcht kunnen worden. Bij het WerkBedrijf is sprake van een nieuwe doelgroep, die vanuit het doelgroepregister moet worden gescreend en voor een deel nog in beeld moet worden gebracht. Hierdoor is aantal plaatsingen van UWV via de Banenafpraak nog beduidend hoger dan het aantal via het WerkBedrijf.

Vanuit detacheringen beschut-SW

De objectieve screening van de SW-medewerkers die momenteel nog beschut werken heeft uitgewezen dat circa 78% van de totale populatie SW buiten de muren van voormalig Breed kan werken. Dit betekent dat nog ongeveer 350 medewerkers gedetacheerd kunnen worden. Dit zal met name moeten gebeuren via groepsdetacheringen.

Aanmeldingen

De instroom, in de zin van aanmeldingen bij het WerkBedrijf, zal naar verwachting 3.600 kandidaten bedragen. Op basis van ervaring is de inschatting dat het aandeel jongeren hierin ongeveer 800 bedraagt en dat het om circa 250 arbeidsgehandicapten gaat (voormalige Wajong-instromers). Tussen deze twee zit groepen zit overlap.

Aantal leerwerkplekken bij bedrijven

Het aantal leerwerkplekken zien we als een afgeleide doelstelling van onze hoofddoelstelling: zoveel mogelijk mensen naar betaald werk leiden bij reguliere werkgevers.

We zetten leerwerkplekken in waar kandidaten met behoud van uitkering aan hun vaardigheden en competenties kunnen werken, waarna een volgende stap is om betaalde arbeid te verrichten, al dan niet met ondersteuning. Het kenmerkende van alle leerwerkplekken is dat de kandidaat geen dienstverband heeft en dus feitelijk werkt aan zijn of haar vaardigheden en competenties met behoud van uitkering. We verwachten circa 1.400 kandidaten te begeleiden op leerwerkplekken, waarbij op één leerwerkplek gedurende een jaar meerdere kandidaten zich voorbereiden op een volgende stap richting arbeidsmarkt.

Instroom (intakes) kandidaten

De ervaring leert dat jaarlijks circa 3.600 kandidaten zich melden of aangemeld worden bij het WerkBedrijf. Dit aantal is inclusief jongeren. Hiervan is ongeveer 20% werkfit, zij vinden zelfstandig of met lichte ondersteuning, zoals een sollicitatietraining, werk. Voor het overige deel van de kandidaten wordt een profiel opgesteld en eventueel een verdiepte diagnose uitgevoerd. Daarna is duidelijk wat de mogelijkheden van de kandidaat zijn, welke werksoort het meest passend is en welke ondersteuning hij of zij nodig heeft.

Verdeling van de werkvormen SW

De afgelopen jaren is fors ingezet op het detacheren van SW-ers bij reguliere bedrijven en zijn leerwerkbedrijven van Breed omgebouwd of vervreemd. Daardoor werkte eind 2015 60% via detachering (in groep of individueel) of middels begeleid werken. In 2012 is de ambitie geuit om 85% van de SW-ers te laten werken via detachering of begeleid werken. De medewerkers beschut intern, en zij die werken op locatie (WOL, zoals bij Look-O-Look) zijn via de objectieve methode Dariuz gescreend op mogelijkheden om gedetacheerd te worden bij reguliere bedrijven. Op basis van Dariuz assessment uitkomsten is begin 2016 het beeld dat 78% haalbaar is. Dit betekent dat 22% (=450 SW-ers) voorlopig aangewezen blijft op een beschermde werkomgeving. In 2016 en 2017 zullen medewerkers beschut intern (Boekweitweg) en WOL die volgens het Dariuz-assessment regulier kunnen werken, met name via groepen gedetacheerd worden. Het aandeel groepsdetacheringen zal hierdoor naar verwachting toenemen naar 41% eind 2017.

Ziekteverzuim SW

Het ziekteverzuim onder de SW-ers ligt nu op 19,3%. Dit is een te hoog percentage vergeleken met de benchmark in de SW-sector (12,2% volgens Cedris Brancheinformatie 2014). Het verzuim is het hoogst onder de SW-ers op de Boekweitweg. We zetten een breed en intensief traject in om het ziekteverzuim structureel te reduceren (zie 2.2.4). Als doelstelling hanteren we om het

verzuim jaarlijks met 2-procentpunt te reduceren, om uiteindelijk (als minimale doelstelling) op het niveau van de SW-benchmark uit te komen.

2.2.3 Wat gaan we doen?

We voeren onze opdracht uit binnen de kaders van het regionaal arbeidsmarktbeleid Werk is de Uitkomst. Deze basisdienstverlening is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomsten die met de gemeenten zijn afgesloten.

2015 stond in het teken van de bouw en inrichting van het nieuwe WerkBedrijf en het voorbereiden van de integratie met Breed. 2016 is het eerste jaar waarin Breed geïntegreerd is in het WerkBedrijf. We geven aan wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn in 2016 en 2017 in onze dienstverlening en opdracht.

Met één gezicht naar buiten vanuit verbinding kernkwaliteiten WerkBedrijf en UWV

Op basis van de integratie van Breed in het WerkBedrijf en de nauwe samenwerking met het UWV bouwen we verder aan onze ambitie om als één gezicht naar buiten te treden richting werkgevers en kandidaten. Reeds in 2015 zijn de eerste stappen gezet hierin, zoals een gezamenlijke werkgeversbenadering en het opzetten van een gezamenlijk vacaturebestand.

Het WerkBedrijf, het onderdeel SW (voormalig Breed) en het UWV beschikken ieder over hun eigen ervaring, kennis, netwerk en infrastructuur. Voormalig Breed heeft ruime kennis en ervaring met onder meer de begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking in de werksituatie, met detachering en met beschut werk. Het UWV heeft bijvoorbeeld jarenlange ervaring met de Wajong-groep en hoe jonggehandicapten werk kunnen vinden en behouden. Het WerkBedrijf zoals gestart in 2015 beschikt over een ruim netwerk van sociale ondernemingen en kennis en ervaring met de arbeidstoeleiding van jongeren.

Vanaf 2016 gaan we verder met het uitnutten van de kernkwaliteiten, het integreren van processen en het leggen van verbindingen, waar die ons versterken in onze gezamenlijke opdracht in de regio. Enkele verbindingen die gelegd kunnen worden zijn: het benutten van de SW-infrastructuur bij het organiseren en uitvoeren van beschut werk nieuw, het inzetten van groepsdetacheringen voor kandidaten uit de Participatiewet met een arbeidsbeperking of het ontwikkelen van arrangementen op het raakvlak van beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding, in samenwerking met AWBZ-instellingen.

Wijkgericht werken

Vanuit praktijkervaringen met onder meer Hatert Werkt weten we dat het effectief is om als WerkBedrijf ook actief te zijn in de wijken en vanuit daar kandidaten richting werk te leiden. Er wordt samengewerkt met sociale wijkteams, welzijnswerk en andere domeinen zoals zorg en schuldhulpverlening. Deze aanpak werkt met name voor de groep kandidaten die problemen heeft op meerdere leefgebieden die een belemmering vormen om werk te vinden. Het is vaak een groep die zich niet vanzelf meldt bij de gemeente of andere instanties voor ondersteuning. Hierbij moet gedacht worden aan kwetsbare jongeren met meerdere problemen, maar ook aan de doelgroep arbeidsgehandicapten en de groeiende groep statushouders in onze regio. De outreachende aanpak maakt het mogelijk om met een gerichte inzet van bedrijfsdienstverlening en voorzieningen deze meer kwetsbare groep richting werk te leiden.

In de huidige situatie heeft een aantal gemeenten wijkgericht werken opgenomen in het meer- of maatwerk. Het WerkBedrijf gaat vanaf 2016 fasegewijs het wijkgericht werken doorontwikkelen en uitbreiden. Onderzocht wordt in overleg met gemeenten wat de mogelijkheden zijn om deze lokale dienstverlening een vast bestanddeel te laten worden van onze basisdienstverlening.

WerkBedrijf SW: verhogen toegevoegde waarde

We hebben drie speerpunten geformuleerd om de toegevoegde waarde per SE te verhogen.

1. Investeren in rust en regelmaat in de productiefaciliteit aan Boekweitweg

De verwachting is dat de productiefaciliteit voorlopig nog nodig zal zijn om de SW-ers aan het werk te houden en een aantal andere functies te vervullen zoals opvang bij leegloop, re-integratie en diagnose. De afgelopen jaren is door onvoldoende regelmaat en structuur onvrede ontstaan bij een deel van de SW-ers. Vanuit onze opdracht en sociale verantwoordelijkheid dienen we in te zetten op het op orde brengen van deze condities. We investeren daarom in extra begeleiding en aansturing van de SW-ers op de productiefaciliteit. We streven daarbij naar vaste begeleiders, een duurzaam werkaanbod en een rustige, prettige werkomgeving. De extra capaciteit vangen we op binnen de bestaande personeelsbudgetten van het WerkBedrijf.

De extra capaciteit is niet alleen nodig om de huidige condities te verbeteren, maar is ook noodzakelijk omdat de groep die is aangewezen op beschut groter is dan verwacht, 22% in plaats van 15%.

SW-beschut op langere termijn naar zo regulier mogelijk setting

De kerntaak van het WerkBedrijf is arbeidsbemiddeling; we verbinden de vraag van werkgevers naar arbeid met geschikte kandidaten. De productietaken en ondernemersrisico's behoren in principe bij marktpartijen en niet bij het WerkBedrijf.

Daarbij is het uitgangspunt dat we de kandidaten zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven plaatsen, in lijn met onze ambitie van een *inclusieve arbeidsmarkt*, ook de groep met een arbeidsbeperking. Voor deze groep geldt in het bijzonder dat de werkomgeving en het werkaanbod passend moeten zijn.

Realisatie in € mln.	Realisatie 2015	Realisatie 2014	Realisatie 2013	Realisatie 2012
Subsidie resultaat	-3,2	-3,9	-4,3	-3,4
Opbrengsten	11,2	11,6	12,9	14,0
Kosten	9,7	10,1	9,8	12,3
Bedrijfsresultaat	1,5	1,5	3,1	1,7
Saldo Baten en Lasten	-1,7	-2,4	-1,2	-1,7

In de periode 2012-2015 zijn we er in geslaagd om 60% van de SW-ers te detacheren bij reguliere bedrijven of begeleid te laten werken (was 28% in 2012). De leerwerkbedrijven van zijn vervreemd of omgebouwd. In bovenstaande tabel is te zien dat we structureel te maken hebben met een afnemende subsidie van het Rijk. We zijn erin geslaagd, in tijden van economische recessie, de SW-ers buiten de deur te plaatsen in een geschikte omgeving en tegelijkertijd het bedrijfsresultaat op peil te houden. Ook is met het vervreemden van de leerbedrijven het risicioprofiel van voormalig Breed aanzienlijk verminderd.

De circa 800 SW-ers die nog beschut onder dak van Breed of op locatie werken zijn in 2015 en 2016 aan de hand van Darius-assessments objectief gescreend op mogelijkheden om regulier te werken. Op basis hiervan is begin 2016 het beeld, zoals bovenstaand aangegeven, dat ongeveer 450 SW-ers (22%) voorlopig aangewezen blijven op een beschermde werkomgeving.

Onze ambitie is om deze SW-ers kansen te bieden om bij een echt bedrijf te werken en hun talenten te ontplooiën. Voor hen wordt op de middellange termijn, binnen 3 tot 5 jaar, zoveel mogelijk een reguliere en passende werkomgeving met een duurzaam en passend werkaanbod gerealiseerd. Daarbij is het belangrijk te beseffen dat het gaat om de SW-groep met de laagste loonwaarde en het minste (groei-)potentieel hierin. Er valt dan ook niet te verwachten dat zij in een reguliere setting gemiddeld meer loonwaarde ontwikkelen.

In de loop van dit proces zal duidelijk worden in hoeverre plaatsing bij reguliere bedrijven, met elementen van groepsdetachering, voor deze groep haalbaar is of dat Werken Op Locatie het hoogst haalbare is. Partijen moeten namelijk aan een aantal voorwaarden voldoen: een duurzaam en passend werkaanbod bieden in de juiste werkomgeving en met de juiste begeleiding, waarbij de loonwaarde van de doelgroep laag is.

2. Beweging van binnen naar buiten

De Dariuz-screening van de SW-medewerkers die momenteel nog beschut werken heeft uitgewezen dat circa 78% van de totale populatie SW naar buiten kan. Omdat we nu op circa 60% buiten zitten, betekent dit dat nog circa 18% (zo'n 350 mensen) bemiddeld moeten worden naar een nieuwe ondernemer. Dit is een forse uitdaging, omdat dit niet meer kan door vervreemding van eigen bedrijfsonderdelen. Dit zal met name moeten gebeuren door met (nieuwe) ondernemers groepsdetacheringen te realiseren. Door de integratie van Breed in het WerkBedrijf kunnen we alle krachten (capaciteit en netwerken) bundelen om deze groep medewerkers snel een goed perspectief te kunnen bieden en daardoor de leegloop te reduceren.

De verwachting bij deze groep is niet dat wij de gemiddelde uurtarieven nog fors kunnen laten groeien, ten opzichte van de opbrengsten beschut binnen. De toegewaarde per SE zal – naar onze mening – stijgen door het aantal facturable uren te laten stijgen.

3. Structureel terugdringen ziekteverzuim SW

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage onder de SW-medewerkers is de afgelopen jaren opgelopen naar ruim 19%. Dit is het hoogst onder de medewerkers op de Boekweitweg. We zien dat de medewerkers die het langst 'buiten' werken een lager ziekteverzuim hebben dan voorheen.

Dit forse ziekteverzuim hangt samen met de aandacht en focus die de afgelopen jaren uit is gegaan naar het proces "van binnen naar buiten". Hierdoor zijn we erin geslaagd ruim 60% van de SW-ers te detacheren, maar tegelijkertijd is hierdoor minder aandacht uitgegaan naar de aansturing en organisatie van werkzaamheden van de SW-ers op de Boekweitweg. Dit aspect, en veel wisselingen in de begeleiding, hebben geleid tot onrust en onvrede bij een deel van deze medewerkers.

De benchmark SW laat landelijk een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van 13% zien. We zetten een breed en intensief traject in om deze norm te halen. Betere begeleiding, rust in de werkomgeving en terugdringen van de leegloop zal – naar onze verwachting – al een groot deel van dit ziekteverzuim reduceren. Maar ook het beter aansluiten van het lokale, sociale netwerk van zorgverleners is een van de speerpunten. Niet altijd is ziekteverzuim namelijk te relateren aan de werksituatie, maar moeten andere zorgtrajecten worden opgestart.

Er wordt nadrukkelijk niet gekozen voor een "eenmalige impuls", maar voor een aanpak die structureel leidt tot een nieuwe en effectievere ziekteverzuimaanpak. De insteek is om zowel kortdurend als langdurig ziekteverzuim te voorkomen en te reduceren. Ook zullen we indirecte, begeleidende medewerkers beter toerusten op het bestrijden van ziekteverzuim. Tenslotte investeren we meer in interne vertrouwenspersonen en bedrijfsmaatschappelijk werk.

Concreet betekent dit een eenmalige investering, met name door in te zetten op professionalisering van het indirect personeel ad 160.000 euro. Deze kosten dekken we uit de huidige personeelsbudgetten.

2.3 iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (incl. telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen (m.u.v. Gemeente Wijchen). Deze werkzaamheden zijn ondersteunend aan de ontwikkelingen van de informatievoorziening welke de deelnemers als lokale overheid de komende jaren (al dan niet gezamenlijk) zullen moeten realiseren.

De iRvN heeft daarbij de belofte gedaan om een dienstverlening aan te bieden die minimaal gelijk is aan wat de aangesloten deelnemers in huis hadden voordat zij hun ICT-beheer bij de iRvN hadden ondergebracht.

En natuurlijk, de iRvN gaat de deelnemers actief faciliteren en ontzorgen. Zoals in het Bedrijfsplan beschreven wil de iRvN als uitvoeringsorganisatie het verschil maken op de zogenaamde 4 K's: Kwetsbaarheid, Kwaliteit, minder-meer Kosten en Kansen voor personeel. Hetgeen in dit hoofdstuk ten aanzien van ICT wordt beschreven is volledig conform het eerder door alle gemeenten (behalve Wijchen) vastgestelde bedrijfsplan.

iRvN in opbouw

De eerste fase, de "lichte samenwerkingsvorm" is afgesloten met de formele start per 1 januari 2016 van ICT-Rijk van Nijmegen als module binnen de MGR.

De collectieve dienstverleningsovereenkomst op basis van de producten- en dienstencatalogus regelt de samenwerking. Voor wat betreft de projecten die bij de verschillende deelnemers moeten worden opgestart, wordt op regionaal niveau een prioritering gemaakt.

De overgang naar de derde fase (2018-2019) wordt gemarkeerd door de omslag van Server naar Service³ met productgeoriënteerde dienstverleningsovereenkomsten. Dus geen input-financiering maar betalen voor wat men afneemt.

iRvN ambities

Parallel aan de ontwikkelfasen zijn de uitdagingen van iRvN voor de komende jaren vertaald in ambities voor korte, middellange en lange termijn. De focus ligt de eerste jaren voornamelijk op de korte termijnambitie: klanttevredenheid. De iRvN belooft aan de deelnemers dat de kwaliteit van de overgedragen werkzaamheden minimaal gelijk blijft aan de kwaliteit die de deelnemers voorafgaand aan de samenwerking gewend waren.

Om deze reden ligt de focus van de inzet in deze periode vooral op de ontwikkeling en kwaliteit van de Servicedesk, het veldwerk en het accountmanagement. Management en medewerkers zullen hieraan prioriteit geven.

De rol van de Backoffice hierin is dat zij zorgt voor de continuïteit van de dienstverlening en voor de toegankelijkheid en beschikbaarheid van apparatuur, systemen en data. In deze rol faciliteert de Backoffice het functioneren van de Servicedesk.

Deze visie betekent dat bij de start van de module de klantoriëntatie de belangrijkste bouwsteen is voor de inrichting van de organisatie.

Centralisatie, harmonisatie en consolidatie

Vanaf de start van iRvN als module binnen de MGR per 1 januari 2016 gaat de focus langzamerhand verschuiven van de klantoriëntatie en de dienstverlening (die is dan ingeregeld) naar de centralisatie, harmonisatie en consolidatie van de centrale computer- en informatiesystemen. De aandacht gaat dan naar alle 4 doelen van de missie (Kwetsbaarheid, Kwaliteit, minder meerKosten, Kansen voor personeel).

³ Van Server naar Service: de gehanteerde kostenverdeling voor het bepalen van de deelnemersbijdrage ICT-samenwerking Rijk van Nijmegen is feitelijk gebaseerd op input: wat brengt een deelnemende gemeente in de samenwerking in aan infrastructuur, applicaties, ICT-personeel en dergelijke? Nadat de harmonisatie, centralisatie en standaardisatie vergevorderd zijn, wordt een omslagpunt bereikt waarbij de kostenverrekening meer op basis van daadwerkelijke product- en dienstenafname, dus meer op basis van output, gewenst is.

In deze fase wordt ingezet op de ontwikkeling en uitbouw van de benodigde technologie. De komende 2 jaar wordt de ICT-werkomgeving van alle deelnemende gemeenten aangesloten en ingericht conform de gestandaardiseerde en gecentraliseerde iRvN-werk(plek)omgeving. Omdat dit met inzet van de eigen medewerkers moet gebeuren, zal het appèl op kennis toenemen.

Dit betekent dat in deze fase vakkennis, professioneel handelen en samenwerken de bouwstenen zijn voor de doorontwikkeling van iRvN.

De lange termijnvisie: innovatie en outputsturing

Op de lange termijn gaat de focus naar innovatie en outputsturing. De technologische ICT-ontwikkelingen zullen in de komende jaren voor de nodige turbulentie zorgen. Wij voorzien een toekomst waarin we geleidelijk de migratie zullen (moeten) maken van private serverzalen naar publieke cloud-toepassingen. De iRvN stelt zich als taak om de gemeenten soepel door deze ontwikkelingen heen te loodsen.

iRvN in ontwikkeling

De huidige organisatiestructuur is gebaseerd op de nu overgedragen ICT-beheer functies en formatie. In het bedrijfsplan "ICT-Rijk van Nijmegen, de eerste stap op weg naar de Informatiedienst Rijk van Nijmegen" wordt naast het ICT-beheer al aangegeven dat de volgende stap het toevoegen van applicatiebeheer en eventueel informatiebeheer is. De gemeente Nijmegen heeft aangegeven dit als een logische vervolgstap te zien die zij nu reeds wil inzetten, vanwege de inrichting van haar organisatie. Ten tijde van het opstellen van de begroting loopt de besluitvorming rondom het overhevelen van de applicatiebeheertaken vanuit Gemeente Nijmegen nog. Daarom zijn de consequenties nog niet verwerkt in deze begroting.

Relatiebeheer iRvN

Naar aanleiding van de eerste ervaringen en de evaluatie met betrekking tot de klant-iRvN relatie wordt begin 2016 gestart met een "accountteam". Dit team onderhoudt de contacten met de deelnemende partijen voor afstemming en planning van de werkzaamheden die iRvN moet uitvoeren als onderdeel van lokale digitaliseringsprojecten.

Dit team is het eerste aanspreekpunt van de gemeentelijke Informatie & Applicatie-coördinator en daarmee ook het "gezicht" van de iRvN.

Het accountteam inventariseert de behoeften van onze klanten en vertaalt deze wensen naar acties voor iRvN. Dit is hierdoor het aanspreekpunt van klanten.

iRvN Informatie- en Applicatiebeheer

De taken die belegd worden bij Informatie- en Applicatiebeheer zijn primair gericht op het functioneel beschikbaar houden van (proces)applicaties/informatiesystemen. De functies die binnen dit taakgebied vallen, zijn vaak bekend als applicatiebeheer, functioneel beheer, gegevensbeheer, etc.

In tegenstelling tot het ICT-beheer, waarbij alle taken en verantwoordelijkheden worden overgedragen aan iRvN, zal bij het genoemde takenpakket van applicatie- en informatiebeheer een veel grotere keuzevrijheid zijn om "deel te nemen".

Daar waar applicaties/informatiesystemen gezamenlijk gebruikt worden zal echter weer gelden dat naast het ICT-technisch beheer daarvan ook het functioneel beheer op één plek belegd zal moeten worden.

3 MGR Regio Rijk van Nijmegen Wat gaat het kosten?

In dit hoofdstuk wordt de financiële meerjarenbegroting van de MGR Regio Rijk van Nijmegen weergegeven. We starten met de uitgangspunten die we hebben gehanteerd bij het opstellen van deze meerjarenbegroting. In de paragraaf 3.1 presenteren we de meerjarenbegroting van de MGR Regio Rijk van Nijmegen, in 3.2 de begroting van de module WerkBedrijf, in 3.3 de begroting ICT Rijk van Nijmegen en in 3.4 de begroting van de Bestuursondersteuning (inclusief platformfunctie).

Uitgangspunten

Voor de opzet van de begroting 2016 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen zijn de volgende algemene uitgangspunten gehanteerd:

Algemeen MGR

Uitgangspunten

- De begroting is geïndexeerd conform de BRN richtlijnen (0,6 % indexering voor 2017);
- CAR-UWO conform algemene salarisaanpassingen;
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheergemeente voor de PIOFACH-functies voor de gehele MGR;
- De regionale BRN overheadsnorm van 25 % wordt gehanteerd;
- De begroting is taakstellend;
- Subsidies worden begroot conform het baten en lasten stelsel, wat inhoudt dat uitgaven en ontvangsten toegerekend worden aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt (lasten) en de baten ontstaan. Alleen bij specifiek geormerkte subsidies, zoals de ESF, wordt het realisatiebeginsel gevolgd. Dit betekent dat deze subsidies slechts in het resultaat tot uiting worden gebracht als zij ook effectief gerealiseerd zijn.

Module WerkBedrijf

Algemeen WerkBedrijf

Voor de uitgangspunten van de opstelling van de begrotingsbijstelling 2016 en de begroting 2017 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Koers zijn de beleidsdocumenten "Sterke Werkwoorden" en "Daadwerkelijk";
- Effecten van de september- en decembercirculaire 2015 Ministerie van Binnenlandse zaken zijn in de begroting verwerkt.

WerkBedrijf (exclusief SW)

- Maximum van de salarisschalen minus 1 periodiek;
- Gemeenten dragen hun Participatiebudget, budget arbeidsmatige dagbesteding en een deel van het budget I-deel (t.b.v. loonkostensubsidies) over aan het WerkBedrijf; Als gemeenten extra middelen in willen zetten, kan dit in de vorm van aparte meerwerkafspraken. Extra afspraken kunnen worden gemaakt over de behandeling van extra kandidaten of een groep van kandidaten;
- Er wordt afgerekend op basisdienstverlening en maatwerkbudget. Als er overschotten zijn wordt ter besluitvorming aan het Bestuur voorgelegd of een egaliseringsreserve wordt gevormd of dat de overschotten worden uitbetaald aan de deelnemers;
- De overige middelen worden afgerekend per gemeente (arbeidsmatige dagbesteding, loonkostensubsidies en meerwerk). Tekorten worden gefactureerd en overschotten worden teruggestort.

Sociale Werkvoorziening (SW)

- Alle verplichtingen en rechten van Breed gaan per 1 januari 2016 over naar de MGR, met uitzondering van het personeel dat per 1 april 2016 over gaat en met uitzondering van een aantal punten zoals onderstaand benoemd. Support nemen we in dit proces zoveel mogelijk mee;
- De GR WNO (Breed) heeft een tweetal panden in eigendom. Er is voor gekozen om deze panden in 2016 voorlopig, tot aan de verdere besluitvorming over deze panden, binnen die GR te behouden en de hiermee samenhangende lasten door te berekenen naar de MGR. De begroting 2017 ziet er op dit punt dan ook uit als de begroting 2016. In 2016 vindt verdere besluitvorming plaats over desbetreffende panden;
- De reorganisatievoorziening zoals gevormd in Breed in 2012, blijft voorlopig binnen de GR WNO, evenals de resterende vordering op de gemeenten in het kader van deze gevormde reorganisatievoorziening. Als nog meer duidelijkheid bestaat over het verloop van de kosten hiervan naar de toekomst toe, neemt Breed een besluit over deze voorziening. Daarbij wordt er in elk geval voor gezorgd dat er recht wordt gedaan aan de posities van West Maas en Waal en Mook en Middelaar in dezen;
- Zoals al eerder benoemd in Sterke Werkwoorden, zijn de kosten die verbonden zijn aan medewerkers die niet worden geplaatst binnen de MGR voor de latende organisaties. Dit geldt dus ook voor de GR Breed;
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheergemeente voor de PIOFACH-functies voor de gehele MGR. Bij Breed zijn ook PIOFACH functies aanwezig. Deze functies worden in eerste instantie ondergebracht bij de MGR. In de loop van 2016 zal bekeken worden op welke wijze deze functies een plaats krijgen binnen de MGR of bij de gastheer. We gaan ervan uit de functies die thuishoren bij de gastheer vanaf 2017 ook daadwerkelijk onder de aansturing van de gastheer te kunnen laten plaatsvinden;
- Er is rekening gehouden met een kostendeekkende bijdrage per gemeente. Er wordt een kostprijs per SE (voormalig Breed) berekend. Deze prijs vormt de basis voor de bijdrage voor iedere gemeente. De bijdrage per gemeente is bepaald aan de hand van het aantal SW-medewerkers maal de kostprijs per SE. Het aantal SW-medewerkers wordt bepaald op basis van de realisatiecijfers van t-2 (begrotingsjaar minus 2 jaar). Met deze cijfers en aan de hand van het meest recente SEO rapport (Economisch Onderzoek naar ontwikkeling van het WSW-bestand) wordt, op basis van de blijf-kans van kandidaten, een prognose gemaakt voor het desbetreffende begrotingsjaar. De eindafrekening vindt plaats op basis van het werkelijke resultaat van de sociale werkvoorziening. Het resultaat bestaat uit het saldo van de lasten en de toegevoegde waarde (zie bijlage 2). Hierbij worden ook de werkelijke SE van het jaar bij de afrekening gebruikt, aangezien deze ook de basis vormen van het uiteindelijke financiële resultaat. Het Rijk berekent het definitieve WSW budget voor de deelnemende gemeenten op basis van de realisatie t-1 (dus 2015) met een correctie voor de blijfkans. De subsidie wordt echter bij de gemeenten zelf begroot en niet in de MGR;
- De gemeente West Maas en Waal maakt geen onderdeel uit van de MGR, maar wel van de GR Breed. West Maas en Waal zal in 2017 naar verwachting taken op het gebied van de WSW inkopen bij het WerkBedrijf.

Module iRvN

- Het Bedrijfsplan ICT-Rijk van Nijmegen, de dienstverleningsovereenkomst met afspraken over de ICT-diensten en de diensten- en productencatalogus vormen de basis voor de begroting 2017;
- Gemeente Nijmegen heeft een document opgesteld getiteld Transitie Informatie-management & Automatisering Gemeente Nijmegen, waarin geconcludeerd wordt dat het beter is als ook overgang plaatsvindt van het applicatiebeheer van Nijmegen naar de MGR. Dit betreft 42,49 FTE met bijbehorende taken. Deze liggen ten tijde van opmaak van de begroting 2017 ter besluitvorming voor. De gevolgen hiervan zijn niet meegenomen in deze begroting. Hier vindt aparte besluitvorming over plaats;
- Met de integratie van Breed in het WerkBedrijf per 1 januari 2016, wordt ook de ICT (automatisering) van Breed toegevoegd aan de ICT-module;

- Loonsomknelpuntenpot voor het verschil tussen de, voor de begroting gehanteerde systematiek van max -1 en de inbreng van de deelnemende gemeenten op basis van het maximum van de schaal, of bij bovenschalen op basis van maximum van de schaal van de werkelijke bezetting;
- iRvN hanteert voor investeringen een ideaalcomplex. Kapitaallasten van investeringen zijn gebaseerd op lineaire afschrijvingsmethode, een afschrijvingstermijn van 3 jaar en een rentepercentage van 4%;
- Gemeente Wijchen participeert (nog) niet in de ICT-module. Mocht dit in 2017 veranderen, dan heeft dit natuurlijk gevolgen voor de begroting;
- Met betrekking tot de standaardwerkplek: er wordt naar toe gewerkt om zo weinig mogelijk variatie te hebben: de intentie is om computers, laptops, printers, MFP's en telefonie gelijk te trekken. Daarvoor wordt een traject uitgezet waarbij het uitgangspunt is dat verandering plaatsvindt op natuurlijke vervangingsmomenten en bij bedrijfseconomische argumenten. Dit geldt voor de hele technische infrastructuur;
- Afwijkende dienstverlening, ook wel maatwerk genoemd, is dienstverlening die operationeel, tactisch of strategisch niet bijdraagt aan de realisatie van de doelstellingen van de iRvN. Deze dienstverlening is mogelijk mits deze niet contrair is aan de missie van de iRvN. Hiervoor worden dan nadere afspraken gemaakt. Bestaande verschillen bij de start van de samenwerking op ICT-gebied tussen gemeenten met de reeds fingerende iRvN standaarden vallen niet onder de definitie van afwijking/maatwerk waarvoor extra kosten in rekening worden gebracht;
- De eindafrekening vindt plaats op basis van het werkelijke resultaat van de module. Tekorten worden gefactureerd en overschotten worden teruggestort. Dit gebeurt op basis van inbreng van de deelnemende gemeenten;
- Over de voorgenomen invulling van het investeringsplan 2017 vindt in 2016 besluitvorming plaats in het bestuur van de MGR.

3.1 Meerjarenbegroting 2017 - 2020

Onderstaand is de meerjarenbegroting 2017 - 2020 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen opgenomen.

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen en subsidies	80.828	80.685	75.392	71.593	70.320	68.893
Netto omzet	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik/ uitbesteed werk	250	100	92	86	80	74
Productiekosten	0	616	602	581	553	553
Toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Totalen baten	92.832	91.536	85.630	81.299	79.478	77.364

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	64.373	63.494	58.947	54.786	53.126	51.280
Personele lasten	17.699	18.688	17.811	17.428	17.093	16.834
Kapitaallasten	226	196	713	1.206	1.716	1.716
Materiele lasten	6.775	6.916	6.829	6.725	6.658	6.658
Overige lasten	3.760	2.242	1.329	1.153	884	875
Totalen lasten	92.832	91.536	85.630	81.299	79.478	77.364

Bovenstaand overzicht betreft een weergave van de geconsolideerde begroting van de afzonderlijke modules/onderdelen binnen de MGR. Dit betreft de begrotingen van:

1. Het WerkBedrijf (WerkBedrijf excl. SW en Onderdeel SW)
2. iRvN
3. Bestuursondersteuning (inclusief regioplatform)

In dit document is zowel de primitieve begroting 2016 (2016 P) als de bijstelling 2016 (2016 B) opgenomen. Dit leidt er toe dat er tekstueel wordt ingegaan op de wijzigingen die zowel invloed hebben op de bijstelling 2016 als de ontwerpbegroting 2017.

Aangezien bovenstaand overzicht een geconsolideerde begroting betreft, zijn de baten en lasten van ICT ten behoeve van de (interne) dienstverlening aan het WerkBedrijf (€ 1 mln.) niet opgenomen in de totale baten en lasten. De baten en lasten welke vanuit de module Bestuursondersteuning (€ 22.000 voor 2016 en € 72.000 voor 2017) worden doorbelast naar de modules iRvN en WerkBedrijf worden tevens geconsolideerd.

Het verschil tussen de baten en lasten van de geconsolideerde begroting en de afzonderlijke begrotingen opgeteld komt daarmee op een bedrag van € 1,1 mln.

In bijlage 1 (WerkBedrijf excl. SW) en bijlage 2 (WerkBedrijf Sociale Werkvoorziening) zijn de deelbegrotingen van de module WerkBedrijf afzonderlijk weergegeven. Voor het WerkBedrijf excl. SW hebben we de realisatie 2015 opgenomen. Deze treft u aan in bijlage 1.

In bijlage 3 is de begroting van iRvN opgenomen.

In de volgende paragrafen wordt de begroting per module toegelicht.

3.2 WerkBedrijf

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen en subsidies	71.135	71.301	65.646	61.382	59.649	58.222
Netto omzet	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik/ uitbesteed werk	250	100	92	86	80	74
Productiekosten		616	602	581	553	553
Toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Totalen baten	83.139	82.152	75.884	71.088	68.807	66.693

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	64.373	63.494	58.947	54.786	53.126	51.280
Personele lasten	13.693	14.222	13.442	13.059	12.724	12.465
Kapitaallasten	172	142	109	72	72	72
Materiele lasten	1.620	2.559	2.562	2.523	2.506	2.506
Overige lasten	3.282	1.735	824	648	379	370
Totalen lasten	83.139	82.152	75.884	71.088	68.807	66.693

In deze paragraaf geven we, in hoofdlijnen, een toelichting op de begroting van de module WerkBedrijf. Bestaande uit het onderdeel Werk exclusief SW en het onderdeel Sociale Werkvoorziening (SW).

Bijlage 1 gaat specifiek in op het WerkBedrijf exclusief SW en bijlage 2 op het onderdeel Sociale Werkvoorziening van het WerkBedrijf. Deze splitsing hebben we gemaakt conform de gehanteerde uitgangspunten bij de integratie van het WerkBedrijf en het SW-bedrijf Breed. De deelnemende gemeenten hebben aangegeven de geïntegreerde onderdelen administratief apart te willen zien.

Belangrijkste bijstellingen begroting 2016:

- Het Participatiebudget is bijgesteld in de decembercirculaire 2015. Het totale Participatiebudget daalt van € 14,4 mln naar € 14,2 mln.
- Het Meerwerkbudget van Wijchen (€ 0,2 mln) is opgenomen in de bijstelling 2016. Daarnaast is het Meerwerkbudget van Berg en Dal verlaagd naar 0,2 mln (was € 0,4 mln in de primitieve begroting).
- De baten en lasten loonkostensubsidies (Inkomensdeel) dalen van € 1,7 mln naar € 1 mln. Dit komt doordat er minder subsidies worden ingezet dan in 2015 was ingeschat, waarbij voor beschut werk nieuw specifiek geldt dat minder subsidies nodig zijn dan was berekend op basis van aannames van het Rijk).
- Door invoering van het Individuele Keuzebudget nemen zowel de baten als de lasten eenmalig toe met € 150.000,-.
- In verband met de recente uitkomsten van de cao-onderhandeling vindt er een bijstelling van de loonsombudgetten met 3% plaats ingaande 2016. Nadat de primitieve begroting 2016 was opgesteld zijn de CAR/ UWV schalen verhoogd. Ten opzichte van de primitieve begroting 2016 zijn deze nieuwe schalen aangehouden. Deze schalen zijn vervolgens geïndexeerd met 3 %.
- De kosten voor Automatisering zijn verschoven van de overige lasten naar de materiele lasten.
- De salarislaster van de SW medewerkers zijn toegenomen doordat de in 2015 begrote daling van het loongebouw WSW niet is ontstaan. Door de instroomstop verwachten we dat dit de komende jaren ook niet gaat gebeuren. Verder is voor 2016 een stijging terug te zien van € + 0,4 mln voor een eenmalige uitkering conform de cao wsw. Deze € 0,4 miljoen wordt in 2017 en 2018 terugverdiend doordat de pensioenpremies dalen. Overige

effecten van de cao wijziging zijn niet meegenomen. Deze zijn kostenneutraal door een combinatie van daling van de werkgeverspremies en compensatie van de wsw-subsidie (voor de deelnemende gemeenten).

- De omzet bij het onderdeel SW is verlaagd aangezien de realisatie van 2015 achter is gebleven bij de verwachting. Dit heeft een effect op de verwachting voor 2016. We starten 2016 met een lager aantal groepsdetacheringen en bij zowel de individuele als groepsdetacheringen zijn het aantal productieve uren per medewerker lager dan verwacht. De begrote gemiddelde uurtarieven hebben we in 2015 wel kunnen behalen.
- Om een beter zicht te hebben op de programmalasten en de indirecte overige bedrijfskosten in de huidige begroting de huisvestingslast voor de beschutte werkplekken SW verplaatst naar de productiekosten.

Belangrijkste wijzigingen begroting 2017 (t.o.v. de bijstelling 2016):

- Zowel de personele als materiele lasten zijn met 0,6 % geïndexeerd (conform BRN richtlijnen).
- De baten en lasten loonkostensubsidies stijgen van € 1 mln naar € 1,75 mln omdat de omvang van beschut werk nieuw en de kandidaten met een reguliere wettelijke loonkostensubsidie zal toenemen.
- Het Meerwerkbudget neemt af van € 3,2 naar € 2,6 mln.
- Transitiebijdrage en bijdrage Regionale uitvoering komen per 2017 te vervallen.
- De lasten voor de instrumenten nemen toe aangezien er vanuit het Rijk meer geld wordt gereserveerd voor de arbeidsgehandicapten. Deze lasten nemen met € 0,25 mln toe.
- De bijdrage vanuit het WerkBedrijf in de Bestuursondersteuning neemt toe. Hierdoor neemt de bijdrage in de Bestuursondersteuning voor de deelnemende gemeenten af.
- Alle SW posten (zowel de opbrengsten als kosten) nemen in de komende jaren af doordat er minder SW-medewerkers zijn. De netto bedrijfsopbrengsten nemen hierdoor in totaliteit af. Wel stijgt in de komende jaren de opbrengst per medewerker met ruim 6%.
- De personele lasten nemen af door de afname van het aantal SW-medewerkers. Hierdoor zijn er minder consultants en werkcoaches nodig.
- De salarislasten voor het SW personeel nemen af aangezien het SW bestand afneemt, maar ook de verlaging van de pensioenpremies heeft in 2017 en verdere jaren een kostenverlagend effect van 1,3%.

Opbouw begroting 2017

Baten

De totale baten voor het WerkBedrijf worden in 2017 geraamd op € 75,9 miljoen. De baten bestaan voor circa 87 % uit overheidsbijdragen en subsidies, en voor 13 % uit de toegevoegde waarde, namelijk de opbrengsten van het onderdeel SW.

De overheidsbijdragen bestaan uit:

- Participatiebudget: voor 2017 betalen de deelnemende gemeenten voor de re-integratieactiviteiten het Re-integratiebudget (participatiebudget) aan het WerkBedrijf. Dit betreft het budget dat ze vanuit het Rijk ontvangen.
- I-deel: gemeenten krijgen via het Inkomensdeel financiële middelen voor de betaling van loonkostensubsidie. Een deel van deze middelen wordt ingezet bij het WerkBedrijf.
- Meerwerk: voor 2017 brengt de gemeente Nijmegen meerwerkbudget in. De overig gemeenten hebben nog niet besloten over 2017.
- Arbeidsmatige dagbesteding: een deel van het WMO-budget is bestemd voor de begeleidingskosten van mensen op een arbeidsmatige dagbestedingsplek. Deze middelen hevelen de deelnemende gemeenten over aan het WerkBedrijf. Het WerkBedrijf voert de regie hierover.
- Bijdrage voor de SW: voor het onderdeel SW betalen de deelnemende gemeenten een bijdrage. Die komt voort uit de gehanteerde systematiek van een kostprijs per SE (standaard-eenheid).

Toegevoegde waarde:

13% van de baten van het WerkBedrijf is afkomstig uit de omzet van de SW. Het gaat om een geraamd bedrag van € 10,9 miljoen voor de omzet. De omzet gerelateerde kosten zijn geraamd op 0,7 mln. Hierdoor komt de toegevoegde uit op € 10,2 mln.

De omzet bestaat uit inkomsten uit detacheringen, werken op locatie en beschut werken. Het zijn de opbrengsten van het vroegere SW-bedrijf Breed. De opbrengsten zijn geraamd op basis van prijsontwikkelingen in de markt voor de uurtarieven (detacheringen) en het leerWerkBedrijf Productie & Logistiek.

Lasten

De totale lasten voor het WerkBedrijf in 2017 worden geraamd op € 75,9 miljoen. De lasten bestaan voor 78% uit programmalasten, 18% uit personeelslasten en de resterende 4% zijn kapitaal, materiele en overige lasten.

Programmalasten

Inzet instrumenten								Totaal
	Instrumenten	Loonkostensubsidie	Subsidies	personele inzet	Verbinding	Materiele lasten	Diverse	
Producten								
Product Regulier PW	256							256
Product Regulier met loonsubsidie PW	608	1.200						1.808
Product Detacheringen PW								
Product Met behoud van uitkering PW	602							602
Product Voorbereiden op werk PW	849							849
Product Beschut Werk PW	101	550						651
Product Arbeidsmatige dagbesteding PW	101		3.588	101				3.790
Product Meerwerk PW				970	1.583			2.553
Product Maatwerk PW				305	826	38		1.169
Product Verplichtingen PW							2.426	2.426
Totaal	2.515	1.750	3.588	1.375	2.409	38	2.426	14.102

PW = Participatiewet

Toelichting

Het WerkBedrijf hanteert, zoals afgesproken met de gemeenten, een volgorde in het toepassen van de verschillende werkvormen (in tabel hierboven opgenomen als producten). Het streven is om kandidaten zoveel mogelijk in een regulier dienstverband te plaatsen. Eventueel zetten we

daarbij tijdelijke ondersteuning in, in de vorm van loonkostensubsidie of job coaching. Als regulier werk, ook met loonkostensubsidie, nog niet mogelijk is, kunnen kandidaten hun werknemersvaardigheden verder ontwikkelen op een plek met behoud van uitkering. Het doel is daarna door te stromen naar betaald werk. De groep die een arbeidsbeperking heeft, maar wel kan werken, heeft vaak structurele ondersteuning op de arbeidsmarkt nodig. Werkvormen die daarbij horen zijn beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding. Een structurele vorm van ondersteuning is ook een reguliere plaatsing met ondersteuning via de wettelijke loonkostensubsidie (inzet Banenafpraak). Onder de werkvorm voorbereiden op werk worden de instrumenten ingezet zoals diagnose en job coaching. Ook die worden voor meerdere doelgroepen ingezet.

De opgenomen bedragen per werkvorm zijn gebaseerd op de gerealiseerde inzet en aantallen van instrumenten en loonkostensubsidies in 2015. Deze werkvormen zijn niet één op één toe te leiden naar de verschillende doelgroepen. De doelgroep arbeidsgehandicapten kan bijvoorbeeld vanuit alle werkvormen ondersteund worden; voor deze groep kan zowel arbeidsmatig dagbesteding, als loonkostensubsidie als beschut werk ingezet worden. Dit hangt af van de mate van zelfredzaamheid en loonwaarde van de kandidaten. In het algemeen geldt dat de kosten en duur van instrumenten toeneemt naarmate de afstand tot de arbeidsmarkt groter wordt. Voor de werkfitte kandidaten zetten we in principe geen voorzieningen in, maar alleen eventueel lichte ondersteuning zoals een sollicitatietraining of een CV-check.

Bij de werkvorm detachering is nog geen bedrag ingevuld, omdat detachering als werkvorm nog nader ingevuld en georganiseerd moet worden.

Beschut Werk Nieuw (PW)

Gezien ervaringen in onze regio en landelijk houden we in de begroting rekening met middelen voor beschutte werkplekken voor jaarlijks 15 kandidaten. Het volume van de uitstroom en uitstroom van deze kandidaten is op dit moment niet te voorspellen. Daarom is zekerheidshalve uitgegaan van een instroom van 15 kandidaten per jaar in de voorziening beschut nieuw en is eventuele uit- en doorstroom niet in de begroting opgenomen. Verder is uitgegaan van een gemiddelde loonwaarde van de kandidaten van 30%, dus een inzet van loonkostensubsidie van 70% van het WML. In bijlage 7 vindt u een nadere toelichting op de keuzes rond de inzet van beschut werk nieuw.

Arbeidsmatige dagbesteding

We gaan uit van het budget van € 3,7 mln voor de subsidies en uitvoering van de arbeidsmatige dagbesteding.

SW

Producten	Inzet instrumenten					Totaal
	Salaries SW	Vervoerslasten	Studielasten	Diverse	Loonkostensubsidie	
Beschut werken SW	5.820		20			5.840
Werken op locatie SW	4.052	196	14	114		4.377
Groepsdetachering SW	18.465	368	64	214		19.111
Individuele detachering SW	14.174	287	49	165		14.674
Begeleid Werken SW					843	843
Totaal	42.510	852	147	493	843	44.845

De ambitie is om zoveel mogelijk SW-ers in een reguliere setting te plaatsen op de werkvormen groepsdetachering, individuele detachering en begeleid werken. We willen deze doelgroep namelijk optimale kansen bieden om zich te ontwikkelen in een "echt" bedrijf. Afgelopen jaren zijn we erin geslaagd om het percentage dat via detachering of begeleid werken werkt substantieel te verhogen van 28% in 2012 naar 60% eind 2015. De afgelopen periode is bij de SW-ers die nog beschut werken op basis van een objectief assessment onderzocht of zij mogelijkheden hebben om beschut te werken. Hieruit is begin 2016 het beeld ontstaan dat 78% van de SW-ers gedetacheerd kan worden en 22% voorlopig aangewezen blijft op een beschermde omgeving. Omdat we nu op circa 60% buiten zitten, betekent dit dat nog circa 18% (zo'n 350 mensen) bemiddeld moeten worden naar een nieuwe ondernemer. Dit is een forse uitdaging, omdat dit niet meer kan door vervreemding van eigen bedrijfsonderdelen. Dit zal met name moeten gebeuren door met (nieuwe) ondernemers groepsdetacheringen te realiseren. Door de integratie van Breed in het WerkBedrijf kunnen we alle krachten (capaciteit en netwerken) bundelen om deze groep medewerkers snel een goed perspectief te kunnen bieden en daardoor de leegloop te reduceren. Het aandeel groepsdetacheringen zal in 2016 en 2017 dus stijgen ten koste van het aandeel beschut (met name beschut Werken SW intern).

Personele lasten

In het functieboek van het WerkBedrijf is rekening gehouden met een totale formatie van 226 fte. Bestaande uit 5 fte voor directie en leiding, 163 fte voor het primaire proces, 26 fte voor ondersteuning van het primaire proces en 32 fte voor de PIOFACH-functies.

De personele lasten lopen in 2017 terug aangezien de omvang van de SW populatie afneemt ten opzichte van 2016. Hierdoor is er minder formatie nodig om deze doelgroep te begeleiden. Aangezien er geen SW indicaties meer worden afgegeven zal de SW populatie niet meer toenemen.

Vanaf 2018 zijn de personele lasten naar beneden bijgesteld. Dit komt doordat de gemeente Nijmegen tot en met 2017 heeft besloten Meerwerkbudget in te brengen, over de periode na 2017 heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Een groot gedeelte van dit meerwerkbudget wordt besteed aan personele inzet. Dit betreft een vermindering van de personele lasten voor zowel het primaire proces als de personele lasten voor ondersteuning van het primaire proces.

Naast de formatie opgenomen in het functieboek is er rekening gehouden met een post voor tijdelijk personeel, opleidingskosten, personele voorzieningen en lasten voor de package deal (arbeidsvoorwaardenregeling).

PIOFACH-functies:

Naast het primaire proces en de ondersteuning hiervan, heeft het WerkBedrijf ook nog secundaire processen (PIOFACH). Voor de secundaire processen is rekening gehouden met 35 fte.

De ICT taken zullen worden uitgevoerd door iRvN. Voor deze dienstverlening zal een interne doorbelasting plaatsvinden tussen iRvN en het WerkBedrijf.

De medewerkers op het gebied van P&O, Financien en Juridische ondersteuning zullen onder aansturing van de Gastheer (gemeente Nijmegen) werken. Bij het opstellen van deze begroting is de dienstverleningsovereenkomst over 2016 en 2017 voor het Gastheerschap nog niet afgesloten. In de begroting 2017 en bijstelling 2016 is rekening gehouden met een gelijkblijvende inkoop bij de Gastheer ten opzichte van 2015 en gelijkblijvende ondersteunende functies voor het onderdeel SW. Bij het invullen van de bezuiniging 2017-2020 verwachten we hier een afname van de personele lasten voor de PIOFACH-functies.

Kapitaal-, materiele- en overige lasten

De kapitaallasten bestaan uit de afschrijvingen van de investeringen welke zijn gedaan in de verbouwing van het pand aan de Nieuwe Dukenburgseweg. Daarnaast worden er rentelasten betaald over de leningen.

De materiele lasten bestaan uit de huisvestings- en automatiseringslasten en de lasten voor de facilitaire voorzieningen.

De overige lasten bestaan uit lasten voor onder andere aanschaf van kantoorartikelen of verzekeringen.

Dit betreft lasten voor zowel de locatie Nieuwe Dukenburgseweg als de locatie aan de Boekweitweg (locatie Breed).

Synergie en taakstelling

In het WerkBedrijf bundelen de zeven gemeenten, Breed en UWV als nauwe samenwerkingspartner hun krachten. In Sterke Werkwoorden is beschreven dat deze krachtenbundeling ook moet leiden tot synergie; door het samenwerkingsverband ontstaat een geheel dat meer is dan de som der delen. Efficiencyvoordelen zijn te vinden tussen het WerkBedrijf en de gastheer en het samenvoegen van de taken SW en re-integratie.

We zien mogelijkheden om bij de samenvoeging van de taken tot een vermindering van de lasten te komen. De taakstelling die daarvoor in de begroting 2016 was opgenomen zag er als volgt uit:

- € 0,35 miljoen in 2017
- € 0,50 miljoen in 2018
- € 0,75 miljoen in 2019

Deze bedragen zijn *niet* cumulatief: ze lopen op tot in totaal 0,75 miljoen in 2019.

De taakstelling is opgenomen als een stelpost bij het onderdeel SW. In het 2^e kwartaal 2016 wordt deze taakstelling voorzien van een voorstel tot aframing van lasten vanaf 2017. Naar verwachting zullen dit met name lasten zijn die niet verbonden zijn aan primaire processen.

3.3 ICT Rijk van Nijmegen

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501
Totalen baten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	3.883	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184
Kapitaallasten	54	54	604	1.134	1.644	1.644
Materiele lasten	5.030	5.317	5.283	5.218	5.168	5.168
Overige lasten	477	507	505	505	505	505
Totalen lasten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

ICT-Rijk van Nijmegen is per 1 januari 2016 van start gegaan. De begroting 2016 dient als basis voor de begroting 2017. De meerjarenbegroting van ICT-Rijk van Nijmegen voor de periode van 2016 – 2019 is gebaseerd op de eerste stap in de regionale ICT-Samenwerking, de "harde" ICT, de Automatisering. Het personeel is per 1 april 2016 in dienst van de MGR gekomen.

De ICT-Samenwerking bestaat uit samenwerking van zes deelnemende gemeenten op het gebied van technische ICT-infrastructuur. De begroting is grotendeels opgebouwd uit de bundeling van de ICT-budgetten van deze gemeenten.

Er zijn ten opzichte van de primitieve begroting 2016 verschillende bijstellingen. Daarnaast is iRvN uitgebreid met de toevoeging van ICT (Automatisering) van het SW-Bedrijf (WerkBedrijf) aan de module. Hierover onderstaand meer:

Bijstellingen begroting 2016 van ICT-Rijk van Nijmegen:

1. De begroting van 2016 is aangepast voor de ICT-kosten van de medewerkers die vanuit de verschillende gemeenten zijn overgegaan naar het WerkBedrijf. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht bij het WerkBedrijf en zijn dus niet voor de deelnemende gemeenten. Dit betekent een lagere deelnemersbijdrage van € 210.271 ingaande 2016, verdeeld naar rato van inbreng van de deelnemende gemeente.
2. Hogere kosten van management & staf op basis van functiewaardering en indexering. Dit betekent een hogere deelnemersbijdrage van € 11.316 ingaande 2016, verdeeld naar rato van inbreng van de deelnemende gemeente.
3. Bij de module iRvN zijn in de ontwerpbegroting de arbeidsvoorwaardengelden van 0,54% niet meegenomen. In de herziene begroting 2016 is dit alsnog opgenomen. Dit betekent een hogere deelnemers-bijdrage van € 19.809 ingaande 2016 naar rato van inbreng van de deelnemende gemeente.
4. De inbreng van Gemeente Nijmegen is bijgesteld op basis van actuele cijfers. Hierdoor wordt de deelnemersbijdrage voor Gemeente Nijmegen € 157.019 hoger in 2016 en € 156.276 structureel vanaf 2017. Dit betreft onder andere tussentijdse aanpassing van de loonsomtarieven 2016 en bijgestelde dienstverlening conform PDC
5. In verband met de recente uitkomsten van de cao-onderhandeling vindt er een bijstelling van de loonsombudgetten met 3% plaats ingaande 2016 voor een bedrag van € 110.314.
6. Met ingang van 1 januari 2017 wordt het Individueel Keuze Budget ingevoerd. Onderdeel daarvan is het vakantiegeld, wat per kalenderjaar gaat lopen. Dat betekent in 2017 eenmalig een uitbetaling van 19 maanden vakantiegeld, waarvan 7 maanden hun oorsprong hebben in 2016. Deze wordt daarom ten laste van 2016 gebracht en leidt tot een eenmalig verhoging van de deelnemersbijdrage in 2016 voor een bedrag van € 122.451.
7. De DVO voor het Gastheerschap WerkBedrijf is per 1 januari 2016 aangepast met € 3.949.

Er volgt nog een (nader te bepalen) bijstelling voor aanpassingen van de investeringen i.v.m. a. gewijzigde wetgeving (vennootschapsbelastingplicht). Dit betekent:

- 1) een bijstelling van de afschrijvingstermijn van 3 naar 5 jaar (fiscale afschrijvingstermijn) en
 - 2) mobiele devices als investering (de gelden hiervoor staan nu gedeeltelijk in de exploitatie).
- b. uitbreiding van de dienstverlening.(i.v.m. de overgang van Automatisering Breed naar iRvN en gastheerschap voor het WerkBedrijf).

Hiervoor zal een apart voorstel worden ingediend, waarbij het de intentie is het voordeel voor de korte termijn in te zetten voor capaciteit / inhuur om knelpunten in de dienstverlening op te lossen. Met deze aanpassing is in deze begroting dan ook geen rekening gehouden.

In de begroting van iRvN is rekening gehouden met een efficiencyvoordeel van € 65.000 in 2016 oplopend naar € 130.000 in 2017 en ingaande 2018 € 195.000 structureel. Doordat de infrastructurele transitie pas op een later moment plaatsvindt dan oorspronkelijk was gepland, worden ook de efficiencyvoordelen hier later gerealiseerd. Wel wordt verwacht dit voordeel elders te kunnen behalen, namelijk door de deelname aan de gezamenlijke aanbesteding van mobiele data en spraak van het project Gemeentelijke Telecommunicatie (GT). De uitkomsten hiervan worden binnenkort verwacht.

Toevoegingen aan ICT-Rijk van Nijmegen begroting 2016:

Met de integratie van Breed in het WerkBedrijf per 1 januari 2016 wordt ook ICT (Automatisering) van Breed toegevoegd aan iRvN.

De budgetten bedragen € 501.239 in 2016, € 504.247 in 2017 en 2018 en € 453.947 structureel vanaf 2019. De formatieuitbreiding bedraagt 2,4 FTE.

De budgetten zijn geïndexeerd conform de BRN richtlijnen (0,6% indexering voor 2017).

Begroting ICT-Rijk van Nijmegen begroting 2017:

Vanaf 2017 zal iRvN zich richten op de verdere inrichting van de nieuwe organisatie en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze van iRvN zoals verwoord in het Bedrijfsplan ICT-Rijk van Nijmegen en de MGR begroting 2016, zodat de deelnemende gemeenten een zo goed mogelijke ICT-dienstverlening krijgen.

Hieronder is een globale omschrijving van de kostenposten van de geactualiseerde meerjarenbegroting voor de periode van 2017 – 2020 van de regionale ICT-Samenwerking opgenomen. In bijlage 3 over ICT is uitgebreid inzichtelijk gemaakt hoe de kostenposten zijn opgebouwd en verdeeld tussen de verschillende ICT-onderdelen.

- In de begroting van ICT-Rijk van Nijmegen is rekening gehouden met een directeur en twee leidinggevendenden. De totale formatie bedraagt 56,70 FTE (54,30 FTE Automatisering en 2,40 FTE toevoeging SW-Bedrijf Breed).
- De regionale ICT-Samenwerking gaat voor haar investeringen (kapitaallasten) uit van een ideaalcomplex. In overleg met de regiogemeenten (op basis van de meerjarige investeringen) is een inschatting gemaakt van de jaarlijkse investeringen in ICT-infrastructuur per gemeente, ongeacht de financieringswijze.
- De materiële lasten bestaan onder andere uit onderhoudskosten voor hard- en software, uitwijkkosten, kosten voor internetverbindingen en datalijnen, onderhoudskosten glasvezel, telefoniekosten en kosten datacommunicatie, kosten kopieerapparatuur en reprografie.
- De overige lasten bestaan onder andere uit de PIOFACH-ondersteuning en wordt afgenomen van de gastheer Gemeente Nijmegen. De afspraken zijn vastgelegd in een PIOFACH-dienstverleningsovereenkomst.

In bijlage 3 over ICT is per gemeente inzichtelijk gemaakt hoe de bijdrage tot stand is gekomen en wanneer welke verdeelsleutel is gehanteerd. Naast de deelnemersbijdrage is in de begroting van iRvN rekening gehouden met inkomsten vanuit werkzaamheden voor het WerkBedrijf (incl. SW).

3.4 Bestuursondersteuning

De module Bestuursondersteuning bestaat uit ondersteuning van het Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB) van de MGR.

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Doorbelasting modules		22	72	72	72	72
Dekking regio	249	249	200	200	200	200
Totalen baten	249	271	273	273	273	273

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	123	184	185	185	185	185
Materiele lasten	126	87	88	88	88	88
Totalen lasten	249	271	273	273	273	273

Personele lasten ten behoeve van:

- Loonkosten van de directeur/ secretaris van de MGR (0,1 fte);
- Loonkosten voor een strategisch adviseur, die zorgt voor de ondersteuning en advisering van het bestuur van de MGR en de ondersteuning van de platformfunctie (0,45 fte);
- Loonkosten voor een administratief medewerker (0,22 fte);
- Loonkosten voor een jurist (0,22 fte);
- Loonkosten voor een controller (1 fte).
- Materiele lasten ten behoeve van:
 - Platformfunctie (€ 61.000);
 - De agendacommissie (€ 20.000);
 - Website (€ 6.000).

Voor 2016 blijft de bijdrage per gemeente gelijk aan de primitieve begroting 2016. Vanaf 2017 wordt een groter deel van de kosten voor bestuursondersteuning doorbelast naar de modules van de MGR.

In de begroting wordt per deelnemende gemeente een bijdrage in de kosten van bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen opgenomen. De bijdrage per deelnemende gemeente voor de kosten voor ondersteuning AB-DB wordt berekend naar rato van het aantal inwoners. De deelnemende gemeenten ontvangen hier een declaratie voor. Voor 2017 is deze als volgt berekend.

Gemeente	inw. Aantallen *	%	Aandeel
Beuningen	25.282	8,04%	16
Druten	18.294	5,82%	12
Berg en Dal	34.450	10,96%	22
Heumen	16.434	5,23%	10
Mook en Middelaar	7.762	2,47%	5
Nijmegen	171.281	54,50%	109
Wijchen	40.786	12,98%	26
	314.289	100,00%	200

aantallen conform BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen) 2017

De bijdrage per deelnemende gemeente blijft in de bijgestelde begroting 2016 gelijk aan de opgenomen bijdrage in primitieve begroting.

Gemeente	Inw. Aantallen *	%	Aandeel
Beuningen	25.288	8,06%	20
Druten	18.250	5,82%	14
Berg en Dal	34.300	10,94%	27
Heumen	16.344	5,21%	13
Mook en Middelaar	7.876	2,51%	6
Nijmegen	170.600	54,39%	135
Wijchen	41.000	13,07%	33
Totaal	313.658	100,00%	249

* inw onersaantallen afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2016 (BRN 2016) gem. Nijmegen

4 Verplichte paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de MGR Regio Rijk van Nijmegen. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen. De rest is wel van toepassing. Achtereenvolgens gaan we in op de onderwerpen weerstandsvermogen (paragraaf 4.1), financiering (4.2), bedrijfsvoering (4.3) en onderhoud kapitaalgoederen (4.4).

4.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen.

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a) de weerstandscapaciteit: zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover het MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie

2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat minimaal:

- a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- b) een inventarisatie van de risico's
- c) het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest er voor om ter voorkoming van mogelijke financiële risico's, geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen.

Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen ervan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf worden de grootste risico's benoemd.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw Participatiebudget

Er bestaat het toekomstige risico dat de rijksoverheid besluit budgetten verder af te bouwen. Op dat moment kan er frictie ontstaan, omdat de personeellasten niet meer gedekt kunnen worden uit de budgetten (en de lasten niet heel snel afgebouwd kunnen worden). Dit risico is de reden om te werken met een flexibele personele schil.

Afbouw WSW budget

Het WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendeekkende bijdrage (kostprijs per SE). Deze bijdrage is hoger dan het wsw budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een eventuele (sterkere) afname van het wsw budget betekent geen direct risico voor de MGR.

Aangezien de gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW zullen financieren vanuit het wsw budget benoemen we het risico wel in deze paragraaf.

Stijging van de gemiddelde loonkosten SW medewerkers

Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw.

Uittreden van een gemeente

Uittreden van gemeenten brengt frictie met zich mee. Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat frictiekosten ontstaan bij de MGR. Voornamelijk als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Nieuw risico ten opzichte van vastgestelde risico-inventarisatie

Aanbieden beschut werk nieuw

De kosten worden gedekt uit de loonkostensubsidie die overgeheveld wordt vanuit het inkomensdeel bijstandsbudget van de gemeenten en uit het participatiebudget voor wat betreft begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het risico is dat deze dekking (deels) wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een dienstverband beschut nieuw gehandhaafd blijven. Een tweede risico is het wegvallen van de financiële compensatie per gerealiseerde en gecontinueerde werkplek. De staatsecretaris biedt tot en met 2020 een vergoeding van waarschijnlijk € 3.000 per gerealiseerde en gecontinueerde beschutte werkplek. Deze vergoeding is dus niet structureel, terwijl kosten wel structureel zijn.

Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen ontstaat er een financieel risico voor de gemeenten. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal medewerkers met een vast dienstverband bekend is.

Maatschappelijke risico's

Afname Meerwerkbudget

Vanaf 2018 heeft nog geen van de deelnemende gemeenten besloten om Meerwerkbudget in te zetten bij het WerkBedrijf. In 2017 wordt er € 2,5 mln. aan Meerwerkbudget ingebracht door de gemeente Nijmegen. Hiervan wordt ongeveer € 1 mln. voor personeel ingezet. Indien de gemeente Nijmegen besluit om het Meerwerkbudget niet meer in te zetten zal dit dus gevolgen hebben voor het personeel. Om hier om in te kunnen spelen werkt de MGR met een flexibele schil, wat betekent dat medewerkers tijdelijke dienstverbanden hebben bij de MGR of via een payroll-constructie zijn aangesteld.

Klant- en marktrisico's Onderdeel SW

In de deelnemende gemeenten dient rekening gehouden te worden met tegenvallende resultaten voor het onderdeel SW. Tussen de deelnemende gemeenten en de MGR wordt jaarlijks "afgerekend" (ook vanwege de verplichtingen t.a.v. de fiscus waaronder de VPB-plicht). Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW medewerkers en / of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

Nieuw risico ten opzichte van vastgestelde risico-inventarisatie

Contracten:

De licentiestructuur van ICT-contracten is vaak heel complex. Bij overgang naar een andere rechtspersoon/organisatie zijn licenties niet altijd overdraagbaar of gaat dit gepaard met extra kosten.

Daarnaast zijn er verschillende contractvormen die qua flexibiliteit van mogelijkheden voor beëindiging van het contract door harmonisatie naar één contract heel erg kunnen verschillen. Dit kan extra of tijdelijk dubbele kosten met zich meebrengen. De financiële omvang van dit risico is moeilijk te bepalen.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Frictiekosten

Per 1 april 2016 komt het indirecte personeel dat in het verleden werkzaam was bij de deelnemende gemeenten van MGR in dienst van de MGR. In het sociaal plan is opgenomen dat alle medewerkers mee over gaan en voor deze medewerkers is er een werkgelegenheidsgarantie afgegeven voor de eerste 5 jaar. In november 2013 bij het raadsbesluit inzake de notitie *Sterke* Werkwoorden is besloten dat eventuele frictiekosten ten laste van de latende organisaties komen. In de praktijk kan de situatie zich voordoen dat enkele medewerkers niet op een functie worden geplaatst. Dit betreft een financieel risico voor de latende organisatie.

Stijging van ambtelijke formatie

In de personeelslasten is rekening gehouden met een aantal medewerkers, die de indirecte functies invullen vanuit een sw-dienstverband. Vanuit het sociaal plan kunnen zij echter aanspraak maken op een ambtelijk dienstverband. Deze meerkosten zijn nu niet opgenomen in de begroting.

Onderstaand een schema van de risicoinventarisatie voor 2016 en 2017:

Bedrag x € 1.000	Primitief		Bijstelling		Module
	Verwachtingswaarde	Capaciteit MGR	Verwachtingswaarde	Capaciteit MGR	
2 Wet en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's					
2.1 Landelijke- of regionale ontwikkelingen in wet- en regelgeving en			290	116	Werkbedrijf Onderdeel Werk excl. SW MGR
2.2 Niet naleven van wet- en regelgeving of s	925	540	575	330	
	925	540	865	446	
3 Maatschappelijke risico's					
3.1 Claims	105	36	105	36	MGR
3.2 Imagoschade	0	0	0	0	MGR
3.3 Veranderende eisen vanuit de deelneme	500	300	500	300	Werkbedrijf Onderdeel Werk excl. SW Werkbedrijf onderdeel SW
3.4 Klant- en marktrisico's (voormalig) SW bedrijf			2.020	878	
3.5 ICT	0	0	0	0	iRvN
	605	336	2.625	1.214	
4 Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency					
4.1 Ziekteverzuim & Arbo	350	280	350	280	Werkbedrijf
4.2 Leeftijd personeelsbestand	350	280	350	280	MGR
4.3 Harmoniseren arbeidsvoorwaarden	700	490	700	490	Werkbedrijf
4.4 Integriteit, fraude, diefstal	105	36	105	36	MGR
4.5 Verzekering	350	210	350	210	MGR
	1.855	1.296	1.855	1.296	
Risico-inventarisatie MGR	3.385	2.172	5.345	2.956	
Nieuwe risico's (niet te kwantificeren)					
Aanbieden beschut nieuw	€	- €	- €	- €	- Werkbedrijf
Licenties ICT niet overdraagbaar	€	- €	- €	- €	- iRvN

Onder verwachtingswaarde wordt verstaan het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet.

De Capaciteit MGR betreft de weerstandscapaciteit waarmee de MGR rekening moet houden.

Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Het risico is verdeeld naar de deelnemers per module. Onderstaand is de verdeling per gemeente opgenomen.

Gemeente	Bedrag
Beuningen	237
Druten	172
Berg en Dal	323
Heumen	154
Mook en Middelaar	36
Nijmegen	1.607
Wijchen	338
West Maas en Waal	88
Bedrag * € 1.000	2.956

De MGR kan als verlengstuk van de deelnemende gemeenten worden gezien waarbij het principe geldt dat er binnen de MGR een beperkte vermogenspositie aangehouden wordt.

4.2 Paragraaf Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. Deze paragraaf Financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de begroting (€ 85,6 mln.) en dat is voor 2017 € 7,- miljoen euro.

Renterisiconorm

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

		(bedragen x € 1.000)				
Variabelen	Renterisico(norm)	2016	2017	2018	2019	2020
(1)	Renteherziening	-	-	-	-	-
(2)	Aflossingen	49	1.550	51	52	53
(3)	Renterisico (1+2)	49	1.550	51	52	53
(4)	Renterisiconorm	18.207	17.026	16.160	15.796	15.373
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisico	18.158	15.476	16.109	15.744	15.320
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-	-
	Renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal	91.036	85.130	80.799	78.978	76.864
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm	18.207	17.026	16.160	15.796	15.373

Verwachte toe- of afname van geldleningen

Per januari 2016 komt een lening van de GR Breed over naar de MGR. De hoogte van deze lening is € 1,5 mln. In juli 2017 wordt deze lening afgelost.

Treasurystatuut

Er is een Treasurystatuut opgesteld voor de omgang met liquide middelen en financiering. Met BNG is een overeenkomst hiertoe gesloten waardoor dit weinig formatieve capaciteit vraagt. Gebruik van derivaten wordt niet toegestaan. Geleend wordt alleen voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen.

Liquiditeitsbegroting

Maandelijks wordt er een liquiditeitsbegroting opgesteld voor de MGR.

4.2.1 Bestuursorganen, personeel en organisatie

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie.

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen. Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten.

Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de modulaire

gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen, en niet aan het Dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vijf leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie worden door het AB benoemd. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van het WerkBedrijf als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie adviseert hierin het DB en AB.

Agendacommissie

De Agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Voorts adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Financiën

Voor de MGR Rijk van Nijmegen zijn enkele kaderstellende nota's opgesteld: een treasurystatuut, de financiële verordening, de controleverordening, de notitie weerstandsvermogen, de notitie risico-inventarisatie, de notitie richtlijnen en afschrijven vaste activa en de notitie richtlijnen voor de sturing, beheersing en verantwoording van de loonsom, de formatie en inhuur.

5. Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

Gezien de tijdige toezending van de ontwerpbegroting aan de Raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Gelderland;

Gelet op artikel 29 van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen;

Gelet op het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen;

Gelet op de ingebrachte Zienswijzen van de Raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van Gelderland;

Gelezen het voorstel van de Dagelijks Bestuur van xx xxxxxx 2016.

BESLUIT:

1. De begroting van lasten en baten op programma's voor het jaar 2017 vast te stellen;
2. De bijgestelde begroting 2016 van lasten en baten op programma's vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting voor de jaren 2018-2020 voor kennisgeving aan te nemen;
4. De bevoorschotting 2016 conform bijlage 4 vast te stellen;
5. De bevoorschotting 2017 conform bijlage 5 vast te stellen;
6. Het dagelijks bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen op te dragen na vaststelling van de begroting 2017 en de bijstelling 2016 dezen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan Provinciale Staten.

Bijlage 1 Het WerkBedrijf (exclusief SW)

Toelichting op de meerjarenbegroting 2017 – 2020 van het WerkBedrijf

Baten * 1.000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen en subsidies	19.612	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585
Totalen baten	19.612	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585

Lasten * 1.000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	9.572	15.285	13.968	14.102	13.000	14.230	15.256
Personele lasten	7.707	6.056	6.379	6.361	6.341	6.335	6.331
Kapitaallasten	20	72	72	72	72	72	72
Materiele lasten	627	580	1.680	1.690	1.690	1.690	1.690
Overige lasten	1.447	1.808	1.084	235	235	235	235
Totalen lasten	19.373	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585

1) Overheidsbijdragen en –subsidies

De overheidsbijdragen en –subsidies betreffen bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bijdragen vanuit het Rijk (2016).

Onder het kopje Deelnemersbijdrage verderop in deze bijlage volgt een tabel met de bijdragen per deelnemende gemeente. In de onderstaande tabel staan de totale bijdragen naar de verschillende inkomstenbronnen:

Baten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Participatie	13.903	14.360	14.243	14.468	15.174	15.674	16.036
Inkomensdeel regulier (I-deel)		919	750	1.200	1.650	2.100	2.500
Inkomensdeel beschut (I-deel)	43	793	275	550	825	1.100	1.360
Meerwerk	3.172	3.139	3.177	2.553			
Arbeidsmatige dagbesteding	1.978	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689
Bijdrage gemeenten vakantiegeld			150				
Bijdrage frictiekosten			pm	pm	pm		
Bijdragen gemeenten Transitiekosten	500	500	500				
Middelen regionale uitvoering	16	400	400				
Overheidsbijdragen en subsidies	19.612	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585

Participatie:

In de integratie-uitkering Sociaal domein is het onderdeel participatie opgenomen. In de decembercirculaire 2015 zijn de voorlopige budgetten voor 2016-2020 opgenomen. In totaal is voor de deelnemende gemeenten € 14,5 miljoen beschikbaar voor 2017.

Inkomensdeel regulier en beschut:

De budgetten voor de wettelijke loonkostensubsidies worden overgeheveld vanuit het inkomensdeel van het bijstandsbudget van de deelnemende gemeenten naar de begroting van het WerkBedrijf. De overgehevelde middelen zijn bijgesteld op basis van de ervaringen die we in 2015 hebben opgedaan met beschut werk en de inzet van wettelijke loonkostensubsidies. We verwachten dat in 2016 ca. 15 personen zonder SW-dienstverband aangewezen zullen zijn op een beschermde omgeving. Daarnaast schatten we in dat uit het inkomensdeel 45 reguliere wettelijke loonkostensubsidies nodig zijn voor met name de groep met een indicatie Banenafpraak. Dit is een kleiner aandeel in de doelstelling van 150 van deze banen voor 2017 dan het aandeel van UWV. Dit heeft ermee te maken dat UWV deze kandidaten al in beeld had, hun mogelijkheden al kende en daardoor sneller tot matching over kan gaan. De bijdrage per gemeente is bepaald aan de hand van het aandeel in het totale Participatiebudget voor het betreffende jaar.

Meerwerk:

De gemeente Nijmegen zet in 2017 extra middelen in voor meerwerk.

Uitgangspunt voor de nadere afspraken met de gemeenten die extra middelen beschikbaar stellen is het productenboek en de tarieven die het WerkBedrijf hanteert voor de te onderscheiden producten.

Arbeidsmatige dagbesteding:

In de integratie-uitkering Sociaal domein is het onderdeel WMO opgenomen. Een deel van dit budget is voor het realiseren van de begeleiding van mensen die arbeidsmatige dagbesteding volgen. Voor de arbeidsmatige dagbesteding is voor 2016 en 2017 rekening gehouden met een bedrag van € 3,7 miljoen. Het is nog niet mogelijk om uitspraken te doen over de ontwikkeling van de kandidaten en de verwachte uitstroom. Deze beelden en ervaring bouwen we vanaf 2016 verder op. De komende drie jaar rekenen we jaarlijks incidenteel met gemeenten af op basis van de realisatie in dat jaar. Na drie jaar verwachten we voldoende inzicht te hebben opgebouwd in de populatie, de ontwikkeling en kosten om meerjarig structureel te kunnen bepalen hoeveel middelen nodig zijn voor subsidies en uitvoering.

Het bedrag staat budgettair neutraal in de begroting. Uit dit budget worden ook de begeleidingskosten betaald worden.

Bijdrage gemeenten vakantiegeld:

Met ingang van 1 januari 2017 wordt het Individueel Keuze Budget ingevoerd. Onderdeel daarvan is het vakantiegeld, wat per kalenderjaar gaat lopen. Dat betekent in 2017 eenmalig een uitbetaling van 19 maanden vakantiegeld, waarvan 7 maanden hun oorsprong hebben in 2016. Deze wordt daarom ten laste van 2016 gebracht en leidt tot een eenmalig verhoging van de deelnemersbijdrage (voor enkele gemeenten) in 2016 voor een bedrag van ongeveer € 150.000,-.

Bijdrage gemeenten frictiekosten:

De frictiekosten welke naar aanleiding van het plaatsingsplan ontstaan worden doorbelast aan de latende organisatie.

Deelnemersbijdrage:

Voor 2016 betalen de deelnemende gemeenten onderstaande bijdragen:

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Vak. Geld	Transitie kst	Frictie	Totaal
Beuningen	469	34		252		29	pm	783
Druuten	282	20		355	2	20	pm	680
Heumen	246	18		130	3	19	pm	415
Nijmegen	11.428	822	2.733	2.074	130	330	pm	17.518
Mook en Middelaar	104	8		87		8	pm	207
Berg en Dal	895	64	244	332	9	43	pm	1.588
Wijchen	818	59	200	460	6	50	pm	1.593
	14.243	1.025	3.177	3.689	150	500		22.784

Voor 2017 betalen de deelnemende gemeenten onderstaande bijdragen:

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Frictie	Totaal
Beuningen	473	57		252	pm	782
Druuten	285	34		355	pm	675
Heumen	233	28		130	pm	391
Nijmegen	11.565	1.399	2.553	2.074	pm	17.592
Mook en Middelaar	100	12		87	pm	199
Berg en Dal	941	114		332	pm	1.387
Wijchen	870	105		460	pm	1.435
	14.468	1.750	2.553	3.689		22.460

2) Programmalasten

De programmalasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Loonkostensubsidies	43	1.712	1.025	1.750	2.475	3.200	3.860
Instrumenten	1.605	2.250	2.250	2.515	2.762	2.762	2.762
Lopende re-integratieverplichtingen	3.444	3.331	3.264	2.426	2.426	2.426	2.426
<i>Meerwerk</i>							
Nijmegen	1.647	2.733	2.733	2.553			
Wijchen	115		200				
Berg en Dal		406	244				
<i>Maatwerkbudget Regio</i>	724	764	563	1.169	1.648	2.153	2.519
<i>Arbeidsmatige dagbesteding</i>	1.978	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689
<i>Extra middelen Rijk</i>	16	400					
Programmalasten	9.572	15.285	13.968	14.102	13.000	14.230	15.256

Verbindingsfunctie:

1. Loonkostensubsidies:

De wettelijke loonkostensubsidies worden vanuit het inkomensdeel van het bijstandsbudget overgeheveld naar de begroting van het WerkBedrijf. Op basis van ervaringen in 2015 verwachten we dat in 2016 circa 25 kandidaten geplaatst zullen worden met een wettelijke loonkostensubsidie. Daarbij komen de kandidaten die in 2015 geplaatst zijn met deze subsidie en structurele ondersteuning nodig hebben. Het gaat dan in totaal om middelen voor 45 loonkostensubsidies (Banenafpraak). Daarnaast schatten we in dat in 2016 en verder jaarlijks niet meer dan 15 personen zonder WSW-dienstverband aangewezen zullen zijn op een beschermde werkomgeving. Het onderdeel wettelijke loonkostensubsidie is hierop aangepast.

De bijdrage per gemeente is vastgesteld aan de hand van het aandeel in het totale Participatiebudget voor het betreffende jaar.

2. Instrumenten:

In sterke werkwoorden is voor 4.000 kandidaten rekening gehouden met een budget voor de inzet van instrumenten ten behoeve van de verbindingsfunctie. Dit budget wordt ingezet voor instrumenten voor het verkrijgen van werk en het behouden van werk. Onderdeel hiervan zijn de instrumenten voor de nieuwe doelgroepen arbeidsgehandicapten, zoals de inzet van job coaches en no risk polis. Deze instrumenten, voor welke doelgroepen en de voorwaarden waaronder ze ingezet worden zijn vastgelegd in de re-integratieverordening.

Daarnaast is er vanaf 2016 een bedrag gereserveerd ter hoogte van € 0,25 mln voor nieuwe doelgroepen (vooral voor arbeidsgehandicapten). Dit bedrag wordt in 2017 opgehoogd naar € 0,5 mln en in 2018 en 2019 naar € 0,75 mln. Het budget dat het Rijk beschikbaar stelt voor arbeidsgehandicapten maakt onderdeel uit van het Participatiebudget.

3. Lopende re-integratieverplichtingen:

Vanuit de deelnemende gemeenten is in juni 2014 een opgaaf verstrekt voor de lopende structurele verplichtingen (WIW, ID en overige verplichtingen). In de begroting is hier rekening mee gehouden.

Meer – en maatwerkafspraken

Meerwerk

De gemeente Nijmegen heeft besloten om in 2017 meerwerkbudget ter hoogte van € 2,5 mln in te zetten. Over de inzet van deze middelen voor formatie en verbinding worden nog nadere afspraken gemaakt, vooralsnog is rekening gehouden met € 1 miljoen voor personele lasten. Voor het restant zullen instrumenten van het WerkBedrijf ingezet worden (materiele kosten, begeleiding pre-starters en verbinding). Hier is € 1,5 miljoen voor beschikbaar.

De overige gemeenten hebben nog niet besloten om voor 2017 meerwerkbudget in te zetten. Voor 2018 en verder heeft de gemeente Nijmegen nog niet besloten of er meerwerkbudget wordt ingebracht.

Maatwerk

In de begroting 2017 is rekening gehouden met een budget van € 1,2 miljoen (inclusief loonkosten). De inzet van middelen voor formatie en verbinding is afhankelijk van de afspraken die de individuele gemeenten maken met het WerkBedrijf. Vooralsnog is rekening gehouden met € 0,3 miljoen voor personele kosten om het maatwerk uit te kunnen voeren.

2017:

	Participatie- budget	Percentage aandeel P- budget	Basisdienst- verlening	Verplichtingen	Maatwerk- budget
2017 * € 1.000			-	-	
Beuningen	473	3,27%	355		118
Druten	285	1,97%	214		71
Berg en Dal	941	6,50%	707	234	
Heumen	233	1,61%	175		58
Mook en Middelaar	100	0,69%	76	20	5
Nijmegen	11.565	79,94%	8.692	2.040	834
Wijchen	870	6,01%	654	133	84
Totaal	14.468	100%	10.873	2.426	1.169

Na de bijstelling 2016:

	Participatie- budget	Percentage aandeel P- budget	Basisdienst- verlening	Verplichtingen	Maatwerk- budget
2016 * € 1.000			-	-	
Beuningen	469	3,29%	343		126
Druten	282	1,98%	206		76
Berg en Dal	895	6,28%	655	241	
Heumen	246	1,73%	180		66
Mook en Middelaar	104	0,73%	76	20	8
Nijmegen	11.428	80,23%	8.357	2.872	199
Wijchen	818	5,75%	598	132	88
Totaal	14.243	100%	10.416	3.264	563

In de bijstelling 2016 is rekening gehouden met een budget van € 563.000.

Ten opzichte van de primitieve begroting 2016 daalt het Maatwerkbudget van € 764.000 naar € 563.000. Deze daling wordt veroorzaakt door:

- afname Participatiebudget van € 14.360.000 naar € 14.243.000;
- Toename van de lasten basisdienstverlening van € 10.265.000 naar € 10.416.000;
- Afname van de verplichtingen van € 3.331.000 naar € 3.264.000.

De toename van de kosten van de basisdienstverlening is tot stand gekomen als weergegeven in onderstaande tabel. Dit wordt met name veroorzaakt door een salarisstijging van het ambtelijk personeel met 3%.

Maatwerkbudget * 1000	2016 P	2016 B	Mutatie
Voorzieningen	2.250	2.250	
Personele lasten	6.056	6.229	174
Kapitaallasten	72	72	
Huisvesting	488	496	8
Facilitaire voorzieningen	92	92	
Automatisering	1.082	1.093	11
Overige lasten	226	184	-42
	10.265	10.416	151

Arbeidsmatige dagbesteding:

Voor de arbeidsmatige dagbesteding is in deze begroting rekening gehouden met een bedrag van € 3,7 miljoen voor 2016 en 2017. Uit dit budget worden zowel de subsidies als de begeleidingskosten betaald.

3) Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Management en leiding	347	506	338	339	339	339	339
Salarislasten primair proces	5.517	4.353	6.290	6.129	5.356	5.349	5.345
Ondersteuning primair proces		516	699	701	501	501	501
PIOFACH	850	601	573	577	577	577	577
Personele voorzieningen	2	80	53	55	53	55	56
Opleidingskosten			79	77	68	68	68
Package deal			41	40	35	35	35
Reservering vakantiegeld			150				
Frictiekosten			pm	pm	pm		
Doorbelastingen intern							
Personele lasten Maatwerk	186	703					
Doorbelasting Maatwerk (programma)		-703	-303	-305	-305	-305	-305
Personele lasten Meerwerk	1.410	1.441					
Doorbelasting naar Meerwerk (programma)		-1.441	-1.260	-970			
Doorbelasting naar de Programmalasten	-605						
Doorbelasting naar Verbinding			-181	-182	-182	-182	-182
Doorbelasting naar de Arbeidsmatige dagbesteding			-100	-101	-101	-101	-101
Personele lasten	7.707	6.056	6.379	6.361	6.341	6.335	6.331

De personele lasten stijgen ten opzichte van de primitieve begroting doordat de salarislasten met 3 % zijn geïndexeerd (vanaf 2016).

Daarnaast is er een reservering voor het vakantiegeld (individueel keuzebudget IKB) opgenomen. Zie toelichting bij overheidsbijdragen en subsidies.

Voor de frictiekosten hebben we momenteel een PM post opgenomen aangezien we deze nog niet kunnen berekenen. De frictiekosten ontstaan doordat er een aantal medewerkers van de MGR niet op een functie worden geplaatst. Deze kosten worden gefinancierd door de latende organisatie.

Voor 2017 is er rekening gehouden met stijging van de personele lasten van 0,6 %. De personele lasten voor Meerwerk nemen ten opzichte van 2016 af. Aangezien deze lasten budgettair-neutraal zijn opgenomen heeft dit geen invloed op de saldo van de personele lasten. Deze lasten worden bekostigd middels een bijdrage vanuit de programmalasten (budget Meerwerk).

Vanaf 2018 zijn de salarislasten voor Meerwerk volledig uit de begroting gehaald.

4) Kapitaallasten

Lasten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Afschrijvingen		49	49	49	49	49	49
Rentekosten lening	20	23	23	23	23	23	23
Kapitaallasten	20	72	72	72	72	72	72

Afschrijvingen:

Dit betreft de afschrijvingslasten op de investering in de inrichting en verbouwing van het pand. Deze investering wordt in 20 jaar afgeschreven en bedraagt € 49.000 per jaar.

Rentekosten lening:

Om de verbouwing te kunnen bekostigen zijn we een lening aangegaan bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Het rentepercentage bedraagt 2%. De jaarlijkse rentelast bedraagt € 23.000.

5) Materiele lasten

Lasten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Huisvesting	489	488	496	499	499	499	499
Facilitaire voorzieningen	138	92	92	92	92	92	92
Automatisering			1.093	1.099	1.099	1.099	1.099
Materiele lasten	627	580	1.680	1.690	1.690	1.690	1.690

De materiele lasten bestaan uit de huisvestingslasten, facilitaire voorzieningen en de automatiseringslasten.

Huisvesting:

Het Toekomstplein van het WerkBedrijf is gevestigd aan de Nieuwe Dukenburgseweg. De huisvestingslasten bestaan uit lasten voor de huur, huismeester en bewaking, schoonmaak, gas/water/ electra en overige huisvestingslasten zoals kosten voor hygiëne.

Facilitaire voorzieningen:

Dit betreft de kosten die betrekking hebben op koffie, kantoorartikelen, het bedrijfsrestaurant en vervoer van personeel.

Automatisering:

De kosten voor Automatisering bestaan onder andere uit:

- ICT-diensten (standaard) € 524.000;
- Post. en Doc. services € 51.000;
- Architectuurbewaking € 45.000;
- Coda € € 6.000;
- Bedrijfsapplicaties € 449.000;
- Salarisadministratie € 18.000.

Deze kosten worden doorbelast vanuit de Gastheer (Coda, applicatiebeheer en de salarisadministratie) en iRvN (ICT-diensten, Post. en Doc. Info en Architectuurbewaking). Bovenstaande kosten zijn conform dienstverleningsovereenkomst 2016 opgenomen in de begroting 2016 en 2017.

De kosten voor automatisering stonden in de primitieve begroting 2016 opgenomen bij de overige lasten.

6 Overige lasten

Lasten * 1000	2015 R	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Kosten Informatie & Automatisering	695	1.082					
Informatievoorziening		562					
Automatisering		520					
Promotiekosten	98	126					
Transitiekosten	508	500	500				
Inrichting regionale uitvoering (incidenteel budget)			400				
Aandeel Bestuursondersteuning MGR			22	72	72	72	72
Accountantskosten		10	13	13	13	13	13
Reis -en verblijfkosten							
Verkoop/ promotie			75	75	75	75	75
Kantoormiddelen, abonnementen, lidmaatschappen			10	10	10	10	10
Externe diensten, advies			20	20	20	20	20
Verzekeringen, belastingen en bankkosten			10	10	10	10	10
Diverse overige bedrijfskosten	146	90	34	34	34	34	34
Totaal Overige lasten	1.447	1.808	1.084	235	235	235	235

Overige:

De overige lasten bestaan uit diverse posten zoals kosten voor de accountant en promotie/verkoop.

Vanaf 2017 vervallen de tijdelijke budgetten voor transitieuitgaven en inrichting regionale uitvoering.

Bijlage 2 Het WerkBedrijf (Onderdeel Sociale Werkvoorziening)

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen en subsidies	47.335	48.117	43.186	40.045	37.087	34.637
Netto omzet	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik	250	100	92	86	80	74
Productiekosten		616	602	581	553	553
Toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Totalen baten	59.339	58.969	53.423	49.751	46.245	43.109

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	49.087	49.526	44.845	41.787	38.896	36.024
Personele lasten	7.637	7.843	7.081	6.718	6.389	6.134
Kapitaallasten	100	70	37			
Materiele lasten	1.040	879	871	832	815	815
Overige lasten	1.475	651	589	414	144	135
Totalen lasten	59.339	58.969	53.423	49.751	46.245	43.109

1 Overheidsbijdragen en subsidies

De kostprijs per SE is als volgt berekend:

2016		2017	
Berekening	Omschrijving	Berekening	Omschrijving
58.969 lasten		53.423 lasten	
10.851 toegevoegde waarde		10.238 toegevoegde waarde	
48.117 saldo		43.185 saldo	
250 bijdrage WIW/ID-ers 2013		240 bijdrage WIW/ID-ers 2013	
Bijdrage frictie (GR Breed)		Bijdrage frictie (GR Breed)	
47.867 Basis kostprijs		42.945 Basis kostprijs	
1735 SE		1604 SE	
€ 27.587	Prijs per SE	€ 26.780	Prijs per SE

Bijdrage WIW/ ID-ers; betreft een bijdrage van de gemeente Nijmegen voor de ID/WIW-banen.

Kostprijs ontwikkeling

De kostprijs voor het jaar 2016 is ten opzichte van de primaire begroting 2016 gestegen van € 27.280 per SE naar € 27.587 per SE. Dit is een stijging van € 307 per SE (+/- 1,1%). Deze stijging wordt veroorzaakt door:

1. stijging van de salariskosten SW van € 109 per se (niet beïnvloedbaar)
2. daling van de toegevoegde waarde van € 309 per se
3. daling van de begeleiding en overhead van € 111 per se

ad 1. In december 2015 is een principe akkoord cao-sw tot stand gekomen. Dit akkoord kan volgens het ministerie over de jaren 2016-2018 kostenneutraal worden opgevangen:

- er is een structurele loonsverhoging die in de praktijk inhoudt dat alle SW-medewerkers de indexatie van het Wettelijk Minimumloon volgen. Hiervoor stelt het ministerie de loonprijsontwikkeling aan gemeenten beschikbaar.
- er is een verhoging eindejaarsuitkering die uit de verlaging van de pensioenpremie wordt betaald.
- er is een eenmalige uitkering die in 2016 wordt uitgekeerd, maar door de verlaging van de pensioenpremie over de jaren 2016, 2017 en 2018, wordt 'teruggekregen' door gemeenten.

Met de daling van de pensioenpremie zullen de verhoging van de eindejaarsuitkering én de eenmalige uitkering kunnen worden opgevangen. In deze begroting hebben we dit dan ook kostenneutraal meegenomen over de jaren 2016-2018. De eenmalige uitkering van € 325 per fte in 2016 heeft een incidenteel karakter en bedraagt € 0,6 miljoen. We verwachten niet dat dit gehele bedrag in 2016 wordt gecompenseerd. Voor 2016 zijn de lasten hierdoor € 0,4 miljoen hoger (€ 0,6 mln. -/- € 0,2 mln.) Voor 2017 en 2018 leidt de compensatie tot een voordeel van € 0,2 miljoen. Dit betekent dat de kostprijs in 2017 en 2018 € 340 per se lager is dan in 2016.

De belangrijkste structurele cao afspraak, de prijsindexering zal met name gedekt worden door een hogere subsidiebijdrage. Zowel de kosten van de prijsindexering als de hogere rijkssubsidie hebben we niet in deze begroting verwerkt. Op het moment dat de omvang van de prijsindexering bekend wordt, wordt hiervoor een begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging zal zorgen voor een stijging van de vastgestelde kostprijs. De verwachting is dat de gemeenten voor deze stijging worden gecompenseerd door een stijging van het WSW budget.

De salarislaster van de SW medewerkers zijn ook toegenomen doordat de in 2015 begrote daling van het loongebouw WSW niet is ontstaan. Door de instroomstop verwachten we dat dit de komende jaren ook niet gaat gebeuren.

Per se (x € 1)	2016 B	2017	2018	2019	2020
Salariskosten sw (incl. bw) per se	28.398	27.815	27.780	27.741	27.760

Ad 2. De daling van de toegevoegde komt voort uit een hoger ziekteverzuim en een hoger aantal SW-medewerkers geheel of gedeeltelijk in een leegloop situatie (wel een dienstverband en geen plaatsing). Dit resulteert in een lager aantal productieve uren en dus een lagere toegevoegde waarde (gefactureerde omzet aan onze klanten waar de SW-medewerkers werkzaam zijn). De tendens van hoger ziekteverzuim en meer leegloop werd al zichtbaar in de loop van 2015.

Interventies om toegevoegde waarde te verhogen

Door te investeren in betere begeleiding en rust in de werkomgeving op de Boekweitweg en terugdringen van de leegloop zullen we naar verwachting al een groot deel van het ziekteverzuim reduceren. Daarnaast zetten we een intensief en breed traject in om het ziekteverzuim structureel terug te brengen, stapsgewijs richting benchmark SW-niveau (13%). Hierdoor verwachten we een verbetering van de toegevoegde waarde in 2016 die vervolgens wordt doorgezet in 2017 en volgende jaren (zie onderstaande tabel). We zien dan ook dat de kostprijs vanaf 2017 weer afneemt. Deze investering zal kostenneutraal gebeuren door keuzes te maken in het personele budget.

Per se (x € 1)	2016 B	2017	2018	2019	2020
Toegevoegde waarde per se	6.609	6.760	6.877	6.966	6.995

Ad 3. Een stijging van personele lasten als gevolg van een cao stijging ambtelijk van 3% (- 0,2 miljoen) wordt gecompenseerd door een incidentele opbrengst vanuit het Sectorfonds SW (€ 0,3 miljoen). Daarnaast hebben we de afgelopen jaren kunnen besparen op de overhead- en begeleidingskosten (€ 0,1 miljoen). Dit leidt per saldo tot een daling van overhead- en begeleidingskosten met €111 per SE.

In de opvolgende jaren zijn de besparingsdoelstellingen toegevoegd van € 0,35 miljoen oplopend tot € 0,75 miljoen per jaar. In 2020 lopen in de huidige opstelling de kosten per se weer op (zie onderstaande tabel). Dit is niet doordat de totale kosten stijgen. Het aantal SW-ers daalt echter harder dan de overhead kosten. Aan de verhouding tussen de vaste lasten en het aantal SW-

medewerkers zullen we, gezien de structurele afbouw van de SW-populatie, in de komende jaren extra aandacht moeten besteden.

Per se (x € 1)	2016 B	2017	2018	2019	2020
Begeleiding & Overhead per se	5.442	5.349	5.324	5.271	5.491

De productiekosten zijn voor nu nog in de kosten voor begeleiding en overhead meegenomen. De genoemde productiekosten zijn de huisvestingskosten van de productieafdelingen van Breed. We gaan deze kosten in het vervolg meenemen in de toegevoegde waarde, omdat deze kosten een directe relatie hebben met de omzet.

De bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn voor 2016 als volgt berekend:

Bijdrage per deelnemende gemeente 2016						
	Realisatie 2014 SE	Medio 2015 SE	Medio 2016 SE	Bijdrage 2016 *1000	WSW budget	Aanvullende bijdrage
Beuningen	133,26	127,93	117,27	3.235	3.096	139
Druten	108,54	105,28	97,69	2.695	2.528	167
Berg en Dal	208,67	202,83	187,10	5.161	4.757	404
Heumen	59,84	59,84	56,85	1.568	1.469	99
Nijmegen	1125,77	1091,99	1013,19	27.950	26.648	1.303
Wijchen	233,42	221,75	200,74	5.538	5.365	173
West Maas en Waal	64,93	64,93	62,33	1.720	1.641	79
Totaal	1934,43	1874,55	1735,17	47.867	45.503	2.364

De bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn voor 2017 als volgt berekend:

Bijdrage per deelnemende gemeente 2017				
	Medio 2017 SE	Bijdrage 2017 *1000	WSW budget	Aanvullende bijdrage
Beuningen	113,57	3.041	2.846	195
Druten	87,09	2.332	2.324	8
Berg en Dal	172,14	4.610	4.374	236
Heumen	55,02	1.473	1.351	123
Nijmegen	928,23	24.858	24.501	357
Wijchen	193,24	5.175	4.932	243
West Maas en Waal	54,35	1.455	1.509	-53
Totaal	1603,65	42.945	41.836	1.109

Het aantal se is hierbij bepaald op basis van de realisatie 2015 verminderd met de uitstroomverwachting van CEO. Voor 2017 is dat 7,6%.

Het aantal SE is vervolgens verdeeld conform dezelfde verhouding als de realisatie 2015.

Kostprijzen meerjarig

Jaar	Kosprijs
2016	€ 27.586
2017	€ 26.780
2018	€ 26.616
2019	€ 26.443
2020	€ 26.685

In 2016 is nog het effect van de hoge eenmalige uitkering terug te vinden. In de daarop volgende jaren daalt de kostprijs. Dit is onder meer het verwachte resultaat van de speerpunten die we in 2016 formuleren om de toegevoegde waarde per SE te verhogen: reduceren ziekteverzuim, rust en regelmaat in Boekweitweg en de beweging van binnen naar buiten van de SW-ers met een indicatie beschut van wie vastgesteld is dat ze naar buiten kunnen. De toegevoegde waarde per SE zal hier vooral stijgen door een toename van het facturable uren; een forse groei van het uurtarief kan bij deze groep niet verwacht worden. De stijging van de kostprijs van 2020 zit in de verhouding tussen de vaste lasten en het aantal SW-medewerkers. Hier verwachten we in de komende jaren nog invloed op te kunnen uitoefenen.

Netto opbrengsten:

Opbrengsten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Netto omzet	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik	250	100	92	86	80	74
Productiekosten		616	602	581	553	553
toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Netto opbrengsten	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471

We verwachten een toename van het percentage SW-ers dat "buiten de deur" werkt van 55,4% naar 77,0% in de bijgestelde begroting 2016. Een toename van 21,6%. Dit leidt niet tot een hogere toegevoegde waarde. Op de toegevoegde waarde heeft in de bijgestelde begroting om een aantal redenen een bijstelling plaatsgevonden:

- De gemiddeld opbrengst van een individueel gedetacheerde is ten opzichte van de primaire begroting met 3% gedaald. In 2015 is namelijk gebleken dat het aantal facturable uren per fte 8% lager was dan begroot. Een deel hiervan is wel gecompenseerd met een hoger gemiddeld uurtarief, maar de basis waarmee we 2016 ingaan is lager dan verwacht.
- De gemiddelde opbrengst van de groepsdetachering is ten opzichte van de primaire begroting met 18% gedaald. Dit wordt voor 3% veroorzaakt doordat het aantal facturable uren in 2015 lager zijn dan verwacht. De overige 15% wordt veroorzaakt door een wijziging in beleid. Alle medewerkers die volgens Dariuz detacheerbaar zijn, worden direct overgezet naar de detacheringssconsulenten voor directe bemiddeling. Echter worden deze medewerkers niet allen per direct gedetacheerd, maar blijven zo lang nog werken bij de beschutte werkplekken. Hierdoor daalt het aantal facturable uren per medewerker groepsdetachering.
- De gemiddelde opbrengst van het werken op locatie is ten opzichte van de primaire begroting met 42% gedaald. Er is namelijk nog maar één Wol locatie over, namelijk Look-o-Look in Andelst. Hier is de uuropbrengst lager dan de overige Wol locaties die we hadden. Dit heeft wel een positief effect gehad op het % groepsdetachering in 2015.
- Het gemiddeld tarief van de beschutte werkgroep is ten opzichte van de primaire begroting met 50% toegenomen. Dit heeft te maken met de bij de groepsdetachering genoemde stelselwijziging. Medewerkers vanuit de groepsdetachering leveren wel productie bij de beschutte werkplekken, maar tellen niet mee in de formatie. Verder wordt er in 2016 sterk ingezet op verlaging van het hoge verzuimpercentage bij de medewerkers in de beschutte werkvorm.

Door ons sterk te richten op de productiviteit per medewerker verwachten we in 2016 een stijging van 13% op de toegevoegde waarde per sw medewerker, ten opzichte van de realisatie van 2015.

Ook in 2017 en verdere jaren verwachten we hier nog stappen te kunnen zetten, waarbij in 2020 de toegevoegde waarde per medewerker is gestegen met 27 % ten opzichte van 2015.

Percentage van de groep SW-beschut die buiten de deur kan werken:

De objectieve Dariuz-screening van de SW-medewerkers die momenteel nog beschut werken heeft uitgewezen dat circa 78% van de totale populatie SW naar buiten kan. Omdat we nu op circa 60% buiten zitten, betekent dit dat nog circa 18% (zo'n 350 mensen) bemiddeld moeten worden naar een nieuwe ondernemer. Dat dit percentage lager uitvalt dan de ambitie van 85 % die eerder is bepaald heeft geen verstrekende financiële gevolgen. Met het naar buiten plaatsen van de SW medewerkers hebben we kunnen bewerkstellingen dat onze medewerkers zich optimaal kunnen ontwikkelen in de juiste omgeving. Daarnaast zijn bedrijfsrisico's en vaste kosten afgenomen. Ook zaten bij met name de eerste groepen SW medewerkers die naar buiten geplaatst zijn medewerkers die onder hun potentieel werkten, en nu op een beter geschikte plek terecht zijn gekomen, waar zij prettiger kunnen werken en een hogere toegevoegde waarde leveren. De opbrengstverwachting van de nu nog resterende groep beschutte medewerkers ligt niet zo ver af van de opbrengst die we verwachten van de medewerkers op de beschutte werkplekken op de Boekweitweg.

De investeringen in structurele reductie van ziekteverzuim, in rust en regelmaat in de Boekweitweg en in het terugbrengen van de leegloop (zie pagina 10 t/m 12) leiden al vanaf 2016, en de jaren daarna, tot een toename van de toegevoegde waarde per SE.

1 Programmalasten

Lasten	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Salarissen SW-medewerkers	46.575	47.095	42.510	39.663	36.966	34.207
Overige kosten SW medewerkers	2.512	2.430	2.335	2.124	1.930	1.817
Programmalasten	49.087	49.526	44.845	41.787	38.896	36.024

De programmalasten van het onderdeel SW bestaan volledig uit kosten voor de SW-medewerkers.

Salarissen SW-medewerkers:

De salarissen van de SW-medewerkers zijn kosten waar relatief weinig invloed op uit te oefenen is. Verlaging van de salariskosten is een langjarig proces via natuurlijke uitstroom.

In december 2015 is een principe akkoord cao-sw tot stand gekomen. In deze CAO afspraken is een loonprijsindexering aangekondigd. Deze structurele loonsverhoging houdt in dat alle SW-medewerkers de indexatie van het Wettelijk Minimumloon volgen.

Deze loonprijsindexering is nog niet meegenomen in de begroting omdat de omvang van deze stijging nog niet bekend is. Wanneer er een definitief akkoord is, zal deze verhoging resulteren in een stijging van de loonkosten van de SW-ers. Deze stijging zal in de loop van 2016 middels een begrotingswijziging worden opgenomen in de begroting.

Deze begrotingswijziging zal zorgen voor een stijging van de vastgestelde kostprijs.

Het ministerie heeft aangekondigd dat zij deze loon-prijsontwikkeling aan gemeenten beschikbaar zal stellen wanneer het Macrobudget dit toelaat. De gemeenten worden dan middels het WSW budget gecompenseerd.

In dit principe akkoord is ook sprake van een eenmalige uitkering in 2016. Hierdoor zijn de kosten in 2016 hoger dan in de primaire begroting. Deze kosten worden echter over de jaren 2016 tot en met 2018 gecompenseerd door een daling van de pensioenpremie.

	2016	2017	2018
Kosten eenmalige uitkering a € 325 per se	605.000		
Meegenomen daling in de pensioenpremie	220.000-	200.000-	185.000-

Overige kosten SW-medewerkers:

Het SW-bedrijf hanteert bij tegemoetkoming woon-werkverkeer de cao als uitgangspunt. Uitzondering hierop vormt een groep SW-medewerkers die op locatie werkt welke met het openbaar vervoer lastig te bereiken is. Een andere uitzondering is als er een medische indicatie aan ten grondslag ligt. Ook de verstrekte loonkostensubsidie voor begeleid werken maakt onderdeel uit van deze post.

Daarnaast vallen onder de overige kosten ook de opleidingskosten van de SW-medewerkers en de kosten van de arbodienst.

2 Personele lasten

Lasten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Ambtelijk medewerkers indirect personeel	2.557					
Via support	4.313					
Uitzendkrachten (plus detachering)	650					
Diverse salariskosten	117					
Management en leiding		284	286	287	287	287
Salarislasten primair proces		4.740	4.122	3.806	3.483	3.232
Ondersteuning primair proces		614	619	577	577	577
PIOFACH		1.442	1.450	1.450	1.450	1.450
Personele voorzieningen		47	45	47	46	45
Budget voor tijdelijke formatie		650	500	500	500	500
Opleidingskosten		71	65	61	58	55
Package deal		36	33	31	30	28
Frictiekosten		pm	pm	pm		
Doorbelaastingen						
Doorbelaasting naar iRvN		-41	-41	-41	-41	-41
Personele lasten	7.637	7.843	7.081	6.718	6.389	6.134

De personele lasten zijn toegenomen ten opzichte van de primaire begroting door een cao stijging van 3%.

In de jaren 2017 en verder dalen de personele lasten. Dit komt door de afname van het aantal sw-medewerkers. Hierdoor neemt met name het aantal consultants en werkcoaches af.

3 Kapitaallasten

Lasten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Afschrijvingen vaste activa	30					
Rente baten/lasten	70	70	37			
Kapitaallasten	100	70	37	0	0	0

Afschrijvingen vaste activa:

De afschrijvingskosten waren gerelateerd aan de Boekweitweg en St. Teunismolenweg. De panden zijn nu nog in eigendom van Breed. De kosten voor het gebruik van deze panden komen nu terug onder de productiekosten en materiele lasten.

Rente baten/lasten:

De rentelasten bestaan uit een langlopende lening, welke in 2017 wordt afgelost.

4 Materiele lasten

Lasten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Onderhoudslasten	820					
Huisvesting		212	205	196	184	184
Facilitaire voorzieningen		36	36	36	36	36
Automatisering		621	620	590	585	585
Energielasten	220	10	10	10	10	10
Materiele lasten	1.040	879	871	832	815	815

De huisvestingskosten hebben betrekking op de panden Boekweitweg en St. Teunismolenweg waarvoor een verhuurovereenkomst met Breed is gesloten uitgaande van de werkelijk gemaakte

huisvestingskosten (inclusief energieverbruik). De huisvestingskosten van de indirecte medewerkers vallen onder deze post. De huisvestingskosten van de directe medewerkers zijn verplaatst naar de productiekosten.
De automatiseringskosten zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met ICT regio Rijk van Nijmegen (iRvN).

5 Overige lasten

Lasten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Huur/Lease	170	63	63	63	63	63
Overige lasten	1.305					
Aanschaf apparatuur, inventaris		30	30	30	30	30
Reis -en verblijfkosten		245	238	229	221	213
Verkoop/ promotie		100	101	101	101	101
Kantoomiddelen, abonnementen, lidmaatschappen		184	185	180	180	180
Externe diensten, advies		140	121	111	101	101
Verzekeringen, belastingen en bankkosten		44	44	44	44	44
Accountantskosten		32	32	32	32	32
Diverse overige bedrijfskosten		124	125	124	123	121
Incidentele baten/ lasten		-310				
Bezuiniging / taakstelling			-350	-500	-750	-750
Overige lasten	1.475	651	589	414	144	135

De incidentele baten hebben betrekking op het project 'Integraal Methodisch Handelen: van diagnose tot en met duurzame plaatsing' in het kader van het sectorfonds-SW. Dit project is gestart in 2015 bij Breed en zal in 2016 doorlopen via het WerkBedrijf.

Bezuiniging / taakstelling:

Vanaf 2017 is een taakstelling opgenomen van € 350.000 oplopend tot € 750.000 per jaar.

Bijlage 3 iRvN

Toelichting op de meerjarenbegroting 2017 – 2020 van iRvN

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501
Totalen baten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	3.883	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184
Kapitaallasten	54	54	604	1.134	1.644	1.644
Materiele lasten	5.030	5.317	5.283	5.218	5.168	5.168
Overige lasten	477	507	505	505	505	505
Totalen lasten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Hierboven is de meerjarenbegroting 2017 – 2020 van iRvN opgenomen. Deze bestaat uit de meerjarenbegroting over de periode van 2017 – 2020 voor de onderdelen Automatisering en de uitbreiding hiervan met de toevoeging van Automatisering van SW-Bedrijf (Breed).

Daarnaast is voor het oorspronkelijke onderdeel Automatisering de primitieve en de bijgestelde begroting van 2016 en de meerjarenbegroting opgenomen. Voor het onderdeel Automatisering van SW-Bedrijf (Breed) betreft dit de (nog niet eerder gemaakte) begroting van 2016.

Vervolgens, in de meerjarenbegroting, zijn beiden afzonderlijk inzichtelijk gemaakt en toegelicht:

- 1 Bijstellingen begroting 2016 van ICT-Rijk van Nijmegen;
- 2 Bijstelling begroting 2016: uitbreiding met toevoeging SW-Bedrijf (Breed);
- 3 Meerjarenbegroting iRvN / Automatisering; geactualiseerd.

1. Bijstellingen begroting 2016 van ICT- Rijk van Nijmegen:

- Deze is aangepast voor de ICT-kosten van de medewerkers die vanuit de verschillende gemeenten zijn overgegaan naar het WerkBedrijf. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht bij het WerkBedrijf en zijn dus niet voor de deelnemende gemeenten. Dit betekent een lagere deelnemersbijdrage van € 210.271 ingaande 2016.
- Hogere kosten van management & staf op basis van functiewaardering en indexering. Dit betekent een hogere deelnemersbijdrage van € 11.316 ingaande 2016.
- Bij de module iRvN zijn in de ontwerpbegroting de arbeidsvoorwaardengelden van 0,54% niet meegenomen. In de herziene begroting 2016 is dit alsnog opgenomen. Dit betekent een hogere deelnemers-bijdrage van € 19.809 ingaande 2016 naar rato van inbreng van de deelnemende gemeente.
- De inbreng van Gemeente Nijmegen is bijgesteld op basis van actuele cijfers. Hierdoor wordt de deelnemersbijdrage voor Gemeente Nijmegen € 157.019 hoger in 2016 en € 156.276 structureel vanaf 2017. Dit betreft onder andere tussentijdse aanpassing van de loonsomtarieven 2016 en bijgestelde dienstverlening conform PDC.
- In verband met de recente uitkomsten van de cao-onderhandeling vindt er een bijstelling van de loonsombudgetten met 3% plaats ingaande 2016 voor een bedrag van € 110.314.
- Met ingang van 1 januari 2017 wordt het Individueel Keuze Budget ingevoerd. Onderdeel daarvan is het vakantiegeld, wat per kalenderjaar gaat lopen. Dat betekent in 2017 eenmalig een uitbetaling van 19 maanden vakantiegeld, waarvan 7 maanden hun oorsprong hebben in 2016. Deze wordt daarom ten laste van 2016 gebracht en leidt tot een eenmalig verhoging van de deelnemersbijdrage in 2016 t.b.v. € 122.451.
- De DVO voor het GHS WerkBedrijf is per 1 januari 2016 aangepast met € 3.949.

2. Meerjarenbegroting ICT-Rijk van Nijmegen; onderdeel SW-Bedrijf (Breed):

Met de integratie van Breed in het WerkBedrijf per 1 januari 2016 wordt ook de ICT van Breed (Automatisering) toegevoegd aan de ICT-module. Omdat dit een, nog niet eerder opgenomen, onderdeel van iRvN betreft is het jaar 2016 is toegevoegd aan de meerjarenbegroting. De budgetten bedragen € 501.240 in 2016, € 504.247 in 2017 en 2018 en € 453.947 structureel vanaf 2019.

Baten * 1.000	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	501	504	504	454	454
Totalen baten	501	504	504	454	454
Lasten * 1.000	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	135	136	136	136	136
Materiele lasten	340	342	342	292	292
Overige lasten	26	26	26	26	26
Totalen lasten	501	504	504	454	454

Hieronder is de geactualiseerde meerjarenbegroting voor de periode van 2016 – 2020 van iRvN, de “harde” ICT, (Automatisering) als onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling gedetailleerd weergegeven.

1 Overheidsbijdrage

De overheidsbijdrage:

Baten * 1000	2016 B	2017	2018	2019	2020
Interne doorbelasting/GHS WerkBedrijf	501	504	504	454	454
Totale bijdrage	501	504	504	454	454

Interne doorbelasting WerkBedrijf:

Dit betreft de interne doorbelasting voor het verzorgen van de ICT-ondersteuning voor het SW-bedrijf Breed ten bedrage van € 501.239 ingaande 2016, €504.247 in 2017 en 2018 en € 453.947 structureel vanaf 2019.

2 Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	Fte	2016 B	2017	2018	2019	2020
Salariskosten	2,4	134	134	134	134	134
Opleidings- en personeelskosten	2	2	2	2	2	2
Personele lasten		136	136	136	136	136

Salariskosten (inclusief toelagen):

In de begroting is rekening gehouden met 0,9 FTE ICT-medewerker, gebaseerd op FuWa 6. Het beheer van o.a. de werkplekken, wat was uitbesteed, gaat iRvN in eigen beheer uitvoeren. De benodigde capaciteit hiervoor bedraagt 1,5 FTE op FuWa 9 niveau.

Opleidings- en personeelskosten:

De prijs voor overige personele kosten (opleiding etc) bedraagt 1,5% van de loonsom. Dit is conform de afspraken uit het normenkader voor overhead bij regionale samenwerking. De overhead per FTE is gebaseerd op het tarief “normering overhead” (business-case overhead bij regio-organisatie 100 FTE) zijnde € 10.725 per FTE.

3 Materiele lasten

De materiele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2016 B	2017	2018	2019	2020
Aanschaf hardware	100	101	101	101	101
Onderhoudskosten hardware	88	88	88	88	88
Onderhoudskosten software	50	50	50		
Telefonie, kosten datacommunicatie	55	55	55	55	55
Kosten kopieerapparatuur en reprografie	48	48	48	48	48
Materiële lasten	340	342	342	292	292

De materiele lasten bestaan uit afschaf van hardware, onderhoudskosten voor hard- en software, telefoniekosten en kosten datacommunicatie, kosten kopieerapparatuur en reprografie.

4 Overige lasten

De overige lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2016 B	2017	2018	2019	2020
Verzekering	pm	pm	pm	pm	Pm
PIOFACH-DV gastheer	26	26	26	26	26
Overige lasten	26	26	26	26	26

Verzekering:

Voor o.a. aansprakelijkheids-, werkgevers- en inventarisverzekering is een P.M. post opgenomen.

PIOFACH-DV gastheer:

De PIOFACH-functies worden afgenomen van de Gemeente Nijmegen als gastheer. In de begroting is een bedrag opgenomen van € 25.741 in 2016 en € 25.895 structureel vanaf 2017.

3. Meerjarenbegroting ICT-Rijk van Nijmegen; onderdeel Automatisering.

Hieronder is de geactualiseerde meerjarenbegroting (incl. de bijstellingen van ICT Rijk van Nijmegen begroting 2016 en toevoeging van Breed) voor de periode van 2017 – 2020 van de regionale ICT-Samenwerking, de “harde” ICT (Automatisering) als onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen.

Baten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501
Totalen baten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Lasten * 1.000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	3.883	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184
Kapitaallasten	54	54	604	1.134	1.644	1.644
Materiele lasten	5.030	5.317	5.283	5.218	5.168	5.168
Overige lasten	477	507	505	505	505	505
Totalen lasten	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

1 Overheidsbijdrage

De overheidsbijdragen (per gemeenten) zijn als volgt onder te verdelen:

Baten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Nijmegen	6.484	6.679	6.917	7.195	7.501	7.501
Beuningen	700	705	761	821	884	884
Berg en Dal	693	698	744	794	850	850
Heumen	449	452	479	509	542	542
Mook en Middelaar	218	219	234	250	268	268
Druten	379	382	412	444	480	480
Deelnemersbijdrage	8.924	9.135	9.549	10.014	10.524	10.524
Interne doorbelasting/GHS WerkBedrijf	520	1.025	1.028	1.028	977	977
Totale bijdrage	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Deelnemersbijdrage:

De deelnemersbijdrage is gebaseerd op de inbreng van de 6 deelnemende gemeenten en bijgesteld op grond van de verdeling van de additionele kosten en compensaties. Door de bijstellingen van de begroting 2016 van ICT-Rijk van Nijmegen is de deelnemersbijdrage per gemeente aangepast. De bijstellingen zijn over de gemeentes verdeeld o.b.v. hun inbreng. Alleen voor de gemeente Nijmegen zorgen de bijstellingen voor een hogere deelnemersbijdrage dan in de oorspronkelijke meerjarenbegroting 2016-2019 was begroot.

De deelnemersbijdrage is gebaseerd op een aantal verdeelsleutels. Dit kan zijn op basis van werkelijke inbreng, inwonersaantallen, FTE's, aandeel in het ideaalcomplex en een aparte verdeelsleutel voor PIOFACH.

Op de volgende pagina is per gemeente inzichtelijk gemaakt hoe de bijdrage tot stand is gekomen en wanneer welke verdeelsleutel is gehanteerd. Naast de deelnemersbijdrage is in de begroting van iRvN rekening gehouden met inkomsten vanuit werkzaamheden voor het WerkBedrijf (incl. SW).

Interne doorbelasting WerkBedrijf:

Dit betreft de interne doorbelasting voor de ICT-ondersteuning voor het WerkBedrijf (incl. SW-bedrijf Breed). Door de toevoeging van breed is de interne doorbelasting gestegen met € 501.239 in 2016, € 504.247 in 2017 en 2018 en € 453.947 structureel vanaf 2019.

Opbouw deelnemersbijdragen vanaf 2016

		Totaal:	GHS Breed	GHS WBRN	Nijmegen	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Mook en Middelaar
Betreft	Verdeelsleutel	Jaarschijf 2016								
Basis 2016:	diversen	9.444		520	6.484	693	700	379	449	218
1. Corr. Werkplek kst mw. Afd. werk	inbreng	-210			-147	-18	-19	-10	-11	-6
2. Hogere FuWa managemnt.&staf	inwonersaantallen	11			7	1	1	1	1	
3. Arbeidsvoorwaardengelden 0,54%	fte's	20			15	1	2	1	1	
4. Bijgestelde DVO gem. NMG	werkelijk NMG	157			157					
5. Bijstelling loonsombudgetten	inbreng	110			77	9	10	5	6	3
6. IKB 7 maanden vak.geld	inbreng	122			86	10	11	6	7	3
7. Indexering 2017:	N.v.t.									
8. Toevoeging Breed Automatisering	werkelijk	501	501							
9. Bijstelling DVO GHS Werkbedrijf	werkelijk	4		4						
Totaal:		10.160	501	524	6.679	698	705	382	452	219
		Jaarschijf 2017								
Basis 2017:	diversen	9.924		520	6.770	745	762	413	480	235
1. Corr. Werkplek kst mw. Afd. werk	inbreng	-210			-147	-18	-19	-10	-11	-6
2. Hogere FuWa managemnt.&staf	inwonersaantallen	11			7	1	1	1	1	
3. Arbeidsvoorwaardengelden 0,54%	fte's	20			15	1	2	1	1	
4. Bijgestelde DVO gem. NMG	werkelijk NMG	156			156					
5. Bijstelling loonsombudgetten	inbreng	110			77	9	10	5	6	3
6. IKB 7 maanden vak.geld	inbreng									
7. Indexering 2017:	inbreng	60	3		40	5	5	3	3	2
8. Toevoeging Breed Automatisering	werkelijk	501	501							
9. Bijstelling DVO GHS Werkbedrijf	werkelijk	4		4						
Totaal:		10.576	504	524	6.917	744	761	412	479	234
		Jaarschijf 2018								
Basis 2018:	diversen	10.389		520	7.047	795	822	445	510	251
1. Corr. Werkplek kst mw. Afd. werk	inbreng	-210			-147	-18	-19	-10	-11	-6
2. Hogere FuWa managemnt.&staf	inwonersaantallen	11			7	1	1	1	1	
3. Arbeidsvoorwaardengelden 0,54%	fte's	20			15	1	2	1	1	
4. Bijgestelde DVO gem. NMG	werkelijk NMG	156			156					
5. Bijstelling loonsombudgetten	inbreng	110			77	9	10	5	6	3
6. IKB 7 maanden vak.geld	inbreng									
7. Indexering 2018:	inbreng	60	3		40	5	5	3	3	2
8. Toevoeging Breed Automatisering	werkelijk	501	501							
9. Bijstelling DVO GHS Werkbedrijf	werkelijk	4		4						
Totaal:		11.041	504	524	7.195	794	821	444	509	250
		Jaarschijf 2019								
Structureel vanaf 2019:	diversen	10.899		520	7.353	851	886	480	542	268
1. Corr. Werkplek kst mw. Afd. werk	inbreng	-210			-147	-18	-19	-10	-11	-6
2. Hogere FuWa managemnt.&staf	inwonersaantallen	11			7	1	1	1	1	
3. Arbeidsvoorwaardengelden 0,54%	fte's	20			15	1	2	1	1	
4. Bijgestelde DVO gem. NMG	werkelijk NMG	156			156					
5. Bijstelling loonsombudgetten	inbreng	110			77	9	10	5	6	3
6. IKB 7 maanden vak.geld	inbreng									
7. Indexering 2019:	inbreng	59	3		40	5	5	3	3	2
8. Toevoeging Breed Automatisering	werkelijk	451	451							
9. Bijstelling DVO GHS Werkbedrijf	werkelijk	4		4						
Totaal:		11.501	454	524	7.501	850	884	480	542	268

2 Personele lasten

De personele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	Fte	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Salarislasten	54,70	3.462	3.843	3.742	3.742	3.742	3.742
Management en leiding	2,00	157	173	174	174	174	174
Opleidings- en personeelskosten		72	74	75	75	75	75
Package deal (zie salariskosten)							
Mobiliteitskosten		10	10	10	10	10	10
Inhuurkosten		181	181	183	183	183	183
Personele lasten		3.883	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184

Salariskosten (inclusief toelagen):

De salariskosten die zijn opgenomen, zijn gebaseerd op de ingebrachte formatie (54,30 FTE) en inclusief eventuele toelagen. De loonsombudgetten zijn gebaseerd op max -1.

De inbreng was gebaseerd op max van de functieschaal en ingeval van bovenschalligheid o.b.v. de functieschaal van de werkelijke bezetting. Het verschil tussen de ingebrachte loonsom en de gehanteerde max-1 systematiek staat opgenomen onder de loonsomknelpuntenpot.

Door de correctie van het vakantiegeld in 2016 en de bijstelling van de package deal (arbeidsvoorwaardengelden) van 0,54% en de bijstelling van de loonsombudgetten met 3% structureel vanaf 2016 en de toevoeging van Breed zijn de totale salariskosten met € 381.023 toegenomen.

Salariskosten management/staf:

Management en staf bestaan uit:

Functie	FTE
Manager	1,00 (Fuwa 15)
Secretariaat	1,00 (Fuwa 7)

De kosten voor de manager en de secretaresse zijn, conform het Bedrijfsplan, additionele kosten. Door de aanpassing van de schaal van de manager en salariskostenindexering, de bijstelling van de loonsombudgetten met 3% en de toevoeging van Breed zijn de salariskosten management/staf € 16.363 hoger.

Opleidings- en personeelskosten:

De inbreng van de opleidings- en algemene personeelskosten was 2% van de directe loonkosten. De algemene personeelskosten bestaan o.a. uit de kosten van gratificaties, flexibel belonen en personeelsuitjes. De arbeidsvoorwaardengelden zijn aan deze categorie toegevoegd.

Package deal ((arbeidsvoorwaardengelden)

Zie hiervoor onderdeel salariskosten.

Mobiliteitskosten:

Er wordt gebruik gemaakt van de vervoermiddelen van de gastheergemeente als onderdeel van de PIOFACH-dienstverlening. Daarnaast is rekening gehouden met een beperkte vergoeding (circa € 10.000 per jaar) indien in voorkomende gevallen noodzakelijk gebruik gemaakt moet worden van eigen vervoer.

Inhuurkosten:

Dit betreft de ingebrachte huidige inhuurbudgetten voor incidentele en/of structurele (contractuele) ondersteuning door derden, flexibele schil e.o. Met extra benodigde capaciteit / inhuur om knelpunten in de dienstverlening op te vangen is hierin nog geen rekening gehouden. Zie ook de risico-paragraaf hiervoor.

3 Kapitaallasten

De kapitaallasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2016	2016 B	2017	2018	2019	2020
Herinrichtingskosten	24	24	24	24	24	24
Kapitaallasten ideaalcomplex ICT	1.620	1.620	1.620	1.620	1.620	1.620
Compensatie kapitaallasten	-1.590	-1.590	-1.040	-510		
Kapitaallasten	54	54	604	1.134	1.644	1.644

Herinrichtingskosten:

Voor herinrichtingskosten wordt rekening gehouden met een investering van € 196.219.

De kosten zijn gebaseerd op een investering, die in 10 jaar tijd wordt afgeschreven. De jaarlijkse kapitaallasten hiervoor bedragen € 24.142.

Kapitaallasten ideaalcomplex ICT:

In overleg met de regiogemeenten (o.b.v. de meerjarige investeringen) is een inschatting gemaakt van de gemiddelde jaarlijkse investeringen in ICT-infrastructuur per gemeente (ongeacht de financieringswijze). De som van deze gemiddelden is feitelijk de jaarlijkse investeringsruimte (ideaalcomplex) van de ICT-Samenwerking om de ICT-infrastructuur in stand te houden. Het berekende ideaalcomplex van iRvN bedraagt € 1,5 miljoen.

Opbouw kapitaallasten ideaalcomplex ICT		
Gemeente:	Aandeel ideaalcomplex	Kapitaallasten
Beuningen	186	201
Druten	104	112
Heumen	95	103
Berg en Dal	164	177
Mook en Middelaar	51	55
Nijmegen	900	972
Totaal:	1.500	1.620

iRvN hanteert een andere afschrijvingstermijn, dan die fiscaal geldt. Dit wordt nog aangepast, hiervoor komt een sepeeraat voorstel. Voor de kapitaallasten van investeringen is uitgegaan van lineaire afschrijving, een afschrijvingstermijn van 3 jaar en een rentepercentage van 4%.

Compensatie kapitaallasten ideaalcomplex:

De post "kapitaallasten" wordt in de begroting gecorrigeerd door een post "compensatie kapitaallasten". iRvN neemt de activa (inclusief de financial lease contracten) namelijk niet over van de deelnemende gemeenten, maar compenseert haar deelnemers voor de doorlopende kapitaallasten o.b.v. hun inbreng in het ideaalcomplex. Dat is eveneens tegen een rentepercentage van 4%, een looptijd van investeringen van 3 jaar en op basis van een lineaire afschrijvingsmethode.

Compensatie kapitaallasten ideaalcomplex				
Gemeente:	Aandeel ideaalcomplex	Compensatie Kapitaallasten		
	Jaar: Factor compensatie:	2016 106%	2017 69,33%	2018 34%
Beuningen	186	197	129	63
Druten	104	110	72	35
Heumen	95	101	66	32
Berg en Dal	164	174	114	56
Mook en Middelaar	51	54	35	17
Nijmegen	900	954	624	306
Totaal:	1.500	1.590	1.040	510

4 Materiele lasten

De materiele lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2016	2016 B	2017	2018	2019	2020
Aanschaf Hardware		100	101	101	101	101
Onderhoudskosten Hardware	808	895	901	901	901	901
Onderhoudskosten Software	1.619	1.669	1.679	1.679	1.629	1.629
Uitwijkkosten	140	140	141	141	141	141
Internetkosten	323	323	325	325	325	325
Telefonie, kosten datacommunicatie	1.033	1.088	1.094	1.094	1.094	1.094
Onderhoudskosten glasvezel	52	52	53	53	53	53
Overige materiele ICT-kosten	190	190	191	191	191	191
Kopieerapparaat, reprografie	410	467	470	470	470	470
Overige kosten	520	456	458	458	458	458
Efficiencyvoordeel	-65	-65	-130	-195	-195	-195
Materiële lasten	5.030	5.317	5.283	5.218	5.168	5.168

Onderhoudskosten hard- en software:

De onderhoudskosten hard- en software liggen voor het grootste gedeelte vast in meerjarige contracten. De overige onderhoudskosten zijn a-structurele / incidentele kosten.

Uitwijkkosten:

De uitwijkkosten betreffen de kosten van voorzieningen ingeval van calamiteiten voor het waarborgen van een optimale bedrijfscontinuïteit.

Internetkosten:

Dit zijn de kosten voor internetverbindingen en datalijnen.

Telefonie/ kosten datacommunicatie:

De telefoniekosten betreffen de kosten voor vaste- en mobiele telefonie.

Onderhoudskosten glasvezel:

Deze post betreft de vaste jaarlijkse onderhoudskosten van glasvezel (de kosten van aanleg van glasvezel blijven achter bij de gemeenten).

Overige materiele ICT-kosten:

Hierin zijn alle overige ICT-kosten opgenomen zoals materiele gebruiks- en verbruiksartikelen, meetapparatuur, ICT-gereedschap, reservemateriaal en dergelijke.

Kopieerapparatuur en reprografie:

Dit betreft de exploitatiekosten zoals huur van de apparatuur, lease, toner en tellertikken. De kosten van papier zijn buiten beschouwing gelaten. De inbreng van Gemeente Nijmegen is bijgesteld o.b.v. actuele cijfers. Hierdoor is zijn kopieerapparatuur en reprografie voor Gemeente Nijmegen € 10.000 hoger in 2016 en € 147.154 structureel vanaf 2017.

Overige kosten:

In deze post zijn de kosten van de ICT-dienstverlening voor het WerkBedrijf (zonder SW-bedrijf Breed) ten bedrage van € 520.000 opgenomen.

De begroting van 2016 is aangepast voor de ICT-kosten van de medewerkers die vanuit de gemeenten zijn overgegaan naar het WerkBedrijf. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht bij het WerkBedrijf en komen dus niet t.l.v. de deelnemende gemeenten. Dit betekent een lagere deelnemersbijdrage van € 210.271 ingaande 2016 naar rato van inbreng van de deelnemende gemeente.

De inbreng van Gemeente Nijmegen is bijgesteld o.b.v. actuele cijfers. Hierdoor wordt de deelnemersbijdrage voor Gemeente Nijmegen € 147.019 hoger in 2016 en € 147.154 structureel vanaf 2017. Dit betreft o.a. tussentijdse aanpassing van de loonsomtarieven 2016, bijgestelde dienstverlening conform PDC (producten en dienstencatalogus).

Efficiency voordeel:

Er is een efficiencyvoordeel opgenomen van € 65.000 in 2016 oplopend naar € 130.000 in 2017. Ingaande 2018 bedraagt dit € 195.000 structureel. Het efficiencyvoordeel wordt ingezet om de additionele kosten op te vangen.

Doordat de infrastructurele transitie pas op een later moment plaatsvindt dan oorspronkelijk was gepland, worden ook de efficiencyvoordelen later gerealiseerd. Er wordt verwacht dit voordeel elders te kunnen behalen nl. door de deelname aan de gezamenlijke aanbesteding van mobiele data en spraak van het project Gemeentelijke Telecommunicatie (GT). De uitkomsten hiervan worden binnenkort verwacht.

5 Overige lasten

De overige lasten bestaan uit de volgende onderdelen:

Lasten * 1000	2016	2016 B	2017	2018	2019	2020
Accountantskosten	15	15	15	15	15	15
Verzekering	pm	pm	pm	pm	pm	pm
PIOFACH-DV gastheer	462	492	490	490	490	490
Overige lasten	477	507	505	505	505	505

Accountant:

De ICT-Samenwerking Rijk van Nijmegen is, als onderdeel van een Gemeenschappelijke Regeling, een deel van een zelfstandige organisatie met een eigen jaarrekening en heeft daarom te maken met een accountantscontrole. De accountantskosten worden geschat op € 15.000.

Verzekering:

Voor o.a. aansprakelijkheids-, werkgevers- en inventarisverzekering is een P.M. post opgenomen.

PIOFACH-DV gastheer:

Het personele PIOFACH-gastheerschap wordt geleverd voor een bedrag van € 208.774 inclusief de flexibele inzet in 2016 en € 210.026 in 2017. Het materiële bedrag is voor de ICT-Samenwerking Rijk van Nijmegen bepaald op € 253.515 in 2016 en € 250.077 voor de jaren 2017 t/m 2019.

Van het totaal van de PIOFACH-kosten neemt de Gemeente Nijmegen (op basis van fte-inbreng tegen het, binnen Gemeente Nijmegen interne, integrale overhead-/werkplektarief), een groot deel van de kosten voor haar rekening. De overige PIOFACH-kosten worden op basis van ingebrachte fte's verdeeld over de overige gemeenten.

De afspraken tussen de ICT-Samenwerking Rijk van Nijmegen en Gemeente Nijmegen als gastheer, worden vastgelegd in een PIOFACH-dienstverleningsovereenkomst. Extra opdrachten, buiten deze DVO, worden apart in rekening gebracht.

Bijlage 4 Bijdrage per gemeente 2016

Bestuursondersteuning:

Betreft een eenmalige bijdrage bij aanvang jaar.

Kosten voor Bestuursondersteuning * 1000

Gemeente	inw. Aantallen *	%	Aandeel
Beuningen	25.288	8,06%	20
Druten	18.250	5,82%	14
Berg en Dal	34.300	10,94%	27
Heumen	16.344	5,21%	13
Mook en Middelaar	7.876	2,51%	6
Nijmegen	170.600	54,39%	135
Wijchen	41.000	13,07%	33
	313.658	100,00%	249

* inwonersaantallen afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2016 (BRN 2016) gem. Nijmegen

WerkBedrijf

Eenmalige transitiebijdrage

Gemeente	Transitie kst.
Beuningen	29
Druten	20
Heumen	19
Nijmegen	330
Mook en Middelaar	8
Berg en Dal	43
Wijchen	50
	500

Eenmalige bijdrage vakantiegeld

Gemeente	Vak. Geld
Beuningen	
Druten	2
Heumen	3
Nijmegen	130
Mook en Middelaar	
Berg en Dal	9
Wijchen	6
	150

Bijdrage per kwartaal (Werk excl. SW)

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Frictie	Totaal	Per kwartaal
Beuningen	469	34		252	pm	754	189
Druten	282	20		355	pm	658	164
Heumen	246	18		130	pm	393	98
Nijmegen	11.428	822	2.733	2.074		17.058	4.264
Mook en Middelaar	104	8		87	pm	199	50
Berg en Dal	895	64	244	332	pm	1.536	384
Wijchen	818	59	200	460	pm	1.537	384
	14.243	1.025	3.177	3.689		22.134	5.534

Bijdrage per maand (SW)

Gemeente	Bijdrage 2016	Per maand
Beuningen	3.042	253
Druten	2.332	194
Berg en Dal	4.610	384
Heumen	1.473	123
Nijmegen	24.858	2.072
Wijchen	5.175	431
West Maas en Waal	1.455	121
	42.946	3.579

iRvN

Gemeente	Bijdrage 2016	Per kwartaal
Nijmegen	6.679	1.670
Beuningen	705	176
Berg en Dal	698	175
Heumen	452	113
Mook en Middelaar	219	55
Druten	382	95
Deelnemersbijdrage	9.135	2.284

Bijlage 4 Bijdrage per gemeente 2017

Bestuursondersteuning:

Betreft een eenmalige bijdrage bij aanvang jaar.

Gemeente	inw. Aantallen *	%	Aandeel
Beuningen	25.282	8,04%	16
Druten	18.294	5,82%	12
Berg en Dal	34.450	10,96%	22
Heumen	16.434	5,23%	10
Mook en Middelaar	7.762	2,47%	5
Nijmegen	171.281	54,50%	109
Wijchen	40.786	12,98%	26
	314.289	100,00%	200

* inw onersaantallen afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2017 (BRN 2017) gem. Nijmegen

WerkBedrijf

Bijdrage per kwartaal (Werk excl. SW)

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Frictie	Totaal	Per kwartaal
Beuningen	473	57		252	pm	782	195
Druten	285	34		355	pm	675	169
Heumen	233	28		130	pm	391	98
Nijmegen	11.565	1.399	2.553	2.074	pm	17.592	4.398
Mook en Middelaar	100	12		87	pm	199	50
Berg en Dal	941	114		332	pm	1.387	347
Wijchen	870	105		460	pm	1.435	359
	14.468	1.750	2.553	3.689		22.460	5.615

Bijdrage per maand (SW)

Gemeente	Bijdrage 2017	Per maand
Beuningen	3.042	253
Druten	2.332	194
Berg en Dal	4.610	384
Heumen	1.473	123
Nijmegen	24.858	2.072
Wijchen	5.175	431
West Maas en Waal	1.455	121
	42.946	3.579

iRvN

Gemeente	Bedrag	Per kwartaal
Nijmegen	6.917	1.729
Beuningen	761	190
Berg en Dal	744	186
Heumen	479	120
Mook en Middelaar	234	59
Druten	412	103
Deelnemersbijdrage	9.549	2.387

Bijlage 5 Staat van personele lasten (2016)

Formatieoverzicht

Schaal	FTE
schaal 5-6	10
schaal 7-8	68
schaal 9-10	170
schaal 11-12	28
> schaal 12	7
	282

Staat van personele lasten

Module	Bedrag
Werkbedrijf	14.980
ICT	4.016
Bestuursondersteuning	184
Bedrag * 1.000	19.180

WerkBedrijf

Categorie	FTE
Management en leiding	5
<u>Primair proces</u>	
Projectleider	7
Accountmanager	4
Teammanager	9
Manager administratie	1
Medewerker informatievoorziening	4
Personeelsadviseur arbeidsrecht	5
Juridisch adviseur SW	1
Consulent Intake en Diagnose	25
(senior) Consulent bedrijfsdienstverlening	79
Werkcoach	23
Trainer/opleidingskundige	4
Arbeidsdeskundige	1
Arbeidspsycholoog	2
Ondersteuning primair proces	26
PIOFACH	32
Totale formatie	226

iRvN

Categorie	FTE
Directeur iRvN	1
Manager ICT-beheer	1
Manager Servicedesk	1
Changemanager	1
Accountmanager	0
Adviseur ICT	1
Adviseur Changemanagement	2
Projectencoördinator & Incidentmanager	1
Senior ICT Beheerder	13
ICT Beheerder	19
Medewerker ICT Beheer	12
Medewerker ICT Service	2
Medewerker ICT Logistiek	0
Managementassistent	1
Totale formatie	54

Bestuursondersteuning

Categorie	FTE
Secretaris MGR	0,1
Strategisch adviseur	0,45
Administratief medewerker	0,22
Jurist	0,22
Controller	1
Totale formatie	2,0

Bijlage 6 Staat van reserves en voorzieningen

Gemeente	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Algemene reserve	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Reserve projectengeld	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Aangezien er nog geen jaarrekening is vastgesteld hebben we vooralsnog PM-posten opgenomen.

De MGR kan als verlengstuk van de deelnemende gemeenten worden gezien waarbij het principe geldt dat er binnen de MGR geen vermogenspositie aangehouden wordt. Er kan een zekere reservevorming plaatsvinden wanneer de door de gemeenten in het samenwerkingsverband gestorte gelden hoger zijn dan de daarmee te financieren uitgaven. Hierbij geldt de voorwaarde dat overschotten en tekorten per gemeente worden bijgehouden en geoormerkt. Er dient dus een reserve per gemeente bijgehouden te worden, waarbij geen overboekingen mogen plaatsvinden van een reserve van de ene gemeente naar de andere.

Het kan tot de mogelijkheden behoren dat de MGR een algemene reserve vormt, waar iedere gemeente naar rato een bijdrage aan levert. Bij liquidatie van de MGR zal dit vermogen naar rato teruggestort worden.

Bijlage 7: toelichting op beschut werk nieuw

1. Inleiding

Het Dagelijks bestuur van de MGR heeft, na advies van de Bestuurscommissie Werk, de uitgangspunten benoemd voor de inzet van beschut werk nieuw in de regio. Deze uitgangspunten zijn inhoudelijk en financieel verwerkt in de begroting die vastgesteld is door het Dagelijks bestuur van de MGR.

In deze bijlage bij de begrotingen lichten we deze uitgangspunten toe, met daarbij de gemaakte afwegingen. Deze afwegingen zijn gemaakt binnen de kaders van de door de raden vastgestelde visiedocumenten *Sterke Werkwoorden* en Strategisch Arbeidsmarktbeleid *Werk is de Uitkomst!*

Ingegaan wordt op:

- De uitgangspunten inzet beschut werk nieuw
- Wat beschut werk nieuw volgens de Participatiewet inhoudt en voor wie het bedoeld is
- Ervaringen in 2015: experiment in onze regio en landelijk
- Financiën

2. Uitgangspunten inzet beschut werk nieuw

Visie en uitgangspunten

Ons regionaal beleid is om zoveel mogelijk mensen mee te laten doen op de reguliere arbeidsmarkt. Daarbij gaat het juist ook om hen die door een arbeidsbeperking, lichamelijk, psychisch of verstandelijk, moeilijk betaald werk kunnen vinden.

We benutten zoveel mogelijk het aanwezige arbeidspotentieel, wat betekent dat we de loonwaarde van mensen optimaal ontwikkelen en verzilveren. Werkgevers betalen een faire prijs voor de loonwaarde van de werknemer en worden vanuit gemeenschapsgeld gecompenseerd voor de lagere productiviteit van de werknemer.

In onze visie⁴ zijn twee primaire uitgangspunten leidend voor het maken van keuzes rondom de inzet van voorzieningen en daarmee ook voor de inzet van beschut werk nieuw:

- A. We leiden mensen zoveel mogelijk naar regulier en betaald werk. Pas als dit niet mogelijk is, ook niet met ondersteuning, worden andere voorzieningen ingezet. Het gaat daarbij altijd om wat het meest passend is voor de persoon (individueel maatwerk).
- B. ontwikkeling van mensen (naar een volgende stap richting regulier en betaald werk)

Hiermee werken we aan een *inclusieve arbeidsmarkt*. We zijn ervan overtuigd dat juist regulier werk, mits de omgeving passend is, mensen het meeste gevoel van eigenwaarde en ontwikkelingskansen biedt. Met regulier werk bedoelen we een dienstverband bij een "gewoon" bedrijf of organisatie, die als kerntaak heeft het voortbrengen van een product of dienst.

Uitgangspunten beschut werk nieuw

Ondersteunen van de kwetsbare doelgroep beschut werk.

Er zijn kandidaten die alleen in een beschermde omgeving betaald werk kunnen verrichten. Zij hebben daarbij zo'n intensieve begeleiding en/of aanpassingen in de werkomgeving nodig, dat een normale werkgever dit redelijkerwijs niet kan realiseren. Het is voor deze groep dan ook zeer lastig om op de reguliere arbeidsmarkt een passende plek te vinden en te behouden. Zij hebben

⁴ Zoals regionaal vastgelegd en afgesproken in de documenten *Sterke Werkwoorden*, *Strategisch Arbeidsmarktbeleid Werk is de uitkomst* en *Transitieplannen Breed*

geen SW-dienstverband en omdat de toegang tot de SW per 1 januari 2015 landelijk is afgesloten komen zij hiervoor niet meer in aanmerking. Het betreft dus een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt, die onze ondersteuning nodig heeft.

We bieden de kandidaten die aangewezen zijn op een beschermde omgeving dan ook een dienstverband aan in een geschikte omgeving met passende begeleiding.

Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- A. We houden in de begroting rekening met jaarlijks 15 beschikbare werkplekken voor kandidaten beschut werk. Dit is gebaseerd op de landelijke inzichten dat per 100.000 inwoners ca. 10 kandidaten zonder SW-dienstverband aangewezen zijn op beschut werk.
- B. We dragen kandidaten voor een advies beschut werk aan bij UWV die:
 - een beschermde omgeving nodig hebben
 - én die vanwege hun beperkingen (nog) niet met een indicatie Banenafpraak bij een regulier bedrijf geplaatst kunnen worden
 - én niet geschikt zijn voor arbeidsmatige dagbesteding;
- C. Als de kandidaat een positief advies van UWV krijgt, biedt het WerkBedrijf de kandidaat een in eerste instantie een tijdelijk dienstverband van maximaal 23 maanden* in een geschikte omgeving met de juiste begeleiding.
- D. Het dienstverband wordt aangegaan via het WerkBedrijf. De kandidaat wordt gedetacheerd en vanuit daar geplaatst in een geschikte werkomgeving met de juiste begeleiding. Het WerkBedrijf is dan ook verantwoordelijk voor het dienstverband en betaling van loon aan de kandidaat.
- E. Tijdens de 23 maanden ontwikkelen we zoveel mogelijk de loonwaarde en zelfredzaamheid van de kandidaat
- F. Na 23 maanden wordt afhankelijk van de ontwikkeling en het perspectief van de kandidaat besloten of hij of zij kan doorstromen naar een andere voorziening, bijvoorbeeld een reguliere baan met een indicatie Banenafpraak, of dat de voorziening beschut nieuw wordt verlengd. In dit laatste geval krijgt de kandidaat via het WerkBedrijf een vast dienstverband aangeboden. Het loon bedraagt maximaal 100% van het Wettelijke minimumloon.

Met deze uitgangspunten ondersteunen we deze groep op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd houden we vast aan het regionaal afgesproken principe dat we altijd inzetten op de *maximale ontwikkeling* van de kandidaat. Dit doen we door eerst na te gaan of een reguliere baan met loonkostensubsidie mogelijk is (indicatie Banenafpraak). Ten tweede doen we dat door eerst een tijdelijk dienstverband aan te bieden. In deze "proefperiode" kunnen we verder zicht krijgen op de mogelijkheden van de kandidaat en zijn loonwaarde en zelfredzaamheid zoveel mogelijk verder ontwikkelen. Om die reden is ook gekozen voor een tijdelijk dienstverband van 23 maanden.

Volgens de Wet Werk en Zekerheid moet namelijk na 24 maanden een vast dienstverband aangeboden

3. Wat houdt de voorziening beschut werk nieuw in?

Het Rijk heeft het via de Participatiewet mogelijk gemaakt dat gemeenten kandidaten die aangewezen zijn op een beschermde werkomgeving baanzekerheid kunnen bieden. Of iemand in aanmerking komt voor beschut werk hoeft niets te zeggen over de loonwaarde of productiviteit. De voorziening is juist bedoeld voor kandidaten die met de intensieve begeleiding en aanpassingen wél in staat zijn om loonvormende arbeid te verrichten.

Beleidsvrijheid

Gemeenten hebben beleidsvrijheid om invulling te geven aan de ondersteuning van deze doelgroep. Dit houdt in dat zij zelf mogen bepalen of zij de voorziening aanbieden en hoe dienstverbanden georganiseerd worden. Voorwaarde is dat de doelgroep wordt ondersteund en dat in de verordening aan wordt gegeven hoe om wordt gegaan met de voorziening beschut werk.

De beschutte werkplekken kunnen zowel gecreëerd worden bij gemeenten, MGR, een op te richten rechtspersoon of bij marktpartijen. Voor de middelen die voor beschut werk toe zijn gevoegd aan het participatiebudget en het bijstandsbudget geldt geen bestedingsplicht; de middelen blijven beschikbaar, ook als de voorziening beschut niet wordt ingezet.

Doelgroep

Potentiële kandidaten voor beschut werk te vinden zijn in:

- mensen die op de wachtlijst staan voor de WSW;
- jongeren met een arbeidsbeperking die vanaf 1 januari 2015 niet voor de Wajong in aanmerking komen, omdat zij arbeidsvermogen hebben. Voor een deel zijn dit leerlingen vanuit Pro-VSO;
- kandidaten voor de arbeidsmatige dagbesteding;
- kandidaten met een arbeidsbeperking die vanaf 1 januari 2015 niet meer voor de WSW in aanmerking komen;
- ook in het huidige bestand van de bijstand zitten kandidaten die in aanmerking kunnen komen voor beschut werk.

Ervaringen in 2015

Landelijk

In 2015 is duidelijk geworden dat beduidend minder mensen tot beschut werk nieuw zullen worden toegelaten dan het geval was bij de oorspronkelijke doelgroep SW-intern. Dit heeft voor een deel te maken met het feit dat de criteria die UWV hanteert strenger zijn dan de criteria voor de SW. Een andere oorzaak is dat blijkt dat veel kandidaten met geschikte alternatieven aan het werk kunnen, zoals regulier met loonkostensubsidie of met arbeidsmatige dagbesteding.

20% van de gemeenten heeft aangegeven beschut werk niet in te gaan zetten. Ca 1/3 van de gemeenten heeft aangegeven gebruik te maken van de beleidsvrijheid en het instrument op andere wijze in te zetten.

De staatssecretaris heeft haar bezorgdheid uitgesproken over het achterblijven van het aantal beschutte werkplekken en heeft daarom tot en met 2020 20 miljoen euro beschikbaar gesteld aan gemeenten om het creëren van beschutte werkplekken te creëren (zie verder Financiën).

Beschut werk nieuw in 2015 in onze regio

Afgelopen jaar is afgesproken om voor 2015 nog geen beleidsbesluit te nemen over beschut werk nieuw. Doel in 2015 was om ervaring op te doen met de voorziening als het gaat om kenmerken van kandidaten en voor welke kandidaten de voorziening passend is. Er zijn vooraf 15 plekken beschikbaar gesteld. In 2015 is één kandidaat voorgedragen voor een advies beschut werk.

Deze is tijdelijk aan het werk met behoud van uitkering.

Uit screening van overige potentiële kandidaten en uit de *Proeftuin Breed*, waaronder ook WSW-ers op de wachtlijst, is gebleken dat andere voorzieningen voor hen vaak meer passend zijn. Dit zijn regelmatig reguliere banen met loonkostensubsidie (Banenafpraak) of een leerwerkplek waar de kandidaat zich kan voorbereiden op een betaalde baan.

Duidelijk is geworden dat de landelijke criteria die UWV hanteert voor beschut werk nieuw strenger zijn dan voor de WSW.

Financiën

Voor de uitvoering van beschut werk zijn in het landelijke macrobudget extra middelen toegevoegd aan het participatiebudget (8.500 euro per kandidaat) en het Inkomensdeel (14.000 euro loonkostensubsidie per persoon). Die bedragen zijn niet geoormerkt, dus gemeenten kunnen in principe zelf beslissen welke voorzieningen in worden gezet. Voor de berekening van het aantal plekken is landelijk uitgegaan van 30.000. Men is hierbij uitgegaan van een met de WSW vergelijkbare populatie van 90.000 mensen, waarvan 1/3 aangewezen is op beschut werk.

Kostenindicatie beschut werk

De jaarlijkse kosten van beschut werk nieuw bedragen de loonkostensubsidie (max. 70% wettelijk minimumloon) van het Wettelijk Minimumloon vermeerderd met een begeleidingsvergoeding van ca. 8.500 euro per kandidaat. Deze kosten zijn structureel zolang als het dienstverband duurt. Tegelijkertijd wordt ieder jaar dat de kandidaat die in de uitkering zat op de werkplek zit €13.900 bespaard aan uitkeringslasten. De brutokosten zijn de kosten voor verrekening met besparing op de uitkering. De nettokosten zijn de kosten nadat de besparing op de uitkeringslasten is verrekend.

Om de inzet van beschut werk te stimuleren heeft de staatssecretaris 100 miljoen euro beschikbaar gesteld voor 2016 tot en met 2020. De 20 miljoen per jaar wordt onder meer ingezet voor het introduceren van de no risk polis voor beschutte werkplekken en om gemeenten extra middelen te geven per beschutte werkplek die zij gecreëerd hebben⁵. Werkgevers hoeven dus met de no risk polis geen loon door te betalen bij ziekte. De "bonus van Klijnsma" zal naar het ministerie verwacht gaan om een bedrag van €3.000 per gecreëerde en gecontinueerde werkplek.

De kosten per werkplek hangen sterk af van de loonwaarde van de kandidaat. Hoe lager de loonwaarde, hoe hoger de loonkostensubsidie die verstrekt wordt. Verder hangen de kosten af van de omvang het dienstverband. Kandidaten zullen vaak niet meer dan 0,8 fte (32 uur) kunnen werken. De derde factor is de omvang van de begeleidingsvergoeding en kosten voor werkplekaanpassingen. Die is door het Rijk ingeschat op 8.500 euro. In de praktijk zou die lager uit kunnen vallen.

Onderstaande tabel geeft een indicatie weer van de kosten. Hierbij is zekerheidshalve uitgegaan van een *worst case scenario*. De gemiddelde loonwaarde is op 30% gezet en er is van uitgegaan dat gedurende de jaren geen uitstroom of doorstroom plaatsvindt in de populatie beschut nieuw. Er wordt dus een groep opgebouwd die jaarlijks toeneemt met 15 kandidaten met een beschut dienstverband. De jaarlijkse kosten per beschutte werkplek bedragen dan bruto ruim 23.600 euro en netto (na besparing op uitkering) ruim 9.700 euro.

Op basis van deze indicatie zijn middelen voor de loonkostensubsidies voor beschut werk nieuw opgenomen in de begroting 2016 en 2017.

⁵Kamerbrief 27 oktober 2015: toezeggingen Wet Banenafpraak en Wet Quotum Arbeidsbeperkten.

	2016	2017	2018	2019	2020
Fte	12	24	36	48	60
Aantal personen	15	30	45	60	75
Gemiddeld aantal plekken	15	30	45	60	75
Totale kosten gemeente					
Begeleidingsvergoeding	€ 127.500,00	€ 255.000,00	€ 382.500,00	€ 510.000,00	€ 637.500,00
Loonkostensubsidie (i-deel)	€ 271.950,00	€ 543.900,00	€ 815.850,00	€ 1.087.800,00	€ 1.359.750,00
Totale bruto kosten (voor besparing op uitkering)	€ 399.450,00	€ 798.900,00	€ 1.198.350,00	€ 1.597.800,00	€ 1.997.250,00
Bruto kosten per werkplek	€ 26.630,00	€ 26.630,00	€ 26.630,00	€ 26.630,00	€ 26.630,00
Bruto kosten per werkplek na Klijsma Bonus	€ 23.630,00	€ 23.630,00	€ 23.630,00	€ 23.630,00	€ 23.630,00
Totale netto kosten (na besparing op uitkering)	€ 190.950,00	€ 381.900,00	€ 572.850,00	€ 763.800,00	€ 954.750,00
Netto kosten per werkplek	€ 12.730,00	€ 12.730,00	€ 12.730,00	€ 12.730,00	€ 12.730,00
Netto kosten na Klijsma bonus	€ 9.730,00	€ 9.730,00	€ 9.730,00	€ 9.730,00	€ 9.730,00

Indicatie jaarlijkse kosten beschut werk bij: kandidaten hebben gemiddeld 30% loonwaarde, er is geen doorstroom of uitstroom uit de voorziening, gemiddeld 8.500 euro kosten voor begeleiding en werkplekaanpassingen per werkplek.

Advies

Begroting 2017

en

bijstelling 2016

Gemeenschappelijke Regeling

MGR

Gemeente Nijmegen

Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

Peggy van Gemert RA/AA

Mei 2016

Inhoud

Inleiding	2
1. Advies	3
2. Algemene onderdelen begroting	5
Participerende deelnemers MGR	5
2.1. Algemene kaders	5
2.2. Verplichte paragraaf	7
2.3. Overheadnormering en Piofach kosten	8
2.4. Personeel	8
2.5. Weerstandsvermogen en risico's	9
2.6. Begroting MGR	10
3. iRvN	11
3.1 Beschouwingen kaders ICT-taken	11
3.2 Begroting (wijziging) 2016 ICT-onderdeel	11
3.3 Beoordeling van de begroting 2017 van de ICT-taken	13
4. WerkBedrijf (exclusief SW-Bedrijf)	16
4.1. Kaders specifiek WerkBedrijf	16
4.2. Begrotingswijzigingen 2016 WerkBedrijf (exclusief SW)	17
4.3 Beoordeling van de begroting 2017 van Werkbedrijf (Excl. SW-bedrijf)	18
5. Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening (v/h Breed)	21
5.1. Kaders specifiek SW-Bedrijf	21
5.2. Begroting Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening	22
5.2.1 Begrotingswijziging 2016 Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening	22
5.2.2 Begroting 2017 Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening	23
5.2.3 Bevindingen bij begroting 2016-2017 Werkbedrijf onderdeel Sociale	
Werkvoorziening	24
6. Bestuursondersteuning	30
Bijlage (en)	31

Inleiding

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling is opgericht in 2014. Als eerste module is per 1 januari 2015 het WerkBedrijf gestart. Met ingang van 1 januari 2016 worden zowel de SW-taken als de module ICT toegevoegd aan de MGR.

In de maand juli 2015 hebben de deelnemende gemeenten van de MGR de ontwerpbegroting voor 2016 ontvangen. Deze begroting is opgesteld terwijl nog niet op alle punten formele besluitvorming heeft plaatsgevonden (waaronder integratie van Breed in het WerkBedrijf). Om die reden is toegezegd dat gelijktijdig met de begroting voor het jaar 2017 een aangepaste begroting (begrotingsbijstelling) wordt aangeboden voor 2016. De begrotingsbijstelling van 2016 en begroting 2017 zijn geïntegreerd in één document.

Deze begroting is aangeboden op 25 april 2016 en in de aanbestedingsbrief wordt door de MGR gevraagd voor 18 juni 2016 een zienswijze in te dienen.

Ten behoeve van de beoordeling van de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). De Adviesfunctie beoordeelt de begroting en brengt hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Deze notitie bevat de uitkomsten van de beoordeling van de bijgestelde begroting 2016 en de begroting 2017 van de MGR.

Op 9 mei 2016 hebben wij onze bevindingen besproken met de heer R. Ruhl en de heer M. Peters van de MGR.

Werkwijze Adviesfunctie

De Adviesfunctie is gepositioneerd bij de gemeente Nijmegen. Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), vastgesteld door de gemeenten in de Regio Nijmegen. Hieraan wordt getoetst. De beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de meerjarenraming. Hiertoe worden de nieuwe ramingen in meerjarenperspectief afgezet tegen de realisatie over voorgaande jaren.

Ook wordt de vermogenspositie en in het bijzonder de ontwikkeling van de algemene reserves gevolgd. Tevens worden de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw genomen.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van de Adviesfunctie.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat het advies en hoofdstuk 2 de algemene onderdelen van de begroting inclusief de kaders. Vanaf hoofdstuk 3 tot met hoofdstuk 6 worden vervolgens de modules iRvN, het WerkBedrijf (exclusief SW-Bedrijf) het SW-Bedrijf en de Bestuursondersteuning in detail beoordeeld.

In de bijlagen zijn gevraagde deelnemersbijdragen volgens de begroting opgenomen

Verder is een bijlage SW bedrijf en een analyse van de 25% overheads norm als bijlage toegevoegd.

1. Advies

Van de voorliggende begroting, waarin de modules Werkbedrijf, IvRN en bestuurs ondersteuning zijn opgenomen is geconstateerd dat er goede stappen zijn gezet bij de integratie van het oude SW bedrijf Breed in het Werkbedrijf, maar dat de inrichting van de begroting van het onderdeel SW nog moeizaam is. Hierbij is geconstateerd dat de begroting van het SW onderdeel zelf nog onvoldoende inzicht biedt om te komen tot een goede beoordeling. De MGR is zeer bereidwillig om openstaande vragen te beantwoorden en verduidelijking te bieden. In dit advies zijn verschillende aanvullende toelichtingen gegeven. De toelichtingen en inschattingen zijn voldoende om te adviseren om in te stemmen met de begroting 2017, maar tegelijk wordt geadviseerd om de begroting 2016 en 2017 SW deel verder om te bouwen tot een zelfstandig leesbaar en begrijpelijk document. Aanbieden bij de marap derde kwartaal biedt de mogelijkheid om de begroting, inclusief beoogde effecten, en de realisatie tegen elkaar af te zetten.

Mede gezien het voorgaande, adviseren wij de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het AB van de MGR om

1. In te stemmen met de bijgestelde begroting 2016, inclusief de extra bijdrage van € 150.000 voor vakantiegeld in verband met de invoering van het individuele keuzebudget (IKB)
2. In te stemmen met de begroting 2017
3. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2018-2020
4. De begroting 2016 en 2017 van het Werkbedrijf SW deel opnieuw in te richten, zodanig dat de beoogde effecten gemeten kunnen worden en begroting en realisatie vergelijkbare en meetbare grootheden bevat. Geadviseerd wordt de effecten van de bezuinigingen op de WSW specifiek inzichtelijk te maken en aan te geven welke maatregelen genomen worden om de effecten te bereiken. Het werkbedrijf hierover te laten rapporteren zodat gevolgd kan worden hoe succesvol de MGR is in het zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren van de SW taken en hiermee de kosten voor de gemeenten zoveel mogelijk te beperken. In de herziene begrotingsopzet duidelijk inzicht te bieden in de door gemeenten te leveren bijdragen. Hierbij onderscheid te maken in de doorbetaling WSW budget en bijdrage van gemeenten die het WSW budget te boven gaat. Deze aangepaste begroting, binnen de nu vastgestelde financiële kaders, aan te bieden bij de Marap derde kwartaal 2016.
5. De nog niet ingevulde bezuinigingstaakstelling van € 350.000 in 2017 oplopend naar € 750.000 in 2020, op de eerste plaats duidelijk zichtbaar in de (aangepaste) begroting op te nemen en vervolgens deze taakstelling te vertalen naar te ondernemen acties. Het invullen van de taakstelling onderwerp van de marapmeldingen te laten zijn.
6. Kennis te nemen van de adviezen en aanbevelingen in dit rapport ten aanzien van de begrotingssamenstelling en deze adviezen te laten verwerken in de volgende begroting

De deelnemende gemeenten worden geadviseerd om de risico's van € 2.955.000 op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen Dit naar rato van deelname. (zie paragraaf 2.5)

2. Algemene onderdelen begroting

Participerende deelnemers MGR

Binnen de MGR particeperen acht gemeenten. Niet alle gemeenten nemen deel aan alle aangeboden modules, zie onderstaand overzicht.

Participatie gemeente per module

Gemeente	Algemeen	WerkBedrijf (excl. SW)	SW deel WerkBedrijf	ICT
Beuningen	X	X	X	X
Druten	X	X	X	X
Heumen	X	X	X	X
Nijmegen	X	X	X	X
Mook en Middelaar	X	X		X
Berg en Dal	X	X	X	X
Wijchen	X	X	X	
West Maas en Waal			o.b.v. inkoop	

Gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel dienstverlening af bij het SW deel van het WerkBedrijf. Daarnaast maakt gemeente Wijchen geen onderdeel uit van de ICT-module en de gemeente Mook en Middelaar geen deel uit van het SW deel van het WerkBedrijf.

2.1. Algemene kaders

Voor de beoordeling van de MGR begroting is uitgegaan van de volgende algemene kaders:

2.1.1 De kaderbrief “financiële en beleidsmatige kaders MGR 2016 en 2017”

Door de MGR is een kaderbrief opgesteld voor de samenstelling begroting 2017 en aanpassing 2016. Deze kaderbrief is na zienswijzemogelijkheid door de raden , vastgesteld door het AB van de MGR en geldt hiermee als uitgangspunt voor de beoordeling van de begroting.

2.1.2 Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2017

De gemeenten in de Regio Nijmegen (vanaf 1-1-2016: Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar c.a., Berg en Dal, Druten) hebben besloten dat vanaf 1 juli 2005 de begroting- en verantwoordingsproducten van een aantal gemeenschappelijke regelingen, waaronder MGR, worden beoordeeld door de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen. De Adviesfunctie is gepositioneerd bij de afdeling Financiën van de Gemeente Nijmegen. De adviesfunctie adviseert primair de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het Algemeen Bestuur. De begrotingen en jaarrekeningen van de GR worden getoetst aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2017 (BRN). Als indexering is in de BRN een percentage van 0,6% opgenomen voor 2017.

2.1.3 Regeling Richtlijnen toetreding

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

Deze nadere Regeling, vastgesteld door het Algemeen Bestuur van 21 oktober 2015, is een uitwerking van artikel 33 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR). In deze Regeling is de procedure en de berekening van toetredingskosten opgenomen voor nieuw toe te treden gemeenten.

2.1.4 Financiële verordening Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen 2015

In deze verordening zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen.

2.1.5 Notitie richtlijnen activeren en afschrijven van vaste activa MGR Rijk van Nijmegen

Als aanvulling op de financiële verordening heeft het dagelijks bestuur richtlijnen voor de activering en afschrijving van materiële vaste activa opgesteld. In deze nota worden de beleidsdoelstelling geformuleerd en het vastleggen van uniforme regels voor de activering, waardering en afschrijving van vaste activa.

2.1.6 Normenkader overhead bij regionale samenwerking

In dit normenkader is o.a. vastgelegd welke percentage wordt gebruikt voor het berekenen van overhead. De afgesproken norm van 25% is het kader voor beoordeling.

2.1.7 Gastheerschap Nijmegen

Gemeente Nijmegen treedt op als gastheergemeente voor de PIOFACH-functies voor de MGR. Opgemerkt wordt dat de overeenkomst met de gastheergemeente Nijmegen voor 2017 met betrekking tot PIOFACH diensten nog niet is ondertekend.

2.1.8 Aanvullende arbeidsvoorwaarden (Package deal)

In het kader van de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden van de MGR Rijk van Nijmegen is afgesproken (Package deal) een aanvulling te doen op het sociaal plan. Afgesproken is dat een arbeidsvoorwaardenbudget wordt gevormd van 0,54% van de loonsom. Dit kan gebruikt worden door de werkgever in overeenstemming met het GO om voor de medewerkers aanvullende arbeidsvoorwaarden te realiseren en deze te bekostigen.

Wettelijke kaders

2.1.9 Cao Gemeenten 1 januari 2016 – 1 mei 2017

De VNG, FNV Overheid, CNV Overheid en CMHF hebben een kortdurende cao met procesafspraken gesloten. In 2014 en 2015 zijn bovensectorale afspraken gemaakt over de herziening van de pensioenregeling en salarisontwikkeling. De partijen vinden het wenselijk om de afspraken over de salarisontwikkeling zo snel mogelijk voor de sector gemeenten uit te voeren. De cao loopt van 1 januari 2016 tot 1 mei 2017. De salarissen stijgen per 1 januari 2016 met 3% en per 1 januari 2017 met 0,4%.

2.1.10 Individuele Keuzebudget

In het cao-akkoord 2013-2015 was afgesproken om per 1 januari 2016 het individueel keuzebudget (IKB) in te voeren. Het doel van het IKB is een verdere stap in de modernisering van de arbeidsvoorwaarden van de gemeentelijke sector. Het IKB sluit aan bij de wens voor meer

keuzevrijheid voor de werknemer, met meer mogelijkheden voor individueel maatwerk. Het IKB is voor alle gemeenten in de basis gelijk, waardoor dit aansluit op de behoefte van werkgevers en werknemers om individueel keuzevrijheid vorm te geven binnen centrale kaders. In het cao-akkoord is afgesproken om de vakantietoelage, de levenslooptoelage, de eindejaarsuitkering en 14,4 bovenwettelijke vakantie-uren in te zetten als bronnen voor het IKB. De invoering van het IKB blijkt complexer te zijn en vergt meer tijd dan verwacht. De invoeringsdatum van het IKB is daarom verplaatst naar 2017.

2.1.11 Specifieke kaders per werksoort

Voor specifieke kaders bij de diverse onderdelen van de begroting MGR, wordt verwezen naar de betreffende hoofdstukken. In zijn algemeenheid geldt dat:

- Voor het onderdeel Werkbedrijf (exclusief SW) is de goedgekeurde begroting 2015 en de jaarrekening 2015 het vertrekpunt is voor beoordeling
- Voor het Werkbedrijf onderdeel SW is de goedgekeurde begroting 2015, de jaarrekening 2015 en de overeenkomst tot overdracht van activa en passiva van Breed naar Werkbedrijf en het personeelsplan het vertrekpunt van beoordeling
- Voor het onderdeel ICT is het vastgestelde bedrijfsplan ICT van december 2013 het vertrekpunt voor beoordeling

2.2. Verplichte paragraaf

Conform de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden de verplichte onderdelen, die relevant zijn voor de MGR toegelicht (weerstandvermogen, financiering, bedrijfsvoering en onderhoud kapitaalgoederen).

Weerstandvermogen

De MGR heeft ervoor gekozen om geen weerstandvermogen op te bouwen, maar een kostenegaliseringsreserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Onder de paragraaf weerstandvermogen hadden ook de financiële kengetallen opgenomen moeten worden. Geadviseerd wordt deze in het vervolg aan deze paragraaf toe te voegen

Financiering

Deze paragraaf is afdoende opgenomen in de begroting. (zie bladzijde 33 e.v.)

Bedrijfsvoering

Het onderdeel Bedrijfsvoering is verantwoord onder "Bestuursorganen, personeel en organisatie".

Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel is niet opgenomen in de begroting. Zodra de MGR over eigen panden beschikt, wordt deze paragraaf een verplicht onderdeel van de begroting en rekening van de MGR

2.3. Overheadnormering en Piofach kosten

Voor de overheadnormering wordt uitgegaan van de regionale afspraak dat overhead maximaal 25% van de organisatiekosten mag bedragen. Een onderdeel van de overhead zijn de PIOFACH taken die door de gastheer worden geleverd. Op dit moment worden niet alle PIOFACH taken door de gastheer geleverd, omdat er bij voormalig Breed ook medewerkers met PIOFACH taken in dienst zijn. Afspraak is dat eerst alle medewerkers overgaan naar de MGR en vervolgens bezien wordt waar definitieve plaatsing volgt.

Overheadnormering

Voor de overheadnormering van 25% blijkt het toch lastig om de juiste definities te gebruiken. De MGR heeft een berekening voor de bijgestelde begroting gemaakt en kwam daarmee op een percentage van 24,49 uit. Narekening leek neer te komen op een percentage van 25,1 procent, maar de MGR heeft hiervoor een afdoende verklaring gegeven. Voor 2017 is het percentage berekend op 26,6%. Ook hiervoor heeft de MGR een acceptabele verklaring, namelijk het in mindering brengen van de efficiencykorting op de overheadkosten, omdat zij verwachten dat de korting hier behaald zal moeten worden.

De berekeningen en de grondslagen zijn in een bijlage bij dit rapport gevoegd.

PIOFACH-kosten

In de begroting 2016 is vermeld dat er nog geen overeenkomst met de gemeente Nijmegen is gesloten inzake het gastheerschap voor de jaren 2016 en 2017. In de begroting wordt uitgegaan van een gelijkblijvende inkoop van het gastheerschap. Volgens toelichting door de MGR zijn per afdeling binnen de gemeente Nijmegen afspraken gemaakt. Deze liggen ook vast. Er is nog geen overkoepelend contract opgesteld. Voor 2016 is op dezelfde wijze gehandeld. De gastheer is op dit moment druk doende om een overkoepelend contract op te stellen. Financieel gezien zijn de salarislasten met de 3 % en de overige lasten met 0,6 % geïndexeerd in 2017. Over de inhoud van het gastheerschap wordt ook regelmatig onderhandeld met de gemeente Nijmegen. Bijvoorbeeld omzetten van gastheertaken (opslag 30%) naar detachering van personeel is een van de maatregelen.

2.4. Personeel

De basis voor de personele invulling voor het werkbedrijf is het inrichtingsplan "Daadwerkelijk in bedrijf".

In dit plan zijn de personele aantallen voor het werkbedrijf inclusief Breed opgenomen. Het totaal aantal FTE is 229,1. Volgens de bijlage bij de begroting is het aantal FTE in 2016 226 FTE. Dit zijn 3,1 eenheden minder dan in het inrichtingsplan opgenomen. De samenstelling van de functiecategorieën kan niet vergeleken worden omdat de benamingen geheel anders zijn. Of en welke financiële consequenties met deze afwijking samenhangen kan niet uit de begroting afgelezen worden. Ook is niet meer zichtbaar welk personeel voor het meerwerk in dienst is; aangezien het meerwerk kan fluctueren, kan ook de personele inzet fluctueren. In de aanbestedingsbrief bij de begroting is wel gemeld dat er capaciteit vrijgemaakt wordt ten behoeve van werkbegeleiders SW medewerkers. Dit zou dan binnen de bestaande formatie geregeld moeten worden. Vraag is wel ten koste van welke werkzaamheden het vrijspelen voor deze werkbegeleiders zal gaan.

Ten aanzien van het personeel van de IVRN is in het bedrijfsplan een aantal van 52,8 FTE opgenomen. Hieraan is de gemeente Druten toegevoegd en een personele uitbreiding vanwege werkzaamheden voormalig Breed en in de begroting is nu een aantal FTE van 54 opgenomen. De personele inzet voor bestuur ondersteuning is in 2016 in de begroting opgenomen.

2.5. Weerstandsvermogen en risico's

De MGR heeft geen eigen weerstandsvermogen. Er is voor gekozen om geen eigen vermogen beschikbaar te houden, maar de risico's bij de gemeenten af te dekken. Aangezien gemeenten bij een GR per definitie achtervang zijn, is dit een acceptabele werkwijze. Hiermee heeft de MGR ook geen enkele ruimte om tegenvallers op te vangen, maar anderzijds wordt ook elke schijn van het werken met een winstopslag weggenomen.

Het is wel van belang om risico's goed in beeld te brengen en te communiceren met de deelnemende gemeenten, zodat gemeenten dit in hun paragraaf weerstandsvermogen op kunnen nemen.

Onderstaand is een staatje risico per deelnemende gemeente opgenomen. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar pagina 33 van de begroting.

*€ 1.000

Gemeente	risicobedrag
Beuningen	237
Druten	172
Berg en Dal	323
Heumen	154
Mook en Middela	36
Nijmegen	1.607
Wijchen	338
West Maas en Wa	88
Totaal	2.955

2.6. Begroting MGR

De begroting MGR bestaat uit de modules bestuursondersteuning (inclusief platformfunctie), Werkbedrijf (exclusief SW en onderdeel SW) en de iRvN. In de volgende hoofdstukken is per module een begroting opgenomen en een toelichting. Onderstaand wordt eerst het totaaloverzicht vermeld.

Baten * € 1.000	module	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	WB	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585
	SW	47.335	48.117	43.186	40.045	37.087	34.637
	IvRN	9.444	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501
	BO	249	249	200	200	200	200
verrekening intern IvRN-WB-SW			-1.025	-1.030	-1.030	-1.030	-1.030
<i>Sub-totaal</i>	<i>MGR</i>	<i>80.828</i>	<i>80.685</i>	<i>75.392</i>	<i>71.594</i>	<i>70.321</i>	<i>68.893</i>
Netto omzet	SW	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik	SW	-250	-100	-92	-86	-80	-74
Productiekosten	SW		-616	-602	-581	-553	-553
Toegevoegde waarde	SW	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Totaal baten		92.832	91.536	85.630	81.300	79.479	77.364

Lasten * € 1.000		2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
programmalasten	WB	15.284	13.968	14.102	13.000	14.230	15.257
	SW	49.087	49.526	44.845	41.787	38.896	36.024
<i>sub-totaal</i>		<i>64.371</i>	<i>63.494</i>	<i>58.947</i>	<i>54.787</i>	<i>53.126</i>	<i>51.281</i>
Personele lasten	WB	6.056	6.379	6.361	6.341	6.335	6.331
	SW	7.637	7.843	7.081	6.718	6.389	6.134
	IvRN	3.883	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184
	BO	123	184	185	185	185	185
<i>sub-totaal</i>		<i>17.699</i>	<i>18.688</i>	<i>17.811</i>	<i>17.428</i>	<i>17.093</i>	<i>16.834</i>
Kapitaallasten	WB	72	72	72	72	72	72
	SW	100	70	37			
	IvRN	54	54	604	1.134	1.644	1.644
<i>sub-totaal</i>		<i>226</i>	<i>196</i>	<i>713</i>	<i>1.206</i>	<i>1.716</i>	<i>1.716</i>
Materiële lasten	WB	580	1.681	1.690	1.690	1.690	1.690
	SW	1.040	879	871	832	815	815
	IvRN	5.095	5.382	5.413	5.413	5.363	5.363
efficiencyvoordeel	IvRN	-65	-65	-130	-195	-195	-195
	BO	126	87	88	88	88	88
verrekening intern IvRN-WB-SW			-1.048	-1.103	-1.103	-1.103	-1.103
<i>sub-totaal</i>		<i>6.776</i>	<i>6.916</i>	<i>6.829</i>	<i>6.725</i>	<i>6.658</i>	<i>6.658</i>
Overige lasten	WB	1.808	1.084	235	235	236	235
	SW	1.475	651	939	914	894	885
bezuinigingstaakstelling WB	SW			-350	-500	-750	-750
	IvRN	477	507	505	505	505	505
<i>sub-totaal</i>		<i>3.760</i>	<i>2.242</i>	<i>1.329</i>	<i>1.154</i>	<i>885</i>	<i>875</i>
Totaal lasten		92.832	91.536	85.629	81.300	79.478	77.364

iRvN

ICT-Rijk van Nijmegen is per 1 januari 2016 van start gegaan. Het bedrijfsplan ICT van december 2013 dient als basis voor de (bijgestelde) begroting van 2016 en 2017. De meerjarenbegroting van ICT-Rijk van Nijmegen voor de periode van 2016-2019 is gebaseerd op de eerste stap in de regionale ICT-Samenwerking, de "harde" ICT, de Automatisering. Het personeel is per 1 april 2016 in dienst van de MGR gekomen. De ICT-Samenwerking bestaat uit samenwerking van zes deelnemende gemeenten op het gebied van technische ICT-Infrastructuur. De Begroting is grotendeels opgebouwd uit de bundeling van de ICT-budgetten van deze gemeenten.

3.1 Beschouwingen kaders ICT-taken

Voor de opbouw van de begroting moet als belangrijkste normering het vastgestelde bedrijfsplan in ogenschouw genomen worden. Dit plan is gebaseerd op prijspeil 2013 plus een indexering van 1,75%. In dit plan was nog geen rekening gehouden met de gemeente Druten; deze gemeente valt wel onder de samenwerking vanaf 1 januari 2016.

Voor de berekening van de salariskosten is rekening gehouden met de cao stijgingen en bijzondere afspraken. Daarmee zijn de personeelskosten in de bijgestelde begroting 2016 verhoogd.

Voor berekening van de deelnemersbijdrage voor 2017 mag een index van 0,6% toegepast worden op de bijdragen 2016. De MGR-ICT heeft dit uitgelegd als een toegestane index op de uitgaven. Hoewel niet helemaal terecht (de 0,6% is inclusief nacalculatie voorgaande jaren) wordt dit wel als een acceptabele toepassing beschouwd.

3.1.1 Specifiek kader Bedrijfsplan ICT – samenwerking Rijk van Nijmegen (december 2013)

Het bedrijfsplan is in projectvorm opgesteld door de medewerkers van de negen gemeenten (zeven door de samenvoeging van Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek tot één gemeente) in het Rijk van Nijmegen, te weten Druten, Beuningen, Wijchen, Heumen, Mook en Middelaar, MUG (Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek) en Nijmegen. Een samenwerking op de "harde" ICT, dat wil zeggen het beheer en de exploitatie van de ICT-infrastructuur.

3.2 Begroting (wijziging) 2016 ICT-onderdeel

Het vastgestelde bedrijfsplan ICT is de basis. Dit plan dateert uit eind 2013 en met de basisafspraken die daarin zijn gemaakt, zijn de cijfers voor de jaren 2016 e.v. aangepast.

Deze aanpassing heeft plaatsgevonden via individuele gesprekken met deelnemende gemeenten. Hiermee is een gelijkschakeling qua uitgangspunten gerealiseerd en is de bijdrage verder verfijnd. De begroting is de eerste vastlegging van deze aangepaste afspraken. Deze bedragen zijn dus niet getoetst. De toename van de basisbedragen in de loop der jaren zijn wel overeenkomstig het ICT bedrijfsplan. Voor een totaal overzicht van de basisbedragen wordt verwezen naar pagina 56 van de begroting MGR. Onderstaand is aangegeven wat dit betekent voor de deelnemersbijdragen. Het bedrijfsplan is in ieder geval aangepast, omdat gemeente Wijchen heeft besloten (nog) niet deel te nemen aan de ICT-samenwerking. De gemeente Druten heeft in later stadium besloten om wel mee te doen. In het bedrijfsplan ICT-samenwerking Rijk van Nijmegen (2013) was nog geen rekening gehouden met deelname van de gemeente Druten.

De bijgestelde begroting 2016 is gebaseerd op de primitieve begroting 2016 en alle toelichtingen in de MGR begroting zijn gerelateerd aan de primitieve begroting. Omdat het bedrijfsplan basis moet zijn, is eerst weergegeven wat het verschil is tussen bedrijfsplan en primitief. Vervolgens zijn voor de verdere beoordeling van de begroting deze bedragen als geaccepteerde basisbedragen meegenomen. Ten opzichte van de bedragen uit het ICT bedrijfsplan laat dit het volgende beeld zien:

x €1.000 jaar 2016 primitief	Totaal	Beuningen	druten	heumen	nijmegen	middelaar	mook en	berg en dal	intern
volgens bedrijfsplan	8.358	663	0	483	6.262	265	685		
Volgens begroting	9.444	700	379	449	6.484	218	693	520	
toename(+)/afname (-)	1.086	37	379	-34	222	-47	8	520	

Ten opzichte van de primitieve begroting 2016 zijn verschillende bijstellingen aangebracht tot een totaalbedrag van € 716.000. Deze bijstellingen zijn in onderstaande tabellen met toelichtingen opgenomen. Inhoudelijke toelichting op deze bijstellingen is ook te vinden op pagina 20 van de begroting MGR.

Baten * 1.000	2016 P	Bijstelling	2016 B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	9.444	716	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501
Totaal baten	9.444	716	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Lasten * 1.000	2016 P	Bijstelling	2016 B	2017	2018	2019	2020
Personele lasten	3.883	399	4.282	4.184	4.184	4.184	4.184
Kapitaallasten	54	0	54	604	1.134	1.644	1.644
Materiële lasten	5.030	287	5.317	5.283	5.218	5.168	5.168
Overige lasten	477	30	507	505	505	505	505
Totaal lasten	9.444	716	10.160	10.576	11.041	11.501	11.501

Toelichting naar lastenuitbreiding ten opzichte van de primitieve begroting:

Bijstelling lasten begroting 2016 * € 1.000	Bedrag
personele kosten ivm toevoeging 2,4 FTE vanuit Breed *	136
Hogere kosten management & staf	11
Arbeidsvoorwaardengelden 0,54%	20
Cao bijstelling 3%	110
Individueel keuzebudget (eenmalige extra last in 2016)	122
sub-totaal extra personele lasten	399
materiele kosten inzake toevoeging Breed (eigenlijk 342)	340
Correctie ivm voormalige werkplekkosten medewerkers afd. Werk	-210
Bijstelling dienstverlening voor gemeente Nijmegen	157
sub-totaal materiële lasten	287
Bijstelling DVO Gastheerschap Werkbedrijf	4
overige lasten inzake Breed	26
sub-totaal overige lasten	30
Totaal bijstelling lasten 2016	716

*vanuit Breed is 0,9 FTE overgenomen en van een materieel budget Breed is 1,5FTE uitbreiding gerealiseerd omdat de IvRN deze door Breed uitbestede werkzaamheden zelf gaat uitvoeren.

Samenstelling Overheidsbijdragen bijgesteld 2016	2016
Nijmegen	6.679
Beuningen	705
Berg en Dal	698
Heumen	452
Mook en Middelaar	219
Druten	382
interne verrekening werkbedrijf	524
interne verrekening werkbedrijf inzake Breed	501
Totaal	10.160

Daarnaast dient nog rekening te worden gehouden met bijstellingen i.v.m. het aanpassen van de wetgeving (vennootschapsbelasting). Dit betreft het volgende:

1. Een bijstelling van de afschrijvingstermijn van 3 naar 5 jaar (fiscale afschrijvingstermijn)
2. Het activeren van mobiele devices (staan nu gedeeltelijk in de exploitatie)

In de begroting is nog opgenomen dat er nog een bijstelling plaats moet vinden voor de uitbreiding van de dienstverlening (ivm overgang van Automatisering Breed naar iRvN en gastheerschap voor het Werkbedrijf) Naar mening van de adviesfunctie kan dit laatste alleen een verschuiving tussen de kostensoorten betekenen en niet in het budget.

3.3 Beoordeling van de begroting 2017 van de ICT-taken

De begroting van de iRvN is conform het ICT Bedrijfsplan opgesteld en de onderwerpen worden helder toegelicht. Hierbij wordt nog de volgende kanttekening geplaatst.

Aanbieden van gelijkwaardige dienstverlening

Het ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. Het iRvN heeft de belofte gedaan om een dienstverlening aan te bieden die minimaal gelijk is aan wat de aangesloten deelnemers in huis hadden voordat zij hun ICT-beheer bij de iRvN hadden ondergebracht.

Opgemerkt dient te worden dat niet is beschreven hoe achteraf vastgesteld gaat worden dat de geleverde dienstverlening door de iRvN aan de deelnemers van voldoende kwaliteit is en op minimale niveau ligt van wat ze eerder in huis hadden.

De lange termijnvisie: innovatie en outputsturing

De iRvN voorziet dat in de toekomst geleidelijk de migratie van private serverzalen naar publieke cloud-toepassingen zal plaatsvinden.

Dit betekent dat de iRvN rekening moet houden met striktere eisen die worden gesteld voor cloud-toepassingen en de investeringen die nodig zijn om de migratie te bewerkstelligen.

Indexering budgetten met BRN richtlijn

Met de integratie van Breed in het WerkBedrijf per 1 januari 2016 wordt ook ICT (Automatisering) van Breed toegevoegd aan iRvN. Het budget voor 2017 is conform de BRN richtlijn met 0,6% geïndexeerd.

Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdragen zijn gebaseerd op het bedrijfsplan en de aanpassingen in de bijgestelde begroting.

In het bedrijfsplan zijn twee posten opgenomen die zorgen voor een toenemende deelnemersbijdragen. Dit betreft een afnemende reeks aan compensatie kapitaallasten en de efficiencykorting.

Compensatie kapitaallasten

In principe zijn de gehele ICT budgetten vanuit de deelnemende overgedragen aan de IvRN. Er is echter afgesproken dat hardware in eigendom van de gemeenten bleef en de lasten daar gedragen worden. Om die reden is er over een periode van 3 jaar een compensatie afgesproken voor de achterblijvende kapitaallasten.

Efficiencykorting

Op grond van de verwachting dat de samenwerking voordelen oplevert, is een efficiencykorting ingeboekt oplopend naar € 195.000.

Op pagina 56 van de begroting zijn de deelnemersbijdragen opgenomen. Hierin is het verloop van het basisbedrag met de aanpassingen uit de bijgestelde begroting af te lezen. Hierbij is af te lezen dat de incidentele bijdrage voor IKB gelden in 2016, terecht niet meer meegenomen is voor 2017 en volgende jaren. In de basisbedragen zijn de bovenvermelde posten verwerkt.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de basisbedragen tot stand zijn gekomen:

Basisbedragen (alle bedragen *€ 1.000)	Bedrag
basisbedrag volgens primitieve begroting 2016 inclusief € 1.590 compensatie kapitaallasten en € 65 efficiency	9.444
Lagere vergoeding kapitaallasten wordt € 1.040.000	550
Hogere efficiencykorting wordt € 130.000	-65
Lagere Piofach gastheer eenmalig	-5
Basisbedrag 2017	9.924
Lagere vergoeding kapitaallasten wordt € 510.000	530
Hogere efficiencykorting wordt € 195.000	-65
Basisbedrag 2018	10.389
Vervallen vergoeding kapitaallasten	510
efficiencykorting is structureel € 195.000, dus geen correctie meer	0
Basisbedrag 2019	10.899

Het basisbedrag 2017 van € 9.924.000 is verhoogd met de bijstellingen 2016 van € 716.000 exclusief de bijstelling individueel keuzebudget van € 122.000 en verhoogd met de BRN indexering van 0,6% en komt daarmee uit op € 10.575.000. Dit bedrag is als volgt verdeeld over de gemeenten, waarbij de interne verrekeningen als onderdeel van de kosten werkbedrijf zijn opgenomen.

Samenstelling Overheidsbijdragen bijgesteld 2016	2017
Nijmegen	6.917
Beuningen	761
Berg en Dal	744
Heumen	479
Mook en Middelaar	234
Druten	412
interne verrekening werkbedrijf	524
interne verrekening werkbedrijf inzake Breed	504
Totaal	10.575

Lasten 2017

De lasten van de module ICT deel zijn toegelicht op pagina 57 tot en met pagina 60. Een toets op de individuele posten is niet mogelijk. Een vergelijking met het ICT bedrijfsplan laat bijzondere afwijkingen zien. Maar zoals uiteengezet, is het bedrijfsplan geactualiseerd op basis van gesprekken met de deelnemende gemeenten en is de gemeente Druten toegevoegd. Het totaal aan lasten van de primitieve begroting 2016 en de bijgestelde begroting is beoordeeld en akkoord bevonden. De samenstellende delen zijn bezien op de gegeven toelichtingen en zijn niet altijd duidelijk en sluiten cijfermatig niet altijd aan op de inhoudelijke toelichting. Voor dit adviesrapport wordt het niet zinvol geacht en om alle toelichtingen zoals opgenomen in de begroting van de MGR te becommentariëren. De begroting 2017 wordt gezien als een begroting gebaseerd op de beschikbare middelen. Twee posten worden wel hieronder toegelicht, omdat ze een bijzonder karakter hebben.

Ervaringscijfers 2016 zullen een basis moeten geven om te komen tot een begroting gebaseerd op product georiënteerde dienstverleningsovereenkomsten in plaats van input financiering.

Overige kosten (onderdeel materiele lasten)

De overige kosten worden beschreven als “kosten voor de ICT dienstverlening voor het werkbedrijf” Op de eerste plaats lijkt het niet logisch om deze lasten afzonderlijk te noemen. Deze vallen naar mening van de adviesfunctie onder de diverse kosten en vervolgens wordt er via de opbrengsten een deel in rekening gebracht bij het werkbedrijf. In de consolidatie vallen deze posten weg. Nu wordt zowel aan de lasten als aan de batenkant een bedrag “te verrekenen met werkbedrijf” opgenomen. Volgens toelichting van de MGR moeten deze kosten nog toegerekend worden aan de personele lasten en overige kosten. Dat betekent dat een deel ingezet kan worden voor personele uitbreiding.

Efficiency voordeel

In de begroting wordt rekening gehouden met de te behalen efficiency voordeel van € 130.000,= De opgenomen begroting is conform het ICT Bedrijfsplan. Overigens dient wel opgemerkt te worden dat de infrastructurele transities waarmee het efficiency voordeel behaald zou moeten worden vertraging heeft opgelopen. Dit betekent dat ook de begrote efficiency voordeel op een later moment behaald kan worden. Om aan de begroting te conformeren wordt momenteel verwacht dat de efficiency voordeel behaald kan worden door middel van gezamenlijk aanbesteding van mobiele data en spraak. De te behalen efficiency voordeel is nog niet met redelijke mate van zekerheid vast te stellen, aangezien de uitkomsten van het onderzoek inzake de aanbesteding nog niet beschikbaar zijn. Daarnaast wordt geadviseerd om het efficiency voordeel zodra duidelijk is waar dit behaald wordt, te integreren/verrekenen (in mindering brengen) op de betreffende materiële kosten..

3. WerkBedrijf (exclusief SW-Bedrijf)

Het WerkBedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het WerkBedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Het WerkBedrijf werkt binnen de beleidsmatige kaders en uitgangspunten zoals de raden die hebben vastgesteld in het Strategisch Arbeidsmarktbeleid Werk is de Uitkomst!.

3.1. Kaders specifiek WerkBedrijf

4.1.1 Sterke werkwoorden en Daadwerkelijk in bedrijf

In Sterke Werkwoorden, het door Raden vastgestelde kader, zijn een aantal uitgangspunten opgenomen waaraan de begroting moet voldoen. Hierin is onder meer bepaald dat:

- Het participatiebudget van de deelnemende gemeenten wordt ingelegd bij het WerkBedrijf
- Budget voor loonkostensubsidie (uit het WWB- inkomensdeel) beschikbaar wordt gesteld aan het WerkBedrijf.

Daadwerkelijk in bedrijf is het vastgestelde personele inrichtingsplan voor het werkbedrijf.

4.1.2 Circulaire ministerie en budgetten

De september- en decembercircularie 2015 Ministerie van Binnenlandse zaken zijn het uitgangspunt voor de budgetten voor de komende jaren (overheidsbijdragen).

Gemeente dragen hun participatiebudget, budget arbeidsmatige dagbesteding en een deel van het budget I-deel over aan het Werkbedrijf.

4.1.3 verrekenafspraken

- Als gemeenten extra middelen in willen zetten, kan dit in de vorm van aparte meerwerkafspraken. Extra afspraken kunnen worden gemaakt over de behandeling van extra kandidaten of een groep van kandidaten;
- Er wordt afgerekend op basisdienstverlening en maatwerkbudget. Als er overschotten zijn wordt ter besluitvorming aan het Bestuur voor gelegd of een egalisatiereserve wordt gevormd of dat de overschotten worden uitbetaald aan de deelnemers;
- De overige middelen worden afgerekend per gemeente (arbeidsmatige dagbesteding, loonkostensubsidies en meerwerk). Tekorten worden gefactureerd en overschotten worden teruggestort.

4.1.4 Begroting Werkbedrijf (exclusief SW taken)

Onderstaand is de bijgestelde begroting 2016 tot en met de begroting 2020 opgenomen. Aan deze begrotingscijfers zijn tevens de gerealiseerde bedragen 2015 en de primaire begroting 2016 toegevoegd om extra inzicht in de ontwikkelingen te verstrekken.

Baten * € 1.000	R2015	2016P	2016B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	19.612	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585
Totale baten	19.612	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585
Lasten *€ 1.000	R2015	2016P	2016B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	9.572	15.284	13.968	14.102	13.000	14.230	15.257
Personele lasten	7.707	6.056	6.379	6.361	6.341	6.335	6.331
Kapitaallasten	20	72	72	72	72	72	72
Materiele lasten	627	580	1.681	1.690	1.690	1.690	1.690
Overige lasten	1.447	1.808	1.084	235	235	236	235
Totale lasten	19.373	23.800	23.184	22.460	21.338	22.563	23.585

3.2. Begrotingswijzigingen 2016 WerkBedrijf (exclusief SW)

In het overzicht begroting is te zien dat de lasten en baten van de bijgestelde begroting 2016 € 616.000 lager zijn dan de primitieve begroting.

Belangrijkste bijstellingen begroting 2016:

- Het participatiebudget is bijgesteld in de decembercirculaire 2015. Het totale participatiebudget daalt van € 14,4 miljoen naar € 14,2 miljoen;
- Het Meerwerkbudget van Wijchen (€0,2 miljoen) is opgenomen in de bijstelling 2016. Daarentegen is het Meerwerkbudget van Berg en Dal verlaagd van € 0,4 miljoen naar € 0,2 miljoen;
- De baten en lasten loonkostensubsidies (Inkomensdeel) dalen van € 1,7 miljoen naar € 1,0 miljoen. Dit komt doordat er minder subsidies worden ingezet dan in 2015 was ingeschat, waarbij voor beschut werk nieuw specifiek geldt dat minder subsidies nodig zijn dan was berekend op basis van aannames van het Rijk;
- Door de invoering van het Individuele Keuzebudget nemen zowel de gemeentelijke bijdragen als de lasten eenmalig toe met € 150.000;
- In verband met de recente uitkosten van de cao-onderhandelingen vindt er een bijstelling van de loonsombudgetten met 3% plaats ingaande 2016. Nadat de primitieve begroting 2016 was opgesteld zijn de CAR/UWO schalen verhoogd. Ten opzichte van de primitieve begroting 2016 zijn deze nieuwe schalen aangehouden. Deze schalen zijn vervolgens met 3% geïndexeerd;
- De kosten voor Automatisering zijn verschoven van de overige lasten naar de materiele lasten;

Bevindingen bij de wijzigingen:

- De beschikbare budgetten worden conform afspraken geraamd, behoudens de extra last in verband met het IKB; deze extra last van € 150.000 is beschouwd als een extra te declareren bedrag. Het betreffen personele kosten over de periode juni 2016 tot januari 2017 en zijn onderdeel van de kosten van de MGR. Het is dus niet vanzelfsprekend dat deze extra kosten ook leiden tot een extra subsidie.
- Uitgaande van de beschikbare budgetten worden de activiteiten geraamd. Geconstateerd is dat afwijkingen in het beschikbare budget afgewenteld wordt op het budget maatwerk. Een andere keus zou kunnen zijn om te besparen op de personele of materiele uitgaven in plaats van de programmakosten.

De reactie van de MGR op deze opmerking luidt: de kosten die de MGR maakt om de primaire taak uit te voeren bestaan veelal uit salarislasten, aangezien de MGR de meeste activiteiten in eigen beheer uitvoert. Het Maatwerkbudget is beschikbaar om aanvullende dienstverlening boven op de standaarddienstverlening. Dit betreft veelal ook de inzet van personeel. De MGR wentelt geen personele lasten af of op het maatwerkbudget, maar het is een gevolg van de gemaakte afspraken.

Het functieboek en de daarbij behorende salarislasten is ingericht om aan de basisdienstverlening te kunnen voldoen. Voor het maatwerk en meerwerk wordt, afhankelijk van de gemaakte afspraken extra personeel ingezet.

- De ontvangen extra middelen van € 400.000 van het Rijk voor Regionale uitvoering is wel geraamd als inkomst in de bijgestelde begroting 2016, maar niet in de programmalasten. Deze lasten zijn nu verantwoord onder overige lasten

Geadviseerd wordt

-expliciet te besluiten over de extra subsidie ten behoeve van de extra eenmalige lasten IKB.

Dit voorstel is opgenomen in het advies op pagina 3.

4.3 Beoordeling van de begroting 2017 van Werkbedrijf (Excl. SW-bedrijf)

De begrotingscijfers 2017 zijn in voorgaand totaaloverzicht opgenomen en daar wordt dan ook naar verwezen.

Doelstellingen Werkbedrijf

In hoofdstuk 2.2.1 tot en met 2.2.3 zijn de doelstellingen met betrekking tot de uitvoering van het werkbedrijf opgenomen. Hierin wordt met name ingegaan op de doelen van het werkbedrijf, de bijhorende doelgroep en de bijpassende werkwijze. Betreffende uiteenzetting geeft een goed beeld van de binnen het werkbedrijf gekozen manier van werken. Nadruk in dit onderdeel van de begroting ligt op het SW-bedrijf en staan geen bijzonderheden ten aanzien van de rest van het Werkbedrijf vermeldt, derhalve verwijzen wij voor verdere beoordeling van dit onderdeel naar het SW-gedeelte van dit rapport.

Wij hebben kennis genomen van de begroting van het Werkbedrijf op pagina 37 tot en met 44 en wij zijn van mening dat dit een goed toegelicht verhaal is. Ter verduidelijking van bijstellingen 2016 en de

begroting 2017, zijn de 2015-cijfers toegevoegd. Dit geeft niet alleen extra inzicht in gedane aannames, maar laat ook zien dat er een consistente gedragslijn wordt gevolgd.

Belangrijkste wijzigingen begroting 2017 (t.o.v. de bijstelling 2016):

- Zowel de personele als materiele lasten zijn met 0,6% geïndexeerd (conform BRN richtlijnen);
- De baten en lasten loonkostensubsidies stijgen van € 1 miljoen naar € 1,75 miljoen omdat de omvang van beschut werk nieuw en de kandidaten met een reguliere wettelijke loonkostensubsidie zal toenemen;
- Het Meerwerkbudget neemt af van € 3,2 miljoen naar € 2,6 miljoen;
- Transitiebijdrage en bijdrage Regionale uitvoering komen conform de betreffende regelingen per 2017 te vervallen;
- De lasten voor de instrumenten nemen toe aangezien er vanuit het Rijk meer geld wordt gereserveerd voor de arbeidsgehandicapten. Deze lasten nemen toe met € 0,25 miljoen;
- De bijdrage vanuit het WerkBedrijf in de Bestuursondersteuning neemt toe met € 50.000. Hierdoor neemt de rechtstreekse bijdrage in het onderdeel Bestuursondersteuning voor de deelnemende gemeenten af;

Frictiekosten

In de begroting zijn bij de personele lasten frictiekosten als PM-post zijn opgenomen. Nu blijkt uit de begroting niet waar deze kosten betrekking op hebben en wat de mogelijke omvang van deze kosten kan/gaat zijn. Wel wordt in de begroting vermeld dat deze kosten door te belasten zijn aan de deelnemende gemeente waar de kosten betrekking op hebben. De adviesfunctie vraagt zich af hoe de MGR deze kosten gaat kwantificeren (bepalen wat nu frictiekosten zijn) en hoe deze kosten toegewezen zullen worden aan de deelnemende gemeente. Eigenlijk behoren deze kosten niet in de begroting van de MGR te staan, aangezien de regel is dat frictiekosten bij de latende partij achterblijven. Daar zouden de frictiekosten dan ook moeten ontstaan. Het feit dat alle medewerkers over zijn gegaan naar de MGR maakt deze afspraak diffuus.

Aanbeveling:

Wij adviseren eventuele PM-posten in de cijfers in de toelichting verder uit te werken. Wanneer er sprake is van dergelijke kosten die doorbelast moeten worden naar de deelnemende gemeente, dan is het wenselijk toe te lichten hoe dit plaats gaat vinden en wat voor een soort kosten de deelnemers kunnen verwachten.

Investerings, afschrijven en rente

- In de begroting is opgenomen dat de investeringen, waaronder ook de inrichting van het pand, in 20 jaar worden afgeschreven. Dit is opvallend, omdat dit afwijkt van de vastgestelde termijnen in de richtlijn activeren en afschrijven. In de notitie is opgenomen dat panden in 40 jaar en inventarissen 15 jaar afgeschreven worden.
- In de begroting 2016 en de daarop volgende jaren is voor ongeveer €1,1 mio aan kosten opgenomen voor automatisering. Onder deze kosten zijn onder andere de kosten voor bedrijfsapplicaties opgenomen, waarbij het de vraag is of het hier om kosten gaat of om activa die geactiveerd zouden moeten worden. Nu is er voor €449.000 aan “bedrijfsapplicaties” onder de automatiseringskosten opgenomen en is onduidelijk wat voor een kosten dit zijn. Mogelijk voldoen betreffende kosten aan de activeringscriteria en moeten

zij als investering gezien worden en middels afschrijvingen ten laste van het resultaat gebracht worden. Dit is een opmerking die voor de gehele begroting geldt, er is namelijk geen investeringsplan opgenomen en het lijkt nu alsof alle uitgaven rechtstreeks in het resultaat verantwoord worden.

Aanbeveling:

Wij adviseren in de begroting de geplande investeringen voor het begrote jaar / de begrote jaren op te nemen. Daarnaast zou het van toegevoegde waarde zijn wanneer er bij materiële kosten wordt toegelicht waarom het een kostenpost betreft en niet een investering.

4. Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening (v/h Breed)

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de taken met betrekking tot de SW ondergebracht bij het WerkBedrijf. Het jaar 2016 wordt gezien als opstartjaar en in het jaar 2017 wordt verwacht dat de organisatie zal staan zoals beoogd bij de oprichting.

4.1. Kaders specifiek SW-Bedrijf

- Sterke Werkwoorden en Daadwerkelijk in bedrijf
- Branche informatie sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie (2014) – Cedris
- SEO rapport (Economisch Onderzoek naar Ontwikkeling van het WSW-bestand
- Overeenkomst tot overdracht activa en passiva van Breed naar de MGR, hierbij is geregeld dat de panden vooralsnog in bezit blijven van de GR Breed, dat de reorganisatievoorziening en de hiermee samenhangende vordering op gemeenten ook in de GR Breed zal worden afgewikkeld.
- Conform de kaderbrief van 7 december 2015 die door de MGR aan de deelnemende raden is verstuurd heeft berekening van de aanvullende WSW-bijdrage en de bijhorende kostprijs plaatsgevonden
- De WSW subsidie wordt bij de gemeenten geraamd en ontvangen. Afrekening met het Rijk zal bij gemeenten plaatsvinden op basis van de realisatie t-1 met een correctie voor de blijfkans

Doelstellingen (hoofdstuk 2.2 van de begroting)

Het SW-bedrijf wil in de komende jaren een tweetal acties realiseren. Dat is enerzijds de verschuiving van SW-medewerkers vanuit de het beschut werken naar het werken in de vorm van groepsdetachering (naast het sociale aspect is het gevolg dat zij minder gaan kosten, want de begeleidingskosten worden lager). Anderzijds wil men het ziekteverzuim binnen het SW-bedrijf gaan terugbrengen tot normale waarden, omdat de MGR heeft vastgesteld dat haar ziekteverzuimpercentage met 19% hoger ligt dan het verzuimpercentage bij andere instellingen (benchmark is ongeveer 13%).

Om het SW-bedrijf zo rendabel mogelijk te maken worden er in de begroting een drietal actiepunten geformuleerd welke de toegevoegde waarde per SE in het SW-bedrijf moeten gaan verhogen.

1. Rust en regelmaat creëren op de werkvloer en een prettige werkomgeving. Aangezien productietaken niet tot de kerntaken van het werkbedrijf horen, is het uitgangspunt nog steeds om kandidaten bij een regulier bedrijf te plaatsen. Het doel blijft dan ook om SW-medewerkers van beschut werken over te zetten naar groepsdetachering (waar mogelijk), dit zou vervolgens tot een daling van de personeelskosten/begeleidingskosten moeten leiden.
2. Beweging van binnen naar buiten, waarbij er naar gestreefd wordt meer uren uit te gaan factureren en meer opdrachten binnen te halen. De verwachting is niet dat het uurtarief fors kan stijgen ten opzichte van de tarieven binnen. De meeropbrengst moet dan ook gezocht worden in het aantal facturable uren.
3. Terugdringen van het ziekteverzuim door te investeren in het professionaliseren van het indirecte personeel.

4.2. Begroting Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening

Onderstaand is de bijgestelde begroting 2016 tot en met de begroting 2020 opgenomen. Aan deze begrotingscijfers is tevens de primaire begroting 2016 toegevoegd om extra inzicht in de ontwikkelingen te verstrekken. Later in dit advies zal de vergelijking met de realisatie 2015 gemaakt worden. De indeling van de begroting is gewijzigd in 2016 en om die reden is een directe vergelijking niet mogelijk.

Baten * 1.000	2016P	2016B	2017	2018	2019	2020
Overheidsbijdragen	47.335	48.117	43.186	40.045	37.087	34.637
Netto	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik/uitbesteed werk	250	100	92	86	80	74
Productiekosten		616	602	581	553	553
Toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Totale baten	59.339	58.968	53.424	49.751	46.245	43.108
Lasten * 1.000	2016P	2016B	2017	2018	2019	2020
Programmalasten	49.087	49.526	44.845	41.787	38.896	36.024
Personele lasten	7.637	7.843	7.081	6.718	6.389	6.134
Kapitaallasten	100	70	37			
Materiele lasten	1.040	879	871	832	815	815
Overige lasten	1.475	651	589	414	144	135
Totale lasten	59.339	58.968	53.424	49.751	46.245	43.108

Onderstaand wordt een toelichting op de belangrijkste wijzigingen van de bijgestelde begroting ten opzichte van de primaire begroting en vervolgens een toelichting op de belangrijkste afwijkingen van de begroting 2017 ten opzichte van bijgesteld 2016. De toelichtingen zijn afgeleid uit de begroting van de MGR en hierbij wordt opgemerkt dat het onderdeel Sociale Werkvoorziening van deze begroting lastig leesbaar is en soms inconsequente toelichtingen kent. Dit is op onderdelen aangegeven. De begroting is in ieder geval voor verbetering vatbaar. Dit is in het advies ook opgenomen.

5.2.1 Begrotingswijziging 2016 Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening

- De huisvestingskosten zijn weggehaald bij de materiële lasten en opgenomen onder de productiekosten.
- De kostprijs per SE (standaard eenheid) is met €307 toegenomen als gevolg van de stijging van de salariskosten SW (€109 per SE), de daling van de toegevoegde waarde per SE (€309) en de daling van de kosten voor begeleiding en overhead (€111 per SE).
- Op pagina 48 staat een verklaring voor de daling van € 1,1 miljoen van de primitieve naar de bijgestelde begroting 2016. Deze verklaring is moeilijk leesbaar en om die reden heeft de MGR een anders verwoorde toelichting opgesteld. Deze is bijgevoegd als bijlage bij dit advies.

- In 2016 wordt er een eenmalige uitkering betaald aan de SW-medewerkers van €325 per FTE. Daartegenover staat een structurele daling in de pensioenpremie.
- De personele lasten zijn in 2016 bijgesteld als gevolg van de CAO-verhoging van 3%.
- De automatiseringslasten zijn verplaatst van de overige lasten naar de materiële lasten.
- Er is voor 2016 een incidentele bate opgenomen van €310.000 met betrekking tot het project 'Integraal Methodisch Handelen: van diagnose tot en met duurzame plaatsing'.

Bevindingen bij de begroting worden opgenomen bij de begrotingsbeoordeling 2017, aangezien de opmerkingen van gelijke strekking zijn.

5.2.2 Begroting 2017 Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening

- Er wordt vanaf 2017 weer een stijging in de toegevoegde waarde per SE verwacht als gevolg van de plannen met betrekking tot de SW-omgeving. (met name terugdringen ziekteverzuim)
- De verwachte uitstroom SW-ers in 2017 bedraagt 7,6%.
- Ter compensatie van de eenmalige uitkering van €325 dalen de pensioenpremies in de jaren na 2016, waardoor de salariskosten van de SW-medewerkers (in combinatie met de jaarlijkse uitstroom) afnemen.
- De personele lasten nemen in 2017 af als gevolg het lagere aantal SW-ers en het lager aantal consultants en werkcoaches dat hiervoor nodig is.
- De rentelasten lopen na 2017 op nihil als gevolg van de aflossing van de lening in 2017.
- De overheidsbijdragen lopen terug als gevolg van de uitstroom van SW-ers, wat voor een soortgelijk effect zorgt in de programmalasten en de personeelslasten, omdat deze posten samenhangen met de behoefte vanuit de SW-ers.
- De overige lasten laten een forse daling zien als gevolg van de bezuinigingstaakstelling die in deze kosten is meegenomen. (2017 € 350.000; 2018 € 500.000; 2019 e.v. jaren € 750.000)

5.2.3 Bevindingen bij begroting 2016-2017 Werkbedrijf onderdeel Sociale Werkvoorziening

Het SW-bedrijf is een voortzetting van Breed, derhalve zouden de lasten op eenzelfde manier moeten worden verwerkt. Om dit te beoordelen hebben wij de (bijgestelde) begroting 2016 en 2017 vergeleken met de jaarrekening 2015 van Breed. Hieruit komt de onderstaande opstelling.

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 (Bijgesteld)	Begroting 2017
Opbrengsten WSW gemeente	50.114	45.503	41.836
Netto-omzet	11.422	11.567	10.932
Materieel / Uitbesteed werk	-283	-716	-694
Overige bedrijfsopbrengsten	80		
Totaal:	61.333	56.354	52.074
Salarissen SW-medewerkers	50.983	47.095	42.510
Overige kosten SW-medewerkers	2.324	2.430	2.335
Salarissen niet gesubsidieerde medewerkers	7.614	7.843	7.081
Afschrijvingen vaste activa	20	-	
Huur/lease	192	63	63
Onderhoudslasten	609		
Energie	183	10	10
Rente baten/lasten	78	70	37
Overige bedrijfskosten	1.036	1.458	1.387
Totaal:	63.039	58.969	53.423
Totaal:	-1.706	-2.615	-1.349
Subsidie via Gemeente Nijmegen		-250	-240
Aanvullende bijdragen deelnemende gemeenten		2.365	1.109

Uitgangspunt van het SW-bedrijf is dat de activiteiten kostendekkend moeten zijn na inbreng van de WSW-bijdragen. In het bovenstaand overzicht is te zien dat er net als in de jaarrekening 2015 van Breed voor 2016 en 2017 tekorten in het SW-bedrijf zijn begroot.

Door de MGR is conform de kaderbrief gerekend met een kostendekkend tarief per SE als in rekening te brengen tarief bij gemeenten.

Hier ligt een principiële discussie onder: gemeenten vinden dat SW bedrijven moeten kunnen volstaan met een bijdrage ter grootte van de WSW subsidie die zij zelf van het Rijk ontvangen. Tegelijkertijd is het een landelijke trend dat SW bedrijven niet uitkomen met die budgetten en gemeenten bij de rijksoverheid aan de bel trekken om te komen tot een oplossing van dit probleem. Vraag is nu wie draagt de last? Het Rijk als wetgever? De gemeente als financier en opdrachtgever van de SW bedrijven of de uitvoerende SW bedrijven.

In deze begroting is uitgegaan van dragen van alle kosten door gemeenten middels het kostendekkend tarief.

Hierbij wordt opgemerkt dat in de begroting de wijze waarop dit wordt doorbelast naar de deelnemende gemeenten wel uitgebreid is toegelicht en dat dit conform de kaderbrief vanuit de MGR aan de deelnemende gemeenten is.

De begroting geeft niet in één oogopslag zicht op de tekorten die zich meerjarig voor zullen gaan doen, voor het inzicht in de begroting en de deelnemersbijdragen in de toekomst is dit wel gewenst. Voor de gemeenten is het van belang om te weten voor welk deel van de bijdrage aan de MGR zij kunnen putten uit doorstorting van het WSW budget en wat dan nog ten laste van de eigen middelen komt. Op bladzijde 47 van de begroting is dit wel in een overzicht aangegeven.

In een reactie vanuit de MGR op de brief van de hoofden van de afdeling financiën is tevens naar een soortgelijke uitsplitsing (met cijfer van Breed) gevraagd en is een overzicht opgesteld wat aan deze vraag beantwoord. Dit overzicht is echter niet in de begroting opgenomen. Dit overzicht is als bijlage bij dit advies toegevoegd.

Aanbeveling:

Wij adviseren u dat u het bestuur van de MGR opdracht/taak geeft
-inzicht te bieden in de meerjarige tekorten op de WSW en inzichtelijk te maken welke maatregelen getroffen worden om de tekorten terug te dringen.

Wij hebben vastgesteld dat de WSW-bijdragen van de gemeenten overeenkomen met de decembercirculaire 2015 en dat de in de begroting opgenomen berekeningen ten aanzien van de kostprijs rekenkundig juist zijn en dat met de aanvullende bijdragen de totale overheidsbijdragen worden verklaard.

Op pagina 45 staat een berekening van de kostprijs per SE voor zowel 2016 als voor 2017. De gegevens in betreffende berekening komen overeen met de gegevens op andere plaatsen in de begroting en de bijdrage WIW/ID-ers betreft een subsidie die vanuit de gemeente Nijmegen wordt verkregen. Vervolgens is toegelicht dat de kostprijs per SE in de bijgestelde begroting hoger ligt dan de kostprijs per SE in de primaire begroting. Deze stijging (€307 per SE) wordt door de volgende drie punten verklaard:

1. Stijging van de salariskosten SW (€109 per SE)
2. Daling van de toegevoegde waarde (€309 per SE)
3. Daling van de begeleiding en overhead (€111 per SE)

In de daarop volgende uitgebreide toelichting wordt vervolgens heel uitgebreid ingegaan op deze afwijkingen, maar ontbreekt het overzicht hoeveel impact bepaalde aspecten hebben om tot bovenstaande lijst te komen.

Aanbeveling:

Wij adviseren om bij het verklaren van financiële verschillen een toelichtende staat met een samenvatting van deze verschillen op te nemen. Op deze manier wordt in één oogopslag duidelijk wat de oorzaak is van een afwijking.

Binnen het SW-bedrijf bestaan de opbrengsten ook uit de omzet die gegenereerd wordt uit de productie en facturabele uren van de SW-medewerkers. De MGR heeft er voor gekozen om de huisvestingskosten, die samenhangen met deze productie, vanaf de bijgestelde begroting in mindering te brengen op de toegevoegde waarde. Wij kunnen ons vinden in betreffende wisseling, omdat deze kosten gemaakt worden om dit werk te kunnen doen.

De toegevoegde waarde die de SW-medewerkers leveren draagt voor een groot deel bij aan de levensvatbaarheid van het SW-bedrijf. Zonder deze opbrengst zouden de tekorten op de WSW-bijdragen fors hoger uitvallen. Het is echter wel de vraag wat de gevolgen zijn van het begeleiden van SW-ers naar hogere opbrengst categorieën. Ook de hoofden financiën vanuit de gemeenten hebben deze vraag gesteld en hierop onderstaand antwoord van de MGR ontvangen. Opgemerkt wordt dat de bijdragen in de voorliggende begroting aangepast zijn ten opzichte van onderstaand overzicht. (toegevoegde waarde bijgestelde begroting 2016 € 10.851 en 2017 € 10.238)

Verdeling van de formatie SW	2015				2016 P				2016 B				2017 B			
	%	Nr	Toegevoegde waarde (x € 1.000) Par/Nr		%	Nr	Toegevoegde waarde (x € 1.000) Par/Nr		%	Nr	Toegevoegde waarde (x € 1.000) Par/Nr		%	Nr	Toegevoegde waarde (x € 1.000) Par/Nr	
Begeleid werken	3,9%	69			5,3%	90			5,1%	87			6,1%	96		
Individueel gedetacheerd	28,6%	531	€ 5.366	€ 10.107	29,4%	600	€ 5.178	€ 10.355	30,8%	523	€ 5.236	€ 10.002	31,3%	492	€ 5.024	€ 10.202
Groepsdetachering	23,0%	449	€ 3.767	€ 8.397	35,2%	600	€ 5.365	€ 8.942	41,1%	700	€ 5.132	€ 7.335	40,8%	642	€ 4.803	€ 7.486
Totaal gedetacheerd	55,4%				69,9%				77,0%				78,2%			
Werken op locatie	14,9%	281	€ 1.128	€ 4.008	11,7%	200	€ 775	€ 3.875	8,9%	152	€ 343	€ 2.252	8,9%	141	€ 317	€ 2.249
Beschutte werkomgeving	29,7%	497	€ 606	€ 1.220	18,3%	312	€ 604	€ 1.934	14,1%	240	€ 697	€ 2.903	12,9%	202	€ 841	€ 3.172
Overige opbrengsten			€ 352				€ 82				€ 50				€ 55	
Totaal		1.826	€ 11.219	€ 5.951		1.702	€ 12.004	€ 7.003		1.702	€ 11.467	€ 6.701		1.573	€ 10.840	€ 6.854
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar							-6,8%	7,0%	17,7%		-6,8%	2,2%	12,6%		-7,6%	-5,5%

In het overzicht is te zien dat, als gevolg van de verwachte verschuivingen per categorie, de toegevoegde waarde redelijk in lijn blijft gedurende de jaren. Ook wordt duidelijk dat de opbrengsten van gedetacheerd personeel beduidend hoger is dan het werken op locatie. Hiermee is dan ook duidelijk dat het niet halen van de verwachte 85% buiten de deur ten tijde van de reorganisatie, financiële consequenties heeft. Bovenstaand overzicht geeft daarmee aanvullend inzicht dat nu ontbreekt in de begroting. (voor de leesbaarheid is dit overzicht ook nog een keer opgenomen in de bijlagen)

Aanbeveling:

Wij bevelen aan om bovenstaand overzicht als standaard toe te voegen aan de begroting van de MGR en het bestuur de meest opvallende verschuivingen/mutaties te laten verklaren in de bijhorende toelichting. Volgens toezegging MGR is dit ook de bedoeling.

Personele lasten

In de begroting is op pagina 47 opgenomen dat de kosten van begeleiding en overhead moeten worden teruggebracht door de teruglopende aantal SW-ers. In de begroting worden echter geen actiepunten geformuleerd hoe deze afname gerealiseerd gaat worden. In de begroting wordt helder toegelicht dat de WSW-opbrengsten en salariskosten van de SW-ers de komende jaren fors gaan afnemen als gevolg van het afbouwen van de SW-regeling, maar wordt er onvoldoende ingegaan op wat dit voor een effect dit heeft op de overige kosten. Het is aannemelijk dat de materiële, de kapitaal- en de overige –lasten niet direct door deze ontwikkeling geraakt zullen worden, maar er wordt wel geschreven over dalende personeelskosten als gevolg van deze afbouw. Uit de begroting

blijkt echter niet hoe deze daling van de personeelskosten gerealiseerd gaat worden en wat het financieel effect hiervan gaat zijn. Afhankelijk van de manier waarop de daling (vroegtijdige uittreding, vrijwillig ontslag, begeleiding naar ander werk, gedwongen ontslag, etc.) wordt gerealiseerd hangen hier ook kosten mee samen. Uit de huidige begroting blijkt onvoldoende of er met dergelijke scenario's al rekening is gehouden.

Aanvullend op het bovenstaande merken wij op dat er wel aandacht is besteed aan de personele inrichting van de MGR (inrichting van de formatie), maar niet hoe deze formatie bij een eventuele terugloop van het aantal personeelsleden er uit moet zien. Hierbij moet met name gedacht worden aan de verhouding direct en indirect personeel. Ten slotte ontbreekt een analyse of medewerkers van het SW-gedeelte mogelijk werkzaamheden kunnen gaan verrichten voor het werkbedrijf-gedeelte.

De MGR geeft hierbij als toelichting:

De ambtelijke personele lasten nemen voor het onderdeel SW wel af. Hier is rekening mee gehouden. Op blz. 50 is deze afloop ook te zien. Bij de begroting 2018-2021 en een eventuele bijstelling 2017 zullen wij de opgenomen wijzigingen in beeld brengen. Dit overzicht is inmiddels op functieniveau beschikbaar.

De afname is te realiseren binnen de flexibele schil waarmee wordt gewerkt. Daar stuurt de MGR op.

Aanbeveling:

Maak de kosten die samenhangen met de terugloop in het aantal personeelsleden inzichtelijk in de begroting en concretiseer de plannen hoe een bepaalde afloop gaat plaatsvinden met een berekening van de bijhorende impact. Indien dit in specifieke gevallen niet mogelijk is adviseren wij om minimaal toe te lichten wat de verwachte uitkomst is en waarom deze uitkomst verwacht wordt.

Verder is op pagina 50 heel beperkt toegelicht waarom de salarislasten van het primaire proces afnemen (dat hangt samen met de SW-medewerkers). De daling salarislasten primair proces bedraagt € 618.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting is dat 13% en dat is harder dan dat het aantal SW-ers afneemt 7,6% (pagina 49), waarbij ook de eventuele loonsverhogingen nog niet eens zijn meegenomen. Op pagina 46 van de begroting wordt toegelicht dat de begeleiding en overhead in 2020 weer zal toenemen omdat het aantal SW medewerkers harder daalt dan de overheadkosten. Dit lijken tegenstrijdige uitspraken. Verder is de vergelijking van de salarislasten naar componenten lastig omdat de begrotingsopzet is gewijzigd. Uit de toelichting blijkt onvoldoende hoe dit komt en kan worden verklaard.

Als aanvullende informatie geeft de MGR aan dat:

Bij het opstellen van de begroting was het nieuwe functieboek bekend alleen de exacte verdeling tussen Werk excl. SW en SW niet helemaal. Wij hebben daarom de aanname gedaan dat de afname van de personele lasten geheel ten laste van de primaire salarislasten komen.

In de realisatie 2017 en de eventuele bijstelling zullen wij dit beter verdelen. Als dit beter in beeld is zullen we dit ook meerjarig opnemen en zullen we zorgen dat de begeleiding en overhead dalen in eenzelfde verhouding als het SW-bestand.

De totale afname van de salarislasten Management en leiding, primair proces, ondersteuning primair proces en PIOFACH is 8,5 %. Dit ligt meer in lijn van de afname van het SW-bestand.

Wij merken verder op dat er binnen de personele lasten kosten voor "Budget tijdelijke formatie" zijn opgenomen. Deze kosten bedragen ieder begroot jaar €500.000, maar een toelichting op deze kosten ontbreekt.

Verder zien wij dat er, conform de begroting bij het Werkbedrijf exclusief SW-bedrijf, een PM-post is opgenomen voor de frictiekosten. Voor betreffende opmerking en advies verwijzen wij naar de vastlegging in de hoofdstuk inzake de begroting van het Werkbedrijf exclusief SW-bedrijf.

Aanbeveling:

Wij adviseren er zorg voor te dragen dat logische en consequente verbanden binnen de begroting worden gelegd en bij opstelling van de jaarrekening eventuele afwijkingen in de toelichting verklaard worden. Daarnaast zouden kosten met een algemenere omschrijving uitgebreider toegelicht moeten worden.

Programmalasten

Op pagina 49 is vermeld dat er op het moment van het opstellen van de begroting nog geen nieuwe CAO voor SW-ers was vastgesteld en dat kosten daarom niet in de begroting zijn meegenomen. Dit is niet wenselijk, omdat op het moment van opstellen van de begroting wel een principe akkoord beschikbaar was en er dus een schatting gemaakt kon worden van de verwachte loonstijging voor 2016 en verder. Daar komt nog bij dat in maart 2016 is deze cao wel is vastgesteld. Het is wenselijk dat in de toekomst dergelijke kosten direct in de begroting verwerkt worden, omdat er bij een principe akkoord vanuit mag gegaan worden dat er doorgang plaatsvindt. Nu zullen de gevolgen in de jaarrekening zichtbaar worden als tekort en vervolgens verrekend worden met de gemeenten zonder dat gemeenten hier nog invloed op uit kunnen oefenen. Dit is een onwenselijke situatie

Aanbeveling:

Wij bevelen aan om bij opstelling van de begroting uit te gaan van de werkelijke verwachtingen en niet alleen van de huidige situatie ten tijde van opstelling. Daarnaast geven wij de voorkeur aan een begroting waarin voorzichtigheidshalve kosten wel zijn meegenomen/voorzien, boven een begroting waarin dergelijke kosten niet in de cijfers worden meegenomen en later worden bijgesteld.

Wij merken op dat de toelichting op pagina 49 over de bijstelling van de begroting inzake de programmalasten niet geheel worden verklaard door het opgenomen overzicht. In het overzicht is voor €385.000 aan kosten verklaard, terwijl de mutatie tussen primaire begroting en bijgestelde begroting 2016 €525.000 bedraagt.

De MGR heeft de volgende toelichting gegeven:

in de primaire begroting werd er verwacht dat de salarislasten per fte zouden dalen. In 2015 is gebleken dat de salarislasten per fte constant waren waardoor deze in de bijstelling op het prijspeil 2015 zijn meegenomen.

Onderstaande aanbeveling gaan we mee aan de slag en hierdoor zal dit in de toekomst beter tot uiting komen.

Aanbeveling:

Wij bevelen aan dat wanneer er tabellen worden opgenomen met daarin de verklaring voor verschillen/ontwikkelingen, dat deze aansluiten op datgene wat verklaard wordt. Dit verhoogd de leesbaarheid en de bruikbaarheid van dergelijke tabellen.

Materiële en overige lasten

Door de verschuiving van de automatiseringskosten van de materiële lasten naar de overige lasten en de productiekosten (huisvestingskosten) vanuit beide lastensoorten naar de toegevoegde waarde, hebben wij onderstaand overzicht opgesteld om het verloop van de primaire begroting 2016 naar de bijstelling te kunnen volgen.

	Materiële lasten	Overige lasten
Primair 2016	1.040	1.475
Verplaatsen productiekosten	-516	-100
Automatisering	621	-621
Naar programmakosten	-30	-9
Herijking van kosten		-20
Van materieel naar overig	-236	236
Incidentele baten		-310
Bijgesteld 2016	879	651

Betreffend overzicht is gebaseerd op de toelichtingen in de begroting op pagina 50 en 51. En de nader verstrekte toelichting door de MGR.

Verder zien we dat de post incidentele baten wordt toegelicht als een opbrengst uit een project: "Integraal Methodisch Handelen", waarbij niet is toegelicht waarom deze post er bij is gekomen, waarom deze onder de lasten is verantwoord en ook blijkt niet wat dit voor opbrengst is.

Taakstelling

In de begroting zijn de taakstellingen (bezuinigen) opgenomen die de MGR van de gemeenten heeft meegekregen om te realiseren in de komende jaren. Deze posten worden in de begroting enkel vermeldt als taakstelling bij de kosten, maar er is geen toelichting opgenomen hoe het bestuur van de MGR deze bezuinigingen wil gaan bewerkstelligen. Dit betekent dat het een nog niet ingevulde bezuiniging is en daarmee een risico. Wij adviseren om de MGR te verplichten jaarlijks in de begroting voorstellen van bezuinigingen/taakstellingen op te nemen. Nu lijkt dit een verhaal dat los staat van alle plannen en verwachtingen die in de begroting zijn meegenomen. Een dergelijke toevoeging geeft de deelnemende gemeenten ook meer zicht op de koers die bij de MGR gevaren wordt en/of gevaren moet worden. Het opnemen van een toelichting op de bezuinigingen geeft daarnaast ook mogelijkheid om de deelnemende gemeenten een beeld te laten vormen over de haalbaarheid en wenselijkheid van de bezuinigingen.

Aanbeveling:

Wij adviseren u het bestuur van de MGR te verplichten de opgelegde taakstellingen uit te werken in de begroting.

5. Bestuursondersteuning

Binnen de MGR is een regioplatform functie aanwezig waarvan de inrichting nog verder vorm moet krijgen. Hierover zal in 2016 het gesprek met de Raden aangegaan worden.

Als kosten is hiervoor in de bijgestelde begroting 2016 een bedrag van € 249.000 geraamd en in 2017 een bedrag van € 200.000. Dit betreft met name personeelskosten voor secretaris, adviseur, jurist, administratief medewerker en een controller.

Bijlage (n)

Bijdrage per gemeente 2016

Betreft een eenmalige bijdrage bij aanvang jaar

Gemeente	rw. Aantallen	%	Aandeel		
			bestuurs ondersteuning	transitie bijdrage	vakantiegeld
Beuningen	25.288	8,06%	20	29	
Druten	18.250	5,82%	14	20	2
Berg en Dal	34.300	10,94%	27	43	9
Heumen	16.344	5,21%	13	19	3
Mook en Middelaar	7.876	2,51%	6	8	
Nijmegen	170.600	54,39%	135	330	130
Wijchen	41.000	13,07%	33	50	6
Totaal	313.658	100,00%	249	500	150

Bijdrage per jaar (Werk excl. SW)

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Frictie	Totaal
Beuningen	469	34	-	252 pm		754
Druten	282	20	-	355 pm		658
Heumen	246	18	-	130 pm		393
Nijmegen	11.428	822	2.733	2.074		17.058
Mook en Middelaar	104	8	-	87 pm		199
Berg en Dal	895	64	244	332 pm		1.536
Wijchen	818	59	200	460 pm		1.537
Totaal	14.243	1.025	3.177	3.689		22.134

Bijdrage per jaar SW

Gemeente	bijdrage 2016 wsw budget	extra bijdrage	totaal
Beuningen	3.096	139	3.235
Druten	2.528	167	2.695
Berg en Dal	4.757	404	5.161
Heumen	1.469	99	1.568
Nijmegen	26.648	1.303	27.950
Wijchen	5.365	173	5.538
West Maas en Waal	1.641	79	1.720
Totaal	45.504	2.364	47.868

Bijdrage per jaar (iRvN)

Gemeente	Bijdrage 2016
Nijmegen	6.679
Beuningen	705
Berg en Dal	698
Heumen	452
Mook en Middelaar	219
Druten	382
Totaal	9.135

Bijdrage per gemeente 2017 –

bestuursondersteuning

Betreft een eenmalige bijdrage bij aanvang jaar

Gemeente	inw. Aantallen *	%	Aandeel
Beuningen	25.282	8,04%	16
Druten	18.294	5,82%	12
Berg en Dal	34.450	10,96%	22
Heumen	16.434	5,23%	10
Mook en Middelaar	7.762	2,47%	5
Nijmegen	171.281	54,50%	109
Wijchen	40.786	12,98%	26
Totaal	314.289	100,00%	200

* inwonersaantallen afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2017 (BRN 2017) gem. Nijmegen

Bijdrage per jaar (Werk excl. SW)

Gemeente	P-Budget	I-deel	Meerwerk	Arb. Dagbest.	Frictie	Totaal
Beuningen	473	57	-	252 pm		782
Druten	285	34	-	355 pm		675
Heumen	233	28	-	130 pm		391
Nijmegen	11.565	1.399	2.553	2.074 pm		17.592
Mook en Middelaar	100	12	-	87 pm		199
Berg en Dal	941	114	-	332 pm		1.387
Wijchen	870	105	-	460 pm		1.435
Totaal	14.468	1.750	2.553	3.689		22.460

Bijdrage per jaar (SW)

Gemeente	Bijdrage 2017
Beuningen	3.042
Druten	2.332
Berg en Dal	4.610
Heumen	1.473
Nijmegen	24.858
Wijchen	5.175
West Maas en Waal	1.455
Totaal	42.946

Bijdrage per jaar (iRvN)

Gemeente	Bijdrage 2017
Nijmegen	6.917
Beuningen	761
Berg en Dal	744
Heumen	479
Mook en Middelaar	234
Druten	412
Totaal	9.549

Bijlage 1

	Breed		Werkbedrijf onderdeel wsw					Verschillen	
	Begroot 2015	Werkelijk 2015	Begroot 2016 P	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	
Salaris subsidie wsw (gemeenten)	48.909	50.114	45.503	45.753	42.076	38.662	36.142	33.608	
Salarissen sw-medewerkers	50.296	50.983	46.575	47.095	42.510	39.663	36.966	34.207	
Kosten begeleid werken	729	553	762	762	848	783	724	669	
Overige kosten sw-medewerkers	1.965	1.771	1.751	1.672	1.491	1.344	1.210	1.152	
Subsidieresultaat	-4.081	-3.192	-3.585	-3.776	-2.773	-3.128	-2.757	-2.420	
Netto omzet	12.073	11.422	12.254	11.727	11.092	10.533	9.951	9.258	
Materiaal verbruik/uitbesteed werk	278	283	250	230	222	216	210	204	
Toegevoegde waarde	11.795	11.139	12.004	11.497	10.870	10.317	9.741	9.054	
TW %	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	
Overige bedrijfsopbrengsten	59	80	0	0	0	0	0	0	
Netto bedrijfsopbrengsten	11.854	11.219	12.004	11.497	10.870	10.317	9.741	9.054	
Salarissen overige	7.508	7.614	7.637	7.963	7.201	6.838	6.509	6.254	
Afschrijvingen vaste activa	24	20	30	7	7	7	7	7	
Huur/Lease	182	192	170	130	131	131	131	131	
Onderhoudskosten	859	609	820	845	824	764	719	719	
Energie	219	183	220	207	207	207	207	207	
Rente baten/lasten	76	78	70	70	37	0	0	0	
Overige bedrijfskosten	1.380	1.036	1.305	1.172	1.150	1.124	1.105	1.096	
Totaal bedrijfskosten	10.248	9.732	10.252	10.395	9.556	9.072	8.678	8.414	
Bedrijfsresultaat	1.606	1.487	1.752	1.102	1.313	1.245	1.063	640	
Incidentele baten/lasten	0	1.246		310	0	0	0	0	
Bezuiniging				0	350	500	750	750	
Gemeentelijke bijdragen	0	0							
Exploitatieresultaat	-2.475	-459	-1.833	-2.364	-1.109	-1.383	-944	-1.029	

Note: er is nog een begroting voor de kosten van Breed in liquidatie van - € 120.000.

Note: de werkelijkheid 2015 is volgens de concept jaarrekening 2015, welke 16 maart in het DB komt.

In de salarissen zien we een stijging. Een deel is door de stijging van 3% te verklaren (230K). Hier komt nog 120K bij voor de inhuur tbv catering en schoonmaak. Deze vallen in de begroting van WBRN onder de overige kosten (30%) en productiekosten (70%). Mogelijk dat hier in 2016 nog ruimte komt door het niet invullen van vacatures. Op de onderhoudskosten is in 2015 sterk bezuinigd, doordat de toegevoegde waarde tegenviel. Dit was echter geen structurele bezuiniging.

	B2015		W2015		B2016P	
	vs B2016	vs B2016	vs B2016	vs B2016	vs B2016	vs B2016
	-3.156	-4.361			250	
	-3.201	-3.888			520	
	32	209			0	
	-292	-98			-79	
	305	-584			-492	
	-346	305			-527	
	-48	-53			-20	
	-298	358			-507	
	0%	1%			0%	
	-59	-80			0	
	-357	278			-507	
	455	349			326	
	-16	-13			-23	
	-52	-62			-40	
	-14	236			25	
	-12	25			-13	
	-6	-8			0	
	-208	136			-132	
	147	663			143	
	-504	-385			-650	
	310	-935			310	
	0	0			0	
	0	0			0	
	110	-1.905			-532	

Bijlage 2

Verdeling van de formale SW	2013			2014 P			2014 B			2017 B		
	%	no	Toegevogde waarde (x € 1.000) Per no	%	no	Toegevogde waarde (x € 1.000) Per no	%	no	Toegevogde waarde (x € 1.000) Per no	%	no	Toegevogde waarde (x € 1.000) Per no
Begeleid werken	3,9%	69	€ 5.366	5,3%	90	€ 5.178	€ 10.355	5,1%	87	€ 5.236	€ 10.002	€ 5.024
Individueel gedetacheerd	28,6%	531	€ 3.767	29,4%	500	€ 5.365	€ 8.942	30,8%	523	€ 5.132	€ 7.335	€ 4.803
Groepsdetachering	23,0%	448	€ 3.767	35,2%	600	€ 5.365	€ 8.942	41,1%	700	€ 5.132	€ 7.335	€ 4.803
Totaal gedetacheerd	55,4%			69,9%				77,0%				
Werken op locatie	14,9%	281	€ 1.128	11,7%	200	€ 775	€ 3.875	8,9%	152	€ 343	€ 2.252	€ 317
Beschutte werkomgeving	29,7%	497	€ 806	18,3%	312	€ 604	€ 1.934	14,1%	240	€ 697	€ 2.903	€ 641
Overige opbrengsten			€ 352			€ 82				€ 80		€ 55
Totaal		1.826	€ 11.219		1.702	€ 12.004	€ 7.003		1.702	€ 11.467	€ 6.701	€ 10.340
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar					-6,8%	7,0%	17,7%		-6,8%	2,2%	12,6%	-5,5%
												2,3%

Toelichting als vervanging van toelichting pagina 48 van de begroting

Netto opbrengsten:

Opbrengsten * 1000	2016 P	2016 B	2017	2018	2019	2020
Netto omzet	12.254	11.567	10.932	10.373	9.791	9.098
Materiaal verbruik	250	100	92	86	80	74
Productiekosten		616	602	581	553	553
toegevoegde waarde	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471
Netto opbrengsten	12.004	10.851	10.238	9.706	9.158	8.471

We verwachten een toename van het percentage SW-ers dat “buiten de deur” werkt van 55,4% naar 77,0% in de bijgestelde begroting 2016. Een toename van 21,6%. Dit leidt niet tot een hogere toegevoegde waarde.

De netto bedrijfsopbrengsten zijn ten opzichte van de primaire begroting met € 1,2 miljoen afgenomen. De belangrijkste reden noemen we hieronder:

- De toegevoegde waarde is met € 0,5 miljoen naar beneden toe bijgesteld:
 - € 60.000 meer baten individueel gedetacheerde. Dit komt doordat er meer fte's zijn gerealiseerd in 2015 dan dat er in de primitieve begroting was opgenomen. De gemiddelde opbrengst is daarentegen ten opzichte van de primaire begroting met 3% afgenomen. Deze afname wordt veroorzaakt doordat in de primaire begroting nog uitgegaan is van een hoger aantal facturable uren. In 2015 is gebleken dat 8% minder facturable uren zijn gemaakt. Een deel van de daling, 5%, verwachten we te kunnen compenseren met een hoger gemiddeld uurtarief.
 - € 230.000 minder baten groepsdetachering. De gemiddelde opbrengst is ten opzichte van de primaire begroting met 18% gedaald. Dit wordt voor 3% veroorzaakt doordat het aantal facturable uren in 2015 lager zijn dan verwacht. De overige 15% wordt veroorzaakt doordat een deel van de detacheerbare medewerkers niet direct op geschikte groepsdetachering geplaatst kunnen worden, waardoor ze nog blijven werken op beschutte werkplekken. Hierdoor daalt het aantal facturable uren per medewerker groepsdetachering.
 - € 430.000 minder baten werken op locatie. Ten opzichte van de primaire begroting is de omzet met 42% gedaald. Er is nog maar één Wol locatie over, namelijk Look-o-Look in Andelst. Hier is de uuropbrengst lager dan de overige Wol locaties die we hadden. Dit heeft wel een positief effect gehad op het % groepsdetachering in 2015.
 - € 90.000 meer baten beschutte werkgroep. Het gemiddelde tarief is ten opzichte van de primaire begroting met 50% toegenomen. Dit heeft te maken met de bij de groepsdetachering genoemde stelselwijziging. Medewerkers vanuit de groepsdetachering leveren wel productie bij de beschutte werkplekken, maar tellen niet mee in de formatie. Verder wordt er in 2016 sterk ingezet op verlaging van het hoge verzuimpercentage bij de medewerkers in de beschutte werkvorm.
 - € 20.000 minder baten op de overige opbrengsten. Dit is aangepast aan de realisatie van 2015 en betreft voornamelijk doorbelasting van kosten naar de klant.

- Het materieel verbruik is met € 150.000 afgenomen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we allen nog klanten hebben waar we zelf bijna niets voor in te hoeven kopen. Het effect van deze afname is al vertaald in de aanpassing van de netto omzet bij werken op locatie en de beschutte werkgroep.
- De productiekosten zijn met € 616.000 toegenomen doordat de gebouw gebonden productiekosten en ten laste van de omzet worden gebracht (zie 5.2.1 in het advies van de adviesfunctie).

Door ons sterk te richten op de productiviteit per medewerker verwachten we in 2016 een stijging van 13% op de toegevoegde waarde per sw medewerker, ten opzichte van de realisatie van 2015. Ook in 2017 en verdere jaren verwachten we hier nog stappen te kunnen zetten, waarbij in 2020 de toegevoegde waarde per medewerker is gestegen met 27 % ten opzichte van 2015. Percentage van de groep SW-beschut die buiten de deur kan werken

Analyse 25%-regeling voor overheadskosten

In de kaderstelling voor de kosten (hoofdstuk 3.1) in de begroting heeft de MGR meegenomen dat in de BRN 2017 een maximaal overheadpercentage van 25% van toepassing mag zijn.

De MGR heeft hier zelf een berekening van opgesteld die door ons getoetst is. Onderstaand is ter verduidelijking de berekening van de MGR opgenomen:

Berekening MGR:				2016
Organisatiekosten				
Omschrijving	WB	iRvN	BO	Totaal
Salarislasten	16.107.610	4.282.054	184.027	20.573.691
Materiële lasten	3.174.987		87.000	3.261.987
Overige lasten	1.122.996	506.979		1.629.975
Totaal:	20.405.593	4.789.033	271.027	25.465.653
Overheadkosten				
	WB	iRvN	BO	Totaal
Management & Leiding	622.245	173.281		795.526
Bureauhoofden iRvN		184.533		184.533
Personeel bestuursondersteuning			184.027	184.027
PIOFACH	3.686.522	491.978		4.178.500
Overige lasten / materiële lasten	791.226	15.000	87.000	893.226
Totaal:	5.099.993	864.792	271.027	6.235.812
Percentage				24,49%

Wij hebben betreffende berekening, met de onderliggende toelichting vanuit de MGR, nagebouwd om de aansluiting met de bijgestelde begroting 2016 en de begroting 2017 te maken. Om dit te kunnen doen is gebruik gemaakt van de toelichting bij bovenstaande berekening.

Uitgangspunten bij 25%-berekening

Voor de berekening van de organisatielasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Onderdeel:	Onderdeel begroting:
Programmalaasten	Geen onderdeel van de organisatielasten
Salarislasten	Alle salarislasten exclusief die lasten die zijn doorbelast aan de programmalaasten
Kapitaallasten	Geen onderdeel van de organisatielasten
Materiële lasten	Alle materiële lasten exclusief de kosten voor iRvN, inclusief de kosten voor ICT en de organisatiekosten voor productie
Overige lasten	De overige lasten exclusief de incidentele baten vanuit het project, de transitiekosten, de inrichting regionale uitvoering en de doorbelasting van de module bestuursondersteuning

Voor de berekening van de overheadslasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Onderdeel:	Onderdeel begroting:
Lasten management en leiding	Lasten management en leiding in begroting
Bureauhoofden iRvN	Laten bureauhoofden iRvN
Salarislasten bestuursondersteuning	Salarislasten onderdeel bestuursondersteuning
PIOFACH	- PIOFACH - Werkbedrijf exclusief salaris juridisch adviseur - Huurkosten/huisvesting minus de huurlasten van de beursvloer van het Werkbedrijf, omdat daar kandidaten gesproken worden - Energielasten - Facilitaire voorzieningen - Automatisering werkbedrijf uitgezonderd de lasten voor bedrijfsapplicaties - PIOFACH iRvN
Overige lasten	- Overige lasten werkbedrijf - Accountantskosten iRvN - Lasten bestuursondersteuning

Controleberekening begroting 2016

Hieronder is de berekening van de 25% overheadsregeling opgenomen, zoals door ons opgesteld op basis van de bijgestelde begroting 2016.

<u>Aangepast berekening met wijziging in overige lasten</u>				<u>2016</u>
Organisatiekosten				
Omschrijving	WB	iRvN	BO	Totaal
Salarislasten	16.107.610	4.282.054	184.027	20.573.691
Materiële lasten	3.174.987		87.000	3.261.987
Overige lasten	1.122.996	506.979		1.629.975
Totaal:	20.405.593	4.789.033	271.027	25.465.653
Overheadkosten				
	WB	iRvN	BO	Totaal
Management & Leiding	622.245	173.281		795.526
Bureauhoofden iRvN		184.533		184.533
Personeel bestuursondersteuning			184.027	184.027
PIOFACH	3.686.522	491.978		4.178.500
Overige lasten / materiële lasten	948.500	15.000	87.000	1.050.500
Totaal:	5.257.267	864.792	271.027	6.393.086
Percentage				25,10%

Wij hebben vastgesteld dat er een verschil bestaat tussen de berekening zoals opgesteld door de MGR en onze bovenstaande berekening. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de MGR in haar berekening bij de overige lasten de overige bedrijfskosten niet als overhead heeft aangemerkt. Dit leidt er toe dat het percentage van 25% wordt overschreden.

Wij hebben betreffende berekening besproken met de MGR en zij hebben de volgende verklaring voor deze afwijking gegeven:

Dit zijn de overige bedrijfskosten genoemd op bladzijde 44 (€ 34.000) en bladzijde 51 (€ 124.000).

Van de totale overige organisatielasten (€ 1,1 mln.) hebben wij de niet specifiek toegewezen overige lasten aangewezen als primaire lasten. Bij de beoordeling van de 25 % norm van 2015 is dit ook middels deze wijze gedaan. Daar waar de overige lasten wel zijn toegewezen hebben we ze aangemerkt als overhead.

Wij hebben dus een kleine 15 % van de totale overige organisatielasten aangemerkt als primaire

lasten. Binnen dit budget is er bijvoorbeeld ook rekening gehouden met externe advieskosten en reiskosten. Deze kosten hebben deels betrekking op het primaire proces alleen omdat dit niet exact is toegewezen hebben we de post 'overige bedrijfskosten' in zijn geheel als primaire organisatielasten aangemerkt en de andere overige lasten volledig als overhead.

Wij hebben kennis genomen van bovenstaande reactie vanuit de MGR en kunnen ons vinden in de betreffende toelichting. Voor de toekomst zouden wij graag zien dat de berekening en de toelichting hierop aan de begroting worden toegevoegd, omdat dit belangrijke informatie is voor zowel de gastheer, als voor de andere deelnemende gemeenten.

Aanbeveling:

Wij adviseren om de kaders inzake het gebruik van de 25%-regeling voor overheadskosten aan te scherpen, om dit beter toepasbaar en controleerbaar te maken

Aanbeveling:

Wij adviseren om de berekening van de 25%-regeling een verplicht onderdeel te maken van de begroting en de toelichting verplicht te laten toevoegen aan de begroting.

Controleberekening begroting 2017

Hieronder is de berekening van de 25% overheadsregeling opgenomen, zoals door ons opgesteld op basis van de begroting 2017.

<u>Zelf opgestelde berekening 2017</u>				
Organisatiekosten				<u>2017</u>
Omschrijving	WB	iRvN	BO	Totaal
Salarislasten				19.410.000
Materiële lasten				3.332.000
Overige lasten				1.257.000
Totaal:	-	-	-	23.999.000
Overheadkosten				
	WB	iRvN	BO	Totaal
Management & Leiding	625.000	174.000		799.000
Bureauhoofden iRvN		185.000		185.000
Personeel bestuursondersteuning			185.000	185.000
PIOFACH	3.711.000	490.000		4.201.000
Overige lasten / materiële lasten	925.000	15.000	88.000	1.028.000
Totaal:	5.261.000	864.000	273.000	6.398.000
Percentage				26,66%

Wij hebben vastgesteld dat de MGR geen berekening voor de 25%-norm heeft opgeleverd voor de begroting 2017. Wij hebben deze echter wel opgebouwd gebaseerd op dezelfde veronderstellingen als gehanteerd voor 2016 (zie bovenstaande). Hierbij zijn de volgende veronderstellingen gedaan:

- De overheadskosten voor de bureauhoofden iRvN bedragen conform het overzicht 2016 €185.000.
- Binnen de Piofach van het Werkbedrijf is conform voorgaand jaar een correctie gemaakt voor de loonkosten van de juridisch adviseur van €42.000. Dit bedrag is conform de berekening 2016.
- Binnen de Piofach is voor de huisvesting van het werkbedrijf een correctie gemaakt voor de huurlast van de beursvloer van €266.000. Bedrag is conform de berekening 2016.
- Binnen de Piofach is voor de automatisering een correctie gemaakt voor de 2 applicaties die ten behoeve van het SW-bedrijf draaien conform 2016, het gaat om een bedrag van €569.000.

Vervolgens hebben wij opgemerkt dat het percentage boven de 25% uit komt (26,66%). Hierover hebben wij gecommuniceerd met de MGR en vervolgens hebben wij de volgende reactie ontvangen:

Voor 2017 hebben we de overige bedrijfskosten ook op eenzelfde wijze meegenomen in de berekening. Dit is een bedrag van € 159.000.
Daarnaast hebben we voor 2017 een bezuiniging van € 350.000 opgenomen. Dit betreft een bezuiniging die gerealiseerd dient te worden binnen de overheadslasten. Zie bladzijde 25 en 51 van de begroting.
Hiermee komen we uit op een percentage lager dan 25 %. Binnen jouw berekening heb je de bezuiniging wel van de totale organisatielasten afgehaald maar niet bij de overhead.

Wij begrijpen de toelichting die vanuit de MGR is ontvangen en kunnen ons vinden in het uitgangspunt dat de bezuinigingen in mindering worden gebracht op de overheadkosten. De reactie van de MGR houdt namelijk in dat de totale bezuiniging van €350.000 in 2017 gerealiseerd zou moeten worden op de overheadkosten. Dit staat niet expliciet in de begroting vermeld en er blijkt dus ook niet of en waarom dit realistisch zou zijn. Het is daarom wenselijk dat dit aanvullend toelicht zou worden. Wij hebben vastgesteld dat wanneer de MGR deze bezuinigingen realiseert op de overheadkosten, dat zij dan wel voldoen aan de 25%-norm.

Aanbeveling:

Wij adviseren om de kaders inzake het gebruik van de 25%-regeling voor overheadskosten aan te scherpen, om dit beter toepasbaar en controleerbaar te maken.

Aanbeveling:

Wij adviseren om de bezuinigingstaken en de koppeling met de overheadskosten in volgende versies van de begroting nader uit te werken om beter inzichtelijk te maken waarom de 25%-norm wel of niet gehaald wordt.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Aan de Raden van de deelnemende gemeenten
MGR Rijk van Nijmegen

Datum
14 april 2016

Contactpersoon
Ina Hol

Onderwerp
Slotwijziging begroting 2015
Jaarrekening en -verslag MGR 2015

Telefoonnummer
024 2402947

Geachte leden van de Raad,

Hierbij bieden wij u de jaarrekening en het –verslag van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) aan over 2015. We rapporteren hierin zowel financieel als inhoudelijk over het verloop van het jaar 2015, waarbij de begroting over dit jaar als basis geldt. De rapportage gaat kort in op de ontwikkelingen binnen de MGR als samenwerkingsplatform. De nadruk ligt op de ontwikkelingen en de resultaten van de module WerkBedrijf, exclusief het onderdeel Sociale Werkvoorziening (SW). Dit onderdeel wordt verantwoord via de jaarrekening van de SW-organisatie Breed.

Naast de Jaarrekening en –verslag vindt u als tweede bijlage bij deze brief de toelichting op de slotwijziging van de begroting 2015. Wijzigingen in het participatie- en meerwerkbudget én aanpassing van een aantal deelbudgetten naar realisatieniveau leiden tot een begrotingsmutatie. Het gaat om financieel-technische aanpassingen. Door middel van deze slotwijziging is door ons Dagelijks Bestuur de primitieve begroting daarop aangepast. In de Jaarrekening 2015 is de begrotingsmutatie reeds verwerkt en toegelicht.

U kunt uw zienswijze indienen op de slotwijziging van de begroting 2015, de jaarrekening en het –verslag vóór 18 juni 2016, conform afspraak met de agendacommissie.

Ontwikkelingen MGR en platform voor samenwerking

In 2015 zijn belangrijke stappen gezet in de verdere inrichting van de MGR. Zo zijn de inrichtingsplannen voor de modules Werkbedrijf en de module ICT (per 1 januari 2016) vastgesteld, is er een directeur/secretaris benoemd voor de MGR, is een sociaal plan voor de ambtenaren en voor de SW vastgesteld en is de basis gelegd voor een succesvolle integratie van Breed in het WerkBedrijf. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over toe- en uittreding van gemeenten en de deelname aan modules en is een opiniërende notitie opgesteld over de invulling van de platformfunctie van de MGR. Over deze en de vele andere ontwikkelingen voor het jaar 2015 kunt u meer lezen in de bijgevoegde notitie.

Uitstroomdoelstellingen WerkBedrijf gehaald

Het afgelopen jaar hebben we goede resultaten bereikt waar we trots op zijn. Tot en met december dit jaar zijn er 1.013 kandidaten vanuit de Participatiewet uitgestroomd naar werk. Hiermee hebben we de doelstelling van 1.000 zoals afgesproken in de begroting gehaald. Ook op de andere geformuleerde doelstellingen zitten we goed op schema. De resultaten ten aanzien van de maat- en meerwerkafspraken zijn nog niet allemaal gerealiseerd. Een deel van deze afspraken zijn pas

gedurende 2015 opgepakt/gestart en lopen nog door in 2016. In 2016 evalueren we het meer- en maatwerk van alle gemeenten. Een verantwoording over de personele inzet in relatie tot de geleverde prestaties maat- en meerwerk is in deze jaarrekening nog niet volledig mogelijk. We hebben dit vanaf 2016 beter in beeld.

Financiële realisatie

We zijn het afgelopen jaar binnen het budgettaire kader gebleven. Over 2015 hebben we een voordelig resultaat behaald van €239.000,-.

Dit voordelig resultaat heeft in principe geen verband met de financiële afwijkingen. De afwijkingen komen voort uit een onderbesteding op middelen die vanuit gemeenten overgeheveld zijn en op basis waarvan de begroting middels de slotwijziging is aangepast. De belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

- Minder uitgaven voor arbeidsmatige dagbesteding:

Het geraamde budget voor arbeidsmatige dagbesteding was €3,7 miljoen. Dit budget is begroot op basis van cijfers van de zorgleveranciers in 2014. In de praktijk blijkt dat het afgelopen jaar €2,0 miljoen besteed is aan arbeidsmatige dagbesteding. Het daadwerkelijke aantal kandidaten dat deelneemt aan arbeidsmatige dagbesteding is een stuk lager dan verwacht. Hierdoor is er €1,7 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Het bedrag van €1,7 miljoen wordt naar rato terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

- Minder uitgaven op het inkomensdeel:

Het WerkBedrijf heeft middelen vanuit het inkomensdeel ontvangen voor het inzetten van wettelijke loonkostensubsidie en beschut werk nieuw. Omdat deze plaatsingen voornamelijk eind van het jaar zijn gerealiseerd is niet het volledige begrootte bedrag benut. Er is het afgelopen jaar €43.000 aan deze subsidies uitgegeven. Dit leidt ertoe dat een bedrag van €0,5 miljoen terugbetaald gaat worden aan de deelnemende gemeenten.

Voor de verdere informatie over de ontwikkelingen binnen het Werkbedrijf én de MGR als geheel verwijzen wij u naar de bijgevoegde jaarrekening en het -verslag. We zien uw eventuele zienswijze graag tegemoet.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,

De Secretaris,

drs. H.M.F. Bruls

I. Hol

Bijlagen: I Jaarrekening en –verslag MGR 2015

II Toelichting op slotwijziging Begroting MGR 2015

Jaarrekening 2015

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

MGR Regio Rijk van Nijmegen

Inhoud

1.	Voorwoord en Inleiding	3
2.	Bestuursverantwoording regioplatform voor afstemming en overleg	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Welke opdrachten en activiteiten heeft de MGR in 2015 uitgevoerd	5
2.3	Financiën	6
3.	Bestuursverantwoording WerkBedrijf	7
3.1	Ophalen van vacatures, vraag naar werk en het invullen daarvan.....	7
3.2	Zoveel mogelijk kandidaten aan het werk helpen of laten participeren.	8
3.3	Kandidaten met een verminderde loonwaarde bieden we indien nodig begeleiding en ondersteuning op de werkplek.	10
3.4	Financiële analyse op hoofdlijnen van het resultaat	10
4.	Verplichte paragrafen.....	14
4.1	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
4.2	Paragraaf financiering	17
4.3	Paragraaf bedrijfsvoering	19
4.4	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	22
4.5	Paragraaf Rechtmatigheid	22
4.6	Paragraaf Kengetallen.....	23
5.	Jaarrekening.....	25
5.1	Balans per 31-12-2015	25
5.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	26
5.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	27
5.4	Toelichting balans per 31 december 2015.....	29
5.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015.....	38
5.6	Niet uit de balans blijvende langlopende financiële verplichtingen.....	43
5.7	Gebeurtenissen na balansdatum	44
5.8	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	45
6.1	Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten	49

1. Voorwoord en Inleiding

Hierbij wordt u de eerste jaarrekening 2015 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen aangeboden. Per 1 juli 2014 bestaat het samenwerkingsverband tussen de gemeenten Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De MGR is in 2015 gevuld met de eerste module: het regionale WerkBedrijf. De jaarrekening 2015 focust daarom grotendeels op het WerkBedrijf. De onderhavige jaarrekening is het vervolg op de vier termijn/kwartaalrapportages en de begroting 2015 die vervolgens gebaseerd is op het document Sterke "Werkwoorden".

2015 was het jaar waarin het WerkBedrijf startte, een enerverend jaar waar we met trots op terug kijken. Het stond in het teken van de bouw en inrichting van het WerkBedrijf: de organisatie en processen zijn neergezet, we hebben de integratie met Breed voorbereid en we hebben de eerste stappen gezet richting één regionale werkgeversbenadering. Op tal van onderdelen werken het WerkBedrijf, voormalig Breed en het UWV samen.

Tijdens het bouwen en inrichten zijn we vanaf de start aan de slag gegaan met onze opdracht: zoveel mogelijk geschikte kandidaten uit de doelgroep plaatsen bij onze klanten, de werkgevers. Ruim 1.000 kandidaten zijn het afgelopen jaar volledig uit de bijstandsuitkering uitgestroomd naar werk. Daarmee hebben we de afgesproken doelstelling behaald. De kandidaten die nog toe zijn aan betaald werk hebben we op leerwerkplekken begeleid om zich voor te bereiden op betaald werk. Ook die aantallen die we met de gemeenten hebben afgesproken zijn behaald; ruim 1.000 kandidaten hebben door het opdoen van ervaring op een leerwerkplek hun kansen op de reguliere arbeidsmarkt vergroot.

We zijn het afgelopen jaar binnen het budgettaire kader gebleven. Over 2015 hebben we een voordelig resultaat behaald van €239.000,-. De belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

- €1,7 miljoen minder uitgaven voor arbeidsmatige dagbesteding:

Het geraamde budget voor arbeidsmatige dagbesteding was €3,7 miljoen. Dit budget was gebaseerd op het geschatte aantallen kandidaten voor arbeidsmatige dagbesteding door de zorgaanbieders in 2014. In de praktijk blijkt dat het afgelopen jaar maar €2,0 miljoen besteed is aan arbeidsmatige dagbesteding, er zitten aanzienlijk minder kandidaten in de arbeidsmatige dagbesteding dan vooraf ingeschat. Hierdoor hebben we €1,7 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Het bedrag van €1,7 miljoen wordt naar rato terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

- €0,5 miljoen minder uitgaven op het inkomensdeel:

Het WerkBedrijf heeft middelen vanuit het inkomensdeel ontvangen voor het inzetten van loonkostensubsidie en beschut werk nieuw. Omdat deze plaatsingen voornamelijk eind van het jaar zijn gerealiseerd is niet het volledige begrootte bedrag benut. Het afgelopen jaar is er €43.000 aan deze uitgegeven subsidies. Dit leidt ertoe dat een bedrag van €0,5 miljoen terugbetaald gaat worden aan de deelnemende gemeenten.

Het afgelopen jaar hebben we voor het eerst gewerkt met de inzet van rwerk. Dit is bedoeld voor specifieke lokale accenten in het re-integratiebeleid. Het gaat onder meer om (tijdelijke) projecten en/of de extra inzet op doelgroepen. Deze afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst meer- en maatwerk.

Het betreft extra dienstverlening, bovenop de basisdienstverlening. Omdat maat- en meerwerk begint waar de basisdienstverlening stopt is het belangrijk om goed helder te hebben wat tot de basisdienstverlening behoort. Het afgelopen jaar was dit vaak nog zoeken. Inmiddels is de reikwijdte van de basisdienstverlening verder uitgewerkt maar behoeft dit ook aankomend jaar nog aandacht.

In de begroting 2015 van de MGR staan de doelstellingen benoemd voor het WerkBedrijf. Het afgelopen jaar hebben we geconstateerd dat niet alle doelstellingen, zoals geformuleerd in de begroting, de juiste lading dekten of een goed beeld geven van de praktijk. Sommige doelstellingen zijn daarom gewijzigd, uitgebreid of aangevuld gedurende 2015. Ook het aankomende jaar blijven we inzetten op het verbeteren van de indicatoren die de resultaten op de prestaties van het WerkBedrijf inzichtelijk maken. Het Informatieprotocol, wat begin 2016 aan de gemeenteraden wordt aangeboden, maakt hier onderdeel van uit.

Leeswijzer

De jaarrekening van de MGR bestaat uit twee delen. Deel één behandelt de verantwoording op de inhoud en de verplichte paragrafen. Deel twee bevat het financiële jaarverslag. In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt nu vermeld of een verschil incidenteel of structureel is. Structurele verschillen zijn die verschillen, die een meerjarig effect hebben én niet in onze meerjarenbegroting 2015-2018 zijn opgenomen. Met andere woorden, dat zijn de afwijkingen waarvoor in de Begroting van 2017 een afweging gemaakt moet worden. Omdat op duizendtallen wordt gerapporteerd, kunnen afrondingsverschillen optreden in tellingen en afstemmingen. Dit doet echter niets af aan het inzicht van deze programmarekening.

De hoofdstukken 1 tot en met 4: Inhoud en paragrafen

Voor de programma's en de paragrafen is de begroting 2015 van de MGR gevolgd. De tekst uit de begroting 2015 is opgenomen voor zover hij relevant is voor de verantwoording in de jaarrekening.

U vindt de begrotingstekst en daaronder de verantwoording van wat 2015 heeft opgeleverd. Het financieel overzicht bij de programma's is voorzien van de gerealiseerde cijfers per 31 december 2015.

Vervolgens volgen de (wettelijk) verplichte paragrafen.

1. Weerstandvermogen
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering
4. Onderhoud Kapitaalgoederen

Hoofdstuk 5: Jaarrekening, de controleverklaring en de bijlagen

In dit tweede deel treft u het financiële jaarverslag van de programmarekening aan. Hier treft u het resultaat van de programmarekening over 2015 aan. Het resultaat wordt toegelicht en voorzien van een voorstel van het DB voor de bestemming van het rekeningresultaat. In het derde hoofdstuk treft u de rekening van baten en lasten aan. In hoofdstuk vier is de balans met toelichting opgenomen. Vervolgens treft u de niet uit de balans blijken verplichtingen aan. Tot slot treft u de controleverklaring en de bijlagen bij deze jaarrekening aan.

2. Bestuursverantwoording regioplatform voor afstemming en overleg

2.1 Algemeen

Bij de oprichting van de MGR is afgesproken dat het niet alleen een uitvoeringsorganisatie is, maar ook een platform voor afstemming en overleg. In het koersdocument "In een goede relatie geef je elkaar de ruimte" staat een aantal principes gedefinieerd voor regionale samenwerking.

Principes die tot stand gekomen zijn na een traject van ruim twee jaar met raden en colleges:

- 1) Samenwerking haalt het maximale uit de uitvoering;
- 2) Samenwerking laat beleid een lokale aangelegenheid;
- 3) Samenwerking levert geen bestuurlijke drukte op;
- 4) Samenwerking gaat uit van ontkokering en integraliteit.

De modules staan met name voor de uitdaging invulling te geven aan de eerste twee principes, de MGR dient vooral te zorgen voor realisatie van de laatste twee.

2.2 Welke opdrachten en activiteiten heeft de MGR in 2015 uitgevoerd

Het jaar 2016 heeft met name in het teken gestaan van de verdere inrichting van de organisatie, het stroomlijnen van de informatievoorziening aan gemeenten en de inrichting van het regioplatform van de MGR. Deze laatste drie punten lopen we onderstaand door.

Verdere inrichting van de organisatie

In 2015 is de eerste module van de MGR van start gegaan: het WerkBedrijf. Daarnaast zijn de integratie van Breed in het WerkBedrijf en de komst van de ICT-module per 1 januari 2016 voorbereid. Om dit alles mogelijk te maken is de juridische regeling voor de MGR in 2015 aangepast. Ook hebben we, met betrokkenheid van alle raden, regels vastgesteld over toe- en uittreding en algemene voorwaarden voor deelname aan modules. Daarmee zijn belangrijke stappen gezet in de formele inrichting van de MGR.

Maar ook op het gebied van personeel is veel voortgang geboekt. Met ingang van 1 september jongstleden is de eerste directeur van het WerkBedrijf, tevens directeur van de MGR aangesteld. Daarnaast zijn de inrichtingsplannen vastgesteld voor de modules ICT en voor het WerkBedrijf, twee documenten die tot stand zijn gekomen in goede samenwerking met de medezeggenschap. Tot slot is met de vakbonden een sociaal plan overeengekomen, zowel voor de SW-medewerkers als voor het overige personeel, en is gestart met de daadwerkelijke plaatsing van medewerkers binnen de MGR.

Stroomlijnen informatievoorziening naar gemeenten

In samenwerking met de agendacommissie, die begin 2015 van start is gegaan, hebben we het afgelopen jaar een jaarplanning opgesteld, waaruit naar voren komt welke besluiten wanneer aan de raden worden voorgelegd in 2015. Daarmee zorgen we ervoor dat de informatievoorziening aan raadsleden zoveel mogelijk gestroomlijnd wordt en dat gemeenten hierop kunnen anticiperen. Deze jaaragenda is voor eenieder te raadplegen op de website regiorvn.nl. Ook is door ons dagelijks bestuur een

concept-informatieprotocol vastgesteld, dat januari 2016 na bespreking met de agendacommissie aan uw raden is aangeboden.

Ook is in 2015 met de agendacommissie een tweetal goed bezochte raadsconferenties georganiseerd. Het gaat om een conferentie over het WerkBedrijf en een conferentie over de wijzigingen die in de juridische regeling van de MGR zijn doorgevoerd. We zien deze conferenties als een goed middel om raadsleden te informeren over en te betrekken bij thema's rondom de MGR, maar daarnaast hebben ze ook een belangrijke ontmoetingsfunctie.

Inrichting regioplatform MGR

Op 2 december 2015 is door het algemeen bestuur van de MGR een notitie vastgesteld waarin nader in wordt gegaan op de invulling van dit platform. Daarbij worden drie varianten beschreven ten aanzien van de intensiteit van samenwerking op het niveau van het Rijk van Nijmegen. Over deze varianten gaan wij de eerste helft van 2016 graag met de deelnemende gemeenten in gesprek.

Maar deze notitie is zeker niet het enige wat we hebben gedaan ten aanzien van de platformfunctie in het afgelopen jaar. In 2015 heeft het platform zich reeds op een organische manier ontwikkeld en zijn thema's waarbij afstemming wenselijk geacht wordt besproken in de regio. Zo is bijvoorbeeld afgesproken dat een onderzoek wordt uitgevoerd naar de sociaal-economische kracht van het Rijk van Nijmegen. Dit onderzoek, dat wordt uitgevoerd op initiatief van de Rabobank, heeft als doel om op basis van onderbouwde kennis en afgewogen argumenten met behulp van gerichte projecten als regio, samen met stakeholders en partners, een stimulans te kunnen geven aan een voorspoedige en duurzame ontwikkeling van het Rijk van Nijmegen.

2.3 Financiën

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2015, hadden we nog geen begroting voor de bestuursondersteuning en de platformfunctie van de MGR. Derhalve is een PM-post opgenomen in de begroting. Het jaar 2015 hebben we benut om verder uit te werken wat de kosten van het bovenstaande bedragen, hetgeen zijn beslag heeft gekregen in de begroting 2016. Voor 2015 zijn nog geen kosten toegerekend aan de platformfunctie of de ondersteuning van het bestuur van de MGR.

3. Bestuursverantwoording WerkBedrijf

Vanaf 1 januari 2015 is het WerkBedrijf verantwoordelijk voor de arbeidsbemiddeling en participatie van kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt in de regio Rijk van Nijmegen. Hiertoe behoort de gehele dienstverlening aan bedrijven en kandidaten om ervoor te zorgen dat kandidaten aan het werk kunnen.

In het strategisch beleidskader 'Werk is de uitkomst' en de begroting 2015 staan de doelstelling en kritische prestatie-indicatoren benoemd van het WerkBedrijf. In dit hoofdstuk gaan we in op de realisatie van deze doelstellingen.

De ambitie van het WerkBedrijf vertaalt zich in drie functies:

1. De bedrijfsdienstverlening;
2. De kandidaatsbenadering;
3. De verbindingsfunctie

Deze drie functies zijn vertaald in doelstellingen en kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) die het WerkBedrijf in 2015 heeft willen realiseren:

1. Ophalen van vacatures en vraag naar werk en het invullen daarvan.
 - Het WerkBedrijf voert 5700 bedrijfsbezoeken uit;
 - Het WerkBedrijf haalt 1900 reguliere vacatures op;
 - Het WerkBedrijf vervult ten minste 40% van de opgehaalde reguliere vacatures.
2. Zoveel mogelijk kandidaten aan het werk helpen of laten participeren.
 - Minimaal 1000 kandidaten van het WerkBedrijf stromen in 2015 door naar werk;
 - Minimaal 1000 kandidaten begeleiden een leerwerkplek;
 - Aandacht voor de prioritaire doelgroepen: jongeren en mensen met een arbeidsbeperking.
3. Kandidaten met een verminderde loonwaarde bieden we indien nodig begeleiding en ondersteuning op de werkplek.
 - Het WerkBedrijf zet de bovenwettelijke loonkostensubsidie in voor 25 kandidaten;
 - Invulling banenafpraak: 305 extra banen tot en met 2016;
 - Het WerkBedrijf voert de regie over arbeidsmatige dagbesteding.

3.1 Ophalen van vacatures, vraag naar werk en het invullen daarvan.

Het WerkBedrijf stelt indicatoren op die de resultaten op zijn prestaties, ook op bestuurlijk niveau, inzichtelijk maken. Voor bedrijfsdienstverlening is dit even zoeken geweest, omdat bijvoorbeeld het "aantal opgehaalde vacatures" of "aantal bedrijfsbezoeken" nog onvoldoende zeggen over de effectiviteit. Deze indicatoren zijn daarom verder ontwikkeld en zullen in 2016 nog verder doorontwikkeld worden. In de afgelopen kwartaalrapportages is gerapporteerd over de volgende twee indicatoren:

1. Het aantal kandidaten geplaatst bij bedrijven per werksoort
Deze indicator geeft inzicht in welke sectoren we de meeste kandidaten plaatsen of vanuit de werkgever: in welke sector we er het beste in slagen om werkgevers te helpen aan geschikte kandidaten of waar dit juist wat achterblijft.

2. Het percentage ingevulde vacatures

We streven ernaar 40% van de vacatures in te vullen. De kwaliteit van de vacatures, namelijk in hoeverre deze aansluiten op de mogelijkheden van de kandidaten staat hierin centraal. Dit betekent dat we voor een match niet alleen de vraag naar personeel van de werkgever moeten kennen, maar ook de kandidaten en hun mogelijkheden.

Het afgelopen jaar was de vervullingsquote van de opgehaalde vacatures 46%. Hiermee hebben we ruim voldaan aan de gestelde doelstelling van 40%. Een groot deel van de opgehaalde vacatures wordt dus vervuld door het WerkBedrijf.

3.2 Zoveel mogelijk kandidaten aan het werk helpen of laten participeren.

We sluiten het jaar goed af. Zowel de doelstelling met betrekking tot het aantal kandidaten dat is uitgestroomd naar werk, als het aantal kandidaten dat wordt begeleid op een leerwerkplek zijn dit jaar behaald.

- Uitstroom naar werk

De doelstelling met betrekking tot de uitstroom naar werk, zoals opgenomen in de begroting is begin 2015 van 750 kandidaten bijgesteld naar 1.000 kandidaten. De reden hiervoor is dat in de begroting van 2015 alleen rekening is gehouden met de uitstroom van de gemeente Nijmegen en niet de regionale uitstroom. Over heel 2015 zijn er 1.013 kandidaten volledig uitgestroomd naar werk.

- Kandidaten op een leerwerkplek

Kandidaten die nog een tussenstap nodig hebben voordat zij betaald werk kunnen verrichten plaatsen we op leerwerkplekken. Zij werken met behoud van uitkering om werkervaring op te doen, hun werknemersvaardigheden te verbeteren, zich te oriënteren op arbeidsritme op te doen. Over heel 2015 zijn er binnen de basisdienstverlening 1.096 kandidaten begeleid op een leerwerkplek, hiermee hebben we onze doelstelling van 1.000 ruimschoots behaald.

- Prioritaire doelgroepen

Het WerkBedrijf heeft de doelgroepen jongeren en mensen met een arbeidsbeperking aangemerkt als 'prioritaire doelgroepen'. In onderstaande paragraaf informeren we u over de inzet en resultaten van het WerkBedrijf op deze doelgroepen.

1. Jongeren

Het jongerenteam zet intensief in op het ondersteunen van jongeren (doelgroep tot 27 jaar) richting werk of terug naar school. Zij ondersteunen zowel jongeren met een Participatiewet uitkering als niet-uitkeringsgerechtigden. Daarnaast gaat er veel aandacht uit naar het voorkomen van instroom in de uitkering.

Het afgelopen jaar hebben 2.649 jongeren zich gemeld bij het jongerenteam van het WerkBedrijf. Dit is inclusief de jongeren die alleen een informatievraag hadden. Van de jongeren die hebben aangegeven een uitkering aan te willen vragen zijn in de wettelijke zoekperiode van 4 weken, 219 jongeren uitgestroomd naar werk en 12 gestart met een opleiding. Doordat zij in de zoekperiode zijn uitgestroomd naar werk (voor instroom in de Participatiewet) is voorkomen dat zij in de uitkering stroomden. Naast de jongeren die preventief zijn uitgestroomd, zijn er in 2015 319 jongeren volledig uit de uitkering gestroomd richting werk en 104 jongeren zijn uitgestroomd richting onderwijs.

2. Ondersteuning voor kandidaten met een arbeidsbeperking

De groep mensen met een arbeidsbeperking waarvan vastgesteld is dat zij arbeidsvermogen hebben is voor de gemeenten grotendeels nieuw. Voorheen kwamen zij vaak in aanmerking voor Wajong of WSW. Deze groep heeft in veel gevallen structurele ondersteuning nodig in de vorm van loonkostensubsidie of een jobcoach en kan in veel gevallen niet zelfstandig het wettelijke minimumloon verdienen.

- Screening WSW-wachttijst

Het afgelopen jaar zijn alle 113 kandidaten van 'de WSW-wachttijst' gescreend. Deze kandidaten en hun mogelijkheden hebben we nu goed in beeld. 11 kandidaten zijn reeds aan de slag in een reguliere baan met en 9 werken tijdelijk met behoud van uitkering. Voor de overige kandidaten wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn om hen te plaatsen.

- De proeftuin

In de proeftuin is het afgelopen jaar uitgezocht hoe de toeleiding naar werk het beste georganiseerd kan worden voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het opdoen van ervaring met de inzet van het instrument beschut werk maakt hier onderdeel van uit. De proeftuin is 1 juni 2015 gestart bij Breed in de vorm van een verdiepte praktijkdiagnose. Via een diagnostische en gefaseerde aanpak wordt in beeld gebracht wat de competenties en mogelijkheden zijn van kandidaten in relatie tot werk en welke 'vorm van plaatsing' hier het best bij aansluit. Over de periode van juni t/m december 2015 zijn er 65 kandidaten gestart met een praktijkdiagnose. De proeftuin is geëvalueerd. Hier kwam onder andere uit naar voren dat het succes van de praktijkdiagnose kan worden vergroot door meer werksoorten aan te bieden dan alleen productie en logistiek. Daarnaast leert de praktijkdiagnose dat de discussie minder zou moeten gaan over de vraag "hoe kom ik in het Landelijk Doelgroep Register" en meer over de vraag "hoe kom ik aan het werk en welk instrument of regeling moet daarvoor ingezet worden". Deze en andere aanbevelingen worden meegenomen in de opzet van de praktijkdiagnose die het eerste kwartaal van 2016 weer van start gaat.

- Beschut Werk

De Participatiewet geeft gemeenten de mogelijkheid om beschut werk te organiseren. De doelgroep voor beschut werk bestaat uit mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Het gaat bij beschut werk om mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een hoge mate van (structurele) begeleiding en aanpassing van de werkplek nodig hebben. Het UVW stelt vast of iemand tot de doelgroep beschut werk behoort.

Eind 2014 is afgesproken dat het WerkBedrijf via een pilot met beschut werk ervaring opdoet met de voorziening als het gaat om de doelgroep, het volume en aansluiting op andere voorzieningen. In dit kader zijn voor maximaal 15 personen middelen begroot om met een indicatie beschut werken op een beschutte werkplek te plaatsen. In lijn met de landelijke signalen en ontwikkelingen zien we ook in onze arbeidsmarktregio dat het aantal indicaties voor beschut werk zeer beperkt is. Het afgelopen jaar heeft één kandidaat van UWV een positief advies gekregen voor beschut werk. Voor hem wordt op dit moment een passende werkplek gezocht. Dit betekent niet dat er kandidaten buiten de boot vallen; naast beschut werk kent het WerkBedrijf tal van voorzieningen om kandidaten te ondersteunen in hun stappen richting werk. De eerste resultaten laten zien dat veel WSW-ers van de wachttijst gebaat zijn bij een andere voorziening uit de Participatiewet dan een beschutte

werkplek. Dit kan een baan zijn op basis van de Wet Banenafspraken, maar het kan ook zijn dat een kandidaat het meest gebaat is bij een plek in de arbeidsmatige dagbesteding. In de loop van 2016 zal op basis van deze ervaringen een besluit genomen worden over het aanbieden van beschut werk nieuw, in aard en volume.

3.3 Kandidaten met een verminderde loonwaarde bieden we indien nodig begeleiding en ondersteuning op de werkplek.

- Invulling banen afspraak

In het sociaal akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en sociale partners afgesproken dat werkgevers extra banen gaan creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Voor de arbeidsmarkt regio Rijk van Nijmegen is het doel 305 extra banen tot en met 2016. Dit is een gezamenlijke inspanning van werkgevers, UWV en WerkBedrijf. Het gaat hier om extra banen ten opzichte van de peildatum 1 januari 2013.

In februari 2016 heeft het UWV een regionale trendrapportage banenafspraken gepubliceerd. Hierin staat de stand van zaken met betrekking tot de baanafspraken tot en met derde kwartaal 2015. In de arbeidsregio rijk van Nijmegen zijn 209 extra banen gerealiseerd. Dit betekent dat we in september 2015 bijna 70% van onze taakstelling hebben behaald. Hiermee is onze arbeidsmarktregio 8^e van Nederland (ten opzichte van de 35 arbeidsmarktregio's) en doen we het dus erg goed.

- Tijdelijke loonkostensubsidie

Er is ook een groep die net wel het wettelijk minimum loon kan verdienen en daarom geen aanspraak kan maken op de wettelijke loonkostensubsidie en indicatie banenafspraken. Deze groep kandidaten heeft wel extra ondersteuning nodig. Het WerkBedrijf zet voor deze kandidaten meerdere instrumenten in om ze te kunnen plaatsen bij bedrijven, zoals de tijdelijke loonkostensubsidie en jobcoaching. Bij de inzet van tijdelijke loonkostensubsidie stromen de kandidaten direct uit de uitkering naar een baan en werkgevers ontvangen een vergoeding ter compensatie van hun verlaagde productiviteit of de extra begeleiding die nodig is. Het afgelopen jaar zijn er 71 kandidaten geplaatst met een tijdelijke loonkostensubsidie bij een werkgever.

- Inclusief ondernemen

De Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen zet zich onder meer in om de banenafspraken in de regio te realiseren. Eerder is een marktbeveiligingsplan opgesteld en is door meerdere werkgevers het Convenant Baanafspraken ondertekend. Vanuit de SAR en bedrijfsdienstverlening is het afgelopen jaar gewerkt aan de start en vormgeving van een netwerk van inclusieve ondernemers (ION). Een groep van zo'n 20 ondernemers wil graag als ambassadeur van het WerkBedrijf op pad en helpt ons om meer mensen aan werk te helpen.

3.4 Financiële analyse op hoofdlijnen van het resultaat

In onderstaande overzichten vindt u de financiële resultaten op hoofdlijnen. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de primaire begroting lichten we in deze paragraaf toe. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de afwijkingen ten opzichte van de primaire begroting met name veroorzaakt worden doordat het activiteiten volume van met name de nieuwe taken arbeidsmatige dagbesteding en de middelen Inkomensdeel

lager zijn dan vooraf ingeschat. Dit heeft tevens voor een lager uitgaven volume geleid in 2015.

Analyse baten t.o.v. begroting Bedragen x€1.000	
Primaire begroting	21.599
Realisatie 2015	<u>19.612</u>
Lagere baten	(1.987)
Arbeidsmatige dagbesteding	(1.711)
Middelen inkomensdeel	(497)
Maat- en Meerwerk	205
SAR middelen	<u>16</u>
	(1.987)

Analyse lasten t.o.v. begroting Bedragen x€1.000	
Primaire begroting	21.599
Realisatie 2015	<u>19.373</u>
Lagere lasten	(2.226)
Arbeidsmatige dagbesteding	(1.711)
Middelen inkomensdeel	(497)
Programmalasten	266
Maat- en Meerwerk	(173)
Overig	(127)
SAR middelen	<u>16</u>
	(2.226)

- Voordelig resultaat over 2015

Over 2015 hebben we een voordelig resultaat behaald van € 239.000,-.

De werkelijke ontvangsten bedroegen € 19.612 miljoen, hier stond € 19.373 miljoen aan uitgaven tegenover. De belangrijkste afwijkingen benoemen we bij onderstaande punten:

- Arbeidsmatige dagbesteding € 1,7 miljoen minder uitgaven:

Bij het opstellen van de primaire begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 3,7 miljoen aan baten en lasten voor arbeidsmatige dagbesteding. Dit begrote budget van € 3,7 miljoen was gebaseerd op een inventarisatie van het aantal kandidaten en dagdelen van de zorgleveranciers over 2014. In de praktijk blijkt dat het afgelopen jaar €2,0 miljoen is besteed aan arbeidsmatige dagbesteding (inclusief € 100.000 voor de uitvoering van deze taak). Dit komt doordat het daadwerkelijke aantal kandidaten met arbeidsmatige dagbesteding een stuk lager is dan verwacht. Er behoren dus minder kandidaten tot de doelgroep voor arbeidsmatige dagbesteding dan vooraf begroot. Hierdoor hebben we €1,7 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Deze middelen worden naar rato terugbetaald aan de gemeenten.

Een verklaring voor het te hoog geraamde budget voor 2015 is het in begin 2015 geïntroduceerde onderscheid tussen ontwikkelingsgerichte- en arbeidsmatige

dagbesteding. Tot januari 2015 werd dit onderscheid niet gemaakt en indiceerde het CIZ kandidaten alleen voor 'dagbesteding'. Voor de zorgleveranciers bleek de omvang van de doelgroep voor arbeidsmatige dagbesteding in 2014 (ten tijde van het opstellen van de begroting) lastig in te schatten. Daarnaast zijn er verschillende financieringsstromen (WMO, PGB, WLZ) waaruit arbeidsmatige dagbesteding wordt gefinancierd. Ook dit onderscheid maakte het lastig om een goede voorspelling te doen over het aantal kandidaten en dagdelen arbeidsmatige dagbesteding.

Het afgelopen jaar hebben we, samen met het samenwerkingsteam arbeidsmatige dagbesteding, veel aandacht besteed aan het 'inrichten' van arbeidsmatige dagbesteding binnen het WerkBedrijf. De doelgroep is gedefinieerd, de toeleidingsprocedure uitgewerkt en er is veel ingezet op de voorlichting hierover. Dit begint zijn vruchten af te werpen. We merken dat het WerkBedrijf steeds beter gevonden wordt door toeleiders van arbeidsmatige dagbesteding bij vragen over werk en arbeidsmatige dagbesteding. In 2015 zijn er 50 nieuwe kandidaten gestart met arbeidsmatige dagbesteding. We zien met name de tweede helft van 2015 een toename van instroom. Dit heeft grotendeels te maken met het aantal kandidaten dat aan het eind van het schooljaar vanuit VSO en Pro scholen uitstroomt richting arbeidsmatige dagbesteding. Instroom zien we niet als een doel op zich. We zoeken naar de best passende plek voor de kandidaat, waarbij we kijken naar het hele palet van voorzieningen, waar arbeidsmatige dagbesteding er een van is.

- Middelen inkomensdeel 0,5 miljoen minder uitgaven:

Het WerkBedrijf heeft middelen vanuit het inkomensdeel ontvangen voor het inzetten van loonkostensubsidie en beschut werk. Het afgelopen jaar zijn 14 kandidaten met een wettelijke loonkostensubsidie aan de slag gegaan. Dit betreft kandidaten waarvan het UWV op basis van een loonwaarde meting heeft geconstateerd dat zij niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Daarnaast is er voor 1 kandidaat door het UWV een positief advies afgegeven voor beschut werk. Het afgelopen jaar is er €43.000 aan deze uitgegeven subsidies uitgegeven. Dit leidt ertoe dat een bedrag van €0,5 miljoen terugbetaald gaat worden aan de deelnemende gemeenten. Dat dit bedrag zo laag is komt doordat deze plaatsingen voornamelijk eind van 2015 op gang zijn gekomen.

- SAR middelen:

De Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen (SAR) zet zich in om kandidaten met een arbeidsbeperking regulier aan het werk te helpen. In de SAR zitten sociale partners, een afvaardiging van de Bestuurscommissie, het UVW, de HAN en ROC deel. Gezamenlijk hebben ze afgesproken om aan de slag te gaan met het invullen van de baanafpraak in deze regio. In het marktbewerkingsplan staat hoe ze dit gaan doen. Op de lange termijn streeft de SAR naar een inclusieve arbeidsmarkt waarin meer werk is voor iedereen. Het Rijk heeft voor deze samenwerking in totaal €1,0 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 0,6 miljoen voor 2015. In 2015 is hiervan €16.000 uitgegeven. Het overige budget wordt gereserveerd voor 2016. Opgemerkt moet worden dat dit budget pas ná het opstellen van de primaire begroting tot de beschikking gekomen is van het WerkBedrijf.

- Programmalasten €0,3 miljoen minder uitgaven:

Op het onderdeel verbindingsfunctie is in 2015 €266.000 minder uitgegeven dan geraamd. Voor het uitvoeren van de verbindingsfunctie was een bedrag van €2,0

miljoen geraamd. In 2015 is een bedrag van €1,6 miljoen uitgegeven. €0,4 miljoen minder. Daarnaast is op de verplichtingen uit voorgaande jaren €129.000 meer uitgegeven. Deze hogere uitgaven zijn veroorzaakt door hogere verplichtingen bij de gemeente Nijmegen. Hiervoor wordt een aanvullende bijdrage van de gemeente Nijmegen ontvangen.

- Maat- en meerwerk Regio €0,2 miljoen minder uitgegeven:
Van het maat- en meerwerk is per saldo een bedrag van €173.000 nog niet besteed. Dit bedrag gaat in 2016 alsnog besteed worden ter realisatie van de gemaakte afspraken. Dit komt doordat een deel van deze afspraken pas gedurende 2015 opgepakt/gestart is en deze nog doorlopen in 2016.

Maatwerkmiddelen die niet zijn uitgegeven in 2015 (en ook nog geen bestemming hebben) worden in 2016 gereserveerd voor de betreffende gemeente. Nog niet bestede meerwerkmiddelen gaan terug naar de betreffende gemeenten. Zij kunnen zelf kiezen of zijn deze middelen opnieuw inzetten bij het WerkBedrijf of een andere bestemming geven.

- Overig €0,1 miljoen minder uitgegeven:
Betreft over- en onderschrijdingen van niet materiële omvang op de personele lasten, de kapitaallasten, de huisvestingslasten en overige lasten.

Voor nadere details verwijzen wij u naar de toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten

4. Verplichte paragrafen

4.1 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen.

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
 - a) de weerstandscapaciteit: zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover het MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
 - b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie
2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat minimaal:
 - a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
 - b) een inventarisatie van de risico's
 - c) het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest er voor om ter voorkoming van mogelijke financiële risico's, geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen.

Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen ervan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf worden de grootste risico's benoemd.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw Participatiebudget

Er bestaat het toekomstige risico dat de rijksoverheid besluit budgetten verder af te bouwen. Op dat moment kan er frictie ontstaan, omdat de personele lasten niet meer gedekt kunnen worden uit de budgetten (en de lasten niet heel snel afgebouwd kunnen worden). Dit risico is de reden om te werken met een flexibele personele schil.

Afbouw WSW budget

Het WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendeekkende bijdrage (kostprijs per SE). Deze bijdrage is hoger dan het wsw budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een eventuele (sterkere) afname van het wsw budget betekent geen direct risico voor de MGR.

Aangezien de gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW zullen financieren vanuit het wsw budget benoemen we het risico wel in deze paragraaf.

Stijging van de gemiddelde loonkosten SW medewerkers

Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw.

Uittreden van een gemeente

Uittreden van gemeenten brengt frictie met zich mee. Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat frictiekosten ontstaan bij de MGR. Met name als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Nieuw risico ten opzichte van vastgestelde risico-inventarisatie

Aanbieden beschut werk nieuw

Kandidaten die uitsluitend in een beschermde werkomgeving betaald werk kunnen verrichten ondersteunen we om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Kandidaten die we voordragen bij UWV en die een positief advies beschut werk nieuw van het UWV krijgen bieden we een tijdelijk dienstverband aan in een beschermde omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon. Wanneer in deze 23 maanden blijkt dat er geen ontwikkelingspotentieel of stijging van de loonwaarde te realiseren is, krijgt de kandidaat een vast dienstverband aangeboden van 100% WML in een beschermde omgeving. De kosten worden gedekt uit de loonkostensubsidie die overgeheveld wordt vanuit het inkomensdeel bijstandsbudget van de gemeenten en uit het participatiebudget voor wat betreft begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het risico is dat deze dekking (deels) wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een dienstverband beschut nieuw gehandhaafd blijven. Een tweede risico is het wegvallen van de financiële compensatie per gerealiseerde en gecontinueerde werkplek. De staatsecretaris biedt tot en met 2020 een vergoeding van waarschijnlijk €3000 euro per gerealiseerde en gecontinueerde beschutte werkplek. Deze vergoeding is dus niet structureel, terwijl kosten wel structureel zijn. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen ontstaat er een financieel risico voor de gemeenten. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal medewerkers met een vast dienstverband bekend is.

Maatschappelijke risico's

Afname Meerwerkbudget

Vanaf 2018 heeft nog geen van de deelnemende gemeenten besloten om Meerwerkbudget in te zetten bij het WerkBedrijf. In 2017 wordt er €2,5 mln. aan Meerwerkbudget ingebracht door de gemeente Nijmegen. Hiervan wordt ongeveer €1,0 mln. voor personeel ingezet. Indien de gemeente Nijmegen besluit om het Meerwerkbudget niet meer in te zetten zal dit dus gevolgen hebben voor het personeel. Om hier om in te kunnen spelen werkt de MGR met een flexibele schil, wat betekent dat medewerkers tijdelijke dienstverbanden hebben bij de MGR of via een payroll-constructie zijn aangesteld.

Klant- en marktrisico's Onderdeel SW

In de deelnemende gemeenten dient rekening gehouden te worden met tegenvallende resultaten voor het onderdeel SW. Tussen de deelnemende gemeenten en de MGR wordt

jaarlijks "afgerekend" (ook vanwege de verplichtingen t.a.v. de fiscus waaronder de VPB-plicht). Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW medewerkers en / of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Frictiekosten

Per 1 april 2016 komt het indirecte personeel dat in het verleden werkzaam was bij de deelnemende gemeenten van MGR in dienst van de MGR. In het sociaal plan is opgenomen dat alle medewerkers mee over gaan en voor deze medewerkers is er een werkgelegenheidsgarantie afgegeven voor de eerste 5 jaar. In november 2013 bij het raadsbesluit inzake de notitie *Sterke Werkwoorden* is besloten dat eventuele frictiekosten ten laste van de latende organisaties komen. In de praktijk kan de situatie zich voordoen dat enkele medewerkers niet op een functie worden geplaatst. Dit betreft een financieel risico voor de latende organisatie.

Stijging van ambtelijke formatie

In de personeelslasten is rekening gehouden met een aantal medewerkers, die de indirecte functies invullen vanuit een sw-dienstverband. Vanuit het sociaal plan kunnen zij echter aanspraak maken op een ambtelijk dienstverband. Deze meerkosten zijn nu niet opgenomen in de begroting.

Onderstaand een schema van de risico-inventarisatie van 2015:

Bedragen (x €1.000)	Verwachtings waarde	Capaciteit MGR
2 Wet en regelgeving en politieke bestuurlijke risico's		
2.1 Landelijke- of regionale ontwikkelingen in wet- en regelgeving en/of beleid	290	116
2.2 Niet naleven van wet- en regelgeving of subsidievoorwaarden	575	330
	865	446
3 Maatschappelijke risico's		
3.1 Claims	105	36
3.2 Imagoschade	0	0
3.3 Veranderende eisen vanuit de deelnemende gemeenten	500	300
3.4 Klant- en marktrisico's (voormalig) SW bedrijf	2.020	878
3.5 ICT	0	0
	2.625	1.214
4 Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency		
4.1 Ziekteverzuim & Arbo	350	280
4.2 Leeftijd personeelsbestand	350	280
4.3 Harmoniseren arbeidsvoorwaarden	700	490
4.4 Integriteit, fraude, diefstal	105	36
4.5 Verzekering	350	210
	1.855	1.296
Risico-inventarisatie MGR	5.345	2.956

Onder verwachtingswaarde wordt verstaan het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet.

De Capaciteit MGR betreft de weerstandscapaciteit waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

4.2 Paragraaf financiering

1. Begripsbepaling

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

2. Inleiding

Vanaf 2001 is de Wet financiering lagere overheden (Wet Filo) vervangen door de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR middels een statuut te regelen. In 2015 is voor de MGR het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten, alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen.

1. Treasurybeheer:

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan

Er is in 2015 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

2. Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's

- **Koersrisico's:**

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta en transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen

beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaan dus geen nieuwe beleggingen aan.

- *Renterisicobeheer:*

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet, is beperkt tot 8,5% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% is in 2015 niet overschreden en uit de meerjarenbegroting 2016 blijkt ook, dat deze in het meerjarenperspectief niet structureel wordt overschreden.

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Begrotingstotaal (primitief)	21.599	21.599	21.599	21.599
Percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	1.836	1.836	1.836	1.836
Omvang vlottende middelen	4.885	5.759	6.087	5.742
• Bank-Giro	4.885	5.759	5.675	620
• Tegoeden RC	-	-	412	5.122
• Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-	-	-	-
Omvang vlottende korte schuld	-	-	-	-
• Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-	-	-
Totaal netto-vlottende schuld Ruimte (+)	(4.885) 6.721	(5.759) 7.595	(6.087) 7.923	(5.742) 7.578

- *Renterisiconorm*

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In 2015 hebben geen rente herzieningen en aflossingen plaatsgevonden. Hierdoor wordt de renterisiconorm ruimschoots gehaald.

(bedragen x € 1.000)	2015
Begrotingstotaal 2015 (primitief)	21.599
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	4.320
Aflossingen	-
Ruimte	4.320

3. Schatkistbankieren

Met ingang van 2014 is de MGR verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2015 nagenoeg nihil.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal.

In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden. Voor 2015 is voor de MGR het drempelbedrag overschreden door een fout.

Tot en met september was het afomingsproces niet geautomatiseerd, en vanaf september was het bedrag waarboven afoming plaats vindt te hoog ingesteld. Per februari 2016 is het bedrag goed ingesteld.

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Begrotingstotaal	21.599	21.599	21.599	21.599
Normpercentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag	250	250	250	250
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	4.885	5.759	5.675	620
Ruimte onder drempelbedrag				
Overschrijding drempelbedrag	4.635	5.509	5.420	370

4. Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen jegens externe partijen gewaarborgde geldleningen aangegaan.

4.3 Paragraaf bedrijfsvoering

1. Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan burgers en bedrijven en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoering processen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

2. Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2015 hebben wij middels kwartaalrapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar wordt afgesloten met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2015.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn in 2015 de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving

- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- IC plan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratie verordening
- Mandatering

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het Dagelijks en het Algemeen Bestuur ter besluitvorming voor.

3. Organisatiestructuur

Bestuursorganen, personeel en organisatie

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie.

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen. Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten.

Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen, en niet aan het Dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vijf leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie worden door het AB benoemd. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van het WerkBedrijf als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie adviseert hierin het DB en AB.

Agendacommissie

De Agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke

voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Voorts adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

4. Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijks gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet er opgemerkt worden dat MGR de basis administratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels het DVO zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Op de naleving van de gemaakte afspraken is middels verbijzonderde Interne controles getoetst of voldaan is aan de geldende wet- en regelgeving. Geconcludeerd kan worden dat de geconstateerde fouten binnen de grens van 1% blijven. Op de tekortkomingen in de processen zijn of beheersmaatregelen getroffen dan wel aanvullende controles uitgevoerd.

5. Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van het ICT rijk van Nijmegen. Het ICT rijk van Nijmegen heeft contracten met verschillende IT-aanbieders. De MGR maakt daarop gebruik van deze relaties. De belangrijkste IT-aanbieders waarvan gebruik gemaakt wordt zijn Matchine, GWS, JVS jongerenloket, Key2Data, Key2VOA en Metas.

Back up, recovery en beveiliging zijn binnen het ICT Rijk van Nijmegen vormgegeven en voldoen een de minimaal daaraan te stellen vereisten.

6. Personeelsbeleid

In 2015 had de MGR nog geen eigen personeel in dienst, het personeel werd gedetacheerd vanuit de deelnemende gemeenten.

Begin 2016 is het arbeidsvoorwaardenbeleid vastgesteld. Medio maart 2016 worden de definitieve plaatsingen van het ambtelijk personeel bekend waardoor de plaatsing van het personeel in de MGR een feit geworden is. De overplaatsing van het personeel vindt plaats in drie fases. Het SW-personeel wordt per 1 januari 2016 overgeplaatst, gevolgd door het ambtelijk personeel op 1 april 2016. Ten slotte zal per 1 jul 2016 het ambtelijk personeel Nijmegen als onderdeel van de IRvN overgaan.

Uitgangspunt van de MGR is om met flexibele budgetten flexibel personeel in te zetten. Dit uitgangspunt geldt zowel voor 2015, als in volgende jaren en heeft als reden dat toekomstige risico bestaat dat de rijksoverheid of gemeenten besluiten om budgetten verder af te bouwen. Op dat moment kan er frictie ontstaan. Om deze zoveel mogelijk te vermijden wordt gewerkt met een flexibele schil

4.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De MGR omvat voor 2015 geen onderhoud voor kapitaalgoederen.

4.5 Paragraaf Rechtmatigheid

In 2015 zijn is voor de MGR rijk van Nijmegen de re-integratie verordening van toepassing. Daarnaast wordt de gebruikelijke wet- en regelgeving gevolgd. Voor het onderdeel arbeidsmatige dagbesteding is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van toepassing. Op het onderdeel van de wettelijke loonkostensubsidies is de participatiewet van toepassing. Alleen voor de wettelijke loonkostensubsidies is het controleprotocol van toepassing in de vorm van de SiSa bijlage.

Voor 2015 is de re-integratie verordening van toepassing, daarnaast de gebruikelijk wet- en regelgeving. De WMO is van toepassing op het onderdeel arbeidsmatige dagbesteding. De Participatiewet is van toepassing op de wettelijke loonkostensubsidies.

Aan de hand van een controleplan zijn er in 2015 interne controles uitgevoerd. Op basis van de door de gemeente Nijmegen uitgevoerde werkzaamheden is er aangetoond dat er over 2015 de (financiële) rechtmatigheid en getrouwheid van de processen van de MGR Rijk van Nijmegen zijn gewaarborgd, op de gebieden van de re-integratie en participatievoorzieningen, inkoop/aanbestedingen, betalingen, investeringen, treasury, begrotingswijzigingen, baten, automatisering en arbeidsmatige dagbesteding.

Bij de controle van re-integratie- en participatievoorzieningen zijn twee fouten geconstateerd, deze blijven echter ruim binnen de toegestane marge van 1% van de begroting. Geconstateerde fouten zijn geëvalueerd, en waar mogelijk geïsoleerd. Op de tekortkomingen in de processen zijn of beheersmaatregelen getroffen dan wel aanvullende controles uitgevoerd. Geadviseerd is om met name het beheer van de verplichtingen te verbeteren zodat het inzicht in de financiële administratie verbeterd wordt.

Het beleid opgesteld in de verordeningen is gericht op het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik. Met behulp van interne controles is er vastgesteld dat geïmplementeerde verordeningen zijn nageleefd.

4.6 Paragraaf Kengetallen

Kengetallen	Begroting 2015	Realisatie
Netto schuldquote	-	5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-	5%
Solvabiliteitsrisico	-	1%
Liquiditeit		1,0

Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 1%. Dit wordt veroorzaakt doordat de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan is met een vermogen van € 0. Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn is het uitgangspunt vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in haar weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

De liquiditeit bedraagt 1,0. Dit is een gebruikelijk percentage. Hiermee kan de MGR aan haar kortlopende verplichtingen voldoen.

- Netto schuldquote betreft de netto schuld en wordt berekend door de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva te nemen en daar de langlopende schulden, kortlopende (debiteuren)vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves).
- De solvabiliteit betreft het eigen vermogen en de voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.
- De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva.

Jaarrekening

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31-12-2015

Er is sprake van een verlengd boekjaar doordat het WerkBedrijf per 1 juli 2014 opgericht is. Financiële activiteiten hebben echter pas aangevangen in december 2014.

Activa (Bedragen x € 1.000)	31-12-2015	01-07-2014
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	1.202	
• Investerings met een economisch nut	1.202	
Totaal vaste activa	1.202	
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.451	
• Vorderingen op openbare lichamen	15.122	
• Rekening-courantverhouding met het rijk	4.856	
• Overige vorderingen	473	
Liquide middelen	788	
• Banksaldo	788	
Totaal vlottende activa	21.239	
Totaal Activa	22.441	

Passiva (Bedragen x € 1.000)	31-12-2015	01-07-2014
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	239	
• Algemene reserve	-	
• Bestemmings reserve	-	
• Gerealiseerd resultaat	239	
	1.171	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
• Onderhandse lening van: -Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.171	
Totaal vaste passiva	1.410	
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.326	
• Overige schulden	8.326	
Overlopende Passiva	12.705	
• Vooruit gefactureerde bijdragen 2016	12.079	
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	626	
Totaal vlottende passiva	21.031	
Totaal Activa	22.441	

5.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Baten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Overheidsbijdragen en subsidies	21.599	19.612	19.612	-
Totalen baten	21.599	19.612	19.612	-

Lasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Saldo
Programmalasten	12.094	9.838	9.572	266
Personele lasten	7.481	7.692	7.707	(15)
Kapitaallasten	72	72	20	52
Huisvestingslasten	578	578	627	(49)
Overige kosten	1.374	1.432	1.447	(15)
Totalen lasten	21.599	19.612	19.373	239
Baten minus lasten			Voordelig	239

Er is een voordeel behaald op de realisatie van de lasten. De baten zijn gerealiseerd als beoogt in de begroting. Voor een nadere toelichting op het tot stand komen van de realisering van de baten en lasten verwijzen we u graag door naar sectie 5.5.

Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het gerealiseerde resultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten. Aan de hand van gemiddeld percentage per deelnemende gemeente over de percentages van het aantal inwoners en het aantal klanten van de regio wordt er voorgesteld om het resultaat te verdelen. Het gebruik van deze verdeelsleutel is vastgesteld in de primaire begroting; en in Sterke Werkwoorden. In het overzicht hieronder staat de geïnitieerde resultaatbestemming uitgewerkt:

Gemeente (Bedragen x € 1.000)	Aantal Klanten	Percentage klanten	Aantal Inwoners	Percentage inwoners	Percentage verdeling	Te verdelen per gemeente
Beuningen	282	3,42%	25.324	8,19%	5,80%	14
Druten	189	2,29%	18.203	5,88%	4,09%	10
Heumen	176	2,13%	16.455	5,32%	3,73%	9
Nijmegen	6.466	78,40%	166.382	53,78%	66,09%	158
Mook/Middelaar	70	0,85%	7.827	2,53%	1,69%	4
Berg en Dal	500	6,06%	34.437	11,13%	8,60%	20
Wijchen	564	6,84%	40.734	13,17%	10,00%	24
Totaal	8.247	100%	309.362	100%	100%	239

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Opgemerkt moet worden het WerkBedrijf binnen de MGR op 1 juli 2014 is opgericht.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouw van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hieronder.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	15
Vervoersmiddelen	5
ICT – investeringen	3
Overige Activa	10

Vlottende Activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen, de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Vaste Passiva

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste passiva hebben een rentetypische looptijd van meer dan één jaar.

Vlottende Passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rentetypische looptijd van één jaar of korter.

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van het WerkBedrijf te bekostigen. De subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Stelselwijzigingen.

Stelselwijzigingen hebben zich niet voor gedaan.

5.4 Toelichting balans per 31 december 2015

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit het volgende onderdeel:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Overige investeringen met economisch nut	1.202	-

De investeringen met economisch nut betreffen de verbouwing van het gebouw aan de Nieuwe Dukenburgseweg Weg 21, en het aangeschafte meubilair hiervoor. De verbouwing is aangevangen in maart 2015 en het actief is in gebruik genomen per september 2015. Door de ingebruikname in september 2015 is de investering geactiveerd in deze maand.

De investering met economisch nut wordt ingedeeld als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Bedrijfsgebouwen	793	-
Inventarissen	409	-
Totaal	1.202	-

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2014	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2015
Bedrijfsgebouwen	-	793	-	793
Inventarissen	-	409	-	409
Totaal	-	1.202	-	1.202

De afschrijving van de materiële vaste activa vangt aan in het eerste jaar volgend op het jaar van de in gebruik name van de vaste activa. De investeringen zijn in 2015 in gebruik genomen, waardoor er in dit jaar nog geen afschrijving over de materiële vaste activa heeft plaatsgevonden

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar staat hieronder vermeld:

(Bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld tarief	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief besteed t/m 2015
Bedrijfsgebouwen	795	793	793
Inventarissen	561	409	409
Totaal	1.356	1.202	1.202

Alle uitgaven in het boekjaar 2015 aan de investering in het bedrijfsgebouw zijn gekapitaliseerd op de balans. De begroting is gebaseerd op het investeringsplan besproken in de algemene bestuursvergadering die plaats vond op 17 juni 2015.

Investerings pand Dukenburgseweg (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Raming begrotingsj aar na wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Bedrag inclusief BTW	1.641	1.641	1.454	187
Bedrag exclusief BTW	1.356	1.356	1.202	154

Per saldo is de investering aan het pand aan de Dukenburgseweg € 154.000, exclusief BTW, lager uitgevallen.

VLOTTENDE ACTIVA

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening Oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	15.122	-	15.122
Rekening-courantverhouding met het rijk	4.856	-	4.856
Overige vorderingen	473	-	473
Totaal	20.451		20.451

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen wordt nog verder gespecificeerd als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening Oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2015
Debiteuren	12.092	-	12.092
Terug te vorderen BTW	1.776	-	1.776
Overige vorderingen op openbare lichamen	654	-	654
Vordering SAR-budget	600		600
Totaal	15.122		15.122

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren

Onder debiteuren is het bedrag m.b.t. het voorschot van de deelnemersbijdrage van 2016 opgenomen. Dit bedrag van €12.079.000 is als volgt verdeeld over de gemeenten.

Gemeente (Bedragen x € 1.000)	Voorschot deelnemersbijdrage 2016
Nijmegen	8.474
Mook/Middelbaar	124
Druten	514
Heumen	368
Berg en Dal	1.052
Wijchen	870
Beuningen	677
Totaal	12.079

De facturen voor de deelnemersbijdrage 2016 zijn in december 2015 verzonden, hierdoor is het opgenomen onder de post debiteuren. Het grootste gedeelte van de vorderingen m.b.t. de deelnemersbijdrage is per 18 februari 2016 al teruggevorderd. Er staat alleen nog een bedrag van € 0,1 miljoen open bij de Gemeente Berg en Dal.

Naast de vordering m.b.t. het voorschot op de deelnemersbijdrage staan er nog twee debiteuren open. Er is nog een vordering op de gemeente Nijmegen, ter waarde van €4.471, en een vordering op het UWV van € 8.655

Vorderingen op openbare lichamen: Terug te vorderen BTW

Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen BTW bij de verschillende gemeentes. Het WerkBedrijf kan deze BTW zelf niet terug vorderen en dit bedrag dient daardoor via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 1,8 miljoen wordt verdeeld aan de hand van een gemiddeld percentage over het percentage van de klanten per gemeente, en het percentage van inwoners per gemeente. Facturen zijn verstuurd in februari en de bedragen in deze facturen zijn gebaseerd op de volgende verdeling:

Gemeente (X € 1.000)	Percentage klanten	Percentage inwoners	Percentage BTW terugvordering	Terug te vorderen BTW per gemeente
Beuningen	3,42%	8,19%	5,80%	103
Druten	2,29%	5,88%	4,09%	73
Heumen	2,13%	5,32%	3,73%	66
Nijmegen	78,40%	53,78%	66,09%	1.173
Mook/Middelaar	0,85%	2,53%	1,69%	30
Groesbeek	6,06%	11,13%	8,60%	153
Wijchen	6,84%	13,17%	10,00%	178
Totaal	100%	100%	100%	1.776

Overige vorderingen op openbare lichamen

Er staan nog vorderingen open op Druten, Wijchen en Berg en Dal en Nijmegen, met betrekking tot het meerwerk. De desbetreffende bedragen zijn:

- € 302.000 voor Wijchen
- € 54.000 voor Druten
- € 142.000 voor Berg en Dal
- € 156.000 voor Nijmegen

Vordering SAR-budget

Bij de gemeente Nijmegen staat met betrekking tot de extra middelen die de overheid beschikbaar heeft gesteld voor de werkzaamheden van het WerkBedrijf nog een vordering open van € 0,6 miljoen. De extra middelen behoren tot het beschikbaar gestelde SAR-budget.

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden nog verder gespecificeerd als hieronder getoond:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening Oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2015
Debiteuren	148	-	148
Vordering Arbeidsmatige dagbesteding	325	-	325
Totaal	473		473

Bij de debiteuren staat een tweetal vorderingen open:

- €141.000 op Woongenoot
- € 7.000 op Stichting Co3logie

Bij de vordering Arbeidsmatige dagbesteding staan de volgende vorderingen nop open:

- €324.000 op RIBW
- € 1.000 op SIZA

De vorderingen op het RIBW en SIZA komen tot stand doordat voor deze instellingen meer budget ter beschikking is gesteld dan dat zij in 2015 daadwerkelijk besteed hebben.

Rekening Courantverhouding met het rijk

Naast deze vorderingen, heeft het WerkBedrijf een positief deposito saldo bij de rekening-courantverhouding met het rijk ter waarde van € 4,9 miljoen.

Gezien de aard en de oudheid van de debiteuren is er besloten om geen voorziening voor oninbaarheid op te nemen. Het grootste gedeelte van de debiteuren bestaat uit een vordering op de gemeente van de deelnemersbijdrage van 2016 en een post aan terug te vorderen btw bij de gemeenten. Alle nog openstaande debiteuren dateren uit december 2015, de verwachting is dat deze snel voldaan worden. Daarnaast zijn de facturen voor de terug te vorderen BTW per gemeente verzonden in februari 2016.

LIQUIDE MIDDELEN

Het saldo van liquide middelen bestaat alleen uit het banksaldo van het WerkBedrijf. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het MGR. Het WerkBedrijf is per juli 2014 opgericht, er hebben echter maar een tweetal bankboekingen plaatsgevonden in december 2014. De bijschrijvingen in december 2014 zijn daarom meegenomen voor het bepalen van de boekwaarde per 31 december 2014.

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Banksaldo	788	-

Met ingang van 2014 is het WerkBedrijf verplicht om hun overtollige liquide middelen aan te houden bij het Rijk. Het WerkBedrijf mag geen gemiddeld banksaldo hebben (per kwartaal) dat het drempelbedrag overschrijdt. Het drempelbedrag wordt vastgesteld aan de hand van een normpercentage van de begrotingswaarde. Dit normpercentage bedraagt 0,75%, maar het drempelbedrag kan nooit lager zijn dan € 0,25 miljoen. De begrotingswaarde in 2015 bedraagt € 21,6 miljoen en hierdoor wordt het minimum drempelbedrag niet bereikt, waardoor het drempelbedrag vastgesteld op € 0,25 miljoen. Tot en met september 2015 vond er door fout geen afroaming plaats van het banksaldo, en vanaf september 2015 was er door een communicatiefout sprake van een te hoog

ingesteld bedrag vanaf waar de afroaming plaatsvond. Per februari 2016 is dit bedrag gecorrigeerd naar het drempelbedrag.

(Bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Begrotingstotaal	21.599	21.599	22.199	22.599
Normpercentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag	250	250	250	250
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	4.885	5.759	5.675	620
Ruimte onder drempelbedrag				
Overschrijding drempelbedrag	4.635	5.509	5.425	370

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Algemene reserve	-	-
Bestemmingsreserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	239	-
Totaal	239	-

Het gerealiseerd resultaat is het verschil tussen de baten en de lasten. In 2015 bedroegen de baten € 19,6 miljoen en de lasten € 19,4 miljoen. Dit laat een gerealiseerd resultaat zien van € 0,2 miljoen. Het WerkBedrijf heeft geen reserves opgenomen. In het eerder genoemde voorstel aan het algemeen bestuur vindt u de resultaatsbestemming.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Het WerkBedrijf heeft per 2015 een ondernemingslening bij de BNG bank aangevraagd. De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Onderhandse leningen		
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.171	-
Totaal	1.171	-

Het gaat om een langlopende ondernemingslening met een looptijd van 20 jaar. De lening is afgesloten in januari 2015. De lening is aangegaan ter financiering van de investering in de materiële vaste activa.

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2015:

(Bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2014	Vermeerder- ingen	Verminder- ingen	Saldo per 31-12-2015
Onderhandse leningen	-	1.171	-	1.171

Het vastgestelde rentepercentage op de lening bedraagt 1,74%. Het verschuldigde rentebedrag, volgens contract, per 2 januari bedraagt € 20.400. Er heeft in het jaar 2015 nog geen aflossing plaats gevonden op de langlopende lening. Op 2 januari 2016 vindt een aflossing plaats ter waarde van € 49.500.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.326	-
Overlopende passiva	12.705	-
Totaal	21.031	-

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar staan hieronder verder uitgesplitst. Een verder uitleg van de verschillende netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt daaronder nog verder toegelicht:

(Bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2015	Saldo per 01-07-2014
Nog te ontvangen facturen	3.441	-
Crediteuren	1.712	-
Arbeidsmatige dagbesteding gemeenten	1.662	-
Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen	565	-
Loonkostensubsidie gemeenten	497	-
Meegenomen verplichtingen Maat- en Meerwerk	407	-
Rentelasten lening	20	-
Af te dragen BTW	16	-
Overige schulden	6	-
Totaal	8.326	-

Nog te ontvangen facturen

De MGR heeft in 2016 nog nota's ontvangen die betrekking hebben op het jaar 2015. Deze facturen worden / zijn in 2016 betaald maar behoren daadwerkelijk tot het jaar 2015. Dit omvat een post van € 3,4 miljoen.

Crediteuren

Op de post crediteuren staat een bedrag van c.q. € 1,7 miljoen open. Hierbij moet worden opgemerkt dat crediteuren groter dan € 1.000 in februari 2016 geïnventariseerd zijn. Bij deze inventarisering is er naar voren gekomen dat er van de crediteuren reeds € 1,7 miljoen voldaan is.

Arbeidsmatige dagbesteding

De deelnemende gemeente hebben hun budget ingelegd voor de arbeidsmatige dagbesteding. Het niet gebruikte bedrag wordt deels een betalingsverplichting aan de uitvoerende instellingen. De zorginstellingen die meer diensten geleverd hebben, dan dat er op het moment is uitbetaald worden nog vergoed voor deze kosten. Het overgebleven bedrag, c.q. €1,7 miljoen wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt er € 100.000 van het resterende budget doorbelast aan de personele lasten van het WerkBedrijf. De verplichtingen en vorderingen aan zorginstellingen zijn onderverdeeld als volgt:

(X € 1.000)	Uitbetaald	Daadwerkelijk lasten	(Verplichting)/Vordering
Pluryn	897	1.044	(147)
RIBW	666	342	324
Driestroom	74	419	(345)
SIZA	1		1
Iriszorg		43	(43)
Percelenzorg		17	(17)
Werk te Doen		13	(13)
Totaal	1.638	1.878	Verplichting (565) Vordering 325

De betalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten is verdeeld is als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	Ingelegd	Daadwerkelijke lasten	% Daadwerkelijk	Doorb. aan pers.lasten	Terug naar de gemeenten
Gemeente Beuningen	248	135	7.16%	7	106
Gemeente Druten	343	67	3.58%	4	272
Gemeente Berg en Dal	324	146	7.79%	8	170
Gemeente Heumen	129	77	4.14%	4	48
Gemeente Nijmegen	2.056	1.141	60.78%	61	854
Gemeente Wijchen	453	250	13.29%	13	190
Mook en Middelaar	87	62	3.26%	3	22
Totaal	3.640	1.878	100%	100	1.662

Meegenomen verplichtingen maat- en meerwerk

De meegenomen verplichtingen aan het Maat- en Meerwerk zijn als volgt te verdelen onder de verschillende gemeente die de verplichtingen meenemen uit het jaar 2015:

Meegenomen verplichtingen Maat- en meerwerk	(Bedragen x € 1.000)
Gemeente Nijmegen	335
Gemeente Heumen	57
Gemeente Mook en Middelaar	15
Totaal	407

Betalingsverplichting loonkostensubsidie

Op de post van loonkostensubsidie is minder besteed dan begroot. Het niet bestede bedrag vormt een terugbetalingsverplichting aan de gemeenten die middelen hebben ingelegd voor de loonkostensubsidie. De betalingsverplichting is als volgt verdeeld over de deelnemende gemeenten:

(Bedragen x € 1.000)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie	Betalingsverplichting aan Gemeenten
Beuningen	-	38	38
Druten	8	32	24
Heumen	-	19	19
Nijmegen	30	318	288
Mook en Middelaar	-	9	9
Berg en Dal	5	59	54
Wijchen	-	65	65
Totaal	43	540	497

Lening

De rentelasten, die opgebouwd zijn in het jaar 2016 worden verrekend in januari 2016. Het bedrag c.q. € 20.400 is daarom opgenomen bij de vlottende passiva.

Af te dragen BTW

Er is een suppletie gestuurd voor de af te dragen omzetbelasting. De verstuurde suppletie omvat een bedrag van € 15.500.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 01-07-2014
• Vooruit gefactureerde gemeenten bijdragen 2016	12.079	-
• de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	626	-
Totaal	12.705	-

In december 2015 zijn er facturen naar de deelnemende gemeenten verzonden voor de deelnemersbijdrage van 2016. De deelnemersbijdrage wordt verder uitgesplitst als gespecificeerd bij de vlottende activa. Het betreft de deelnemersbijdrage over het eerste kwartaal van 2016.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(Bedragen x € 1.000)	Saldo per 01-07-2014	Ontvangen bedragen	Saldo per 31-12-2015
SAR- budget	-	584	584
Vooruit ontvangen projectsubsidies gemeente Wijchen	-	42	42
Totaal	-	626	626

Het SAR-budget bestaat uit extra middelen die van het rijk verkregen zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van het WerkBedrijf. Deze middelen worden meegenomen naar 2016, doordat deze middelen in 2015 niet zijn aangesproken.

De post van de gemeente Wijchen bestaat uit een bedrag dat in 2015 ontvangen is voor de uitvoering van projecten, maar welke nog niet besteed is in 2015. Het ontvangen budget wordt naar verwachting ingezet voor projecten in 2016 en wordt gezien als een vooruit ontvangen bedrag.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015

Toelichting baten

Baten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotings- jaar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotings- jaar	Saldo
Participatie	14.017	(114)	13.903	-
Inkomensdeel regulier (I-deel)	281	(281)	-	-
Inkomensdeel beschut (I-deel)	259	(216)	43	-
Meerwerk Nijmegen	2.853	(335)	2.518	-
Meerwerk meeneemreg. Nijm.		156	156	-
Meerwerk Wijchen		275	275	-
Meerwerk meeneemreg. Wijchen		27	27	-
Meerwerk Druten		54	54	-
Meerwerk Berg en Dal		142	142	-
Arbeidsmatige dagbesteding	3.689	(1.711)	1.978	-
Bijdrage gemeenten transitie	500	-	500	-
Extra middelen Rijk		16	16	-
Adviezen UWV			-	-
Totalen baten	21.599	(1.987)	19.612	-

Begrotingswijzigingen

De belangrijkste begrotingswijzigingen zijn:

- **Bijstelling participatiebudget.** Voor de gemeenten Druten, Berg en Dal en Wijchen is € 0,1 miljoen aan lopende verplichtingen maatwerk niet gerealiseerd in 2015. Deze verplichtingen worden in 2016 afgerond. Daarnaast is in de Meicerculaire een uitname van € 33.000 geweest en een indexering van € 33.000.
- Voor het onderdeel **beschut en regulier** is een bedrag van € 43.000 gerealiseerd. De overige middelen ad € 0,5 miljoen worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.
- Per saldo is voor € 0,3 miljoen meer aan **meerwerk** ontvangen in 2015. Dit wordt veroorzaakt door dat afspraken in de loop van 2015 tot stand gekomen zijn en bij het opstellen van de begroting niet voorzienbaar waren. Bij de gemeente Nijmegen is een deel van de meerwerkafspraken niet gerealiseerd. Het streven is deze afspraken in 2016 alsnog te realiseren.
- Bij het opstellen van de primaire begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 3,7 miljoen aan baten **arbeidsmatige dagbesteding**. Hier staat stond een gelijk bedrag aan lasten tegenover. Omdat de arbeidsmatige dagbesteding een nieuwe taak voor de gemeenten was is de omvang van het uitgaven volume voor 2015 te hoog ingeschat. De geraamde uitgaven waren voor de primaire begroting gebaseerd op een inventarisatie bij de zorgleveranciers. De door het WerkBedrijf uitgevoerde herindicaties en het feitelijk zorgverbruik ligt lager dan verwacht. Dit heeft er toe geleid dat in 2015 € 2,0 miljoen aan arbeidsmatige dagbesteding is besteed, waarvan € 100.000 voor de uitvoering van deze taak.
- De Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen (**SAR**) wil gezamenlijk werken aan werk voor mensen met een arbeidsbeperking. In de SAR nemen sociale partners, een afvaardiging van de Bestuurscommissie, het UVW, de HAN en ROC deel. Gezamenlijk hebben ze afgesproken om aan de slag te gaan met het invullen van de baanafpraak in deze regio. In het marktbewerkingsplan staat hoe ze dit gaan doen. Op de lange termijn streeft de SAR naar een inclusieve

arbeidsmarkt waarin meer werk is voor iedereen. Het rijk heeft voor deze samenwerking in totaal € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2015 € 16.000 uitgenut.

Uitsplitsing en toelichting lasten per onderdeel

Programmalasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
<i>Verbindingsfunctie</i>				
V-functie loonkostensubsidie	540	(497)	43	-
Verbindingsfunctie	2.000		1.605	395
Verplichtingen	3.315		3.444	(129)
<i>Meerwerk Nijmegen</i>				
Materiele Kosten	195		195	-
Begeleiding pre-starters	160		160	-
Verbinding	1.471	(179)	1.292	-
<i>Meerwerk Regio</i>				
Druten				
Wijchen		115	115	-
Berg en Dal				
<i>Maatwerkbudget Regio</i>				
Materiële kosten	54		54	-
Verbinding	670		670	-
Arbeidsmatige dagbesteding	3.689	(1.711)	1.978	-
SAR middelen		16	16	-
Adviezen UWV			-	-
Totalen lasten	12.094	(2.256)	9.572	266

Programmalasten € 0,3 miljoen minder uitgaven:

Op het onderdeel verbindingsfunctie is in 2015 € 266.000 minder uitgegeven dan geraamd. Voor het uitvoeren van de verbindingsfunctie was een bedrag van € 2,0 miljoen geraamd. In 2015 is een bedrag van € 1,6 miljoen uitgegeven. € 0,4 miljoen minder. Daarnaast is op de verplichtingen uit voorgaande jaren € 129.000 meer uitgegeven. Deze hogere uitgaven zijn veroorzaakt door hogere verplichtingen bij de gemeente Nijmegen. De verschillen op de programmalasten zijn incidenteel en hebben geen meerjarig effect voor het WerkBedrijf.

Voor de behaalde resultaten verwijzen wij naar de beleidsmatige toelichting.

Personele lasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Management en leiding	504		347	157
Primair proces	4.631		5.517	(886)
Maatwerk regio	300	(114)	186	-
Meerwerk Nijmegen	1.027		1.027	-
Meerwerk Wijchen		187	187	-
Meerwerk Berg en Dal		142	142	-
Meerwerk Druten		54	54	-
Ondersteunende functies				
PIOFACH	986	(58)	850	78
Kwaliteit / contractbeheer				
Personele voorzieningen	33		2	31
Doorbelasting aan programmalaasten			(605)	605
Totalen lasten	7.481	211	7.707	(15)

Formatieoverzicht	Raming in fte	Realisatie in fte
Management en leiding	5,0	5,0
Primair proces	78,1	116,0
Maatwerk	5,0	
Meerwerk	17,0	
Ondersteunende functies	11,4	8,6
Totalen	116,5	129,6

In 2015 zijn 13,1 meer fte's ingezet dan oorspronkelijk begroot, dit is met name veroorzaakt doordat de invulling van het maat- en meerwerk meer capaciteit heeft gekost. Met name doordat pas in de loop van 2015 concrete afspraken gemaakt zijn op dit punt. De intentie was om de fte's in 2015 ook uit te splitsen naar het maat- en meerwerk, echter uit de praktijk is het gebleken dat dit voor de afspraken zoals gemaakt in 2015 niet te realiseren valt. De verschillen op de personele lasten zijn incidenteel en hebben geen meerjarig effect voor het WerkBedrijf.

Kapitaalslasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Investering inrichting pand	49	-	-	49
Kapitaallasten lening	23	-	20	3
Totalen lasten	72	-	20	52

De afschrijvingen over de investering vinden pas plaats in 2016. De materiële vaste activa is geactiveerd in 2015, en conform de gehanteerde richtlijnen door de MGR vindt er pas in het eerste jaar nadat het actief geactiveerd is een afschrijving over het desbetreffende actief plaats.

Huisvestingslasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Huisvesting	488	-	489	(1)
Facilitaire voorzieningen	90	-	138	(48)
Totalen lasten	578	-	627	(49)

De huisvesting wordt bij de Gastheer ingekocht. Het pand aan de nieuwe Dukenburgseweg Weg wordt gehuurd van de Gastheer. Ook de facilitaire voorzieningen worden bij de Gastheer ingekocht. De post facilitaire voorzieningen laat en overschrijding zien.

Overige lasten (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Automatisering	699	-	695	4
Promotiekosten	75	58	98	35
Transitiekosten	500	-	508	(8)
Overig	100	-	146	(46)
Totalen lasten	1.374	58	1.447	(15)

De overige lasten laten per saldo een onderschrijding zien van € 15.000. Dit heeft geen nadere toelichting. In onderstaande tabel wordt een nadere toelichting gegeven op de uitnutting van het transitiebudget.

Transitiebudget (Bedragen x € 1.000)	Begroting	2014 Realisatie	2015 Realisatie	2016 programmering
Kwartiermaker	135	118		17
Projectleider (2*)	180	182		
Ondersteuning P&O	90		94	
Financiële ondersteuning	90		73	
Juridische ondersteuning	50	21	8	21
Fiscale ondersteuning	50		41	9
Vergaderkosten	10			10
Oprichting, opleiding en advies OR	20			20
Vertrouwenspersoon vakbond	10			10
Functiewaardering	35		16	19
Opleidingskosten	250	3	42	112
Inrichting systemen en coördinatie	250	124	31	95
Begeleiding, investeringen in de cultuur	80			80
Huisstijl ontwikkelen, intranet en website	50	4		46
Verhuizing	50			50
Onvoorzien (10%)	150	4	83	47
Transitiekosten Breed			120	
Totaal	1.500	456	508	536

Kosten Gastheerschap (Bedragen x € 1.000)	Raming begrotingsja ar voor wijziging	Begrotings- wijziging	Realisatie begrotingsja ar	Saldo
Piofach	986	(58)	850	78
Licenties en opslag	187	-	187	-
Huisvesting	578	-	627	(49)
Generieke applicaties en doc.info	512	-	508	4
Totalen lasten	2.263	(58)	2.172	33

Samengevat heeft de gastheer de volgende lasten in rekening gebracht. Er is sprake van een kleine onderschrijding van het budget.

5.6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit verschillende doorgenomen contracten is gebleken dat het WerkBedrijf voor aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- a. Huurovereenkomsten
- b. Inkoopcontracten
- c. ICT- Contracten
- d. Accountantsdiensten

a. Huurovereenkomsten

Op het moment zijn er nog geen definitieve langdurige huurovereenkomsten afgesloten door het WerkBedrijf. Het WerkBedrijf is hier echter op het moment in onderhandeling over met de gastheer, Gemeente Nijmegen.

b. Inkoopcontracten

Het WerkBedrijf heeft diverse inkoopcontracten gesloten met zorgverleners. In deze overeenkomsten is afgesproken dat het WerkBedrijf cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden, er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestelde contract waarde, en het resterende bedrag wat nog verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat het WerkBedrijf niet verplicht is om alle contracten volledig af te nemen. De verwachting is dat niet alle contracten volledig gelicht zullen worden. Verder zijn alleen de belangrijkste contracten in dit overzicht meegenomen, dat wil zeggen, de contracten met een contract waarde hoger dan €100.000.

Er zijn twee contracten die doorlopen na 2016. Eén contract met Workfast, ter waarde van € 2,0 miljoen en een contract met Ricoh, ter waarde van € 2,4 miljoen. Bij beide contracten is géén contractverloop in te schatten doordat er wordt gefactureerd op basis van geleverde prestaties, welke niet verplicht afgenomen hoeven te worden.

(Bedragen x € 1.000)	Contract Waarde	Bestelde Waarde	Resterende waarde
Contracten die af lopen in 2016	4.884	1.888	2.996
Contracten die doorlopen na 2016	4.400	199	4.201
Totaal	9.284	2.087	7.197

c. ICT-contracten

Het WerkBedrijf heeft zelf geen ICT-contracten afgesloten met de desbetreffende dienstverleners. Het maakt echter gebruik van de diensten van de volgende dienstverleners waarmee de gemeente Nijmegen een contract heeft afgesloten: GWS, Key2Data, Key2VOA, JVS Jongerenloket, Matchine en Metas. De Gemeente Nijmegen heeft doorlopende contracten met al deze dienstverleners, welke steeds met een jaar verlengd wordt. De Gemeente Nijmegen is verantwoordelijk voor de financiële verplichtingen ten laste van deze contracten. Gemeente Nijmegen belast het gebruik van de diensten van het WerkBedrijf echter door naar het WerkBedrijf. Desalniettemin heeft

het WerkBedrijf geen doorlopende financiële verplichtingen voor de desbetreffende contracten.

d. Accountantsdiensten

In 2015 is besloten dat Deloitte de accountantsdiensten voor zijn rekening neemt. Afgesproken is dat Deloitte deze diensten voor het jaar 2015 en 2016 uitvoert, met een optie tot verlenging van tweemaal een jaar. Het WerkBedrijf heeft een financiële verplichting ten opzichte van Deloitte van €52.500 voor het jaar 2016.

5.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in 2016 geen gebeurtenissen van financieel belang voorgedaan die een effect hebben op 2015.

5.8 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Door invoering van de Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen (gemeentesecretaris en griffier) worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Van de overige werknemers moet alleen een vermelding plaatsvinden als de norm overschreden wordt. In het overzicht hier onder bevindt zich de desbetreffende informatie ten aanzien van de beloning van de secretaris van het WerkBedrijf.

Tot en met augustus 2015 is de secretaris van het WerkBedrijf is de heer van der Linden. Als te zien valt in de berekening heeft de bezoldiging van de heer van der Linden zijn individueel WNT-maximum niet overschreden. Per 1 september 2015 is de vrouw Hol aangesteld als secretaris van het WerkBedrijf. Hiermee neemt zij de taken over van de heer van der Linden. De bezoldiging van mevrouw Hol overschrijdt haar individuele WNT-maximum niet, dit komt doordat zij in 2015 niet bezoldigd is voor haar werkzaamheden

	Secretaris W.G.R.J. van der Linden	Secretaris I. Hol
Duur dienstverband	1/1 – 31/8	1/9 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89 ¹	0,89 ³
Gewezen topfunctionaris?	Ja	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Nee	Nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	Ja	Nee
Individueel WNT-maximum	€136.390²	€ 68.472⁴
Bezoldiging		
Beloning	€121.875	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Subtotaal	€121.855	€ -
-/- Onverschuldigd betaalbaar op termijn		
Totaal bezoldiging	€121.875	€ -
Motivering indien overschrijding:	N.V.T.	N.V.T.
Gegevens bezoldiging 2014	N.V.T.	N.V.T.

¹⁾ Bij het bepalen van de omvang van het dienstverband is ervan uitgegaan dat bij 1 fte bij een overheidsinstelling uitgegaan wordt van een werkweek van 36 uur. In het contract van de heer van der Linden is een gemiddelde inzet van 32 uur overeengekomen. Hierdoor bedraagt het fte voor de heer van der Linden 0,89.

²⁾ Individueel maximum is berekend aan de hand $y = \frac{x \cdot a \cdot b}{365}$, waarbij y = individueel WNT-maximum, x = voor instelling gelden WNT-bezoldigingsmaximum, welke €230.474 bedraagt, a = fte factor en b = functie duur in kalenderdagen, welke 243 bedraagt.

³⁾ In het contract van mevrouw Hol is een gemiddelde inzet van 32 uur overeengekomen. Hierdoor bedraagt het fte 0,89

⁴⁾ Individueel maximum is berekend aan de hand $y = \frac{x \cdot a \cdot b}{365}$, waarbij y = individueel WNT-maximum, x = voor instelling gelden WNT-bezoldigingsmaximum, welke €230.474 bedraagt, a = fte factor en b = functie duur in kalenderdagen. Mevrouw Hol is in dienst getreden per 1 september 2015, waardoor b 122 bedraagt

Voor compleetheit is hieronder ook het overzicht van de bezoldiging van de bestuursleden toegevoegd:

Bestuurslid AB C. van Eert	Bestuurslid AB H. verheijen	Bestuurslid AB A.J.M. Schaap	Bestuurslid AB K. Peters	Bestuurslid AB G. Wienhoven	Bestuurslid AB P. Mengde	Bestuurslid AB E. de Swart	Bestuurslid AB S. Fleuren
1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.

	Voorzitter AB/DB H. Bruls	Bestuurslid AB/DB T. Tankir	Bestuurslid AB/DB L. van Riswijk	Bestuurslid AB/DB H. Driessen	Bestuurslid AB/DB S. Thijssen	Bestuurslid AB M. Lepoutre
Duur dienstverband	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)						
Gewezen topfunctionaris						
Echte of fictieve dienstbetrekking?						
- Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?						
Individueel WNT-maximum	€ 26.700	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800	€ 17.800
Bezoldiging						
Beloning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
-/- onverschuldigd betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Motivering indien overschrijding:	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Gegevens bezoldiging 2014	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.

Bijlagen

6.1 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten

In het overzicht hieronder bevindt zich de verantwoording van het inkomensdeel van de deelnemende gemeenten:

		Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
	Aard controle n.v.t Indicatornummer: G2B/12	Aard controle R Indicatornummer: G2B/13	Aard controle R Indicatornummer: G2B/14
Beuningen	G2 - 10	0	0
Druten	G2 - 10	8.352	0
Heumen	G2 - 10	0	0
Nijmegen	G2 - 10	29.947	0
Mook en Middelaar	G2 - 10	0	0
Berg en Dal	G2 - 10	4.700	0
Wijchen	G2 - 10	0	0
Totaal		42.999	0

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Bijlage bij Jaarrekening en –verslag MGR 2015:

Toelichting slotwijziging begroting MGR 2015

De belangrijkste begrotingswijzigingen in de slotwijziging zijn:

- **Bijstelling participatiebudget.** In de *Meicirculaire 2015* heeft het Rijk de actuele budgetten voor re-integratie bekendgemaakt. Per saldo wordt het budget van de deelnemende gemeenten verlaagd van € 14,4 miljoen naar € 14,0 miljoen. Een daling van € 0,4 miljoen. De afname van het budget 2015 hangt samen met de eerder aangekondigde uitname uit het Gemeentefonds van de middelen voor 'keuringen door het UWV'. Voor de MGR heeft dit geresulteerd in een afname van het beschikbare budget voor **UWV adviezen** van € 0,4 miljoen
- Voor de gemeenten Druten, Berg en Dal en Wijchen is € 0,1 miljoen aan lopende verplichtingen maatwerk niet gerealiseerd in 2015. Deze verplichtingen worden in 2016 afgerond. Daarnaast is in de Meicirculaire een indexering geweest van € 33.000.
- Voor het onderdeel **beschut en regulier** is een bedrag van € 43.000 gerealiseerd. De overige middelen ad € 0,5 miljoen worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.
- Per saldo is voor € 0,3 miljoen meer aan **meerwerk** ontvangen in 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat afspraken in de loop van 2015 tot stand gekomen zijn en bij het opstellen van de begroting niet voorzienbaar waren. Bij de gemeente Nijmegen is een deel van de meerwerkafspraken niet gerealiseerd. Het streven is deze afspraken in 2016 alsnog te realiseren.
- Bij het opstellen van de primaire begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 3,7 miljoen aan baten **arbeidsmatige dagbesteding**. Hier staat een gelijk bedrag aan lasten tegenover. Omdat de arbeidsmatige dagbesteding een nieuwe taak voor de gemeenten was, is de omvang van het uitgaven volume te hoog ingeschat. De geraamde uitgaven waren voor de primaire begroting gebaseerd op een inventarisatie bij de zorgleveranciers. De door het WerkBedrijf uitgevoerde herindicaties en het feitelijk zorgverbruik ligt lager dan verwacht. Dit heeft er toe geleid dat in 2015 € 2,0 miljoen aan arbeidsmatige dagbesteding is besteed, waarvan € 100.000 voor de uitvoering van deze taak.
- De Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen (**SAR**) wil gezamenlijk werken aan werk voor mensen met een arbeidsbeperking. In de SAR nemen sociale partners, een afvaardiging van de Bestuurscommissie, het UVW, de HAN en ROC deel. Gezamenlijk hebben ze afgesproken om aan de slag te gaan met het invullen van de baanafpraak in deze regio. In het marktbeperkingsplan staat hoe ze dit gaan doen. Op de lange termijn streeft de SAR naar een inclusieve arbeidsmarkt waarin meer werk is voor iedereen. Het rijk heeft voor deze samenwerking in totaal € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2015 € 16.000 uitgegeven.

MM16001863

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Agendapuntnummer: 7

Documentnummer:

Raadsvergadering d.d.: 16 juni 2016

Raadscommissie: Samenleving

Commissie d.d.: 7 juni 2016

Programma: Samenleving

Onderwerp: Conceptbegroting 2017 van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen, brief d.d. 14 april 2016, agendapunt 8 bestuurlijk overleg van het GO d.d. 1 december 2015

Portefeuillehouder: P.D. Baneke

Bijlagen: - conceptbegroting 2017 van het GO , brief d.d. 14 april 2016 inzake kaders 2017

Samenvatting

Het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen (GO) heeft aan alle deelnemende gemeentebesturen haar conceptbegroting 2017 toegestuurd met het verzoek eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Aangezien het GO nog maar kort bestaat en de begroting niet veel wijzigt ten opzichte van 2016 (en 2015) is het voorstel aan uw raad om geen zienswijze in te dienen.

Voorstel om te besluiten

- kennis te nemen van de conceptbegroting 2017 van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen;
- kennis te nemen van de brief d.d. 14 april 2016 waarin aangekondigd wordt dat geen wijzigingen plaats zullen vinden in de financiële als beleidsmatige kaders t.o.v. het raadsbesluit tot het aangaan van de regeling;
- geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2017 naar voren te brengen bij het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen.

Geachte leden van de raad,

Inleiding / Aanleiding

Vanuit het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen (GO) wordt thans de conceptbegroting voor 2017 aan uw raad voorgelegd en wordt u uitgenodigd wel of geen zienswijze in te brengen.

Probleemstelling / centrale vraag (Wat willen we bereiken)

Doelstelling van het GO is een structurelere verbetering realiseren van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Het gemeenschappelijk orgaan werkt intensief samen met de Stichting Economic Board.

Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft aangegeven dat voor de begroting van 2017 een doorkijk naar 2017 niet eenvoudig is te geven, omdat de conceptbegroting 2017 zo kort na de oprichting van het GO tot stand is gekomen.

Wel is aangegeven dat er geen veranderingen zijn op hoofdlijnen die afwijken van de eerder vastgestelde beleids-, uitvoerings- en financiële kaders. In het bestuurlijk overleg is vastgesteld dat de inwonersbijdrage ongewijzigd blijft.

Oplossingsrichtingen

Al dan niet een zienswijze in te dienen naar aanleiding van de conceptbegroting 2017 van de GO.

Afweging en conclusie (Wat gaan we daarvoor doen)

Uw raad heeft in de vergadering d.d. 24 september 2015 ingestemd met de oprichting van deze gemeenschappelijke regeling en (in feite) met de begroting 2016.

Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen ten aanzien van de financiële en beleidsmatige kaders voor 2017. Ook de bij de oprichting van het GO vastgestelde inwonersbijdrage van € 1,50 blijft ongewijzigd voor 2017. Het GO zal iets meer inkomsten genereren wegens meer inwoners per deelnemende gemeente, maar ook de uitgaven zijn ten aanzien van Bureau Brussel iets gestegen. Verder liggen de uitgaves voor het grootste deel vast in deelname in Stichting Economic Board en Bureau Brussel.

Zoals het DB ook heeft aangegeven, kent het GO slechts een korte bestaansgeschiedenis en wordt op dit moment gewerkt aan het tot stand komen van een gemeenschappelijke regionale lijn (in afstemming met de Economic Board), welke vervolgens gedeeld zal worden.

Aangezien het GO nog maar zeer recent bestaat, pas onlangs de structuur van de samenwerking staat en verder is uitgekristalliseerd alsook een nadere regionale lijn zal volgen, adviseert het college uw raad om geen zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2017 van het GO.

Juridische aspecten

Conform artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het een bevoegdheid van de raad om een zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen.

Uitvoering / Planning / Communicatie

Aangezien tot uiterlijk 17 juni 2016 gereageerd kan worden op de conceptbegroting, zal daags na de raadsvergadering de secretaris van het GO op de hoogte worden gesteld van uw raadsbesluit en eventueel een zienswijze van uw raad.

Mook, 17 mei 2016

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris

J.M.G. Smits – de Kinkelder

De Burgemeester

mr. drs. W. Gradisen

Agendapuntnummer: 7

Documentnummer:

Onderwerp: vaststelling begroting 2017 van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

De raad der gemeente Mook en Middelaar;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 17 mei 2016

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2016

Besluit :

Kennis te nemen van de conceptbegroting 2017 van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen;

- Kennis te nemen van de brief d.d. 14 april 2016 waarin aangekondigd wordt dat geen wijzigingen plaats zullen vinden in de financiële als beleidsmatige kaders t.o.v. het raadsbesluit tot het aangaan van de regeling;

- Geen zienswijze over de ontwerpbegroting 2017 naar voren te brengen bij het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 16 juni 2016

De raad voornoemd,

Ondertekening

De Griffier
Mr. L.W.A.M. Berben

De voorzitter
Mr. dr. W. Gradisen

De gemeenteraden van 19 deelnemende gemeenten in
het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem
Nijmegen.

Datum : 14 april 2016
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : -
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 06-46737374

Onderwerp : Financiën 2017.

Geachte voorzitter en leden,

Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijk regelingen (art. 34b Wgr) zendt een gemeenschappelijk regeling voor 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgend begrotingsjaar aan de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders.

Het Bestuurlijk Overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan heeft op 13 april 2016 besloten dat er voor 2017 geen wijzigingen plaatsvinden in de kaders ten opzichte van het raadsbesluit tot het aangaan van de samenwerking.

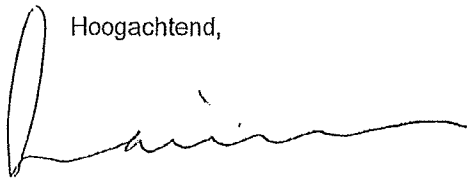
Het Bestuurlijk Overleg heeft eveneens besloten dat de inwonerbijdrage voor 2017 (ongewijzigd) €1,50 bedraagt. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting zoals vastgelegd in de regeling om voor 1 mei de inwonerbijdrage voor het komende begrotingsjaar vast te stellen.

Spoedig wordt u de ontwerpbegroting 2017 aangeboden. Conform de bepalingen van artikel 35 Wgr heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te brengen. Het Bestuurlijk Overleg is voornemens in haar vergadering van 20 juni 2016 de begroting 2017 vast te stellen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de secretaris, dhr. H. van den Berg.

Een afschrift van deze brief is toegezonden aan de colleges.

Hoogachtend,

Drs. H.J. Kaiser

voorzitter

De gemeenteraden van 19 deelnemende gemeenten in
het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem
Nijmegen.

Datum : 22 april 2016
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : -
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 06-46737374

Onderwerp : Conceptbegroting 2017 Gemeenschappelijk
Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Voorstel

De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze over de begroting 2017 van het
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen naar voren te brengen voor 17 juni 2016.

Achtergrond

Op grond van artikel 35 van de wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zendt het bestuur van het
gemeenschappelijk orgaan acht weken voordat de begroting wordt vastgesteld deze aan de raden van de
deelnemende gemeenten. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze over de aangeboden begroting
naar voren brengen. Het Bestuurlijk Overleg is voornemens de begroting in haar vergadering van
woensdag 20 juni 2016 vast te stellen. U wordt uitgenodigd voor vrijdag 17 juni te reageren.

Bij brief van 14 april 2016 bent u geïnformeerd over het feit dat het Bestuur op 13 april 2016 heeft
besloten dat:

- geen wijzigingen plaatsvinden in de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2017;
- de inwonerbijdrage voor 2017 (ongewijzigd) € 1,50 bedraagt.

Begroting 2017 Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen			
ONTVANGSTEN		UITGAVEN	
Gemeentelijke bijdrage (Bron aantal inwoners per 1-1-2016 x € 1,50 per inwoner)	€ 1.152.271,50	Stichting Economic Board	€ 768.181,00
		Bureau Brussel	€ 293.740,00
		Programmakosten G.O.	€ 61.560,00
		Regiodag	€ 20.000,00
		Overige kosten	€ 8.790,50
Totaal ontvangsten	€ 1.152.271,50	Totaal uitgaven	€ 1.152.271,50

De begroting 2017 is qua opbouw identiek aan de begroting 2016 en is opgesteld conform de memo
"Uitgangspunten en spelregels begrotingsopbouw Gemeenschappelijk Orgaan" (juli 2015).

Datum: 22 april 2016
Ons kenmerk:
Pagina: 2

Toelichting

Door een beperkte stijging van het aantal inwoners is het budget voor het Gemeenschappelijk Orgaan beperkt toegenomen (toename x €0,50). De uitgaven liggen vast in de volgende posten:

- Bureau Brussel (salaris, huur, lidmaatschappen, programmakosten).

Ten opzichte van 2016 zijn de kosten gestegen door het aangaan van een lidmaatschap van POLIS (een thematische afgebakend netwerk gericht op mobiliteit; besluit Bestuurlijk Overleg 13 april 2016) en een stijging van de huurkosten.

- Programmakosten (kosten secretariaat c.a.). Dit bedrag is lager dan voor 2016 door een lagere doorberekening door de gemeente Arnhem. Voor de kosten van de secretariaten van de 4 Portefeuillehoudersoverleggen geldt ook in 2017 het uitgangspunten dat deze kosten voor rekening komen van de gemeente die de voorzitter levert.

- Regiodag (jaarlijkse ontmoeting van de regio gericht op informeren, versterken betrokkenheid, verantwoording, presentatie). Dit bedrag is gelijk aan 2016.

- Overige kosten (deze begrotingspost kan worden gebruikt voor communicatiekosten, incidentele kosten en uitgaven verboden aan de voorgenomen evaluatie).

Het jaar 2017

Het moment dat de begroting 2017 wordt opgesteld ligt kort na de formele start van de nieuwe regionale samenwerking. Dit maakt dat het niet eenvoudig is om een doorkijk te maken naar 2017.

Het Bestuurlijk Overleg heeft op 13 april jl. een terugkoppeling gekregen uit de 4 portefeuillehoudersoverleggen (PFO's). De conclusie kon getrokken worden dat met een breed draagvlak en positieve energie door bestuurders en ambtenaren hard gewerkt wordt aan regionale vraagstukken. In het begin wellicht nog wat onwennig maar met een positieve grondhouding. Deze inspanningen onttrekken zich evenwel aan het gezichtsveld van velen. Eerst wanneer tot overeenstemming is gekomen over een gemeenschappelijke regionale lijn, wordt het resultaat gedeeld. De PFO's vormen de ruggengraat van de samenwerking.

Bureau Brussel streeft ernaar de belangen van de Regio Arnhem Nijmegen in Europa te behartigen. Zij doet dit door subsidieverwerving, lobby & netwerken, advisering, kennisdeling en profilering van de regio.

Het Bestuurlijk Overleg richt zich op een aantal thema's w.o.:

- Ambitie samenwerking,

- Lobbyagenda,

- Afstemming jaarprogramma's PFO's. De PFO's stellen iedereen jaarprogramma op waarin zij aangeven welke regionale thema's/onderwerpen geagendeerd worden. Deze jaarprogramma's vormen de input voor de Dynamische jaaragenda van het GO.

- Na december 2016, één jaar na de formele start van het Gemeenschappelijk Orgaan, wordt een start gemaakt met de evaluatie van de regionale samenwerking.

In het Bestuurlijk Overleg van 13 april 2016 is de ambitie gedeeld om, nu de structuur van de samenwerking staat en verder is uitgekristalliseerd, de profilering van de regionale samenwerking op te

Datum: 22 april 2016

Ons kenmerk:

Pagina: 3

pakken. Zoals geschetst wordt veel werk verzet in de PFO's en door Bureau Brussel; door het Bestuurlijk Overleg vindt de bestuurlijke governance plaats. Maar veel van dit werk is niet zichtbaar voor raadsleden, burgers, andere overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen.

Dit vraagt om een gerichte inzet van communicatiemiddelen (website, nieuwsbrieven, activiteiten). Het delen van de behaalde resultaten om hiermee verbinding te leggen, verantwoording af te leggen over de inzet en om nieuwe samenwerking te vinden. En het opstellen van een gerichte lobbyagenda, opgeladen vanuit de gemeenten en de PFO's. Dit vraagt ook om een heldere profilering (van de ambitie) van de 4 PFO's. Dit willen wij realiseren in afstemming met de Economic Board.

Kortom: werken aan een steviger profiel van onze regio.

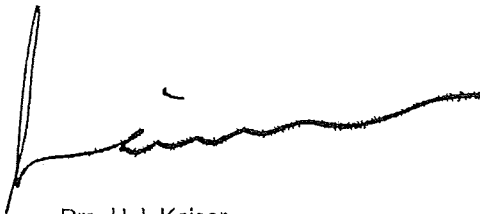
Slot

Het Bestuur hoopt u hiermee inzicht gegeven te hebben in de concept- begroting en de ambitie voor 2017. Mocht u naar aanleiding van deze brief nadere informatie of een toelichting wensen, dan kunt u zich wenden tot de secretaris (06-467373747 of henk.van.den.berg@arnhem.nl). Graag ontvangen wij uw (eventuele) zienswijzen voor 17 juni 2016.

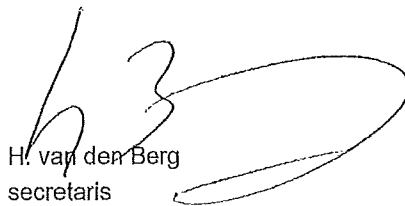
Een afschrift van deze brief is toegezonden aan de colleges.

Met vriendelijke groet,

Namens het (Dagelijks) Bestuur van het Gemeenschappelijk Orgaan,

Drs. H.J. Kaiser
Voorzitter

H. van den Berg
secretaris

Save the date:

*Regiodag 2016: donderdag 17 november 2016
(start rond 13h00 tot ongeveer 19h30)*

MM16001867

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Agendapuntnummer: 8

Documentnummer:

Raadsvergadering d.d.: 16 juni 2016

Raadscommissie: Samenleving

Commissie d.d.: 7 juni 2016

Programma: Sociale en maatschappelijke dienstverlening

Onderwerp: Jaarrekening 2015 en financieel kader 2017 IWGM

Portefeuillehouder: C.G.P.M. Peters

Bijlagen: 4

Samenvatting

De gemeente Mook en Middelaar is deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM). Het Algemeen bestuur (AB) legt de jaarrekening 2015 en het financieel kader 2017 van de IWGM voor aan uw raad.

In de exploitatie over 2015 is een verbetering gerealiseerd, met als gevolg dat de bijdrage in het exploitatietekort over 2015 lager uitvalt dan begroot. De bezuinigingen op rijksbijdrage lopen in de komende jaren verder op. De maatregelen uit het Aanvalsplan 2015-2018 hebben nog niet tot het gewenste resultaat geleid en IWGM kondigt verhoging van de exploitatietekorten in 2016 en 2017 aan.

Voorstel om te besluiten

Wij adviseren u te besluiten bij de IWGM de volgende zienswijzen in te dienen:

1. De raad heeft kennis genomen van de jaarrekening 2015 en spreekt zijn waardering uit voor het feit dat de gemeentelijke bijdrage lager is dan begroot.
2. De raad heeft kennis genomen van de verhoging van de te verwachten tekorten over 2016 en verzoekt IWGM dit schriftelijk toe te lichten en mee te delen welke maatregelen zijn of worden getroffen om dit tekort te beperken. De raad zal de wijzigingen bij de Najaarsnota verwerken.
3. De raad heeft kennis genomen van het financieel kader 2017 en de verhoging van de te verwachten tekorten over 2017. De raad constateert dat de maatregelen op grond van het "Aanvalsplan 2015 – 2018" nog onvoldoende oplossing biedt voor het budgettaire tekort en verzoekt IWGM bij de aanbidding van de begroting 2017 mee te delen welke maatregelen worden getroffen om de beoogde doelen uit het aanvalsplan alsnog te realiseren.

Geachte leden van de raad,

Inleiding / Aanleiding

De gemeente Mook en Middelaar is deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM). Het Algemeen Bestuur (AB) van IWGM heeft de jaarrekening 2015 en het financieel kader 2017 vastgesteld en legt deze, conform de Wet gemeenschappelijke regeling (WGR), aan u voor. Het is aan uw raad om te besluiten hierover al dan niet zienswijzen in te dienen. In dit voorstel geven wij een toelichting en doen wij een voorstel voor het indienen van zienswijzen.

Probleemstelling / centrale vraag (Wat willen we bereiken)

IWGM heeft de raad haar rekening 2015 en financieel kader 2017 aangeboden. De raad besluit of hij een zienswijze indient en zo ja, wat daarvan de inhoud is.

Oplossingsrichtingen

Recente ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Daarmee gaan nieuwe bezuinigingen gepaard op de rijksbijdragen vanaf het boekjaar 2015. Jaarlijks zal ongeveer € 550 per werkplek worden gekort. Moderniseren en ombuigen is dus nodig en daarvoor is het Aanvalsplan 2015-2018 vastgesteld. Dit aanvalsplan kan de bezuinigingen echter niet geheel opvangen en de meerjarenbegroting laat dan ook structureel tekorten zien.

Jaarrekening 2015

De jaarrekening 2015 geeft, ten opzichte van de begroting 2015, een gunstig beeld. In 2015 heeft het Rijk bezuinigd op de rijksbijdrage, maar ondanks dat is de bijdrage in het exploitatiekort lager uitgekomen dan begroot. Dat geldt ook voor de bijdragen in de beheerskosten. Uw raad kan daarover zijn waardering uitspreken.

Financieel kader 2017

Bij de aanbidding van het financieel kader kondigt IWGM een tegenvaller aan voor 2016 van € 106.000. Dit leidt voor onze gemeente tot een bijdrage in het exploitatietekort van € 42.680 terwijl oorspronkelijk € 31.020 was begroot. Een toename met ruim € 11.000. IWGM geeft daarbij de toelichting dat dit grotendeels wordt veroorzaakt door de afnemende werknemerspopulatie. IWGM geeft echter niet aan welke maatregelen IWGM treft of gaat treffen om dit tekort terug te dringen. Wij adviseren uw raad in de zienswijzen IWGM te verzoeken, dit schriftelijk toe te lichten en mee te delen welke maatregelen zijn of worden getroffen om dit tekort te beperken. Verder adviseren wij u mee te delen dat uw raad dit bij de Najaarsnota zal verwerken.

Voor 2017 wordt een tegenvaller van € 229.000 aangekondigd. Dit leidt voor onze gemeente tot een bijdrage in het exploitatietekort van € 50.270. Een toename met € 7.590 ten opzichte van de herziene begroting 2016 en een toename met € 19.250 ten opzichte van de primaire begroting 2016.

Op zichzelf is het correct dat IWGM op tijd deze 'winstwaarschuwing' afgeeft, maar ook hierbij ontbreekt een toelichting. Het aanvalsplan heeft nog niet het gewenste / beoogde effect.

Wij adviseren uw raad in de zienswijzen mee te delen dat uw raad kennis heeft genomen van het financieel kader 2017 en de verhoging van de te verwachten tekorten over 2017. Tevens op te nemen dat uw raad constateert dat de maatregelen op grond van het "Aanvalsplan 2015 – 2018" nog onvoldoende oplossing bieden voor het budgettaire tekort en IWGM verzoeken bij de aanbidding van de begroting 2017 mee te delen welke maatregelen worden getroffen om de beoogde doelen uit het aanvalsplan alsnog te realiseren.

Financiële consequenties

Het geven van zienswijzen leidt op zichzelf niet tot financiële gevolgen.

De aangekondigde tekorten hebben uiteraard wel gevolgen. Wij stellen voor de reactie van IWGM af te wachten en de wijziging in de tekorten te verwerken bij de najaarsnota 2016.

Na ontvangst van de begroting IWGM 2017 kunnen wijzigingen in de meerjarenraming worden verwerkt bij de behandeling van de gemeentelijk begroting 2017.

Ontbinding IWGM

Ons college is in gesprek de gemeente Gennep over de ontbinding van de GR IWGM. Daarvoor is een ambtelijke notitie opgesteld die door het AB van IWGM akkoord is bevonden. De ontbinding van IWGM heeft verstrekende gevolgen voor de betrokken WSW-ers, de uitvoeringsorganisatie Intos en voor de beide gemeente. Wij betrachten daarom grote zorgvuldigheid bij het bepalen van vervolgstappen. In opdracht van IWGM worden thans scenario's uitgewerkt die de mogelijke financiële gevolgen van ontbinding in beeld moeten brengen. Mede op basis van de uitkomsten daarvan bepalen wij vervolgstappen. Wij zijn voornemens dit najaar aan u een voorstel te doen over de ontbinding van IWGM.

Afweging en conclusie (Wat gaan we daarvoor doen)

Met name de aangekondigde groei van de tekorten is zorgwekkend en dit vraagt om maatregelen van de zijde van IWGM. Hoewel daar niet om is gevraagd en de WGR dit niet voorschrijft, adviseren wij uw raad, zienswijzen in te dienen bij de jaarrekening 2015 en bij het financieel kader IWGM 2017.

Juridische aspecten

Op grond van artikel 34b WGR en 21 van de GR IWGM is het AB verplicht om de rekening en het financieel kader aan de deelnemende raden voor te leggen. Uw raad is bevoegd, maar niet verplicht, om zienswijzen in te dienen.

Uitvoering / Planning / Communicatie

Dit voorstel heeft een technisch karakter ten behoeve van IWGM. Het voorstel leent zich niet voor brede communicatie. Uw zienswijze wordt per brief bekend gemaakt aan het AB van de IWGM.

Mook, 24 mei 2016

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris, *plv*
J.M.G. Smits - de Kinkelder
Mr. J. de Graaf

De burgemeester,
Mr. drs. W. Gradisen

Agendapuntnummer: 8

Documentnummer:

Onderwerp:

Zienswijzen rekening 2015 en financieel kader 2017 Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep Mook en Middelaar (IWGM)

De raad der gemeente Mook en Middelaar;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 24 mei 2016

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2016

Besluit :

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2015 en zijn waardering uit te spreken voor het feit dat de gemeentelijke bijdrage lager is dan begroot;
2. kennis te nemen van de verhoging van de te verwachten tekorten over 2016; dit te betrekken bij de Najaarsnota 2016 en IWGM te verzoeken dit schriftelijk toe te lichten en mee te delen welke maatregelen zijn of worden getroffen om dit tekort te beperken;
3. kennis te nemen van het financieel kader 2017 en de verhoging van de te verwachten tekorten over 2017; te constateren dat de maatregelen op grond van het "Aanvalsplan 2015 – 2018" nog onvoldoende oplossing bieden voor het budgettaire tekort en IWGM te verzoeken bij de aanbidding van de begroting 2017 mee te delen welke maatregelen worden getroffen om de beoogde doelen uit het aanvalsplan alsnog te realiseren.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 16 juni 2016.

De raad voornoemd,

De griffier,
mr. L.W.A.M. Berben

De voorzitter,
mr. drs. W. Gradisen

MM16001211

INTERGEMEENTELIJKE WERKVOORZIENING GENNEP, MOOK EN MIDDELAAR

Datum : 14 APR. 2016
Ons kenmerk : 209165
Uw kenmerk :
Uw brief van :
Bijlage : 2
Onderwerp : toezending jaarrekening 2015 en financieel kader 2017 Gemeenschappelijke Regeling

Aan:
De leden van de Raad van de gemeente
Mook en Middelaar
Postbus 200
6585 ZK MOOK

GEMEENTE MOOK C.A.	
Afdeling	Planning
Ingekomen d.d.	15 APR 2016
Nummer	
Opbergen ☐	Paraaf

Geachte leden van de Raad,

Ingevolge artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen wij u de op 31 maart jl. door ons vastgestelde Jaarrekening 2015 en het kader voor het begrotingsjaar 2017.

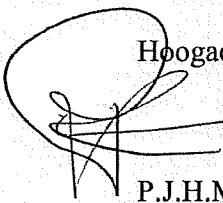
De kosten die aan de deelnemende gemeenten over 2015 in rekening zijn gebracht, zijn lager dan begroot.

Het financieel kader voor het jaar 2017 laat de noodzaak zien van een bijstelling van de gemeentelijke begroting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de afnemende werknemerspopulatie. Hierdoor moeten wij rekening houden met een tegenvallende omzetontwikkeling in de jaren 2016 en later. Daar staat een afname van loonkosten tegenover, die de tegenvallende omzetontwikkeling niet kan compenseren.

Over 2016 verwachten we op grond hiervan een tegenvaller van 106.000 euro (het oorspronkelijk bedrag van 282.000 wordt 388.000) en over 2017 een tegenvaller van 229.000 euro (het oorspronkelijk geraamde bedrag van 228.000 wordt 457.000).

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

P.J.H.M. de Koning
Voorzitter

S.G. Hulskotte
Secretaris

Jaarstukken 2015

Intergemeentelijke Werkvoorziening
Gennep, Mook en Middelaar (IWGM)

Gennep,

Inhoud

Jaarverslag	
Programmaverantwoording	3
Paragrafen	4
Jaarrekening	
Balans	7
Overzicht van baten en lasten	8
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
Toelichting op de balans	10
Toelichting overzicht van baten en lasten	12
Sisa Bijlage	13
Controleverklaring	14

Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

In 2015 is er weer een nieuwe periode voor de IWGM en INTOS aangebroken. Er is begin dit jaar een nieuw aanvalsplan vastgesteld voor de komende periode tot 2018. Een periode waarin INTOS samen met de IWGM zich nog meer moet verbreden in haar dienstverlening aan de mensen die zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevinden. Tegelijkertijd moet er sprake van een afbouw van de WSW-populatie. Sinds 2015 zit de regeling op slot. INTOS moet op zoek naar nieuwe manieren en doelgroepen om de productie en daarmee de bedrijfsvoering en begroting op orde te houden. Nog verder verbreden dus. Deze beweging is in 2015 ingezet.

Financieel heeft INTOS een positief resultaat behaald ten opzichte van de begroting. De deelnemende gemeenten hebben dus minder aan het negatieve rekeningresultaat hoeven bij te dragen. Dit is een positieve ontwikkeling waarvan we hopen dat dit geconsolideerd kan worden.

Vanwege alle nieuwe ontwikkelingen binnen het sociale domein en dan met name rond de Sociale Werkvoorziening, is de IWGM in het najaar van 2015 gestart met een proces waarbij kritisch naar haar eigen bestaansrecht wordt gekeken. Er is een analyse gemaakt van de mogelijke sturingsvormen rondom dit dossier. Op basis hiervan is geadviseerd de IWGM te liquideren. Het bestuur van de IWGM heeft zich in principe achter dit advies gesteld, maar wil geen definitief besluit nemen zonder een degelijke liquidatieplan. Eind 2015 heeft het bestuur aan zijn secretaris de opdracht gegeven een degelijk plan op te laten stellen. Dit plan zal naar verwachting in maart 2016 worden opgeleverd.

Peter de Koning
voorzitter

2. Paragrafen

2.1 Weerstandvermogen

Algemeen

Weerstandvermogen is het vermogen van een gemeenschappelijke regeling om niet-structurele risico's op te kunnen vangen, zodat het afgesproken takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd.

Het weerstandvermogen bestaat uit de relatie tussen:

Weerstandscapaciteit, zijnde de middelen waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken, en

Alle risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

De weerstandscapaciteit van de IWGM is nihil

Er zijn geen specifieke risico's. De tekorten worden enerzijds gedekt door het resultaat uit bedrijfsvoering van Intos dan wel de gemeentelijke bijdragen.

Bij de IWGM is geen beleid geformuleerd ten aanzien van het weerstandvermogen omdat de tekorten worden gedekt uit het resultaat uit bedrijfsvoering van Inos danwel de gemeentelijke bijdragen. Hierdoor loopt de IWGM geen risico's.

2.2 Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Bestuurlijk belang is aanwezig, indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Hoewel strikt formeel geen sprake is van een verbonden partij werkt IWGM nauw samen met Intos B.V.

2.3 Rechtmatigheid.

Algemeen

In het kader van het onderdeel "rechtmatigheid" staan de begrippen begrotingscriterium, misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium en voorwaardencriterium centraal.

Begrotingscriterium

De kaders voor de begroting zijn vastgelegd in de financiële verordening.

Een nadere uitwerking van deze kaders is opgenomen in het accountantscontrole-

protocol. Hoofdregel hierbij is dat een overschrijding van de begrote lasten (inclusief begrotingswijzigingen) per definitie onrechtmatig is. Een begrotingsoverschrijding dient adequaat te worden toelicht in de jaarrekening zodat duidelijk is wat de consequenties van deze overschrijding moeten zijn voor het accountantsoordeel.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium

Hoewel door het Algemeen Bestuur geen M&O beleid is vastgesteld zijn in de verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Daarnaast zijn binnen de belangrijkste procedures reeds (informeel) adequate maatregelen getroffen.

Voorwaardencriterium

In het accountantscontroleprotocol is middels het normenkader een overzicht opgenomen van alle relevante wet- en regelgeving. De interne procedures waarborgen dat de relevante wet- en regelgeving is nageleefd.

2.4 Financiering

Algemeen

Op 1 januari 2001 is de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) in werking getreden. De belangrijkste uitgangspunten van de wet Fido zijn het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden alsmede het beheersen van renterisico's. Om dit te bereiken worden in de Wet Fido diverse regels gesteld.

Het financieringsbeleid is vastgesteld in de "Financiële verordening Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar" ex artikel 212 Gemeentewet. Onder Titel 3. Paragrafen wordt in "artikel 13" aangegeven waarover het dagelijks bestuur jaarlijks bij de begroting en de jaarstukken verslag doen. Genoemd worden met name de kasgeldlimiet, de rente risico norm, de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor het komende jaar en de rentevisie.

3. Jaarrekening

Balans IWGM					
	31-12-2015	31-12-2014		31-12-2015	31-12-2014
Activa			Passiva		
Vlottende activa			Eigen vermogen		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar					
			Gerealiseerd resultaat.	€ -	€ -
Vorderingen op openbare lichamen	€ 337.115	€ 177.383			
			Vlottende passiva		
			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overlopende activa					
Overige nog te ontvangen posten	€ 237.272	€ 133.497	Rekening courant Gennep	€ 539.253	€ 206.694
			Crediteuren	€ -	€ 12.500
			Overlopende passiva		
			Overige nog te betalen posten	€ 35.133	€ 91.686
	€ 574.386	€ 310.880		€ 574.386	€ 310.880

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2015	Rekening 2015	Rekening 2014
<u>Baten</u>			
Ontvangen bijdragen rijkssubsidie Gemeente Gennep	5.118.186	5.413.046	5.565.738
Ontvangen bijdragen rijkssubsidie Gemeente Mook en Middelaar	648.785	677.946	688.547
Ontvangen bijdragen rijkssubsidie derde gemeenten	1.441.743	1.288.919	1.310.209
Ontvangen bijdrage beheerskosten Gemeente Gennep	49.000	38.558	36.680
Ontvangen bijdrage beheerskosten Gemeente Mook en Middelaar	21.000	16.525	15.720
Ontvangen bijdrage begeleid werken	0	0	21.356
Ontvangen bijdrage in exploitatietekort, Gemeente Gennep	184.564	158.420	52.299
Ontvangen bijdrage in exploitatietekort, Mook en Middelaar	22.811	19.580	6.464
	<u>7.486.089</u>	<u>7.612.994</u>	<u>7.697.013</u>
<u>Lasten</u>			
Doorbetaling bijdragen rijkssubsidies	7.208.713	7.379.911	7.585.850
Doorbetaling bijdragen exploitatietekort	207.376	178.000	58.763
Beheerkosten IWGM	70.000	55.083	52.400
	<u>7.486.089</u>	<u>7.612.994</u>	<u>7.697.013</u>
<u>Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Resultaatbestemming</u>			
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0
<u>Gerealiseerd resultaat</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2015

Aangezien de gemeenten Gennep en Mook en Middelaar garant staan voor de financiële afwikkeling van de Gemeenschappelijke Regeling, is de jaarrekening in evenwicht.

Vanaf 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) van kracht. De WNT heeft als doel de bezoldiging en ontslagvergoeding van topfunctionarissen binnen de (semi)publieke sector te normeren. Ook moet de bezoldiging openbaar gemaakt worden via de jaarrekening en melding bij de minister.

In het kader van de WNT worden de leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van IWGM aangemerkt als topfunctionarissen. De samenstelling van het AB en DB per 31 december 2015 was als volgt:

Gemeente Gennep
P.J.H.M. de Koning
P.J.J. Lucassen
E.H.C. Vandermeulen

Algemeen en dagelijks bestuur
Algemeen en dagelijks bestuur
Algemeen bestuur

Gemeente Mook en Middelaar
C.G.P.M. Peters
G.J.M. Wienhoven

Algemeen en dagelijks bestuur
Algemeen bestuur

Stichting Intos
J.J.I.M. Noij

Algemeen en dagelijks bestuur

De bestuursleden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur hebben in 2015 geen bezoldiging en/of ontslagvergoeding ontvangen van IWGM.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting Balans

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vlottende activa: vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskosten.

Vlottende passiva

De vlottende passiva wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.2 Toelichting Balans

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

	31-12-2015	31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	337.115	177.383
Nog te ontvangen posten	<u>237.272</u>	<u>133.497</u>
Totaal	574.386	310.880

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen hebben betrekking op vorderingen van het Rijk en een aantal gemeenten in de omgeving van Gennep.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Nog te ontvangen posten	31-12-2015	31-12-2014
Bijdrage beheerkosten gemeente Gennep	38.558	36.680
Bijdrage Exploitatietekort gemeente Gennep	158.420	52.299
Bijdrage Exploitatietekort gem. Mook en Middelaar	19.580	6.464
Bijdrage begeleid werken gem. Mook en Middelaar	0	2.083
Bijdrage begeleid werken gemeente Gennep	0	19.273
Bijdrage Beheerkosten gem. Mook en Middelaar	16.525	15.720
Vordering gem. Gennep resultaat 2014 /2012	0	678
Nog te vorderen Intos	2.089	0
OB 4 ^e kwartaal 2015/2014	<u>2.100</u>	<u>300</u>
Totaal	237.272	133.497

Vlottende passiva

De vlottende passiva wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

	31-12-2015	31-12-2014
Rekening courant verhouding met niet-financiële instellingen	539.253	206.395
Crediteuren	<u>0</u>	<u>12.500</u>
	539.253	218.895

Rekening courant niet financiële instellingen

De rekening courant verhouding met niet financiële instellingen betreft de rekening courant verhouding met de Gemeente Gennep.

Overlopende passiva

	31-12-2015	31-12-2014
Nog te betalen posten	<u>35.133</u>	<u>91.686</u>
	35.133	91.686

Nog te betalen posten	31-12-2015	31-12-2014
Accountantskosten	9.550	9.500
Gemeente Gennep kosten ambt.ondersteuning	25.583	20.025
Intos	<u>0</u>	<u>62.161</u>
Totaal	35.133	91.686

Toelichting Overzicht van baten en lasten

Baten

1. Ontvangen bijdrage rijkssubsidie

Voor de bepaling van de rijksvergoedingen dient de budgettoekenning van 2015, € 26.241 per AJ

2. Ontvangen bijdragen beheerkosten

De beheerkosten van de IWGM worden doorberekend aan de gemeenten

3. Ontvangen bijdrage in exploitatietekort

Het exploitatietekort wordt doorberekend aan de gemeente Gennep (89%) en de gemeente Mook en Middelaar (11%).

De ontvangen bijdragen van derde gemeenten is dit jaar nihil.

Lasten

1. Doorbetaling rijksbijdrage aan stichting INTOS

INTOS voert voor de IWGM de WSW uit. Van de ontvangen rijksbijdrage wordt € 26.241 per AJ doorbetaald aan INTOS.

2. Doorbetaling bijdragen exploitatietekort

Het exploitatietekort van INTOS wordt doorberekend aan de IWGM

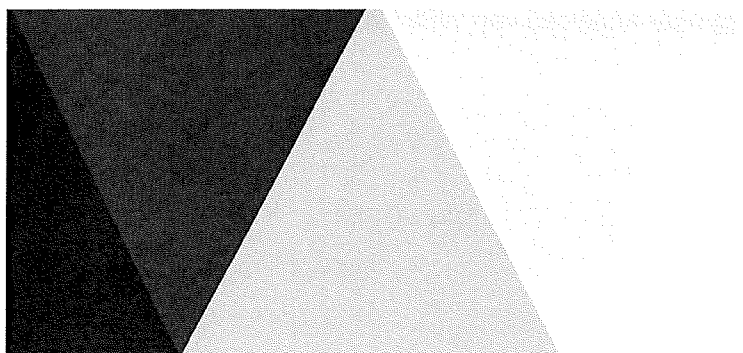
3. Beheerkosten

Dit betreft de kosten die de IWGM als organisatie maakt. Er is dit jaar sprake van een onderschrijding. Onderstaand staatje maakt duidelijk welke kosten het betreft

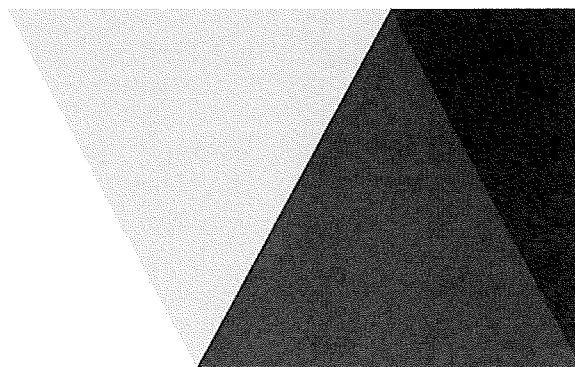
	oorspronkelijk	wijziging	resultaat
begroot	€ 70.000	€ -	€ 55.083
kosten			€ 55.083
organisatiekosten gemeente Gennep	€ 30.000	€ -	€ 25.583
wachtljstbeheer (INTOS)	€ 25.000	€ -	€ 20.000
accountantskosten (Deloitte)	€ 10.000	€ -	€ 9.500
overige kosten	€ 5.000	-	€ -

AANVALSPLAN INTOS 2015-2018

leer- en werkbedrijf in de noordelijke maasvallei

Participatiewet
Detachering
Arbeidsmatige dagbesteding
WMO
Maatschappelijke organisatie
Wajong

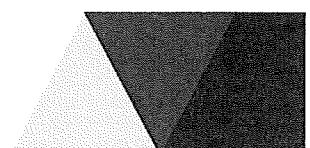

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2
2. Inleiding	2
3. Hernieuwde missie	3
4. Visie in hoofdlijnen	3
4.1 Kernelement 1: Gericht op het bieden en verzorgen van werk	4
4.2 Kernelement 2: Diversiteit aan dienstverlening	4
4.3 Kernelement 3: Het optimaal benutten van de infrastructuur	4
5. Positionering INTOS	6
6. Wat gaat INTOS realiseren	8
7. Actielijst 2015	9
7.1 Beleidsacties	9
7.2 Operationele acties	12
8. Financiële resultaten over de jaren en maatschappelijke spin-off	18
9. Huisvesting in de toekomst	21

Bijlagen:

1. Financiële begroting 2015 t/m 2018	23
2. Begroting Stichting INTOS gesplitst in resultaat WSW en bedrijfsvoering	23
3. Personele bezetting 2015 t/m 2018 (cijfermatig en grafisch)	24
4. Uitstroom personeel WSW in personen AOW leeftijd 2015 – 2030	25
5. Positie op werkladder en verdeling naar handicap van WSW 2014	25

1. Voorwoord

Voor u ligt het aanvalsplan van INTOS voor de periode 2015-2018. Het verwoordt waar INTOS in de komende jaren op in wil zetten en wat INTOS van de verschillende partijen die hierbij betrokken zijn verwacht. Stond het Aanvalsplan 2011 – 2014 nog in het teken van het oplossen van bestaande exploitatietekorten, dit nieuwe aanvalsplan staat in het teken van het opvangen van de bezuinigingen die de Participatiewet met zich meebrengt. De focus van dit plan ligt daarmee op de toekomstige financiële duurzaamheid. Aan het einde is de begroting van 2015-2018 weergegeven om daarmee inzichtelijk te maken wat de invoering van de participatiewet en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen betekenen in combinatie met de koers die INTOS hierin wil gaan bewandelen.

Na een korte inleiding geeft INTOS eerst inzicht in de nieuwe missie en visie voor de komende jaren. Daarna wordt ingegaan op de positionering die hiervoor noodzakelijk is alsmede wat INTOS denkt te kunnen realiseren als dit plan wordt goedgekeurd en de positionering wordt waargemaakt.

Aan het einde van het plan staat een actieplan voor 2015. Gedurende de komende jaren zal het voorliggende plan telkens geëvalueerd worden en desgewenst bijgesteld en ieder jaar zal een nieuw actieplan worden opgesteld. Het actieplan zal jaarlijks ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM). Het actieplan voor 2015 is hieronder als punt 7 opgenomen.

2. Inleiding

INTOS heeft de afgelopen jaren succesvol ingezet op de ontwikkeling van een arbeid-ontwikkelbedrijf met een duidelijke werkgeversbenadering. Met de komst van de participatiewet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning wordt het voor INTOS en de gemeenten nog belangrijker om deze ontwikkeling verder vorm te geven.

De decentralisaties die in de participatiewet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning zijn doorgevoerd leggen de verantwoordelijkheid om iedereen ondersteuning te bieden bij het vinden van werk nog nadrukkelijker bij de gemeenten. Naast het ontwikkelen van een visie hierover binnen de gemeenten gaat het ook gepaard met forse bezuinigingen op de verschillende budgetten. Dit alles vraagt om een efficiënte en effectieve uitvoering van taken met maximaal gebruik van synergie en het optimaal benutten van reeds aanwezige infrastructuur en expertise.

Binnen de gemeenten Gennep, Mook & Middelaar, maar ook met dienstverlening voor omliggende gemeenten in de Noordelijke Maasvallei, is INTOS van origine de partij voor de uitvoering van de WSW en de laatste 10 jaar ook nadrukkelijk voor de groep van bijstandsgerechtigden. Door de samenwerking met AWBZ-instellingen heeft INTOS ook al ruim 15 jaar ervaring opgebouwd op het gebied van arbeidsmatige dagbesteding en Wajong.

Deze ervaringen, in combinatie met de decentralisaties, zijn voor INTOS aanleiding om de missie en visie voor de komende jaren te herzien en een plan te schrijven voor de jaren 2015-2018.

3. Hernieuwde missie

"INTOS is het LEER- en WERKBEDRIJF in de regio voor alle mensen die voor kortere of langere tijd ondersteuning nodig hebben op het gebied van werk. Dit kan uiteenlopen van arbeidsmatige dagbesteding en beschut werk tot en met het volledig re-integreren naar regulier werk.

4. Visie in hoofdlijnen

INTOS is ervan overtuigd dat de reeds ingezette ontwikkelingen van de afgelopen jaren verder doorgezet moeten worden en INTOS als LEER EN WERK BEDRIJF t.b.v. arbeid verder kan groeien in de regio. Om dit te bewerkstelligen creëert en investeert INTOS in een infrastructuur die voor deze hele range van ondersteuning een passende oplossing kan bieden. Dit alles zal plaatsvinden in nauwe samenwerking met alle overige partijen en lokale bedrijven die een verantwoordelijkheid hebben in de begeleiding van deze mensen".

Kernelementen hierbij zijn:

- 4.1 Gericht op het bieden en verzorgen van werk dat verdienvermogen heeft in de markt. Dit leidt tot een beter financieel resultaat en is noodzakelijk voor het in stand houden van de infrastructuur/dienstverlening. Daarnaast leidt dit tot de grootste kans op reguliere uitstroom. Zonder dit verdienvermogen heeft INTOS geen bestaansrecht.
- 4.2 Het bieden van een diversiteit aan dienstverlening voor de complete doelgroep vanuit een individuele benadering van de cliënt waardoor deze zijn verdienvermogen zo optimaal mogelijk verwezenlijkt.
- 4.3 Het optimaal benutten van de fysieke en kennis- infrastructuur:
 - In nauwe samenwerking met gemeenten, zorgaanbieders en andere Sw-bedrijven;
 - Uitbreiden en onderhouden lokaal werkgeversnetwerk in samenwerking met de regionale werkgeversservicepunten.

Dit alles vanuit een kosteneffectieve en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

In de komende jaren gaat INTOS steeds meer toegroeien naar een integraal onderdeel van de sociale diensten in de regio en als verlengstuk voor het bedrijfsleven bij de uitvoering van de participatiewet. INTOS stelt zich ten doel om deze dienstverlening te verrichten binnen de budgettaire kaders die de Participatiewet en de WMO daarvoor bieden.

4.1 Kernelement 1: Gericht op het bieden en verzorgen van werk en het aanspreken van verdienvermogen

Bieden van werk voor de complete doelgroep van 0 tot 100% loonwaarde die op korte of lange termijn niet in staat zijn om zelfstandig regulier werk te vinden en te verrichten.

- Gericht op werk en niet op zorg. Dit laten wij nadrukkelijk over aan de zorginstanties. Hiervoor is een goede communicatie en samenwerking met de zorginstanties wel cruciaal.
- Wsw-doelgroep blijven rechten (cao en wetgeving) behouden. Hiervoor moet werk worden geboden. Binnen INTOS zal het grootste gedeelte van de deze Wsw-ers aangewezen blijven op de huidige werkplekken die INTOS aanbiedt aangezien zij afhankelijk blijven van een beschutte werkplek. In bijlage 5 is de positie van onze medewerkers op de werkladder weergegeven. Hieruit blijkt dat 262 medewerkers afhankelijk zijn van beschut werk. Binnen de gewijzigde budgettaire kaders van de Participatiewet streven wij naar een verdienvermogen dat minimaal gelijk blijft aan 2014. (Realisatie 2014 was gemiddeld € 9.000,-- per SE).

4.2 Kernelement 2: diversiteit aan dienstverlening

Om de totale groep van 0 tot 100% loonwaarde optimaal te kunnen bedienen zijn verschillende werksoorten noodzakelijk. Dit om zowel de doelgroep die afhankelijk is van beschut werk te kunnen bedienen als de doelgroep die moet uitstromen naar regulier werk op een zinvolle manier werkervaring te kunnen laten opdoen.

Daarnaast is een lokaal werkgeversnetwerk van groot belang. Om dit te kunnen uitbouwen en aan de vraag van deze werkgevers te kunnen voldoen is het noodzakelijk om een zekere mate van diversiteit te bieden aan werksoorten en personeel.

Tot slot betekent diversiteit ook een breed draagvlak en spreiding van risico's in de bedrijfsvoering.

4.3 Kernelement 3: Het optimaal benutten van de infrastructuur

Met het benutten van de infrastructuur bedoelt INTOS meer dan alleen het gebouw. INTOS bedoelt met de infrastructuur het geheel van:

- De organisatie en aanwezige kennis en competenties die noodzakelijk zijn voor een kwalitatief leer en werkbedrijf, te weten:
 - Re-integratie-consulenten.
 - Commerciële slagkracht.
 - Begeleidingscapaciteit binnen de verschillende werksoorten.
 - Goede administratieve verantwoording en invulling van de back office (dit biedt tevens kansen voor leer-werkplekken).

- De gebouwen (hoofdvestiging in Heijen en gemeentewerf) en alle mogelijkheden die deze bieden in kader van:
 - Aanbieden verscheidenheid aan werksoorten.
 - Samenwerking met andere partijen (samenwerken in één gebouw kan leiden tot efficiency en korte communicatielijnen).
 - Verhuren van ruimtes
 - Maatschappelijke initiatieven zoals de voedselbank en de kledingbank.
- Het lokale werkgeversnetwerk in samenwerking met de regionale werkgeversservicepunten in de regio's Venlo, Nijmegen en Den Bosch.
- Benutten van de mogelijkheden in het kader van de participatiewet en WMO en gericht zijn op arbeid.
- De reeds opgezette en nog op te zetten samenwerkingen met:
 - De gemeenten;
 - Zorginstellingen;
 - Collega Sw-bedrijven;
 - Onderwijsinstellingen;
 - Maatschappelijke organisaties.

Met het optimaal inzetten van de infrastructuur zal INTOS met name versnippering en daarmee mogelijke in-efficiency voorkomen. De samenwerking leidt tot mogelijke samenvoeging van bepaalde back office faciliteiten als dit tot efficiency zal leiden en eventuele kwetsbaarheden zal reduceren.

De organisatie van INTOS is ook nu al lean en mean ingericht. Landelijk ligt de gemiddelde verhouding regulier personeel versus WSW op 1 op 10. Bij INTOS ligt dit op 1 op 11,5 (bron: Branche informatie Cedris). Met het reguliere personeel begeleiden wij tevens de re-integratiekandidaten op de werkvloer.

De mate waarin kosten bespaard kunnen worden zijn daarom beperkt. De enige oplossing voor een gedegen financieel resultaat is daarom alleen te bereiken door de bestaande infrastructuur voor meerdere doelgroepen (Wsw, Wajong, dagbesteding, participatiekandidaten) open te stellen. Dit doet INTOS in samenwerking met de overige organisaties (gemeenten, UWV, werkbedrijven, zorginstellingen, collega SW-bedrijven en reguliere marktpartijen) die hierbij betrokken zijn. Naast het financiële voordeel geeft dit ook voor de burger één duidelijk signaal waarbij alle activiteiten centraal worden georganiseerd. Uit de resultaten van het eerste aanvalsplan blijkt het positieve effect hiervan.

5. Positionering van INTOS

Om bovenstaande kernelementen te kunnen realiseren gaat INTOS zich stevig positioneren als het beste leer- en werkbedrijf voor de regio. INTOS wil door alle partijen gezien worden als de partner voor de toekomst.

INTOS wordt het beste leer- en werkbedrijf van de regio waardoor gemeenten, regionale werkbedrijven, werkgevers, scholen, zorginstellingen en burgers kiezen voor INTOS als het gaat om:

- Invulling van de huidige Wsw.
- Uitvoerder van het nieuwe beschut werken in kader van participatiewet.
- Re-integratie-activiteiten voor de gehele doelgroep.
- Arbeidsmatige dagbesteding voor alle doelgroepen.
- Het uitvoeren van (marktconforme) dienstverlening voor de gemeenten
- Samenwerking binnen het sociale domein.
- Partner in het opzetten en bewandelen van nieuwe wegen
- Het gezamenlijk met de werkgevers oppakken en uitvoeren van werkzaamheden die geschikt zijn voor de doelgroep. Niet allen in Heijen maar ook op eigen locatie.
- Het aangaan van samenwerkingen waarbij INTOS optreedt als leer- en werkbedrijf.
- Het bieden van leerwerkplekken.
- Het bieden van detacheringsplekken.
- Het realiseren van het regionale aandeel in de baanafpraak uit het sociaal akkoord van 2013 (125.000 banen voor arbeidsgehandicapten).

Doordat INTOS zich op deze wijze positioneert en gezien wordt kan INTOS voldoende financiële middelen genereren om een professionele en flexibele organisatie neer te zetten die in staat is:

- Arbeidsmatige dagbesteding te bieden.
- Beschut werk te bieden.
- Te Voldoen aan alle kwaliteitseisen die de klanten van ons verwachten.
- Adequaaf in te spelen op de verscheidenheid die de nieuwe doelgroepen met zich meebrengen.
- Werk op locatie te bieden inclusief de gemeentewerf.
- Re-integratie activiteiten te bieden.
- Invulling te geven aan maatschappelijke initiatieven zoals de kledingbank, voedselbank en het vrijwilligersnetwerk.
- Een goed werkgeversnetwerk te creëren en onderhouden.
- Samenwerkingen te creëren en te onderhouden.
- Dienstverleningsconcepten te ontwikkelen in kader van bijvoorbeeld kwetsbare jongeren, Wajong, commerciële partijen.

Deze financiële middelen komen enerzijds vanuit de inkoop van activiteiten door overheden vanuit de budgetten van het sociaal domein en anderzijds door het creëren van zoveel mogelijk toegevoegde waarde in detachering en productie. Commerciële slagkracht is hierbij essentieel.

Doordat INTOS een breed arbeids-gerelateerd aanbod realiseert, ontstaat er ook niet-financiële maar maatschappelijke toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde komt niet alleen financieel tot uitdrukking maar ook in andere doelstellingen die voor de regio Noordelijke Maasvallei van belang zijn.

- Dalende werkloosheid.
- Werkkansen voor arbeids-belemmerden (garantiebanen uit de Baanafsprak van het Sociaal Akkoord).
- Armoedebestrijding (kledingbank, voedselbank).
- Synergie-effecten door samenwerking met gemeenten (bijv. de gemeentewerf) en andere instanties.

6. Wat gaat INTOS realiseren

INTOS is ervan overtuigd dat, als zij deze positie in de regio waarmaakt, zij met het leer- en werkbedrijf het volgende kan realiseren. Dit is de voortzetting van de reeds ingezette lijn. De groei zit met name in het feit dat de infrastructuur voor een bredere doelgroep wordt opengesteld en benut.

- Een beschutte werkplek voor de doelgroep die in staat is om de huidige omzet grotendeels te continueren en een gemiddelde toegevoegde waarde te realiseren van € 9.000,--.
- Het handhaven van de huidige industriële omzetten en daar waar mogelijk groei te realiseren in de overige takken van dienstverlening (groen, individuele of groepsdetacheringen, re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding).
- Het leveren van dienstverlening inclusief de volledige overname van de gemeentewerf.
- Het onderhouden en verder uitbreiden van het lokale en regionale werkgeversnetwerk waarmee voldoende cliënten gedetacheerd worden alsmede leerwerkplekken kunnen worden geboden als voorbode voor reguliere plaatsing.
- Voldoende (commerciële) slagkracht voor het binnenhalen van opdrachten en aangaan van samenwerkingen met diverse partijen.
- Voldoende begeleidingscapaciteit om de cliënten te begeleiden naar de best mogelijke werkplek (zo hoog mogelijk op de participatieladder).
- Het faciliteren van maatschappelijk initiatieven zoals de kledingbank, voedselbank, ONS TEAM, vrijwilligersbank etc.
- Het jaarlijks bieden van leerwerk plekken en werk (in de range van vrijwilligerswerk tot aan detacheringen en reguliere plaatsing) voor 723 medewerkers/cliënten in 2015 (468 FTE) oplopend naar 734 medewerkers/cliënten (468 FTE) in 2018. Deze aantallen zijn onderbouwd in bijlage 2;
- Alle re-integratie-activiteiten voor de doelgroep van 0-100% loonwaarde:
 - Van dagbesteding tot reguliere plaatsing.
 - Opleiding.
 - Onderzoeken.
- Een financieel tekort dat beperkt blijft omdat een gedeelte van de ingezette bezuinigingen en terugloop van verdien capaciteit wordt gecompenseerd door de infrastructuur in te zetten voor andere doelgroepen en efficiency te bewerkstelligen door het aangaan van samenwerkingen.
- Het opzetten en aanboren van nieuwe Product-Marktcombinaties in samenwerking met bestaande en nieuwe partners.
- Samenwerking opzetten met collega SW-bedrijven in de regio.

7. Actielijst 2015

In dit hoofdstuk wordt bovenstaande visie en uitgangspunten vertaald naar concrete acties voor 2015. Dit wordt verdeeld in beleid- en operationele acties.

7.1 Beleidsacties

Actie	Goedkeuren missie en aanvalsplan 2015-2018
Omschrijving	Plan goedkeuren zodat INTOS het aanvalsplan ook daadwerkelijk kan gaan implementeren
Wie verantwoordelijk	DB/AB/Gemeente Gennep en Gemeente Mook en Middelaar
Wanneer Gereed	31-03-2015
Beoogd resultaat	Een goedgekeurd plan van aanpak zodat INTOS het beleid voor de komende jaren verder kan vormgeven en implementeren.

Actie	Ontschotting van middelen in het sociale domein
Omschrijving	INTOS zal in samenwerking met de gemeenten kijken op welke wijze de middelen in het sociale domein ont-schot kunnen worden en meer als totaalbudget kunnen worden gezien zodat alle partijen kosten effectiever kunnen opereren.
Wie verantwoordelijk	INTOS/Gemeente Gennep en gemeente Mook en Middelaar
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	Een nieuwe visie en structuur over de inzet van de middelen in het sociale domein is gereed zodat deze in 2016 geïmplementeerd kan worden.

Actie	Plan van aanpak invulling participatiewet 2016 tot en met 2018 is gereed
Omschrijving	INTOS en gemeenten gaan afspraken maken om de invulling van participatiewet voor de komende 5 jaren te concretiseren zodat de organisatie en de noodzakelijke investeringen kunnen worden geactiveerd en toekomst INTOS voor komende jaren helder wordt
Wie verantwoordelijk	INTOS/Gemeente Gennep
Wanneer Gereed	01-09-2015
Beoogd resultaat	Een concreet plan van aanpak

Actie	Dagbesteding WMO plan van aanpak voor komende jaren
Omschrijving	Een concreet plan van aanpak met financiële onderbouwing wordt gemaakt voor de komende jaren op welke wijze de dagbesteding WMO kan worden ingevuld met INTOS
Wie verantwoordelijk	INTOS/Gemeente Gennep en Gemeente Mook en Middelaar
Wanneer Gereed	01-09-2015
Beoogd resultaat	Een concreet plan van aanpak voor de WMO dagbesteding

Actie	Beleidsregel nieuw beschut werken is gereed
Omschrijving	In 2015 moet de gemeenten een beleidsregel maken hoe men wil omgaan met het nieuwe beschut werken. INTOS zal samen met de gemeenten hiervoor een plan maken binnen de budgettaire kaders.
Wie verantwoordelijk	Gemeente Gennep en Gemeente Mook en Middelaar
Wanneer Gereed	01-07-2015 beleidsregel gereed 31-12-2015 beleidsregel geïmplementeerd
Beoogd resultaat	Het nieuwe beschut werken, als onderdeel van participatiewet, is geïmplementeerd

Actie	Samenwerking en integratie met Sociale dienst verder uitbreiden
Omschrijving	INTOS zal in 2015 de bestaande samenwerking met de sociale dienst verder uitbreiden en de mogelijkheden bezien om efficiency te realiseren. Concreet betekent dit de reeds bestaande overlegstructuren met de sociale diensten worden geïntensiveerd en deelnemen in het nieuw opgezette Team Toegang.
Wie verantwoordelijk	INTOS/Gemeente Gennep
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	Nauwere samenwerking tussen sociale diensten en INTOS ter voorbereiding op mogelijk samengaan in de toekomst

Actie	Samenwerking met SW-bedrijven in de regio zal verder geïntensiveerd worden
Omschrijving	De reeds in gang gezette samenwerking met WAA en NLW zal verder geïntensiveerd worden en in 2015 moeten leiden tot een concreet plan van aanpak voor de komende jaren.
Wie verantwoordelijk	INTOS i.s.m. WAA en NLW
Wanneer Gereed	01-09-2015
Beoogd resultaat	Concreet plan van aanpak voor samenwerking

Actie	Verlengen tijdelijke contracten WSW
Omschrijving	De tijdelijke contracten Wsw worden (conform advies Cedris en VNG) verlengd (ze laten terugvallen in de bijstand en van daaruit weer plaatsen in de beschutte setting met behoud van uitkering is ons in ziens niet efficiënt en sociaal onwenselijk). Tijdelijke contracten Wsw zijn per 1 januari 2015 verlengd (+/- 30 stuks). Hiervan is een gedeelte voor een beperkte periode verlengd om daarmee te kunnen anticiperen/inspelen op de taakstelling die in mei 2015 bekend wordt.
Wie verantwoordelijk	INTOS/Gemeente Gennep en gemeente Mook en Middelaar
Wanneer Gereed	01-05-2015
Beoogd resultaat	Voldoen aan taakstelling 2015

Actie	Selecteren en implementeren van een loonwaarde-systematiek
Omschrijving	In 2015 moet een door de overheid geaccordeerd loonwaarde systeem zijn geselecteerd en geïmplementeerd door de gemeente. INTOS zal zich hieraan conformeren en systematiek eigen maken.
Wie verantwoordelijk	Gemeente Gennep
Wanneer Gereed	01-05-2015 geselecteerd 01-09-2015 geïmplementeerd
Beoogd resultaat	Een uniform en geïmplementeerde systematiek voor loonwaarde

Actie	Uitstroom WSW opvangen door instroom nieuwe beschut werken, dagbesteding uit WMO en duurzame trajecten van de gemeenten
Omschrijving	In 2015 stromen naar verwachting 8 FTE uit de WSW. Om de benodigde capaciteit te handhaven zal instroom moeten plaatsvinden via het nieuwe beschut werken, dagbesteding WMO en duurzame trajecten van 8 FTE
Wie verantwoordelijk	INTOS / Gemeente Gennep en gemeente Mook en Middelaar (in kader van WMO Dagbesteding)
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	Capaciteit t.b.v. uitvoeren werkzaamheden blijft gelijk in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

Actie	In kader van regionale werkgeversbenadering komen tot een concreet plan van aanpak voor in de invulling van de baanafpraak in het sociaal akkoord
Omschrijving	In kader van regionale werkgeversbenadering komen tot een concreet plan van aanpak voor in de invulling van de baanafpraak in het sociaal akkoord
Wie verantwoordelijk	Werkgeversservicepunt i.s.m. INTOS en gemeenten in de regio
Wanneer Gereed	31-12-2015 en verder
Beoogd resultaat	Concreet plan van aanpak dat in volgende jaren kan worden geïmplementeerd.

Operationele acties

Beschut werk

Actie	Gemeentewerf integreren in het business model van INTOS
Omschrijving	Per 1-1-2015 is de gemeentewerf onderdeel van INTOS. In 2015 zal INTOS de werf integreren in de overige activiteiten en zorgdragen voor een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening tegen een lagere kostprijs. Voor INTOS biedt dit mogelijkheden om de diversiteit in werksoorten uit te breiden, biedt kansen voor plaatsing van re-integratiekandidaten, de omzet groen te vergroten en kostenvoordelen te behalen.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	Geheel 2015 met doorloop naar 2016
Beoogd resultaat	Gemeentewerf functioneert als integraal onderdeel binnen INTOS binnen de gestelde doelstellingen.

	- Omzet-kosten voordeel van minimaal € 25.000,-- - 5 tot 10 leer/werkplekken realiseren;
Actie	Omzet beschut handhaven op € 2.000.000,--
Omschrijving	Omzet van productie, groen en facilitair handhaven op het niveau van 2014 door bestaande contracten te verlengen en binnenhalen van minimaal 4 nieuwe opdrachtgevers.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	Gerealiseerde omzet van € 2.000.000,--

Actie	WMO Dagbesteding implementeren plan van aanpak 2015
Omschrijving	De acties voortkomend uit het plan van aanpak zullen in de 2 ^e helft van het jaar 2015 worden geïmplementeerd en de organisatie voor de toekomst zal worden neergezet.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	31-12-2015, en jaren daarna
Beoogd resultaat	Plan van aanpak wordt concreet geïmplementeerd

Actie	Verder mechaniseren van productieproces
Omschrijving	In 2015 en de volgende jaren zal INTOS investeren in de verdere mechanisatie van het productieproces. Dit heeft een aantal doelen, te weten: - Kunnen blijven voldoen aan vraag van de opdrachtgevers; - Opvang terugloop personeel, met name in kwalitatieve zin - Nieuwe mogelijkheden creëren voor potentiële nieuwe opdrachtgevers; - Kunnen handhaven van de toegevoegde waarde.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	31-12-2015, en jaren daarna
Beoogd resultaat	Voor een drietal opdrachtgevers worden concrete investeringen in kader van mechanisatie gedaan en geïmplementeerd.

Arbeidsontwikkeling

Actie	Verder uitbouwen van het lokale werkgeversservicepunt i.s.m. de regionale werkgeversservicepunten
Omschrijving	Om het netwerk van bedrijven in de regio verder uit te breiden zal INTOS inzetten op het verder uitbreiden van het lokale werkgeversservicepunt in nauwe samenwerking met de gemeenten en de regionale werkgeversservicepunten. Concreet betekent dit dat INTOS zich profileert als het leer- en werkbedrijf voor iedereen met een achterstand op de arbeidsmarkt. Dit zullen wij doen door middel van: - Deelname in diverse overlegstructuren. - Werkgeversservicepunt, industriële kring, bedrijventerrein, regionaal SW-verkoopoverleg. - Beurzen. - Zichtbaar maken van de mogelijkheden van INTOS bij de werkbedrijven Venlo en Nijmegen - Presentaties voor bedrijven (zowel extern als intern) - managers/directeur gaan extra inzetten op gerichte acquisitie. - Opstellen communicatieplan met gemeenten. - Opzetten van netwerk van ambassadeurs in de regio (politiek, maatschappelijk en marktpartijen)
Wie verantwoordelijk	INTOS/gemeenten in de regio
Wanneer Gereed	Geheel 2015
Beoogd resultaat	Netwerk INTOS breidt verder uit en INTOS wordt meer en meer gezien als de werkgever in de regio voor iedereen met een achterstand tot de arbeidsmarkt

Actie	Zorgen voor interne werkplekken en voldoende vrijwilligersplekken voor de 130 duurzaam geplaatsten in kader van OMO (ontmoeten, meedoen en ondersteunen)-doelstelling
Omschrijving	INTOS draagt zorg dat voor deze doelgroep voldoende interne werkplekken en maatschappelijke vrijwilligersplekken beschikbaar komen zodat deze doelgroep ook binnen de mogelijkheden een verdienvermogen kunnen realiseren. Bij maatschappelijke vrijwilligersplekken moet onder andere gedacht worden aan: - ONS TEAM - buurthuizen, kinderboerderij, verenigingen, zorginstellingen etc.
Wie verantwoordelijk	INTOS i.s.m. gemeente Gennep

Wanneer Gereed	Geheel 2015 en verder
Beoogd resultaat	Het hebben van voldoende werkplekken binnen en buiten INTOS om deze doelgroep naar vermogen te laten presteren. In 2015 streven wij naar 50 plekken intern (20 FTE) en 50 plekken extern/vrijwillig (20 FTE) om deze dienstverlening verder te vermaatschappelijken.

Actie	Binnenhalen van de extra mogelijkheden die er liggen op het gebied van arbeidsontwikkeling in de regio
Omschrijving	Binnen de arbeidsmarkt regio willen wij actief opdrachten binnenhalen in het kader van: - UWV-Wajong Pilot SW-bedrijven (pilot i.s.m. met WAA en NLW) waarbij budget ter beschikking is gesteld door Cedris om in totaal 60 wajongers op te pakken; - Pilot INTOS-mikadoschool: samenwerking waarbij in continue proces 6 leerlingen werkervaring opdoen binnen INTOS; - Taaltrainingen/inburgering: onderzoeken of uitbreiding van taaltrainingen/ inburgering mogelijk is i.s.m. gemeenten en ROC - Praktijkdiagnose regio Nijmegen: in continue proces voor 15 cliënten gedurende 3 maanden (dus 60 op jaarbasis) een praktijkdiagnose uit te voeren - Kwetsbare jongeren ESF: Als ESF subsidie wordt toegekend (50% van de financiering komt uit bestaande participatiewet) wil INTOS deze doelgroep op gaan pakken i.c.m. met bovenstaande activiteiten
Wie verantwoordelijk	INTOS ism gemeenten en de werkbedrijven Nijmegen en Venlo
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	In de totale arbeidsmarkt regio een belangrijke rol vervullen als leer- en werkbedrijf voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Als afgeleide hiervan leidt tot ook tot extra toegevoegde waarde voor het totaal.

Actie	Handhaven van het aantal individueel gedetacheerden WSW-ers op 45 personen.
Omschrijving	Ondanks de uitstroom van medewerkers die gedetacheerd zijn zal INTOS het aantal detachingsplekken handhaven op minimaal 45 personen en daarmee de toegevoegde waarde die hiermee gerealiseerd wordt continueren.
Wie verantwoordelijk	INTOS

Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	45 personen gedetacheerd in continue proces

Overige activiteiten

Actie	INTOS zal infrastructuur (kennis en middelen) inzetten voor maatschappelijke initiatieven zoals de kledingbank, de voedselbank en ONS TEAM.
Omschrijving	INTOS stelt infrastructuur en aanwezige kennis ter beschikking om maatschappelijke spin off voor de gemeenschap te creëren. Initiatieven die zullen worden opgepakt zijn: • Kledingbank • Voedselbank • ONS TEAM • Vrijwilligers/vacaturebank
Wie verantwoordelijk	INTOS i.s.m. gemeente Gennep
Wanneer Gereed	31-12-2015
Beoogd resultaat	De bovengenoemde initiatieven worden door INTOS opgepakt.

Actie	De capaciteit eigen personeel zal gedeeltelijk zijn opgebouwd uit een flexibele schil waardoor snel geschakeld kan worden bij toenemende of afnemende vraag in begeleidingscapaciteit
Omschrijving	Om snel en accuraat te kunnen inspelen op de ontwikkelingen en de financiële risico's te beperken zal een gedeelte van het benodigde eigen personeel bestaan uit een flexibele schil door middel van tijdelijke contracten en eventuele ZZP-constructies
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	Geheel 2015 en verder
Beoogd resultaat	Begeleidingscapaciteit zodanig opbouwen dat snel en accuraat kan worden ingespeeld op ontwikkelingen zonder al te grote financiële risico's te lopen.

Actie	Opvangen en vervangen uitstroom eigen personeel door pensionering (10 fte in komende 5 jaar) flexibel invullen om daarmee snel en accuraat te kunnen inspelen op ontwikkelingen en de daarbij benodigde kennis en kunde
Omschrijving	Het hoofd P&O zal in samenspraak met MT continue bekijken op welke wijze opvang en vervanging van deze posities kan worden gerealiseerd. Nieuwe medewerkers zullen qua capaciteiten moeten passen binnen de nieuwe visie van INTOS. Door de verwachte groei in aantallen medewerkers/cliënten zal het totale begeleidingsbestand van 2015 tot 2018 groeien met 2 FTE.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	Geheel 2015 en verder
Beoogd resultaat	Opvang en vervanging zodanig organiseren dat dit past bij de actuele ontwikkelingen en financiële situatie van INTOS

Actie	Verschuiving loonkosten WSW naar regulier t.b.v. vervanging WSW-voorlieden door reguliere krachten als gevolg van pensionering en vervallen geschikte instroom
Omschrijving	In de komende jaren zullen een 6 tal WSW-voorlieden met pensioen gaan. Dit zal een besparing opleveren bij de kosten WSW (verschil tussen loonkosten en subsidie) van € 90.000,--. Dit budget zal worden overgeheveld naar de loonkosten regulier om de begeleidingscapaciteit in stand te houden.
Wie verantwoordelijk	INTOS
Wanneer Gereed	Geheel 2015 en verder
Beoogd resultaat	Opvang en vervanging zodanig organiseren dat dit past bij de actuele ontwikkelingen en financiële situatie van INTOS

8. Financiële resultaten over de jaren en maatschappelijke spin-off

Toename kosten in 2015

In bijlage 1 wordt zichtbaar dat het tekort in 2015 zal oplopen naar € 171.000,--. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door kosten die niet in de beïnvloedingssfeer van INTOS liggen:

- Daling van de subsidie per SE met € 200,-- (€ 60.000,--);
- Toename sociale lasten WSW (€ 40.000,--)
- Toename sociale lasten Eigen Personeel (€ 35.000,--)
- Wegvallen begeleid werken bonus van € 22.000,--)
- Eenmalige vrijval van voorziening in 2014 (€ 25.000,--)

Als deze extra kosten (€ 182.000,-) opgeteld zouden worden bij het resultaat van 2014 (€ 59.000,-- tekort) zou INTOS uitkomen op een tekort van € 241.000,--.

Door het creëren van extra omzet bij re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding, zonder dat dit tot een grote kostenstijging bij het eigen personeel leidt, kunnen wij tekort beperken tot € 171.000,--.

Ook in de jaren daarna zullen wij de gevolgen van de daling van de subsidie en de toenemende sociale lasten op deze wijze beperken.

Mogelijke compensatie en daarmee gepaard gaande risico's

Een gedeelte van deze oorzaken kan INTOS compenseren door de bestaande omzet trachten te vergroten. Dit zal met name gebeuren op het gebied van arbeidsontwikkeling en WMO dagbesteding. Hierin zit naast een kans op een beter resultaat tevens het risico van de begroting aangezien deze extra omzet nog wel gerealiseerd moet gaan worden. Gezien de huidige ontwikkelingen verwachten wij dit in 2015 voor arbeidsontwikkeling te kunnen realiseren maar of dit voor de jaren daarna ook gerealiseerd kan worden neemt een zeker risico met zich mee. Het zelfde geldt voor de bedragen die zijn opgenomen in het kader van de WMO dagbesteding en de inkomsten die wij op dit moment genereren vanuit de dagbesteding van andere partijen.

De risico's kunnen als volgt in beeld worden gebracht:

Risicoberekening	2015	2016	2017	2018
Niet zekere omzet (re-integratie en AWBZ) Gewaardeerd tegen 50%	-90.000	-130.00	-170.000	-210.000
Minder personeelskosten flex-schil	30.000	60.000	90.000	120.000
Risico in resultaat	-60.000	-70.000	-80.000	-90.000

Tabel : risicoberekening en compensatie risico's

Om dit risico enigszins te beperken werkt INTOS met een flexibele schil en inhuurkrachten voor het eigen personeel waarmee wij, indien omzet niet kan worden gerealiseerd, de kosten na 2015 ook kunnen terugbrengen.

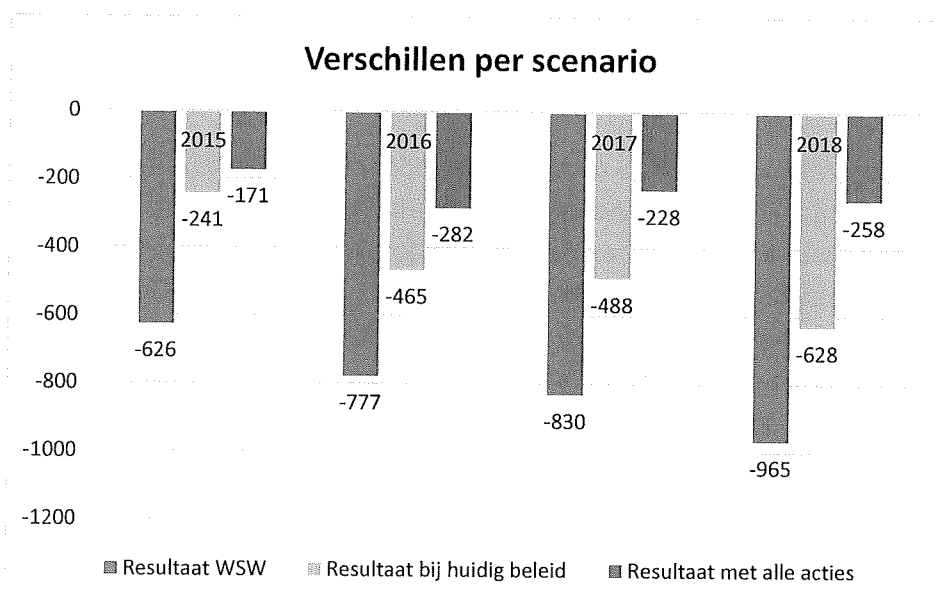
Daarnaast loopt er op dit moment een bezwaarschrift t.a.v. de sociale lasten eigen personeel. Indien dit wordt toegewezen zal dit een positief effect hebben van € 20.000,--.

Afname overige kosten na 2016

Het voornaamste verschil in tekort 2016 en de jaren daarna zit hem in het feit dat de afschrijvingslast en rentelast na 2016 teruglopen als gevolg van het slim omgaan met investeringen en leningen. Desondanks heeft men voor de komende jaren een investeringsruimte van € 130.000,-- per jaar t.b.v. onder andere verdere mechanisatie, automatisering en handhaven wij de voorziening groot onderhoud.

Effecten aanvalsplan vergeleken met huidige situatie en met WSW-resultaat

Naast de berekening van het onderliggende plan hebben wij ook een doorrekening van de resultaten gemaakt als INTOS zich alleen op de WSW zou gaan richten en als INTOS het huidige beleid handhaaft. De resultaten hiervan zijn onderstaand weergegeven.

Grafiek: verschil INTOS alleen als WSW bedrijf en INTOS als leer- en werkbedrijf en handhaving huidig beleid

Zoals hierboven zichtbaar gemaakt zal, als gekeken wordt naar scenario alleen WSW het resultaat in 2015 dan al uitkomen op - € 626.000,-- en daarna verder aflopen naar - € 965.000,-- in 2018. De voornaamste oorzaken hiervan zijn (zie ook onderstaande tabel):

- Minder toegevoegde waarde als gevolg van terugloop WSW-populatie. Dit zal in jaren na 2018 waarschijnlijk nog veel hoger gaan uitvallen omdat INTOS dan niet langer in staat zullen zijn om bepaalde klanten te kunnen blijven bedienen;
- Wegvallen omzet re-integratie en WMO dagbesteding die niet opweegt tegen de besparing op eigen personeel die dit met zich meebrengt.

Oorzaken verschil	2015	2016	2017	2018
minder TW productie door terugloop populatie	0	-80	-142	-202
Wegvallen omzet re-integratie is hoger dan besparing op personeelskosten EP	-375	-305	-305	-305
Wegvallen omzet AWBZ-kosten EP	-80	-160	-240	-320
Minder EP begeleiding a.g.v. wegvallen AWBZ en terugloop WSW	0	50	85	120

Tabel: Uitleg oorzaak verschillen tussen INTOS met alleen WSW en INTOS als leer- en werkbedrijf

Daarnaast wordt zichtbaar dat de acties die in het plan staan ook een positief effect hebben ten opzichte van het handhaven van het huidige beleid. Dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat geen extra omzet wordt gegenereerd bij de commerciële re-integratie en de arbeidsmatige dagbesteding.

Maatschappelijke meerwaarde

Naast de financiële resultaten zoals hierboven beschreven willen wij ook benadrukken dat in het aanvalsplan van INTOS wordt geïnvesteerd in activiteiten die leiden tot maatschappelijke spin off die niet direct in geld is uit te drukken. Denk hierbij aan:

- De kledingbank en de voedselbank;
- ONS team;
- Iedereen binnen de grenzen van de gemeenten met een achterstand tot de arbeidsmarkt wordt actief opgepakt binnen de mogelijkheden van het individu;
- Efficiencywinst en toename mogelijkheden door overname van de Werf.

9 Huisvesting in de toekomst

Populatie

Voor de jaren 2015 tot en met 2018 is de huisvesting van INTOS een belangrijk onderdeel van de totale infrastructuur die nodig is om dit plan te bewerkstelligen. In de jaren daarna zal de populatie echter langzaam verder afbouwen aangezien de WSW-populatie verder zal dalen en de instroom vanuit de andere doelgroepen zich naar verwachting zal stabiliseren. In onderstaand schema is de verdere uitstroom tot 2030 weergegeven, met daarin een onderverdeling naar beschutte en niet beschutte werkplekken.

Hieruit blijkt dat in aantallen wij in 2030 naar verwachting nog steeds 346 personen hebben die gebruik maken van een beschutte werkplek. Dit ontstaat met name doordat INTOS zich gaat profileren als een partij voor dagbesteding en de duurzaam geplaatsten. Als alleen naar de WSW gekeken wordt dan zijn dit 70 personen welke aangewezen zijn op een beschutte werkplek en 86 personen welke werkzaam zullen zijn op externe locaties.

	2014		2018		2020		2025		2030	
	beschut	niet beschut	beschut	niet beschut	beschut	niet beschut	beschut	niet beschut	beschut	niet beschut
WSW	256	86	225	86	199	86	144	86	70	86
Nieuw beschut werken	0	0	12	5	12	5	12	5	12	5
Bijstandsgerechtigden in tijdelijk traject	65	65	55	55	55	55	55	55	55	55
duurzaamgeplaatsten	50	50	60	70	60	70	60	70	60	70
Dagbesteding Wmo	0	0	42	0	42	0	42	0	42	0
Commerciele trajecten	5	15	15	30	15	30	15	30	15	30
Dagbesteding dichterbij	106	0	92	0	92	0	92	0	92	0
TOTALEN	482	216	501	246	475	246	420	246	346	246
	698		747		721		666		592	

Tabel: aantal beschut en niet beschut per doelgroep 2014 tot en met 2030

Verkoop bedrijfsonderdelen/vervreemden bedrijfsonderdelen

INTOS voert op dit moment alleen werkzaamheden uit in opdracht van private en publieke partijen. INTOS heeft geen eigen product/marktcombinaties, voor eigen rekening en risico, die vervreemd zouden kunnen worden aan reguliere partijen waar INTOS dus mee in concurrentie zou staan. Het op grote schaal detacheren van personen, via overgang van activiteiten naar andere marktpartijen, behoort daardoor niet tot de mogelijkheden.

Financiële situatie

De boekwaarde van het gebouw is op dit moment € 4,4 miljoen (€ 3 miljoen leningen en € 1,4 miljoen stille reserve) bij een aanschafwaarde van € 7,5 miljoen. Zonder de marktwaarde exact te weten verwachten wij, gezien de economische omstandigheden, dat de marktwaarde op dit moment lager zal zijn. Alleen een taxatie kan een exact antwoord hierop geven.

De jaarlijkse kosten van huisvesting, peil 2014) zijn € 550.000,--. Dit betekent bij het huidige bebouwde oppervlak van 11.000 M2 een prijs per van € 50,--, wat op dit moment een marktconforme prijs is.

Via verhuur van gedeelten van het vastgoed wordt nu een omzet gerealiseerd van € 240.000,-- waarvan € 80.000,-- opdrachtgever gerelateerd is zodat bij het wegvallen van de opdracht ook de huurcomponent vervalt.

INTOS ziet verdere verhuur van toekomstige vrijkomende delen van het bedrijf als het beste alternatief om dekking van huisvestingskosten te realiseren tot het moment is aangebroken en de marktomstandigheden dusdanig zijn dat verkoop van het vastgoed bedrijfseconomisch interessant is (hierbij speelt zowel marktwaarde als de bedrijfssituatie van INTOS een rol)

Opsplitsen activiteiten als mogelijk alternatief

Een toekomstig alternatief voor de huidige locatie zou kunnen liggen in een verdeling van activiteiten over ander maatschappelijke vastgoed in de gemeente, waarin kleine groepen personen geplaatst kunnen worden in het kader van dagbesteding, beschut werk WSW en duurzame plaatsing. Het versnipperen van activiteiten zou betekenen dat zij naar verwachting een toegevoegde waarde per persoon kunnen realiseren van € 1.000, --. Indien deze persoon binnen de huidige locatie van INTOS meewerkt binnen de bestaande werksoorten van INTOS kunnen zij een toegevoegde waarde realiseren van minimaal € 5.000,-- per persoon. De verwachting is dat de huisvestingskosten en begeleidingskosten daarentegen niet of nauwelijks zullen dalen. De terugloop van de toegevoegde waarde zou leiden tot een extra tekort van € 4.000,-- per persoon..

Voor WSW-ers met zeer lage verdien Capaciteiten zal overigens wel worden gezocht naar spreiding. Hun activiteiten liggen dicht tegen dagbesteding aan, die wij meer willen vermaatschappelijken dan nu het geval is

Conclusie

Kijkende naar de populatie zou tussen 2025 en 2030 een moment van herbezinning op de huisvesting kunnen ontstaan. Of dit ook rendabel zal zijn moet blijken uit de dan nog bestaande doelgroep welke afhankelijk is van een beschutte werkplek, de financiële resultaten van INTOS en de marktwaarde van het gebouw. Naar verwachting zal deze groep ongeveer 350 personen groot zijn op dat moment. De afweging die op dat moment gemaakt moet worden is welk scenario financieel het meest aantrekkelijk is, te weten:

- Scenario 1: Handhaven huisvesting en inzetten op verhuur van niet meer gebruikte ruimtes;
- Scenario 2: Verkoop gebouw en zoeken naar alternatieve huisvesting voor de doelgroep die afhankelijk blijft van de beschutte werkplek. Hierbij moet worden meegenomen dat de nieuwe locatie(s) geschikt moeten zijn voor de werksoorten binnen onze organisatie zodat ook voldoende toegevoegde waarde gecreëerd kan worden.

Op basis van de huidige markt en de verwachte aantallen in 2030 verwachten wij dat scenario 1 het beste zal aansluiten bij de dan bestaande behoefte en financieel het meest aantrekkelijk zal zijn voor alle belanghebbenden. Mede gezien het feit dat een deel van de kosten kan worden gecompenseerd door verhuur aan derden.

Bijlage 1: financiële begroting 2015-2018

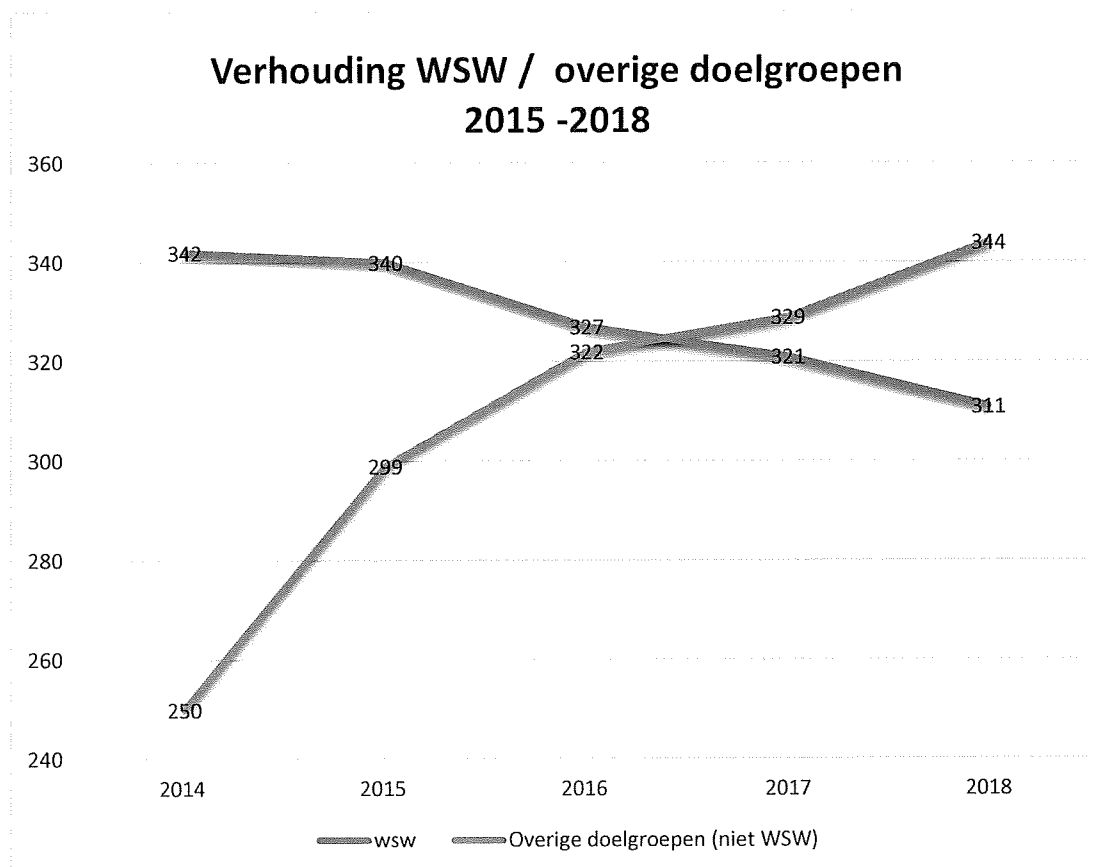
Begroting 2015-2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Inkomsten					
TW productie	1477	1475	1475	1457	1447
omzet projecten/werf	590	1340	1365	1390	1390
Omzet detacheringen	460	480	480	460	450
Omzet re-integratie (*1)	512	575	505	505	505
AWBZ	0	80	160	240	320
Subsidie WSW	7586	7412	7077	6725	6358
Omzet intvizier	35	35	20	20	20
Verhuur/diversen	326	245	245	245	245
Kledingbank	0	25	25	25	25
Totaal	10986	11667	11352	11067	10760
Uitgaven					
Personeelskosten WSW	8064	8046	7830	7543	7292
Personeelskosten EP (*2)	1899	1955	1975	1975	1975
Personeelskosten werf	0	403	403	403	403
Overige kosten	1082	1084	1076	1024	998
Overige kosten werf	0	350	350	350	350
totaal	11045	11838	11634	11295	11018
	-59	-171	-282	-228	-258

Bijlage 2: Begroting stichting INTOS gesplitst in resultaat WSW en bedrijfsvoering.

Begroting Stg INTOS gesplitst in resultaat WSW en bedrijfsvoering					
	2014	2015	2016	2017	2018
Subsidie WSW	7586	7412	7077	6725	6358
Loonkosten WSW	-7701	-7701	-7485	-7198	-6947
Resultaat WSW	-115	-289	-408	-473	-589
Bedrijfs gerelateerde kosten WSW	-345	-345	-345	-345	-345
Bedrijfsvoering INTOS	401	463	471	590	676
	56	118	126	245	331
Totaal exploitatie resultaat	-59	-171	-282	-228	-258

Bijlage 3: personele bezetting 2015 t/m 2018 (cijfermatig en grafisch)

	2014 aantallen	2014 FTE	2015 aantallen	2015 FTE	2016 aantallen	2016 FTE	2017 aantallen	2017 FTE	2018 aantallen	2018 FTE
WSW	342	290	340	289	327	279	321	271	311	262
Nieuw beschut werken	0	0	2	1	7	4	12	7	17	11
Bijstandgerechtigden in tijdelijk traject	130	65	120	60	120	60	110	55	110	55
Duurzaam geplaatst intern	50	15	60	20	60	20	60	20	60	20
Duurzaam geplaatst vrijwillig extern	50	15	60	20	70	25	70	25	70	25
Dagbesteding WMO	0	0	12	6	20	10	32	17	42	23
Commerciële trajecten	20	10	45	20	45	20	45	20	45	20
Totaal WSW	592	395	639	416	649	418	650	415	655	416
Dagbesteding Dichterbij	106	60	102	58	98	56	96	54	92	52
Totaal Overige	698	455	741	474	747	474	746	469	747	468
Eigen personeel	35	30	36	31	36	31	36,5	31,5	37	32
Inhuur derden (werf, WAA groen)	15	13	15	13	15	13	15	13	15	13

MM16001.12

INTERGEMEENTELIJKE WERKVOORZIENING GENNEP, MOOK EN MIDDELAAR

Datum : 14 APR. 2016
Ons kenmerk : 209165
Uw kenmerk :
Uw brief van :
Bijlage : 2

Aan:
De leden van de Raad van de gemeente
Mook en Middelaar
Postbus 200
6585 ZK MOOK

Onderwerp : toezending jaarrekening 2015 en financieel kader 2017 Gemeenschappelijke Regeling

GEMEENTE MOOK C.A.	
Afdeling	Planning
Ingekomen d.d.	15 APR 2016
Nummer	
Opbergen	0 Paraaf

Geachte leden van de Raad,

Ingevolge artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen sturen wij u de op 31 maart jl. door ons vastgestelde Jaarrekening 2015 en het kader voor het begrotingsjaar 2017.

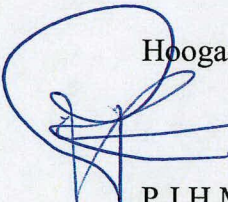
De kosten die aan de deelnemende gemeenten over 2015 in rekening zijn gebracht, zijn lager dan begroot.

Het financieel kader voor het jaar 2017 laat de noodzaak zien van een bijstelling van de gemeentelijke begroting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de afnemende werknemerspopulatie. Hierdoor moeten wij rekening houden met een tegenvallende omzetontwikkeling in de jaren 2016 en later. Daar staat een afname van loonkosten tegenover, die de tegenvallende omzetontwikkeling niet kan compenseren.

Over 2016 verwachten we op grond hiervan een tegenvaller van 106.000 euro (het oorspronkelijk bedrag van 282.000 wordt 388.000) en over 2017 een tegenvaller van 229.000 euro (het oorspronkelijk geraamde bedrag van 228.000 wordt 457.000).

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

P.J.H.M. de Koning
Voorzitter

S.G. Hulskotte
Secretaris

Financieel Kader IWGM 2017

	Rekening 2015	Begroting 2016	Herziening 2016	Kader 2017
<u>Baten</u>				
Ontvangen bijdragen rijkssubsidie Gemeenten	7.379.911	7.077.000	6.827.000	6.572.000
Ontvangen bijdrage beheerskosten Gemeente Gennep	38.558	31.500	31.500	31.500
Ontvangen bijdrage beheerskosten Gemeente Mook en Middelaar	16.525	13.500	13.500	13.500
Ontvangen bijdrage in exploitatietekort, Gemeente Gennep	158.420	250.980	345.320	406.730
Ontvangen bijdrage in exploitatietekort, Mook en Middelaar	19.580	31.020	42.680	50.270
	<u>7.612.994</u>	<u>7.404.000</u>	<u>7.260.000</u>	<u>7.074.000</u>
<u>Lasten</u>				
Doorbetaling bijdragen rijkssubsidies	7.379.911	7.077.000	6.827.000	6.572.000
Doorbetaling bijdragen exploitatietekort	178.000	282.000	388.000	457.000
Beheerkosten IWGM	55.083	45.000	45.000	45.000
	<u>7.612.994</u>	<u>7.404.000</u>	<u>7.260.000</u>	<u>7.074.000</u>
<u>Saldo van baten en lasten</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>